

فهرست

نسخه‌های خطی

کتابخانه دانشکده ادبیات

مجموعه امام جمعه کرمان

اهدائی آقای احمد جوادی

نگارش

محمد تقی دانش‌پژوه

بجای شماره اول سال سیزدهم مجله دانشکده ادبیات

تهران - مهرماه - ۱۳۴۴

فهرست

نسخه‌های خطی

کتابخانه دانشکده ادبیات

مجموعه امام جمعه کرمان

اهدائی آقای احمد جوادی

نگارش

محقق دانش پژوه

کتابخانه مرکزی

Central Library
Tehran University

بجای شماره اول سال سیزدهم مجله دانشکده ادبیات

تهران - مهرماه - ۱۳۴۴

کتابخانه دانشکده ادبیات تهران

79974

۱۳۴۴

۷۹۷-۳

روز

Z6621

T4 h4

DB

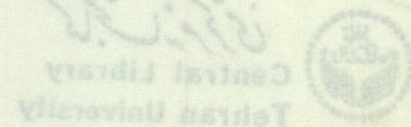
RF

سال گذشته آقای احمد جوادی که از مردان خیراندیش کرمان هستند ، کتب مرحوم امام جمعه کرمان را بدانشکده ادبیات هدیه نمودند و مراسم تحویل گرفتن کتابها دو روز سه شنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۳۴۳ انجام گردید. تحویل این کتابها بر اساس مقدمه ای بود . توضیح آنکه آقای دکتر سیدصادق گوهرین استاد دانشکده ادبیات ضمن مسافرتی بکرمان متوجه اهمیت این کتابخانه گردید و از آقای جوادی خواهش کرد که کتب مرحوم امام جمعه خصوصاً برای استفاده گروههای فلسفه و ادبیات بدانشکده ادبیات اهداء شود . آقای احمدعلی بنی آدم استاذ داروقت کرمان نیز در این مورد یاری نمودند و کتابها تحویل گردید.

این کتابها حدود یک هزار جلد و بیش از چهارصد نسخه آن خطی است. اقدام آقای جوادی شایسته تحسین و تجلیل فراوان است و بهمین سبب از طرف جناب آقای دکتر صالح رئیس دانشگاه از ایشان قدردانی بعمل آمد. آقای دکتر صالح در جلسه مراسم اهدای کتابها ضمن بیانات خود اظهار داشتند :

«مناسب آن است که این کتابخانه بنام مرحوم آقا سید جواد امام جمعه کرمان حفظ و نگهداری شود و فهرستی دقیق برای کتب خطی و چاپی آن تنظیم و منتشر گردد» .

اینککه موجب خرسندی است که فهرست کتب خطی آن که توسط آقای محمدتقی دانش پژوه دبیر دانشگاه تهران و با کمک آقای دکتر جعفر سجادی دبیر دانشکده ادبیات تنظیم گردیده است از طرف مجله دانشکده ادبیات به چاپ میرسد.

کتابخانه دانشکده ادبیات از غنی ترین کتابخانه های تهران است و تاکنون عده ای از رجال و بزرگان دانش کشور کتابخانه های خود را در اختیار این کتابخانه گذاشته اند و از آن میان میتوان از آقای علی اصغر حکمت که کتابخانه بسیار نفیس و پر ارزش خود را بشکل وقف بدانشکده ادبیات واگذار فرموده اند و آقای حمید سیاح که کتابخانه نفیس خود را اهداء نموده اند و کتابخانه های شخصی مرحوم علامه قزوینی و مرحوم عباس اقبال که توسط دانشکده ادبیات خریداری شده است نام برد.

امید است سایر رجال فرهنگی کشور نیز که دارای چنین کتابهای اختصاصی هستند، برای اینکه خزینه کتب آنان مورد استفاده اهل اطلاع و استادان و دانش پژوهان قرار گیرد، به این بزرگواران تاسی کرده کتب خود را در اختیار کتابخانه دانشکده ادبیات - که مجهزترین کتابخانه های پایتخت و مرجع استفاده دانشمندان و جوانان دانش پژوه است - قرار دهند و اطمینان داشته باشند که از طرف دانشکده در حفظ و نگاهداری کتابها منتهای کوشش خواهد شد و فهرست های لازم تهیه و چاپ خواهد گردید و نام نیک آنان پایدار خواهد ماند.

مهرماه ۱۳۴۴

دکتر ذبیح الله صفی

رئیس دانشکده ادبیات تهران

به آقا محمدتقی پسر آقاعلی وزیر که از برانگیزندگان آقا محمدخان به فتح کرمان بود ، سپرد ، ولی این محمدتقی اداره این سرزمین پهناور را از عهده برنیامد .

خوانین میستانی - محمدعلی خان وجهانگیرخان - قلعه بم را پناه قرار داده و بلوچستان و سیستان را از حکومت مرکزی منتزع ساختند . بلافاصله پس از قتل آقا محمدخان (ذیحجه ۱۲۱۱) حکومت کرمان از طرف فتحعلی شاه به تقی خان یزدی حاکم یزد سپرده شد و محمد - حسن خان نامی به نیابت او حکمرانی یافت .

تقی خان مرد مقتدری بود ، او پس از قتل نادرشاه به یزد آمده و حاکم نادرشاه را بیرون کرده و خود چهل سال بر یزد حکومت داشت^۱ و آقا محمدخان هم نتوانست یا صلاح ندانست او را از یزد برکنار کند . تقی خان خود خطرناکتر از حکام میستانی بود و آنطور که در تاریخ کرمان و یزد باید دید ، بالاخره رؤزی خود و فرزندانش طغیان کردند .

بهرحال ، فتحعلی شاه از جهت تعدیل کردن قدرت یزدی ها در سال ۱۲۱۳ حسینقلی خان دولورابه سپهداری کرمان منصوب کرد^۲ . تنها مسأله تقی خان یزدی در میان نبود بلکه بستگان آقاعلی نیز کزوفری داشتند و بهمین سبب محمد حسین خان سردار از طرف فتحعلی شاه بسررداری کرمان گماشته شد و حاجی عبدالرحیم خان برادر بزرگوار او به کرمان روانه نمودند^۳ .

اما او نیز کاری از پیش نبرد تا اینکه در سال ۱۲۱۷ برای اینکه فتحعلی شاه بتواند نفوذ تقی خان را کم کند طبق فرمانی از جهانگیرخان میستانی خواست که « محمد حسین خان حاکم دارالامان کرمان را بجهت انتظام کرمان همراهی کند »^۴ .

اما دفع این اغتشاش ها به شمشیری قاطع تر احتیاج داشت . فتحعلی شاه ، ابراهیم خان ظهیرالدوله پسر مهدیقلی خان قاجار - پسر عم خود را (که ضمناً آسیه خانم مادر او را هم باز دواج در آورده بود و خانم خانمها دختر خود را هم به ابراهیم خان داده بود و یکی از دختران دیگر خود را به رستم خان پسر ابراهیم خان تزویج کرده بود) به حکومت کرمان فرستاد (۱۲۱۸) و او قریب بیست و دو سال با قدرت تام بر کرمان و بلوچستان حکومت راند .

پس از مرگ ابراهیم خان (۱۲۴۰) عباسقلی خان پسرش جانشین شد ولی طغیان کرد و چنین بنظر میرسد که طغیان او بر اثر مسأله اختلاف بین اولاد فتحعلی شاه یعنی عباس میرزا

۱- صدرالتواریخ .

۲- منتظم ناصری .

۳- صدرالتواریخ .

۴- نقل از یک فرمان رسمی .

شرح حال

حاجی سید جواد امام جمعه

کتابهای خطی که فهرست آن در این مجلد گردآمده است مایه اصلی و زیربنای مکتب درس روحانی عالیقدری را تشکیل میداد که سه ماه زمستان را در بالاخانه مدرسه معصومیه کرمان به تفسیر سه بیت اول مثنوی (بشنو ازنی ...) می پرداخت و چون بامداد فرودین اشعه طلایی خورشید را در ایوان مدرس می گسترد ، امام جمعه نیز کتاب را می بست و آن درس تعطیل می شد .

این روحانی بزرگوار حاج سید جواد مجتهد کرمانی شیرازی الاصل بود که بقول هدایت « عالمی ربانی و اوحدی بلاثانی بود ، در فقه و اصول و فنون معقول از جمله فحول معدود میگردید ، ویرا ملاذ اسلام و کشف انام و حافظ احکام و هرچه از این مقوله باشد گفتن ، بجا و در خور است . اعلیحضرت اقدس همایونی [ناصرالدین شاه] در خطه کرمان اقامت اصحاب او را بالخصوص بفرمود تا مدرسه ای انشاء کردند »^۱ .

مرحوم آقا سید جواد ، تحصیلات مقدماتی را در شیراز و « نزد والد خود دیده و بعد از فوت والدش به مکه معظمه مشرف گردیده و دو سال تمام در بیت الله الحرام مجاور ، و علمای اعلام آن بلده طیبه بر علم و فضل و زهد و تقوی وی گواهی دادند و بر حسب تقدیر بکرمان آمد و سالها به افاده حکمت و کلام و فقه و حدیث و نشر احکام نبوی قیام نمود »^۲ .

این « حسب اتفاقی » را که مرحوم نایب الصدر مینویسد ، باید توضیح داد : مرحوم امام جمعه در سال ۱۲۴۴ ق به کرمان آمده است و این درست می و چهار سال پس از فاجعه عظمی و داهیه کبرای آقا محمدخان در کرمان است .

درین سی و چهار سال اوضاع کرمان بعد از قتل عام و هتک نوامیس و غارت اموال و ائاثه خلق و از بین رفتن رجال و علماء و اهل علم و کور شدن بیش از بیست هزار پیر و کودک - معلوم و معین است .

وقتی آقا محمدخان از کرمان خارج میشد ، حکومت بر این مشت زار و ناتوان و ناقص را

۱- المآثر و الآثار .

۲- طرائق الحقایق ، گفتار سوم ص ۳۶۴ .

وحسینعلی میرزا و حسینعلی میرزا صورت گرفته باشد، خصوصاً که حسینعلی میرزا فرمانفرما در فارس اقداماتی می کرد که زمینه ولایتعهدی آینده او بود. او در همه جا از کارهای نایب السلطنه تقلید می کرد. بدستور او «جناب میرزا حسن نظام العلماء باستقلال تمام به وزارت مملکت فارس برداشته شد و چنانکه حضرت نایب السلطنه عباس میرزا ولیعهد دولت ابد مدت براهنمائی جناب میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی چندین فوج سرباز را منظم داشته بتعلیم معلم های فرانسه و انگلیس هر روزه در میدان شهر تبریز مشغول نظام بودند، جناب نظام العلماء نواب فرمانفرما را برانگیخت تا از شهر شیراز و بلوکات و ایلات فارس سه فوج سرباز از جوانان نواخته موزون در شهر شیراز حاضر داشتند و هر فوجی را هشتصد نفر قرار دادند و نواب نادر میرزا ولد ارجمند فرمانفرما را سرهنگ و فتح الله خان پسر میرزا ابراهیم کلانتر سابق شیراز را یاور فوج شیرازی قرار دادند و جهانگیرخان پسر محمد علی خان ایماخانی را سرهنگ و رضاعلی خان پسر آقاخان ضابط ایل عرب را یاور فوج ایلات قشقایی و عرب و نفر و بهارلو مقرر داشتند و میرزا عبداللہ خان برادر کهر آقا میرزا محمد فسایی را سرهنگ و میرزا محمد رضا پسر میرزا عبدالرحیم مستوفی شیرازی پسر خاله عبداللہ خان را یاور فوج بلوکات حومه شیراز و سروستان و فسا و داراب و اصطهبانات که در تحت حکومت آقا میرزا محمد بود نمودند، «ولترجان» نام انگلیسی هر روزه در میدان توپخانه شیراز و خارج دروازه و باغ شاه شیراز این سه فوج سرباز را به مشق نظام تربیت می نمود»^۱.

رقابت شجاع السلطنه و فرمانفرما با عباس میرزا در جنوب ایران مسائل بسیار مهمی پدید آورد: شجاع السلطنه پسر فتحعلی شاه بعنوان اینکه با حرکات عباسقلی خان، کرمان آشفته شده است، در سال ۱۲۴۴ به کرمان لشکر کشید و هر چند در کرمان با مقاومت هایی مواجه شد اما بالاخره شهر را بتصرف در آورد. در همین سفر بود که هلاکو میرزا پسر شجاع السلطنه بکرمان آمد و حاجی سید جواد شیرازی (امام جمعه) نیز «به مصاحبت هلاکو میرزا به کرمان مسافرت فرمودند»^۲.

شجاع السلطنه و هلاکو میرزا نه تنها کار کرمان را یکسر کردند، بلکه در ۱۲۴۶ به یزد نیز لشکر کشیدند تا عبدالرضاخان یزدی پسر تقی خان را سرکوبی کنند.

ظاهراً این حرکات بدون اجازه مرکز بود و اگر هم فتحعلی شاه بی خبر نبود، لااقل نایب السلطنه ازین کار ناراضی بوده است، بدین سبب «چون شجاع السلطنه بی استیذان

۱- فارسنامه ناصری گفتار اول ص ۲۸۴.

۱- فرماندهان کرمان مصحح نگارنده ص ۲۰.

امتای دربار با سواران سیستان و کرمان و خراسان در اواخر ذی حجة روی به یزد نهاده بود»^۱ نایب السلطنه عباس میرزا با سر دولت مأمور یزد شد و «با قائم مقام از تبریز به تهران آمدند و ازینجا به یزد رفتند»^۲.

پس از تسخیر یزد، نایب السلطنه به کرمان آمد، شجاع السلطنه پسر خود هلاکو میرزا را باستقبال فرستاد که عنوان تمرد پیش نیامده باشد و خود نیز تسلیم شد و عباس میرزا نیز بدریافت یک قطعه شمشیر جواهر نشان مفتخر گردید.

ظاهراً حاجی سید جواد امام جمعه پس از این اوضاع به شیراز بازگشته است، زیرا مرحوم شیخ یحیی سفر ۱۲۴۴ او را بعنوان سفر اول ذکر می کند^۳.

نایب السلطنه پس از این فتح، حکومت کرمان را به سیف الملوك میرزا داماد خود داد ولی ماهی نگذشت که ایلات فارس به کرمان آمدند. حسینعلی میرزا فرمانفرما بعنوان تعقیب ایلات باز به کرمان حمله برد و مردم نیز سیف الملوك میرزا را، روزی که به شکار رفته بود، بشهر راه ندادند و فرمانفرما بایک حمله شهر را گرفت و در همین جنگ بود که ارغون میرزا یکی از پسران شجاع السلطنه کشته شد^۴.

حکومت کرمان مجدداً به هلاکو میرزا سپرده شد. در ۱۲۴۸ قهرمان میرزا پسر نایب السلطنه که حکمران یزد بود عزم تسخیر کرمان نمود ولی از اباخان پسر دیگر شجاع السلطنه شکست خورد و به یزد مراجعت کرد^۵، در ۱۲۴۹ عباس میرزا در گذشت و درین وقت خود شجاع السلطنه بکرمان آمد و تا ۱۲۵۰ که فتحعلی شاه نیز بمرد در کرمان بود، بعد از وفات شاه، به شیراز رفت تا بقول مرحوم حاج شیخ یحیی «فرمانفرما به تخت و سلطنت نشاند»، ولی چنانکه میدانیم بدست فیروز میرزا پسر عباس میرزا هردو دستگیر و به تهران اعزام شدند و بدستور قائم مقام، شجاع السلطنه را کور نمودند و فرمانفرما را در عمارت خورشید سکونت دادند که در ۱۲۵۱ بمرد.

مرحوم حاج سید جواد درین ایام آشفته در شیراز بوده است. در ۱۲۵۱ آقاخان محلاتی بحکومت کرمان آمد و در ۱۲۵۲ طغیان کرد و در ۱۲۵۴ بدست فیروز میرزا دستگیر و بتهران فرستاده شد و چون در ماه صفر این سال، آخوند ملاعلی اکبر زمان روحانی بزرگ شهر کرمان با فیروز میرزا از در مخالفت درآمد و به یزد تبعید شد و مرحوم شیخ نعمه الله بحرینی امام جمعه

۱- حاشیه فرماندهان کرمان ص ۱۶. ۲- صدرالتواریخ.

۳- فرماندهان کرمان ص ۲۰. ۴- تاریخ وزیری مصحح نگارنده حاشیه ص ۳۸۲.

۵- فرمانفرما حکومت کرمان را مجدداً برای هلاکو میرزا گرفت (فارسنامه ناصری ص ۲۸۳)

۶- شجاع السلطنه در ۱۲۶۹ یا ۱۲۷۰ در گذشت.

نیز چهار سال قبل در گذشته بود « درین اوان جناب حاجی سیدجواد به کرمان هجرت فرموده و امام جمعگی خاص ایشان گشت »^۱.

بدین طریق مرحوم حاجی سیدجواد به مقام امامت مسجد جمعه کرمان رسید. او در طی مدتی که باهلاکو میرزا در کرمان بود، دوستان بسیار وارد تمنندان بی شمار برای خود فراهم آورده بود و اینک بعد از رسیدن به این مقام موقعیتی نظیری در شهر داشت، چندان که وقتی که فیروز میرزا از حکومت کرمان خلع شد «امام جمعه را برای استقلال حکومت خود به تهران فرستاد، ولی البته سودی نبخشید و معزول شد»^۲ (۱۲۵۵ ق).

امام جمعه بادختر ابراهیم خان ظهیرالدوله (خواهر حاج محمد کریم خان) در کرمان ازدواج کرد و این ازدواج موقعیت سیاسی او را نیز بیش از پیش تحکیم نمود. در اواخر سنه ۱۲۵۵ بود که مرحوم امام جمعه ناگهان با قاصدی که از تهران آمده بود روبرو شد، این قاصد از طرف آقاخان مجلاتی (حاکم سابق معزول کرمان) می آمد و نامه هایی داشت. توضیح آنکه آقاخان از تهران بعنوان سفر عتبات خارج شده بود ولی رو به کرمان کرد و «به دستگیری میرزا احمد اصفهانی که در شبیه نگاری و مهرسازی تصنعی کامل داشت، احکام و ارقام متناسب به هر کس که خواست نگاشت، خصوصاً نامه ای به امام جمعه نوشت و عنوان نامه چنین است:

« سفر کعبه کنم تا به خرابات رسم زانکه سالک به حقیقت رسد از راه مجاز بنده در راه عزم زیارت مکه معظمه داشتم، در عرض راه این احکام و فرامین رسید، مأمور حکومت و توقف در کرمان شدم، همان پذیر باشید، والسلام ».

آقاخان درین سفر حدود پانصد رأس اسب عربی و چهار هزار سپاهی همراه داشت. او از یزد گذشت و یکمک عطاء الهی های شهر بایک بکرمان آمد و با نفوذ امام جمعه در آنجا سپاهی فراهم کرد، ولی بزودی معلوم شد که فرمانهای او ساختگی بوده است! سپاهیان دولتی به فرماندهی **عبدالله خان سر تیپ ملایری و حبیب الله خان امیر توپخانه و فضلعلی خان قرا باغی** مدتها کرمان را زیر پی اسبان خود سپردند و از این شهر بآن شهر تاختند تا بالاخره آقاخان را از راه بم و بلوچستان به هندوستان فراری ساختند.

بدین طریق شر این غائله نیز از سر امام جمعه گذشت.

۱- فرماندهان کرمان ص ۸۲۶، مرحوم ناظم الاسلام انتصاب ایشان را به امامت مسجد جمعه در ۱۲۵۳ نوشته می گوید: بعد از هجرت آخوند ملاعلی اکبر زمان مرحوم که از فحول علماء امامیه بود ... ریاست شرعی کرمان با مرحوم حاجی سیدجواد بود (تاریخ بیداری ایرانیان ص ۴).

۲- فرماندهان کرمان ص ۲۷.

امام جمعه درین ایام محل درس خود را در مدرسه معصومیه قرارداد بود و شاگردان بسیاری از طبقات مختلف گرد می آمدند، او با وجود بستگی با خاندان حکومت که اغلب جزء شیخیه بودند، تا حدودی مشرب عرفان داشت و در بیشتر مباحث از کلام مولانا و حافظ استشهاد می آورد، چنانکه گویند، وقتی یکی از طلبه از جهت اینکه لطمه ای به قبول عام حاجی سیدجواد وارد نشود از روی دلسوزی به مرحوم امام گفته بود: «حضرت امام در شهری که بعضی از مردم کتاب مولانا را با انبر بر میدارند و حافظ را با کراه مرور میکنند اینهمه به اشعار این شعرا استشهاد می کنند و ما را در محذور قرار میدهد، و حال آنکه بعقیده من **صلاح کار** حضرت استادی نیست که چنین کند».

امام جمعه پاسخ آن طلبه را باین مصراع **حافظ** اکتفا کرده بود:

صلاح کار کجا و من خراب کجا ؟

مرحوم امام جمعه کوشش داشت از مردم رنجیده و غارت زده و علیل و ناتوان کرمان که در وقایع لشکر کشی آقا محمدخان و فرزندان ظهیرالدوله و حسنعلی میرزا و حسینعلی میرزا پاک باخته شده بودند دلجویی کند و در عین حال که از قبول عام **مشتاقعلی شاه** و مظلوم کشته شدن او و پراکندگی صوفیه کرمان متأثر بود، در فکر استمالت همه طبقات برمی آمد چنانکه وقتی ب فکر افتاد تا محل قتل مشتاقعلی شاه رهبر صوفیه کرمان را که بصورت تل خا کیزی در آمده و در برابر مسجد جامع بود جزء مسجد نماید و «ب فکر افتاد آنجا شبستانی بسازد، شروع به ساختمان شبستان کرد و محراب آن راهم وسط دیوار گذاشت، اما شب به خواب دید که باید محراب را در گوشه شبستان قرار دهند که آنجا نقطه دقیق محل سنگسار کردن مشتاق است. فردا صبح امام جمعه بالای سر عمله و بنآمد و دستور خرابی محراب قبلی را داد و محراب را در همان محل که در خواب بد او الهام شده بود گذاشت و این تنها محرابی است در تمام مساجد کرمان که بر خلاف عرف و عادت در وسط دیوار نیست»^۱ اعتماد السلطنه در باب این بنا گوید: شبستان بسیار خوبی در کمال امتیاز و وسعت مرحوم حاجی سیدجواد مجتهد کرمانی برای این مسجد [مسجد جامع مظفری] ساخته که الآن آباد است^۲.

در روزگاری که از آن صحبت می کنیم، با وجود آشفتگی ها و اختلافات، محیط علمی

۱- مقدمه سلجوقیان و غز در کرمان، مصحح نگارنده ص ۴۶.

۲- مرآت البلدان ج ۴ ص ۱۱۸.

وادی کرمان - برخلاف تصور - بسیار درخشان و درخور توجه است. در این روزگار دانشمندان و بزرگانی که شهرت بسیار یافته اند در کرمان پدید آمده اند؛ و نام برخی از آنان بدین شرح است:

شیخ نعمت الله بحرینی (متوفی ۱۲۵۰ هـ). شیخ عبدالحسین احسانی ساکن سیرجان (دو نفر اخیر بر اثر قتل و هابی ها بکرمان مهاجرت کردند)، آخوند ملاعلی اعمی، آقا محمد کاظم شیرازی (متوفی ۱۲۴۰)، آخوند ملا محمد صالح (متوفی ۱۳۰۶)، آخوند ملا علی اکبر زمان (متوفی ۱۲۷۵)، حاج محمد کریم خان رکن احد شیخیه (متوفی ۱۲۸۸ ق)، شیخ حسین صهبا (صاحب انیس العشاق متوفی ۱۲۹۹ ق در سیرجان)، آقا میرزا عبدالرحیم طبیب (متوفی ۱۲۹۳ ق)، حاج میرزا حسن مرشد (متوفی ۱۲۹۴ ق)، حاج آقا احمد جد خاندان احمدی (متوفی ۱۲۹۵ ق)، ملا حسین دهجی (متوفی ۱۲۹۶ ق)، شیخ محمد حسن نبی السارقین (متوفی ۱۳۰۵ ق) آخوند ملا محمد جعفر ته باغ لله ای (متوفی ۱۳۱۱ ق)، میرزا عبدالله راینی (متوفی ۱۳۱۷ ق). این محیط علمی وادی تابناک شاگردان نامدار و برجسته و فداکار و جانبازی چون میرزا آقاخان بردسیری (شهید ۱۳۱۴ هـ)، شیخ احمد روحی (شهید ۱۳۱۴ هـ)، ناظم الاسلام کرمانی (متوفی ۱۳۳۷ هـ)، مجد الاسلام کرمانی (متوفی ۱۳۴۲ ق)، شیخ یحیی احمدی (متوفی ۱۳۳۹ هـ)، افضل الملک (متوفی ۱۳۲۲ ق)، رفعت نظام نرماشیری (شهید ۱۳۳۰ ق)، ناظم الالتجار (تبعیدی سال ۱۳۳۰ ق) آقا میرزا غلامحسین، آقا سید جواد، آقا میرزا شهاب، محمود دبستانی درگاهی (متوفی ۱۳۴۴ شمسی)، احمد بهمنیار دهقان (متوفی ۱۳۳۴ شمسی) پدید آورد که در مبارزات آزادیخواهی ایران سهمی بسزا دارند و نامشان در صفحات تاریخ ایران درخشان و تابناک است^۱.

مرحوم آقا سید جواد امام جمعه نیز شعله ای تابناک درین محیط مقدس عرفانی وادی و آزادی خواهی بود، و همین محیط گرم و جذاب بود که فیلسوف بزرگ **حاج ملاهادی سبزواری** را متکراً به کرمان کشاند^۲، چنانکه مدتی در مدرسه معصومیه بنام **هادی آقا** و به عنوان جارو کشی به ریاضت پرداخت و در عین حال درس امام جمعه را بررسی و درک کرد و در همین سفر بود که دختر خادم مدرسه را بزنی گرفت و پس از پایان دوران تفحص و ریاضت خویش وقتی که توقف او در شرف افشاء شدن بود به سبزواری بازگشت امام جمعه وقتی از این ساجرا آگاه شد که حاج ملاهادی به سبزواری رفته بود.

۱- برای شرح حال هر یک از این افراد رجوع شود به حواشی نگارنده بر تاریخ کرمان - سالاریه - و مقدمه بر پیغمبر دزدان چاپ سوم ۱۳۴۳، و مقدمه فرماندهان کرمان - (۱۳۴۴)، و خاتون هفت قلعه فصل «لاله ای از دامان صحرا» (۱۳۴۴).

۲- حاج ملاهادی در اواخر سلطنت فتحعلیشاه به حج رفت و در بازگشت حدود یکسال در کرمان ماند و به ریاضت گذراند. (اعیان الشیعه ج ۵۰ ص ۴۸)

مرحوم آقا سید جواد برای جبران آنچه رفته بود، فرزند خود **میرزا حسین** را به سبزواری برای تحصیل فرستاد و او سالی چند در سبزواری تلمذ کرد و حکمت آموخت.

داستانی هست که وقتی آقا میرزا حسین به سبزواری رفت، یک خدمتگزار نیز همراه داشت، این خدمتگزار خانوادگی او بود که در کرمان نیز همیشه امام جمعه و پسران را به مدرسه میرساند. وقتی میرزا حسین در سبزواری به حلقه درس حاج ملاهادی وارد شد، کثرت طلبه و شکوه مدرسه و احترامی که از حاج ملاهادی بعمل می آمد در خدمتگزار میرزا حسین تأثیر کرد. خدمتگزار با هوش متوجه شد که این شیخ بزرگ که در صدر مجلس است و همه در برابر او بحال احترام و رکوع نشسته اند، کسی غیر از همان هادی جارو کش مدرسه معصومیه نیست، رو به ارباب خود میرزا حسین کرد و گفت:

«آقای من، اینجا باید درس خود را خوب بخوانی، بین این همان **هادی آقا** و روست خادم مدرسه است که از برکت ریاضت در خدمت پدرت به این مقام رسیده!».

مرحوم امام جمعه با وجود بستگی به خاندان ابراهیم خان و حاج محمد کریم خان جانب هیچ طرف را نداشت و در میان دو گروه و دسته های مختلف مذهبی کرمان به عنوان برهان قاطع و ملجأ عام محسوب میشد چنانکه در غوغای حمله فصلعلی خان بیگلربیگی و مغضوب شدن عبدالله خان صارم الدوله رئیس قشون کرمان، پس از شکست از فضلعلی خان، غلامحسین خان پسر ابراهیم خان - با اینکه برادر زن امام جمعه بود - چون به خانه حاج سید جواد پناه ندهد گشت حاج سید جواد از او حمایتی ننمود و او به منزل برادرش حاجی محمد کریم خان پناه برد. و شاید امثال همین عوامل بوده است که موجب - شدن طور که مشهور است - امام جمعه در سنین آخر عمر از بالاخانه پا بداخل خانه نگذارد.

همه ارکان و او تادو ائمه مذهبی کرمان مثل حاج آقا احمد و آخوند ملا محمد جعفر ته باغ لله ای که در عین حال با روش حاج محمد کریم خان مخالفت شدید داشتند، هرگز از احترام نسبت به امام جمعه کوتاهی نکردند و اغلب مباحث و مجالس خالی از اغیار با هم داشتند. نه تنها علمای کرمان، بلکه اکثر اهل علم شهرهای دیگر ایران نیز از امام جمعه تجلیل می کردند و امام جمعه نیز به همه آنان خصوصاً اهل عرفان لازمه احترام مرعی میداشت چنانکه وقتی در ۱۲۷۳ مرحوم رحمتعلیشاه به کرمان رفت به قول حاج نایب الصدر «امام جمعه چندان در استرهای خاطر مبارکش کوشید و در نشتر طریقت ولویه سعی بلیغ نمود که مافوقی نداشت، و هر روز جناب سید (امام جمعه) بعد از مجلس درس به منزل او میرفت، یا ایشان به ملاقات وی تشریف میبرد»^۳.

۱- حواشی تاریخ کرمان ص ۳۹۸.

۲- طرائق الحقائق گفتار سوم ص ۳۴۶.

امام جمعه در عین حال مردی مثبت بود، او در حدود وسع خود بکارهای آبادانی می پرداخت، باغ بزرگی که در خارج شهر کرمان - ریگ آباد - آباد کرده است هنوز باقی و مسکن احفاد اوست.

علاوه بر آن در مرکز شهر کاروانسرای ساخته که به کاروان هنود (هندی ها) موسوم است در پشت این کاروانسرا خانه ای است که به **دیوانخانه امام جمعه** موسوم است.

امام جمعه صبحها را به تدریس می پرداخت و عصرها در این محل قضاوت میکرد و دعوی مردم را رفع و رجوع مینمود. گفته میشود که هر دعوی به دیوانخانه امام جمعه میرفت در همان مجلس اول فیصله می پذیرفت و قضاوت چهارتن از علمای آن زمان هنوز در بین مردم کرمان ضرب المثل است و این قضات عبارت بودند از: مرحوم امام جمعه، مرحوم حاج آقا احمد، مرحوم آخوند ملا محمد ربیع، مرحوم آخوند ملا یوسف.

هنوز هم اسنادی که مهر این علماء را داشته باشد در دادگستری کرمان مورد توجه و عنایت است.

حاج سید جواد امام جمعه در دهم ماه ذی القعدة سال ۱۲۸۷ ق در کرمان وفات یافت، او قبل از مرگ در جوار مشتاقیه - خارج دروازه وکیل - بنایی برای مقبره خود ساخته بود و در همان مقبره مدفون شد که امروز به «قبر آقا» و جوادیه معروف است و بقول صاحب طرائق «یزارو یتبرک، از آن بزرگوار کرامات و خوارق عادات حیاً و میتاً بکرات دیده شده»^۲

او سه فرزند داشت: میرزا عبدالحسین که در سال ۱۳۱۷ ق درگذشت.^۳

و پس از آن از دختر ظهیرالدوله دو تن بودند:

۱- آقا میرزا جلال الدین امام جمعه که بعد از پدر بدین مقام رسید (متولد ۱۲۵۵ و متوفی ۱۳۲۱ ق).

۲- آقا میرزا حسین که بقول مرحوم شیخ یحیی «روزگاری در غنای تحصیل فقه و اصول و زمانی در مبزوار تکمیل حکمت نموده، ادب و حسن معاشرت و طیبیت نفس آن جناب ضرب المثل است» او در سال ۱۲۵۷ متولد و در شوال ۱۳۲۱ پس از فوت آقا میرزا جلال الدین، امام جمعه شد که بقول مرحوم شیخ یحیی «... مردم اجتماع نموده آن جناب را به مسجد و مصلی بردند، در آن روز هنگام غریبی شد»^۴.

۱- جغرافی وزیری نسخه خطی فرهنگستان شوروی.

۲- طرائق الحقایق گفتار سوم ص ۳۴.

۳- فرماندهان کرمان ص ۸۰.

۴- فرماندهان کرمان ص ۸۵.

در ملحقات وزیری در باب او آمده است «کمتر کسی از ارباب عمامه و کلاه باین درجه فضل و حسن خلق دیده شده»^۱.

آقامیرزا حسین، کتابی بنام **انیس الامراء** در سال ۱۲۸۷ بنام مرتضی قلی خان وکیل الملک نوشته است که در بزدره و نگاهداری مرغان شکاری و مرغداری است! ولی البته از حکمت نیز خالی نیست. میرزا حسین علت تألیف این کتاب را، عدم علاقه اهل زمان به مسائل جدی و علمی و توجه آنان بمسائل شوخی و تفننی دانسته است و در انتهای آن می نویسد: «چنین گوید العبد الضعیف الاثیم الجانی محمد حسین الحسینی الکرمانی، درین اوقات فرخنده ساعات... حکمرانی سپهر مجد و جلال و آسمان کو کبه جلالت و اقبال... مقرب حضرة السلطان وکیل الملک ثانی مرتضی قلی خان... من بنده را هوای آن در سر افتاد که نسخه مجموعه ای در شطر ربوبیات و الهیات بنام نامی او بسمت تحریر در آورد... و چون میل فطری و جبلی ایشان را به صید و شکار - که از دیدن ملوک است - دید... شروع درین مختصر رساله نمود، امید است که مطبوع طبع اولوالالباب بشود، و در نظر دارم که اگر به انجام برسد او را موسوم انیس الامراء نمایم و او را در فن بزدره قرار دهم، ولی اگر گاه به مناسبتی دقیقه ای چند قدسی و نکته ای چند ملکوتی بر زبان مرغان چمن قدس و طائران ارم انس ذکر شود معذورم دارند، چه مقصد اسنی و مطلب اعلی و عنصر غالب در هر حال آن مطلب است، مرغ آتشخواره کی لذت شناسد دانه را»^۲

امام جمعه دختر خود را به برادرزاده اش میرزا خلیل داده بود از این ازدواج دو فرزند پدید آمد که آقا میرزا علی اکبر و آقامیرزا حسین نام داشتند و بقول مرحوم شیخ یحیی «بی نهایت متقی و پرهیز کار و انیس الخلق بودند»^۳

پسر آقا میرزا حسین موسوم به **آقا میرزا محمد علی** بود که او نیز پس از پدر امام جمعه شد و آقا **احمد جواد**ی که کتب خطی امام جمعه را به کتابخانه دانشکده ادبیات اهداء کرده است فرزند مرحوم آقامیرزا محمد علی است.

مهرماه ۱۳۴۴

باستانی پاریزی

۱- جغرافی نسخه خطی شوروی ورق ۱۶.

۲- مقدمه انیس الامراء چاپ بمبئی ص ۴.

۳- فرماندهان کرمان ص ۵۱.

فهرست نسخه‌های خطی

اهدائی خانواده امام جمعه کرمان

به

کتابخانه دانشکده ادبیات

مجموعه مرحوم حاجی سیدجواد شیرازی 'کرمانی امام جمعه کرمان در گذشته ۱۲۸۷ اهدای آقای جوادی پسر سید محمد علی امام جمعه پسر امام جمعه یاد شده در ۲۲ اردیبهشت ۱۳۴۳ خ که به ۱۰۰۰ نسخه چاپی و خطی میرسد و خطی آن ۹۸ نسخه است با چند نسخه دیگر ناقص و ناشناخته. اوراقی هم از نسخ خطی دیگر در میانه این کتابها بوده که نگارنده آنها را دیدم و در میان این برگهای پراکنده بارنجی توانستم برگهایی از اعلام زرنندی و تحریر علامه را پیدا کنم و در خود نسخه بگذارم. از میان همین برگها نسخه ناقصی از شرح ملخص ترکمانی یافتیم که بصورت کتابی در آوردم و شماره گذاری کردم و در فهرست می‌بینیم. در بیشتر نسخه‌ها مهر وقف بر طلاب کرمان و تولیت مدرس مدرسه معصومیه هست و واقف آن عبدالغنی است در تاریخ ۱۲۳۶، همچنین مهر وقف محمد جواد حسینی.

۱- مجله دانشکده ادبیات س ۱۱ ش ۳ و ۴ ص ۴۱۴ -

المآثر والاثر - طرائق الحقایق - تاریخ کرمان و زیری.

ارشادالمسترشدین: محمد ابراهیم کرباسی، بفارسی درفته، *ش ۱۶۵، نسخ ۱۲۵۳ (۷۵۴۴۰).

اسرار صلاة: صائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی ش ۳۲۶/۱.

اسرار الغیوب یا ماسه بلوچیه: علی مراد (سردان) بن محمد حسین (حسن) دوانی (ورانی - درانی) کرمانی سرکرده عسکر بنام فتح علی شاه و محمد ابراهیم میرزا پسر او فرمانروای کرمان و بلوچستان در ماسه بندی در صد و نود شکل (دانشگاه ۴: ۹۶۲ - ذریعه ۵۳: ۲) *ش ۳۴۵، نسخ سده ۱۳ (۷۵۶۵۳).

اسطرلاب (صفت -): ابونصر منصور بن علی بن عراق *ش ۲۴۱/۲.

اصطلاحات صوفیان: عبدالرزاق کاشی *ش ۳۳۱/۸.

الاصغر والاقصر: میر فندرسکی *ش ۲۵۳/۲۳.

اصول دین: سید کاظم رشتی *ش ۱۴۶/۱.

اطوار ثلثه: صائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی، *ش ۳۲۶/۷.

اعتقاد (رساله اظهار -): صائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی، ش ۳۲۶/۵.

اعتقادات: محمد جعفر کبودر آهنگی *ش ۳۴۸، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۶۵۶).

انیس الامراء: میرزا محمد حسین بن حاجی سید جواد حسینی شیرازی کرمانی، در فن بزرده

یا پیشه باز داری بنام ناصر الدین شاه و مرتضی قلی خان بفارسی و ساخته در ۱۰۷۱/۱۲۸۷،

در لمبئی باز دانه ربعی در ۱۱۲ ص بچاپ سنگی رسیده است (ذریعه ۴۵۳: ۲ - شماره ۱۷۵)

ش ۳۴۱ *نستعلیق ۱۰۷۱/۱۲۸۷، نشان شنکرف (۷۵۶۴۶).

*ش ۳۶۴ و نستعلیق مؤلف در ۱۰۷۱/۱۲۸۷.

پ

بحر الغرایب لحصول المطالب: شیخ محمد بن شیخ محمد بن ابی سعد هروی بفارسی

در افسون و دعا که بنام امیر علی شیر نوایی ساخته است (الهیات ش ۱۸۷/۲ ج) *ش ۳۷۳،

نسخ سده ۱۲، آغاز و انجام افتاده، نسخه ما باید همین کتاب باشد.

بدیع (رساله در -): ش ۷۶/۹.

بدیع الحساب: رجبعلی بیگ پسر فاضل بیگ، ش ۴۳۹ (چاپی).

برهان الملة یا حجة الاسلام: مولی علی نوری، در گذشته ۱۲۴۶، ساخته ۱۲۳۳

(ذریعه ۲۵۷: ۶).

کتابهای فارسی وارمنی و ترکی و مجموعه ها

آ

آب زلال: فیض کاشانی *ش ۲۷۱/۱.

آتشکده: لطفعلی بیگ آذر ش ۴۶۲، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، آغاز و انجام افتاده (۷۵۲۴۴)

آثار احمدی: احمد بن تاج الدین حسن بن سیف الدین استرآبادی *ش ۴۰، نسخ روز

پنجشنبه ۲۳ د خ ۱۱۱۵، عنوان و نشان شنکرف و جدول زر و لاجورد. (۷۵۳۰۶)

آلات معرفت ساعات: *ش ۳۲۸/۸.

آیینة جهان نما یا آیینة حقایق نما: نورالدین محمد بن مرتضی کاشانی، ترجمه و

گزیده مصفات الاشباح و مجللة الارواح یا کتاب التفکر خود اوست در چهار فن (مدرسه

خان بزرگ یزد - مجلس ۲: ۳۳۲) ش ۱۱۸، نسخ علی بن حسین شاطر در پایان شعبان

۱۲۳۴ (۷۵۳۹۲).

ا

ابواب الجنان: واعظ قزوینی *ش ۴۶۳/۳.

الاحکام العلائیه من الاعلام السماویة: امام فخر رازی، همانست که پس ازین بنام

الاختیارات العلائیه می آید *ش ۲۰۳/۱.

الاختیارات العلائیه فی الاختیارات السماویة: فخر رازی، همانست که بنام الاحکام

العلائیه گذشت ش ۴۵/۲.

اخلاق محسنی: کاشفی *ش ۷۴، نستعلیق سده ۱۱، جدول شنکرف و لاجورد و زرین،

آغاز و انجام نو نویس (۷۵۳۴۹).

*ش ۱۶۶/۱.

*ش ۲۷۶، شکسته نستعلیق سده ۱۱ (۷۵۵۸۱).

اربعین یا لمعات قدسیه: احمد بن محمد ابراهیم اردکانی یزدی *ش ۲۰۴، نسخ دهه

سوم ذی ۱۲۲۹ در شیراز (۷۵۵۰۵).

* ش ۱۱۵/۱۰ .

* ش ۱۴۲ ، نسخ ۱۲۸۳ (۷۵۴۱۷) .

بزم و رزم (مناظره -) : صائِن الدین علی ترکۀ خجندی اصفهانی * ش ۳۲۶/۹ .

بیان : علی محمد باب مجموعه * ش ۴۸۲ .

بیست باب : خواجۀ طوسی .

* ش ۱۰۷/۲ .

* ش ۲۷۲ ، شکسته نستعلیق محمد طاهر طباطبایی در روز ۱۶ ذح ۱۰۳۸ برای

خودش (۷۵۵۷۷) .

* ش ۳۵۹/۱ .

تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام : جمال الدین ابو عبد الله المرتضی محمد بن الحسین

(الحسن) بن الحسین رازی * ش ۱۴۱/۱ .

التجارة (کتاب -) بفارسی * ش ۳۱۲ ، نسخ روز سه شنبه ۱۷ ج ۱۲۲۸/۱ (۷۵۶۱۷) .

تجوید (رساله در -) * ش ۷۷/۱ .

تحفة الابرار : محمد باقر شفتی * ش ۹۶ ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنگرف (۷۵۳۷۰) .

تحفة الزائر : محمد باقر مجلسی ، ساخته ۶ ذح ۱۰۸۸ * ش ۲۵۶ ، نستعلیق دهۀ سوم صفر

۱۱۰۸ و مقابله شده در روز یکشنبه ۵ شوال ۱۱۰۹ (۷۵۵۶۱) .

* ش ۴۳۶ ، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف (۷۵۲۱۶) .

تحفة سلیمانی : محمد زمان بن شرف الدین حسینی مشهدی * ش ۲۴۱/۱ .

تحفة الصلوات : محمد مفید بن افضل بن حیدر حسینی * ش ۲۲۸/۱ .

تحفة اللیب : محمد جعفر قاینی * ش ۶۱/۱ .

تحفة الملوك * ش ۳۶/۵ .

تحفة المومنین : محمد مؤمن تنکابنی * ش ۴۷۶ ، نستعلیق دهۀ سوم محرم ۱۰۹۷ ، عنوان شنگرف (۷۵۲۶۵) .

* ش ۴۷۸ ، نستعلیق علی اکبر بن کربلایی علی عسکر در ۲ رمضان ۱۲۴۰ (۷۵۲۶۷)

ترجمه اصلاح العمل سید محمد مجاهد : حسن بن محمد علی یزدی * ش ۱۲۹ ، نسخ

سده ۱۳ (۷۵۴۰۳) .

ترجمه التاريخ الیمینی للعتبی : ابوالشرف ناصح بن ظفر بن سعد مششی جرفادقانی * ش ۳۷۹ ،

نستعلیق و نسخ سده ۱۳ (۷۵۵۰۷) .

ترجمه جامع : جعفر بن رضی موسوی حسینی سمرقندی * ش ۳۵۷/۷ .

ترجمه الذهبیه : * ش ۲۶۱/۴ .

ترجمه رساله صومیه سید کاظم رشتی : عباس بن علی * ش ۱۴۶/۲ .

ترجمه الصلاة و تذکرة المتقین فی عقاید المسلمین : فیض کاشانی * ش ۲۰۵/۵ .

ترجمه العقائد : فیض کاشانی * ش ۱۶۶/۱ .

* ش ۲۰۵/۷ .

* ش ۳۴۴/۲ .

ترجمه الفوائد الصمدیه : بهائی * ش ۲۹۳/۳ .

ترجمه قطب شاهی : ابن خاتون محمد بن علی عاملی * ش ۲۶ ، نسخ سده ۱۲ ، عنوان

و نشان شنگرف ، جدول و سرفصلها زر و لاجورد (۷۵۲۵۹) .

ترجمه کلمات قصار علی : * ش ۳۳۱/۲ .

ترجمه مسائل حسابیه اثنی عشریه طهارت بهائی : محمد طالب بن حاج حیدر اصفهانی

* ش ۲۴۵/۵ .

ترجمه و شرح شرح الاسباب والعلامات : احمد بن محمد حسینی و متن از سمرقندی و شرح

از برهان الدین نفیس بن عوض کرمانی * ش ۴۱۵ ، نستعلیق محمد محسن بن شریف طیب

آقا عبدالمطلب بن محمد محسن بن حاجی قاسم یزدی در روز یکشنبه چهارم رمضان

۱۲۳۵ (۷۵۱۹۵) .

ترجمه الوصول : شرف الدین علی فتوحاتی * ش ۳۲۶/۱۱ .

تذکرة الاولیاء : عطار ، در ۹۶ باب * ش ۱۵۶ ، نسخ روز یکشنبه ۴ ذق ۱۲۵۴ (۷۵۴۳۱)

تصوف و حروف : صائِن الدین علی ترکۀ خجندی اصفهانی * ش ۳۲۶/۶ .

تقویم (رساله در معرفت -) * ش ۲۰۷/۵ .

تقویم (معرفت -) * ش ۳۵۶/۴ .

تقویم (معرفت -) : نجم الدین اسکندر حسینی آملی * ش ۲۷۷/۳ .

تمهیدات : عین القضات همدانی ش ۳۴۲ ، نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف

(۷۵۶۵۰) .

تنبيه الغافلین : بهاء الدین محمد بن ابراهیم ترمذی * ش ۲۰۵/۴ .

تنقیح مقاله در توضیح رساله : هبة الله شاه میر شیرازی * ش ۱۷۶ ، نسخ علی بن محمد

زنجانی در ۲۰ ذی ۱۲۴۷ (۷۵۴۷۲) .

تنویر القلوب: نورالدین محمد بن مرتضی کاشانی، بفارسی در عرفان شیعی در چهارده باب (ذریعه ۴: ۴۷۰) * ش ۲۸۶، نسخ اسماعیل سمنانی سرخه‌پی در مدرسه صدر تهران در

۱۲۸۵ (۷۵۵۸۹۱) .

تهلیلیه: دوانی * ش ۱/۴۰۰ .

ج

جام جهان نما: قطب‌الدین محمد حسینی * ش ۹/۲۳۴ .

جام گیتی نما: میبیدی * ش ۵/۲۸۷ .

جامع العلوم: امام فخر رازی * ش ۱۹۱، نستعلیق سده ۱۱، عنوان و نشان شنگرف (۷۵۴۹۲) .

جبر و اختیار: خواجه طوسی * ش ۳/۲۸۷ .

جدول طبی: * ش ۴/۳۳۱ .

جدوات: داماد استرآبادی * ش ۲/۱۸۹ .

جفر (جداول -): * ش ۴۱۹، از سده ۱۳ (۷۵۱۹۹) .

* ش ۴۲۳ از سده ۱۳ (۷۵۲۰۳) .

جنات وصال: نورعلیشاه، مجموعه ش ۴۸۲ .

جنگ: * ش ۱۴۷، نستعلیق سده ۱۳ بیاضی (۷۵۴۲۲) نثر و نظم عربی و فارسی است .

جنگ: * ش ۲۴۹، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۵۵۴) دارای: نظم و نثر عربی و فارسی و حدیث مانند نثر اللطالی و صحیفه اخنوخ .

جنگ شعرهای فارسی: * ش ۳۱۷، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۶۲۲) .

جنگ: * ش ۲/۳۲۹ .

جنگ: * ش ۱/۳۴۴ .

جنگ: دعا و افسون و شعر * ش ۳۵۰، نسخ سده ۱۳ (۷۵۶۵۸) .

جواب سئوال ابوالحسن رضوی: هادی سبزواری * ش ۱۳/۲۴۴ .

جواب مسائل قمیین: حاج مولی هادی سبزواری * ش ۹/۲۴۴ .

جواهر الاسرار و زواهر الانوار: کمال‌الدین حسین خوارزمی، شرحی است بر مثنوی

بزبان فارسی نه غربی (دانشگاه ۲: ۱۴۶) * ش ۴۲۷، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ عنوان شنگرف، در پایان آمده «تمام شد دفتر دوم خوارزمی» سال تألیف مجلد دوم مثنوی در آن ۶۶۲ است (۷۵۲۰۷) .

در دیباچه آمده «چنانکه این فقیر در مطاوی کتاب کنوز الحقائق فی رموز الدقایق این معنی را کسوت نظم پوشانیده است» .

آغاز دفتر دوم: بسم الله . الحمد لله الذی جعل قلوب العارفين خزائن جواهر انوار الواحد المتوحد فی احدیة ذاته و کبریائه ... علی ارایک الملوك اما بعد بدانکه حضرت سولوی قدس سره در نظم جواهر مثنوی که زواهر نبای معنوی است بعد از اتمام دفتر اول از کتاب و ابداع غوامض اسرار در فحای خطاب .

انجام: از مطبخ امل چرم را نقل دست داد

همچون حسین از تنق عالم خیال

از خوان فضل مهنا برآورم

هر دم هزار شاهد زیبا برآورم

(تمت تمام شد دفتر دوم خوارزمی) .

جواهر نامه: صدرالدین محمد بن منصور دشتکی ش ۲۸۵، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ (۷۵۵۹۰) .

ح

حج (مناسک -): محمد باقر بن محمد تقی موسوی شفتی، بفارسی در یک مقدمه و سه مقصد و خاتمه، * ش ۲۶۳، نستعلیق و نسخ سده ۱۳ (۷۵۵۶۸) .

حجة الاسلام یا برهان الملة: مولی علی نوری، ساخته ۱۲۳۲ * ش ۱۵/۱۱۵ .

* ش ۱۴۲، نسخ ۱۲۸۳ (۷۵۴۱۷) .

حدایق الحقایق فی کشف الاسرار و الدقایق: معین‌الدین مسکین هروی فراهی، در

تفسیر سورة یوسف (ذریعه ۶: ۲۸۵) * ش ۳، نستعلیق خوش عبدالقادر بن محمد بهبهانی

در روز چهارشنبه ۱۷ رمضان ۱۰۴۹، آیتها و عنوان شنگرف (۷۵۲۶۳) .

حدیث بفارسی (سی و هشت -): * ش ۳/۳۳۱ .

حدیث بساط: * ش ۵/۲۰۳ .

حدیقة الشیعة: اردبیلی * ش ۴۲۱، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳، ج ۲ (۷۵۲۰۱) .

حروف (رساله -): صائب‌الدین علی ترک‌خجندی اصفهانی * ش ۱۰/۳۲۶ .

حسن و دل: رضی [الدین محمد] بن محمد شفیع [مشهور به محمد رضی مستوفی مؤلف

ربیع المنجمین در ۱۰۶۹ [(ذریعه ۷: ۱۶) * ش ۲۳۹ ، نستعلیق محمد مهدی عرب بن محمد اشرف متخلص به مشرب ذر شعبان ۱۲۰۸ برای میرزا جعفر نواب ، عنوان شنگرف (۷۵۵۴۴) .

حسن وعشق یاصحت ومرض : فضولی * ش ۳۲۶/۱۴ .
حسنیه در بیان اعتقادات قلبیه (رساله -) : عزالدین آملی * ش ۱۴۱/۲ .

حق الیقین : مجلسی * ش ۴۶۵ ، نسخ ۱۱۲۱ (۷۵۲۴۷) .

حل التقویم : ابوالخیر محمد تقی فارسی * ش ۳۰۶/۳ .

حیات القلوب : مجلسی ، ساخته ۱۵ شوال ۱۰۸۵ * ش ۷ ، نستعلیق محمد معین بن محمد فصیح در ۱ تا پایان رمضان ۱۱۱۷ ، نشان شنگرف ، ج ۱ (۷۵۲۸۰) .

* ش ۴۴ ، نستعلیق سده ۱۲ (۷۵۳۱۸) .

خ

خط = قلمیه * ش ۲۰۷/۶ .

د

دستور الشعراء : میرزا محمد امانی مازندرانی * ش ۱۰۴/۱ .

دعا وسعد ونحس (رساله در -) : ش ۳۳۶ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۶۴۱) .
دیباچه خوان خلیل : ظهوری ،

دیباچه نوریس : ظهوری * ش ۱۷۹/۱-۲ .

دیوان : بسحق اطعمه ، باخوابنامه در باب شرح اسامی اغذیه بادیباچه نشر و با کجری نامه وجنگ نامه مزعفر وبغرا (ذریعه ۹: ۱۳۵۰) * ش ۸۱ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۳۵۶) .

دیوان : خاقان ش ۱۸۲ ، نستعلیق سده ۱۳ ، باحواشی (۷۵۴۷۸) .

دیوان : شاه نعمه الله ولی کرمانی * ش ۱۶۸ ، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۴۴۳) .

دیوان : محتشم * ش ۴۲۸ ، نستعلیق ۱۲۴۷ ، جدول زر و شنگرف ولاجورد (۷۵۲۰۸) .

دیوان : خواجه زین العابدین عبدی بیک نویدی شیرازی مفرده نویس در گذشته ۹۸۸ که بنام شاه تهماسب صفوی سروده است (فرهنگ سخنوران ۲۲۱ - ذریعه ۷: ۲۳-۲ دانشگاه (۲۴۲۵) .

از این نسخه بر می آید که نویدی سه خمسه یا پنج گنج (سه پنج مثنوی) سروده بجز قصیده ها :

نخستین که در دانشگاه هست و باید همان باشد که در این نسخه آمده که « بطرز قدیم » سروده شده است (نیز ذریعه) :

۱- مظهر الاسرار .

۲- جام جمشیدی .

۳- هفت اختر یا بهرام نامه .

۴- مجنون و لیلی .

۵- آیینة اسکندری .

دوم که در این نسخه از آن یاد شده است :

۱- جوهر فرد .

۲- دفتر درد .

۳- طرب نامه .

۴- تجلی انوار .

۵- سلسله ...

سوم که در دانشگاه هست و در ذریعه از آن یاد شده است در هر دو بنام خمسه دوم :

۱- روضة الصفات .

۲- دوحه الازهار .

۳- جنة الاثمار .

۴- زينة الاوراق .

۵- صحیفة الاخلاص .

اورا یک هفت خزانه یا هفت پیکراست بنام خزاین ملکوت بدینگونه :

۱- صحیفة لاریب .

۲- لوح سطور .

۳- بحر مسجور .

۴- منشور شاهی .

۵- مروج الاسواق .

۶- مهیج الاشواق .

۷- نهاية الایجاز .

ش ۳۶۲ ، نستعلیق ۱ رمضان ۹۷۷ ، نسخه آشفته و آغاز و انجام آن افتاده است ،
دوبخش باید باشد :

آغاز بخش نخستین لوح مسطور است و میرسد بمنشور شاهی .
 آغاز دومی خزانه پنجم تسمی به مروج الاسواق (خزانه هفتم از هفت خزانه) است
 و در پایان آن خاتمه صحیفه لاریب (نخستین خزانه از هفت خزانه) آمده است .
 باید دو ختمه: اول بطرز قدیم دوم جوهر فرد... سلسله (؟) و هفت پیکر یا هفت خزانه
 یا خزاین الملکوت او در آن باشد .

ذ

ذخیره خوارزمشاهی : سید اسماعیل گرگانی .
 * ش ۴۲۶ ، نسخ در شهر سرویخ در ۲۹ صفر ۱۰۵۶ (پایان گفتار نخستین قرابادین)
 از آغاز تا پایان قرابادین (۷۵۲۰۶) .
 * ش ۴۴۷ ، نسخ معرب سده ۶ و ۷ کامل شده ، عنوان شنگرف ، از آغاز تا کتاب
 دوم (۷۵۲۲۸) .

ر

راهبهای طالبان (رساله در-) : سید علی همدانی * ش ۳۲۶/۱۲ .
 ردالغیب عن لسان الغیب : محمد بن محمد سلیم شیرازی * ش ۳۲۹/۱ .
 رساله عرفانی * ش ۶۶/۱۰ .
 رساله عملیه * ش ۳۰۴/۱ .
 رساله عملیه * ش ۳۵۵/۲ .
 رساله عملیه : کریمخان کرمانی * ش ۳۵۷/۲ .
 رضاع (رساله -) : مجلسی یکم .
 * ش ۱۰۳/۳ .
 * ش ۲۰۳/۷ .
 * ش ۲۷۱/۳ .

رمل (رساله در-) * ش ۱۳۰/۳ .
 رمل (رساله -) * ش ۲۹۷ ، نستعلیق سده ۱۱ عنوان و نشان شنگرف (۷۵۶۰۲) .
 رمل (رساله -) بفارسی گرفته از رساله رمل خواجه طوسی * ش ۳۹۴ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ ،
 آغاز و انجام افتاده .

رمل (رساله در-) : بنظم و نشر فارسی و مفصل * ش ۴۰۲ ، نستعلیق محمد و بکوشش میرزا
 حسین در ۲۶ رمضان ۱۳۹ (= ۱۰۳۹ یا ۱۳۰۹) .
 روضه الصفا: خواند میر ش * ش ۴۳۱ ، نستعلیق روز پنجشنبه ۲ شعبان ۱۱۱۶ (۷۵۲۱۱) .
 * ش ۴۷۳ ، نستعلیق سده ۱۱ ، انجام افتاده ج ۷ (۷۵۲۵۵) .
 روضه حسینی: محمد حسین شریف بن محمد علی کرمانی که در کرمان بنام فتح علی شاه
 و ابراهیم خان قاجار فرمانروای کرمان در ۷۲ مجلس و یک خاتمه در مقتل بفارسی ساخته
 است * ش ۴۲۰ ، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۲۰۰) .
 ریاض الطالبین : اوحالدین عبدالله بن محمد بن جمال اوحدی دقاقی حسینی بلیانی مشهور
 به عبدالله اولیا در گذشته نزدیک ۹۰۰ ، در یک فاتحه و سه روضه بفارسی در رمل
 (دانشگاه ۴: ۹۶۸ - چلی - ذریعه ۱۱: ۳۲۹) * ش ۱۸۴ ، نسخ علی اکبر در ۴ شعبان
 ۱۲۵۵ (۷۵۴۸۰) .

ز

زاد المسافرین : مولی حسین مؤمن بن علی حسن بن عبدالعلی دریک مقدمه و سی مجلس
 و خاتمه در اخلاق بفارسی * ش ۱۳۵ ، نسخ حسین بن علی رضا بیدا خریدی در روز یکشنبه
 ج ۳ ۱۲۳۰/۲ (۷۵۴۱۰) .
 زاد المسافرین : محمد مهدی بن علی نقی شریف ، در پیشگی * ش ۱۰۲ ، نسخ سده ۱۲ ،
 عنوان و نشان شنگرف (۷۵۳۷۶) .
 زبدة الرمل : * ش ۱۳۰/۲ .
 زهر الریاض : ابوعلی محمد بن اسماعیل کربلائی ش ۱۳۴/۲ .
 زیج : جدولهای نجومی است بفارسی * ش ۳۷۸ ، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ (۵۱۳۵۷) .
 زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی : الغ بیک * ش ۴۵۴ ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ،
 جدول ورقم شنگرف (۷۵۲۳۵) .
 زیج شستکه : حسین بن موسی هرمزی حاسب * ش ۳۵۹/۲ .
 زیج جدید محمد شاهی : راجه جی سینگه سوایی (Rajah Jai Sing'h Sawai) در
 گذشته ۱۳ شعبان ۱۱۵۶ ، ساخته بنام محمد شاه غازی در سه مقاله در ۱۱۴ (استوری
 ۹۳:۲) * ش ۴۸۶ ، نستعلیق سده ۱۲ .

س

سراج هنیر : محمد شریف شیرازی * ش ۱۷۹/۳ . سده (۷۵۵۵۷) .

سفر نامه مکه و مدینه و کربلا از ۲۵ رمضان ۱۳۰۹ تا روز یکشنبه ۹ صفر گویا همین سال از کسی که خود «خط وربطی نداشته و عرض میکرد و سرکار نواب عالی آقای ولی خان»

مینوشته است *ش ۳۹۳، شکسته نستعلیق اصل.

سلامان و ابسال: محمود بن میرزا علی *ش ۳۲۶/۱۵.

سلوک: سید محمد کاظم رشتی *ش ۳۰۴/۳.

سئوال و جواب: محمد باقر بهبهانی *ش ۱۷۹/۴.

سئوال و جواب: سید محمد باقر شفتی *ش ۱۶۶/۱۰.

سئوال و جواب: سید کاظم رشتی *ش ۱۴۶/۳.

سی فصل: طوسی *ش ۳۰۷/۳.

*ش ۳۵۴/۲.

ش

شرح بیست باب: عبدالحی بیجندی *ش ۲۳۸، نسخ محمد حسین بن محمد کاظم خراسانی در روز آدینه پادان شعبان ۱۲۳۹ در ۱۵ روز، هزینه آن: کاغذ ۹۰ دینار و قلم و مرکب ۱۰۰ دینار (۷۵۵۴۳).

شرح بیست باب: مظفر گونا بادی *ش ۱۳۷، نستعلیق نجف بن محمد رضای رشتی در روز ۱۵ رجب ۱۲۵۰ در مدرسه چهار باغ اصفهان (۷۵۴۱۲).
*ش ۱۴، نستعلیق روز سه شنبه شوال ۱۲۱۸، عنوان و نشان و رقم شنگرف (۷۵۴۱۵).

*ش ۱۸۳، نسخ روز چهارشنبه ۲ شوال ۱۲۰۴ (۷۵۴۷۹).

شرح دعای سیفی *ش ۳۲۸/۶.

شرح دیوان انوری: ابوالحسن فراهانی *ش ۵۴، نستعلیق ذح ۱۰۸۴، جدول شنگرف، باحواشی (۷۵۳۲۸) شرح قصاید است.

*ش ۲۰۰، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۵۰۱).

شرح دیوان خاقانی *ش ۳۷۷، نستعلیق سده ۱۳ آغاز و انجام افتاده.

شرح دیوان علی: میبدی *ش ۲۵۲، نستعلیق سده ۱۱، عنوان شنگرف، جدول زرو لاجورد، سرلوح زرین (۷۵۵۵۷) همان متمدنه است.

شرح رساله عرفانی شارح اشارات (خواجۀ طوسی) چنانکه از خود شرح برمیآید، عرفانی و کلامی و شرح و متن هردو بفارسی است و در آن از دره التاج و همچنین از قوشجی و قطب محیی یاد شده است.

آغاز: «حمد بن حد و مدح بی عد» ائمه لغت برانند که اشتقاق حمد از حمده است. «خلقت انسانی که طراز عالم امری داشت».

انجام: و تمثیل آن از کلام سیدالمحققین گذشت فتدبر.

*ش ۳۶۷، نستعلیق سده ۱۲.

شرح شطحیات *ش ۳۳۱/۶.

شرح لمعات: صائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی *ش ۳۲۶/۳.

شرح معمای میر حسین نیشابوری: صادق رکنی *ش ۲۹۵، نستعلیق اسکندر بن سید یعلی لاریجانی در ۱۲ رجب ۱۰۷۵ برای آخوند ملا محمد شریف مازندرانی، عنوان شنگرف (۷۵۶۰۰).

شرح نصاب فراهی *ش ۶۱/۲.

شرح نونیه بستی *ش ۳۸۸/۲.

شرح هیئت قوشچی: گویا شرح از شاه میر ولاری نیست *ش ۳۹۶، نستعلیق ۱۲۳۴. آغاز افتاده: قال المصنف و این کتاب اشاره است بحاضر در ذهن و آنکه گفته اند که که اشاره بمصنف در خارج توهم است.

انجام: و ترک بعضی اقسام اعتماد بر اذهان سلمیه است والله اعلم.

شق قمر وساعت: صائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی *ش ۳۲۶/۲.

شمع و پروانه: محمد بن عثمان لامعی در گذشته ۹۳۸، مثنوی ترکی است (چلبی) *ش ۲۳۱. نسخ ترکی معرب سده ۱۱، با تاریخ ۱۲۳۲ (۷۵۵۳۶).

شیر و شکر: بهائی *ش ۲۷۱/۳.

ص

صحت و مرض یا حسن و عشق: فضولی *ش ۳۲۶/۱۴.

صحیفه شاهی: کاشفی *ش ۱۶۶/۲.

صرف: میرسید شریف گرگانی *ش ۱۸۸/۱.

*ش ۳۳۲، نسخ محمد رضا در ۲۱ ع ۱۲۴۱/۱ (۷۵۶۳۷).

*ش ۳۵۱/۱.

صیحه و صدی : دوانی * ش ۶/۲۳۴.

صید (رساله در-) : * ش ۷/۲۰۷.

ض

ضوء اللغات : صابن الدین علی ترکیه خجندی اصفهانی * ش ۳/۳۲۶.

ط

طب (رساله در-) : * ش ۱ و ۲/۳۵۶.

طب و پزشکی درست و شکفت از روی کتاب جلالیوس پزشک بزرگ (پژسکاران یو
حاکیمازان اسویک یوزار مانالی مسین جلالیوس حکیمین اراریال) بزبان ارمنی کهن
و ترکی بخط ارمنی (چنانکه آقای دکتر حق نظریان خوانده و ترجمه کرده اند) * ش ۳۹۲،
خط ارمنی با پراکنده هایی در آغاز و انجام نسخه.

ع

عبرت نامه : ملک الشعراء ش ۲/۳۲۹.

عشق و عقل (مناظره-) : صابن الدین علی خجندی اصفهانی * ش ۸/۳۲۶.

عین الاعیان فی معرفة النفس والابدان : حسین بن عزیز گیلانی * ش ۱/۲۶۲.

ف

فرهنگ فارسی بفارسی * ش ۳/۸۵.

ق

قاموسچة منظومه یا مثلث * ش ۳/۶۱.

قرابادین (رساله در-) : * ش ۱/۳۳۱.

قطب نما (ساختن در-) : * ش ۹/۳۲۹.

قلمیه (رساله -) : * ش ۶/۲۰۷.

ک

کبری : سید شریف گرگانی.

* ش ۵/۱۸۸.

* ش ۱/۲۹۴.

* ش ۲۲۳، نستعلیق ۱۰۰۸، عنوان و نشان شنکرف (۷۵۵۲۸).

کبریت احمر : مظفر علی شاه نعمة اللهی * ش ۱/۱۰۳.

کفایة التعلیم : ابوالحماد محمد بن مسعود بن محمد بن زکی غزنوی ش ۶، نستعلیق روز

شنبه ۵ شوال ۱۰۹۸ (۷۵۳۳۴).

کفایة مجاهدیه : منصور بن محمد بن محمد بن یوسف بن الیاس فقیه نجم شیرازی.

* ش ۲/۹۰.

* ش ۲۵۸، نستعلیق سده ۱۱ (۷۵۵۶۳).

کنز اللغات : محمد بن عبد الخالق بن معروف ش ۴۶، نستعلیق محمد علی بن مهر علی

گری درچاشت روز دوشنبه ۲۲ شعبان ۱۰۴۴ (۷۵۲۴۸).

کیمیا (رساله در-) : * ش ۷/۴۰۰.

کیمیا (رساله در-) : * ش ۸/۴۰۰.

کیمیا (شعر در-) ابن ولد * ش ۹/۴۰۰.

کیمیا (رساله در-) : دهمدار احمد لطف الله * ش ۶/۴۰۰.

گ

گلشن راز : شبستری * ش ۲/۱۲۲.

* ش ۵/۳۳۱.

گوهر شناسی : نجم الدین اسکندر حسینی آملی * ش ۱/۲۷۷.

گوهر مراد : عبدالرزاق لاهیجی مجموعه * ش ۴۸۲.

گوهر مراد : محمد جعفر بن محمد طاهر خراسانی * ش ۶/۲۰۵.

گوهر یگدانه : عوض بن حیدر شوشتری که بنام سلیمان پادشاه و نجف قلی خان قولی راقاسی

ساخته است * ش ۲۲، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، عنوان و نشان شنکرف (۷۵۵۲۵).

ل

لب لباب معنوی انتخاب انتخاب مثنوی : کاشفی * ش ۲۶۶، نستعلیق محمد فیض بن

قربان قمی در ۱۰۶۰ (۷۵۵۷۱) .

لب اللغة ، محمود بن محمد امین لاهیجانی که بنام «سلیمان پادشاه که پس از عباس شه آمده است» در ۱۰۶۷ (= لب اللغة) ساخته است و در آغاز آن چند فصل دستور زبان فارسی است و سپس خود فرهنگ فارسی بترتیب تهجی باعتبار حرف نخستین کلمات در آن آمده است (دانشگاه ش ۲۴۴۲) * ش ۳۰۱ نسخ اسماعیل بن حاجی کرم الله در روز ۱ رمضان ۵۱۱۳، عنوان شنگرف (۷۵۶۰۶) .

لطایف اللغات : عبداللطیف بن عبدالله کبیر عباسی * ش ۱۳۴/۱ .

* ش ۲۰۹ ، نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنگرف (۷۵۵۱۱) .

لطیفه غیبی : محمد دارابی شیرازی * ش ۳۵۸/۴ .

لمعات : عراقی * ش ۱۲۲/۳ .

لمعات قدسیه = اربعین : احمد بن محمد ابراهیم اردکانی یزدی ، * ش ۲۰۴ .

لوامع : جامی * ش ۳۵۷/۱۰ .

لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق : دوانی ش ۳۶۳/۱ .

لوايح : جامی * ش ۲۳۴/۱۰ .

* ش ۲۸۷/۴ .

لوايح القمر : کاشفی * ش ۴۵/۱ .

م

ماسه بلوچیه = اسرار الغیوب .

مثنوی عرفانی * ش ۱۲۸/۳ .

مثنوی فارسی * ش ۳۲۶/۱۶ .

مثنوی فارسی * ش ۳۵۷/۱۱ .

مجالس المؤمنین : شوشتری * ش ۴۸۵ ، نستعلیق محمد زمان گونا بادی در ۲۵ صفر ۱۰۶۹ (۷۵۲۷۴) .

مجموعه : ش ۲۴ ، نسخ لطف الله منسوب بافضل در سده ۱۱ (۷۵۲۵۷) دارای :

۱- اعلام الوری باعلام الوری : ابوعلی فضل طبرسی که بنام اصبهید شرف الدین علی

ساخته است .

۲- الثاقب فی المناقب : ابوجعفر محمد گرگانی که در ۵۷۳ در کاشان ساخته است .

(ش ۳۷۵۶ ملک نسخ محمد بن قسط) یا ثاقب المناقب : عماد الدین ابن حمزه ابوجعفر

محمد بن علی بن حمزه مشهدی طوسی که در ۵۶۰ ساخته است (ذریعه ۵: ۵) (گزیده ایست)

۳- المقنعة : شیخ مفید .

مجموعه : * ش ۳۱ ، نستعلیق سده ۱۱ (۷۵۲۹۷) دارای :

۱- اثولوجیا : منسوب بارسطو .

۲- الفصوص : منسوب بفارابی ، در مقاله ای بفرانسه از خلیل جر در مجله مطالعات

اسلامی سال ۱۹۴۰ ص ۳۱ خوانده ام که این رساله بگواهی خود آن نباید از فارابی باشد .

مجموعه : * ش ۴۵ ، نستعلیق محمد رضا کفشبان سرکار فیض آثار که ش ۲ را در ۱ صفر

۱۰۲۹ نوشته و ش ۱ بهمین خط است (۷۵۳۱۹) دارای :

۱- لوائح القمر : کاشفی .

۲- الاختیارات العلائیه فی الاختیارات السماویه : فخر رازی ، در دومقاله بنام «حضرت

اعلی پادشاه اسلام خاتم سلطان اسلام» (ش ۲۰۳/۱) .

مجموعه : * ش ۵۹ ، نسخ عبداللطیف بن محمد رحیم اصفهانی در همه شماره ها

(۷۵۳۳۳) دارای :

۱- هدایة الامة : محمد بن حسن حرعاملی : نوشته دهه نخستین ذح ۱۱۲۷ .

۲- الکافی : کلینی ، کتاب الروضة ، نوشته ۱۱۲۶ .

۳- التنبیهاة العلیة علی وظائف الصلوة القلیبة : شهید دوم ، نوشته شب چهارشنبه

محرم ۱۱۲۸ .

مجموعه : * ش ۶۱ ، نسخ غلامرضا بن محمد هاشم یزدی که در ج ۱/ ۱۲۴۴ ش ۱ را و در روز

یکشنبه ۲۶ رجب ۱۲۴۴ ش ۴ را نوشته است (۷۵۳۳۵) دارای :

۱- تحفة اللیب : محمد جعفر قاینی ، در شرح شواهدی شعری شرح قطرانندی ابن هشام

بفارسی (ذریعه ۳: ۴۳) .

۲- شرح نصاب فراهی گویا از همین قاینی .

۳- قاموسچه منظومه ، بفارسی بساخت مثلث لغوی .

۴- نصاب : امیر خسرو (فرهنگنامه ها ۱۶۱) .

۵- نصاب یا منظومه اللغات : شیدای یزدی ، در ۱۹ قطعه (فرهنگنامه ها ص ۲۵۰) .

مجموعه : * ش ۶۵ ، نستعلیق ابراهیم تهرانی شاگرد سبزواری که ش ۱ را در ۳ صفر

۱۲۷۶ در سبزواری و ش ۲ را در همین سال و ش ۳ را در ۲/ ۱۲۸۴ نوشته است ، عنوان

شنگرف (۷۵۳۴۰) دارای :

- ۱ و ۲- حواشی المبدء والمعاد ومفاتيح الغيب لصدرالدين الشيرازی: حاجی ملاهادی سبزواری.
- ۳- شرح «عینان عینان» لم یکتبهما قلم - فی کل عین من العینین «عینان» که در جذوات میرداماد آمده است از احمد بن زین العابدین علوی عاملی شاگرد اودریک صفحه (ملک ۷۲۲)
- مجموعه:** * ش ۶۶ ، نسخ ونستعلیق دارای تاریخ ۱۱۸۸ (۷۵۳۴۱) دارای شعر فارسی وپراکنده هایی فراوان درمیانه نسخه:
- ۱- شرح جملة من الاحادیث النبویة .
- ۲- رسالة فی الاحباط والتکفیر: میرزا محمد بن الحسن شیروانی (ذریعه ۱: ۲۸۰) در چهارباب بفارسی .
- ۳- مرآت التائبین : امیر سیدعلی همدانی ، درچهارباب بفارسی .
- ۴- صورت پنج نوشته عارف جن بعارف انس گویا از مولانا رشید کازرونی .
- ۵- حرز حارز سورخ ۹۸۸ .
- ۶- مکتوب پنجم بجانب بعضی مریدان ومعتقدان .
- ۷- نامه مولانا محراب بفارسی .
- ۸- رسالة فی العروض .
- ۹- مصباح الشریعة منسوب بامام صادق .
- ۱۰- رساله عرفانی فارسی .
- مجموعه:** * ش ۷۰ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۳۴۵) دارای:
- ۱- الدرّة : بحر العلوم .
- ۲- ارجوزة کلامیة : محمد حسن که برای پسر خود احمد سروده است درپنج مبحث :
- توحید وعدل ونبوت وامامت ومعاد .
آغاز:	حمد الواجب الوجود الاحد	القادر العدل الحکیم الصمد
وبعد فالراجی لعفو ذی المنن	فتی ابی الفضل محمد حسن	
انجام: و آله الاما جد الکرام	ما اضحکک الروض لکا الغمام	
- قدیم ما نظم من قوائد
- درمیانه سه قصیده است بعربی در ستایش پیامبر وعلی و تعزیت سید شهدا وآداب زیارت غری (نجف) .
- مجموعه:** * ش ۷۱ (۷۵۳۴۶) دارای:
- ۱- الوجیزة فی الصلاة: محمد جعفر بن محمد صفی فارسی ، بعربی و گرفته از تحفة الابرار شفتی .
- ۲- مقتل فارسی درباره واقعه کربلا .

- مجموعه:** * ش ۷۶ ، نستعلیق صدیق بن ایوب از سده ۱۱ ، عنوان و جدول شنکرف (۷۵۳۵۱) دارای:
- ۱- رساله درحل معما: ضیاء اردو بادی ، بنشر .
- ۲- رساله معما: میرحسین بن محمد حسینی، بنام امیرعلی شیرنوایی، بنشر .
- ۳- معمای جامی ، بنشر .
- ۴- معمای جامی ، بنظم .
- ۵- معمای قاسم کاهی ، بنظم .
- ۶- معمای فضولی ، بنشر ترکی .
- ۷- رساله در اصول معما بترکی ونشر .
- ۸- معمای رکنتی بترکی ونشر .
- ۹- رساله در فن بدیع بفارسی که گویا از رساله وطواط گرفته شده است .
- مجموعه:** * ش ۷۷ ، نسخ ونستعلیق ، عنوان شنکرف (۷۵۳۵۲) دارای:
- ۱- رساله در تجوید بفارسی ، نسخ .
- ۲- ناظمه الزهر: شاطبی ، نستعلیق
- ۳- الالفاظ السماعیة یا المونثات السماعیة ، نسخ .
- ۴- اسماء التانیث السماعیة نظمها ابن الحاجب ، نسخ .
- ۵- ایضاح الرموز ومفتاح الكنوز: شمس الدین محمد بن خلیل بن ابی بکر محمد ابن القباقبی حلبی قدسی شافعی مؤلف مجمع السرور ومطالع الشموس والبدور الجامع بین مذاهب القراء الاربعة عشر، نستعلیق محب علی حسینی سبزواری در روز شنبه ۸ شوال ۹۷۹ .
- ۶- تحفة الانام فی وقف حمزة وهشام: شیخ محمد ضریف فارسی ، نوشته ۹۷۹ .
- مجموعه:** * ش ۸۵ ، نسخ ونستعلیق سده ۱۳ (۷۵۳۵۹) دارای:
- ۱- مفتاح المنجمین یا رساله در عمل بریج مجیب آفاقی یاربع دستور: خواجهکی رضوی منجم شیرازی که در اگره هند در صد باب بفارسی ساخته است، نسخ صفر ۱۲۴۰ .
- ۲- الفتحة فی الاعمال الجبیه یا رساله فی العمل بالربع المجیب: بدرالدین محمد سبط المازنی ، دریک مقدمه ویست باب بعربی . پس ازین بندیست در کواکب بفارسی و بندی در معراج بنظم وثر فارسی و بندی از شرح تذکره خفزی .
- ۳- فرهنگ فارسی بفارسی .
- ۴- الذهبیة: امام رضا .
- مجموعه:** * ش ۹۰ ، نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنکرف (۷۵۳۶۴) دارای:
- ۱- قانونچه: محمود چغمینی .

۲- کفایه مجاهدیه : فقیه منصور بن محمد بن احمد بن یوسف بن الیاس شیرازی .

مجموعه : *ش ۱۰۳ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۳۷۷) دارای :

۱- کبریت احمر : مظفر علی شاه نعمة اللهی ، نوشته ۱۲۷۶ .

۲- مصباح الشریعة : امام صادق ، نوشته ۱۲۵۳ .

۳- رساله رضاع : محمد تقی مجلسی ، در پایان اخبار شیعی پراکنده است .

مجموعه : *ش ۱۰۴ ، نسخ سده ۱۳ ، عربیها معرب ، نشان شنگرف ، (۷۵۳۷۸) دارای :

۱- دستور شعراء : میرزا محمد امانی مازندرانی در گذشته ۱۰۶۱ (ذریعه ۹: ۹- فرهنگ

سخنوران ۵۷) ساخته بنام میرزا محمد تقی شمس الدوله وزیر دریک مقدمه در تعریف شعر

و بیان شاعر و سه مقاله (عروض - قوافی - صنایع و بدایع شعری) و خاتمه در سرقات شعری

گویا در ۱۰۴۸ (ذریعه ۸: ۱۶۰- دانشگاه ۳۸۷: ۲- مجلس ۳: ۱۲۶- آستان قدس

۳: ۱۷۲ ش ۴۷) .

۲- شرح المعلقات السبع : روزنی .

مجموعه : *ش ۱۱۰ ، نسخ سده ۱۱ ، در پایان چند حدیث است (۷۵۳۸۴) دارای :

۱- الوافیة : مولی عبدالله بن حاجی محمد بشروی خراسانی که در روز دوشنبه ۱۲ ع

۱/۱۰۵۹ ساخته است .

۲- بشارة الشیعة : فیض کاشانی که در ۱۰۸۱ ساخته است .

مجموعه : *ش ۱۱۵ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۳۸۹) دارای :

۱- رساله فی مقدمة الواجب : محمد باقر بن محمد مؤمن سبزواری .

۲- مقدمات الحدائق :

۳- اقتضاء الاسرار الاجزاء .

۴- الاجماع .

۵- اقتضاء الامر النهی عن الضد .

۶- الدرر البهیة فی النظائر الفقهیة : مولی محسن بن محمد سمیع بن حسین بن علم الهدی

بن فیض کاشانی (ذریعه ۸: ۱۲۱) .

۷- رساله فی المطالب الاصولیة فی مقدمة وابواب وخاتمة .

۸- النوابع ، خطبه مانند عربی ، نوشته ۶ رجب ۱۲۵۶ .

۹- النسخ .

۱۰- التعادل والتراجیح .

۱۱- الاطراد .

۱۲- الاستصحاب .

۱۳- مباحث اربعة : الاستقراء والقیاس والنسخ وتعارض الدلیلین .

۱۴- مباحث الالفاظ .

۱۵- حجة الاسلام یابرهان الملة : مولی علی نوری ، در کلام شیعی بفارسی .

مجموعه : *ش ۱۲۲ ، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۳۹۶) دارای :

۱- جواب الحاج المولی الهادی السبزواری عن سؤال اسماعیل العارف ، بعربی .

۲- گلشن راز : شبستری .

۳- لمعات : عراقی .

مجموعه : *ش ۱۲۴ ، نستعلیق ۱۲۶۲ (۷۵۳۹۸) دارای :

۱- الشواهد الربویة صدرای شرازی .

۲- المشاعر : از همو .

مجموعه : *ش ۱۲۵ ، نسخ و نستعلیق ۱۲۲۴ و ۱۲۵۱ (۷۵۳۹۹) دارای :

۱- الوافیة : مولی عبدالله تونی .

۲- رساله فی الوضع .

۳- رساله فی الصحیح والاعم .

۴- رساله فی الاجتماع : شیخ احمد احسائی که دریک مقدمه و هفت فصل و خاتمه

در رمضان ۱۲۱۵ ساخته است ، نسخ ۱۲۵۱ .

۵- الفوائد : از همو .

مجموعه : *ش ۱۲۸ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۴۰۲) دارای :

۱- القصیده التائیة : ابن فارض .

۲- السبع العلویات : ابن ابی الحدید .

۳- مثنوی عرفانی فارسی ، پراکنده های دیگری هم در نسخه هست و شاید گردآورده

حاج سید جواد شیرازی امام جمعه کرمان باشد .

مجموعه : *ش ۱۳۰ ، نسخ سده ۱۳ رقم شنگرف (۷۵۴۰۴) دارای :

۱- رساله در رمل .

۲- زیدة الرمل .

۳- رساله در رمل .

مجموعه : *ش ۱۳۴ ، نستعلیق (۷۵۴۰۹) دارای :

- ۱- لطائف اللغات : عبدالله اللطیف بن عبدالله کبیر عباسی ، در شرح مشکلات مثنوی ، نوشته سده ۱۱۰ .
- ۲- زهرالریاض : ابوعلی محمد بن اسماعیل کربلایی ، گرفته از ریاض المسائل طباطبائی ، بفارسی ، نوشته محمد بن الحسن کرمانی در ۱۲۱۶ .
- مجموعه :** * ش ۱۳۶ ، نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنکرف (۷۵۴۱۱) دارای :
 - ۱- الوافیة : مولی عبدالله تونی .
 - ۲- الکلمات الطریفة : فیض کاشانی ، نوشته روزآدینه ۲۷ محرم ۱۰۶۲ .
- مجموعه :** * ش ۱۳۹ ، نسخ ریز و درشت سده ۱۳ (۷۵۴۱۴) دارای :
 - ۱- کتاب القضاء : شیخ حسن بن شیخ جعفر نجفی .
 - ۲- الرسائل فی الرجال والاصول : سید محمد باقر شفتی اصفهانی ، شانزده رساله رجالی اوست و از رساله ابان بن عثمان آغاز میشود بایک رساله در اصول فقه بنام «رسالة لرفع النزاع والجدال» که باید ابن هم از او باشد و این یکی هفدهمین است ، نسخ درشت تر حسن بن ملازین العابدین نجف آبادی در ۱۲۰۶ .
- مجموعه :** * ش ۱۴۱ ، نستعلیق محیی الدین (۷۵۴۱۶) دارای :
 - ۱- تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام : جمال الدین المرتضی ابو عبدالله محمد بن الحسین بن الحسن رازی ، نوشته شب چهارشنبه ۹ ذی قعدة ۱۰۱۴ ، نویسنده کتاب را از «سید مرتضی» میداند .
 - ۲- رساله حسینه در بیان اعتقادات قلبیه : عزالدین آملی (ذریعه ۷: ۲۰) ، بهمین خط .
- مجموعه :** * ش ۱۴۶ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۴۲۱) دارای :
 - ۱- اصول دین : سید کاظم رشتی بفارسی چاپ سنگی ۱۲۵۹ .
 - ۲- ترجمه رساله صومیة همو از عباس بن علی در یک مقدمه و چند باب و خاتمه .
 - ۳- سؤال و جواب همین سید کاظم رشتی بفارسی .
- مجموعه :** * ش ۱۵۰ (۷۵۴۲۵) دارای :
 - ۱- الاصول الاصلیة : فیض کاشانی ، در ده اصل دارای وصول و فصول ، نسخ ۵ صفر ۱۱۵۱ .
 - ۲- الوافیة : مولی عبدالله بشرویی تونی ، ساخته ۱۰۵۹ ، بهمین خط .
 - ۳- حاشیة الوافیة : محمد مؤمن بن طاهرالدین ، نستعلیق ریز از همین تاریخها ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده .
- مجموعه :** * ش ۱۵۱ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۴۲۶) دارای :

- ۱- خلاصة الاقوال فی معرفة الرجال : علامه حلی .
- ۲- ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواة : از همو ، دو صفحه بیش از آن نیست .
- مجموعه :** * ش ۱۶۶ ، نستعلیق سده ۱۳ در همه شماره ها بیک خط (۷۵۴۴۱) دارای :
 - ۱- اخلاق محسنی : کاشفی .
 - ۲- گویا صحیفه شاهی از همو .
 - ۳- شرح آداب البحث بعربی ، نوشته اسحاق بن محمد علی واعظ کرمانی در ج ۲/ ۱۲۵۴
 - ۴- اللغز : شیخ بهائی ، نوشته همو در ۱۲۵۴ .
 - ۵- آداب البحث : عضدی .
 - ۶- المونثات السماعیة : ابن الحاجب ، بنظم .
 - ۷- الدرر الفقهیة ، بنظم عربی در اصول فقه
 - ۸- اللغز : از شیخ لطف الله و پاسخ آن از شیخ بهائی .
 - ۹- رساله در نماز آدینه بفارسی ، نستعلیق همو در رجب ۱۲۵۴ .
 - ۱۰- سؤال و جواب : سید محمد باقر شفتی .
 - ۱۱- ترجمة العقاید : فیض کاشانی .
- مجموعه :** * ش ۱۷۰ ، نسخ (۷۵۴۴۵) دارای :
 - ۱- شرح حدیث عمران الصابی من عیون اخبار الرضا : آقا محمد خلیل بن محمد اشرف قاینی اصفهانی قزوینی در گذشته ۱۱۳۶ که در چهارشنبه ۲۲ محرم ۱۱۲۳ بانجام رسانده است (مستدرک ۳: ۴۱۳ - ذریعه ۱۳: ۲۰۳) .
 - ۲- جواب سؤال احمد بن صالح بن طوق القطیفی : احمد احسائی ، نوشته ۱۲۵۱ .
- مجموعه :** * ش ۱۷۱ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۴۴۶) دارای :
 - ۱- چند قصیده از کعب بن زهیر و دیگران و شرح بعضی از آنها بعربی .
 - ۲- نصاب مثاث بفارسی .
 - ۳- تشریح الافلاک : بهائی .
 - ۴- شرح لامیة العرب : عبداللطیف بن سعید نقجوانی ، نوشته ۱۴ رجب ۱۲۴۹ .
- مجموعه :** * ش ۱۷۹ ، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۴۷۵) دارای :
 - ۱- دیباچه نورس : ظهوری .
 - ۲- دیباچه خوان خلیل : از همو .
 - ۳- سراج منیر: محمد شریف شیرازی ، نوشته روز پنجشنبه شعبان ۱۲۰۳ بدستور امیر حیدرخان .

۴- سؤال و جواب : آقا محمد باقر بهبهانی، نوشته محمد علی بن محمد نصیر اصفهانی

در ۳ رجب ۱۲۱۵ .

مجموعه : *ش ۱۸۸ ، نسخ محمد حسین در ۱۲۴۱-۱۲۴۵ (۷۵۴۸۵) دارای :

۱- صرف : میرسید شریف گرگانی .

۲- التصریف : زنجانی .

۳- العوامل المائة : عبدالقاهر گرگانی .

۴- الهدایة .

۵- کبری : میرسید شریف گرگانی .

مجموعه : *ش ۱۸۹ (۷۵۴۸۶) دارای :

۱ رساله فی ابطال الخلاء : علی بن شیخ فضل الله گیلانی فومنی زاهدی ، بهرلی و بدستور «مولانا ابن استادنا نظام الملة والدين» در ۱۰۹۱ (الغنی) در رد قوشچی و شرح تجرید اوساخته شده و ناظر بحاشیه دوانی و میرزا جان شیرازی است (دانشکده الهیات ش ۲۹۳/ج) ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ .

آغاز : بسم الله الحمد لله الذي اساء الارض والسماء وما بينهما بموجودات مختلفات لظهار قدرته ... فيقول ... علي بن شيخ فضل الله الجيلاني الفومني الزاهدي لما كانت مسئله الخلاء نفيا واثباتا غامضة .

انجام : لما كان هذا التأليف في ابطال الخلاء عن الغنى هو المغنى صار تاريخ جمعه بعينه لفظ الغنى وهو المعين الولي على جميع الاحوال ... الى يوم يميز بين الاخيار والاشرار . تمت هذه الرسالة بعون الله الملك الغفار .

۲- جذوات : میرداماد استرآبادی ، نسخ سده ۱۱ با تاریخ ۱۰۹۲ در ص ع ، در اصفهان نویسانده شده است .

۳- المقدمة : جزری ، بنظم دویبتی در تجوید ، نسخ سده ۱۳ .

مجموعه : *ش ۱۹۰ ، نسخ ترکی محمد بن مصطفی بسنوی در آماسیه نزد محمد پاشا در چاشت روز پنجشنبه سال ۱۱۱۱ و حواشی ریزتر در ش ۱ ، نسخ همو در ۱۱۴ در ش ۲ (۷۵۴۸۷) دارای :

۱- شرح الرسالة السمرقندية فی الاستعارة : عصام الدین اسفراینی ، متن در سه عقد است .

۲- تهذیب المنطق : تفتازانی .

مجموعه : *ش ۱۹۴ ، (۷۵۴۹۵) دارای :

۱- معالم الاصول : شیخ حسن عاملی ، نسخ محمد بن علی موسوی در ۱۲۱۸ .

۲- حاشیه المعالم : نسخ ۱۳۳۵ .

آغاز : قوله الفقه فی اللغة الفهم الخ انما ابتداء بتعريف الفقه دون اصول الفقه . انجام : ولعله اجمل اعتمادا .

مجموعه : *ش ۱۹۷ ، نستعلیق هندی سده ۱۱ ، یک ثلث جرثقیل است بفارسی و دو ثلث در نجوم بهرلی (۷۵۴۹۸) دارای دو عنوان :

۱- کتاب ابلونیوس فی البکرات ، در جرائقال بفارسی .

۲- المقالة الثانية من كتاب ايرن المخانقي فی رفع الاشياء الثقيلة .

مجموعه : *ش ۱۹۹ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۵۰۰) دارای :

۱- دیوان : مجنون عامری ، بروایت ابوبکر والبی با ترجمه فارسی .

۲- افاده للشیخ احمد الاحسائی ، سؤال و جواب است با عنوان «قوله ادام الله بقائه ، اقول ، قوله ، جوابه ...» بهرلی و فلسفی شیعی .

مجموعه : *ش ۲۰۳ ، نستعلیق و نسخ گویاهمه شماره ها نوشته حسین کرمانی (۷۵۵۰۴) دارای :

۱- الاحکام العلائیه من الاعلام السماویة : امام فخر رازی ، نستعلیق حسین کرمانی در ۱۲۲۸ ، در دو مقاله بنام تکش بن الب ارسلان بن خوارزمشاه (ش ۴۵/۲) .

۲- رساله فی اثبات عصمة الأئمة : مولی احمد بن سلیمان مازندرانی ، بهرلی .

۳- جواب الطوسی عن سؤال الکاتبی فی ان الحرارة تفعل فی الرطب سوادا .

۴- رساله فی ان ارض العراق ونحوها مما فتح بالسیف لایملکها مالک مخصوص بل هی للمسلمین قاطبة ، بهرلی در یک مقدمه و پنج مقاله .

۵- حدیث بساط بفارسی .

۶- معارج الفهم فی شرح النظم : علامه حلی که در ۶ رمضان ۷۷۸ ساخته است (نشریه ۳: ۴۵۰ و ۴۱۳-۴) آستان قدس ش ۲۵۹- مسجد اعظم قم مجموعه ش ۳۸۹ دارای

همین کتاب مورخ ۷۵۵ و فصول نصیریہ مورخ ۷۶۷ و مناہج الیقین علامه) نسخ ۱۲۳۸ . ۷- رساله رضاع : محمد تقی مجلسی .

۸- کشف فی افعال العباد : شیخ احمد احسائی که پدر خواست شیخ عبدالله بن مبارک بن علی جارودی قطیفی ساخته است (فهرست احسائی ۱۷: ۲) .

۹- قاب قوسین : علی نقی بن احمد احسائی ، نستعلیق روز شنبه ع ۱۲۳۷/۱ .

۱۰- تفسیر آیه «فلما تجلی ربه للجبل» : شیخ احمد احسائی که برای شاگرد خود ملا محمد حسین ساخته است .

۱۱- جواب المسائل : علی نقی بن احمد احسانی که در شب ۲ ذیح ۱۲۲۹ در کرمانشاه ساخته است، نستعلیق ۱۲۳۷.

۱۲- شرح حدیث «لولاک لما خلقت الافلاك»: شیخ احمد احسانی.

۱۳- شرح حدیث العمار الساباطی «هل المیت یبلی جسده»: احمد احسانی، نستعلیق ۱۲۳۷.

۱۴- المقدمات الاثنی عشر للکتاب المسمی بالحدائق الناضرة للشیخ یوسف البحرانی، نوشته ۴ ع ۱۲۳۷/۱.

۱۵- شرح رسالة العلم للفیض الکاشانی : شیخ احمد احسانی.

۱۶- کتاب من لا یحضره التقویم یا غنیة الانام فی معرفة الساعات والایام : فیض کاشانی.

مجموعه ۴ : *ش ۲۰۵ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۰۰۶) دارای:

۱- رساله فی ولایة الوصی فی نکاح الصغیرین : شیخ جعفر، بعربی.

۲- رساله فی تحقیق منازل القمر یستدل بها علی ساعات اللیل : ابن فهد حلّی ، در چند فصل بعربی .

۳- کتاب من لا یحضره التقویم : فیض کاشانی بعربی.

۴- تنبیه الغافلین : بهاء الدین محمد بن ابراهیم ترمذی ، بفارسی.

۵- ترجمة الصلاة وتذکرة المتقین فی عقائد المسلمین : فیض کاشانی، بفارسی.

۶- گوهر مراد یابند پدریه پسرش عبدالرزاق : محمد جعفر بن محمد طاهر خراسانی، ساخته ۱۱۲۳.

۷- ترجمة العقاید : فیض کاشانی.

مجموعه ۵ : *ش ۲۰۷ (۷۵۰۰۹) دارای:

۱- رساله هیئت : قوشجی ، نسخ ۱۲۱۸.

۲- بیست باب : خواجه طوسی ، نسخ ۱۲۱۸.

۳- سی فصل : ازهمو ، نستعلیق سده ۱۳.

۴- مدخل منظوم : منسوب بهمو ، نستعلیق.

۵- رساله در معرفت تقویم ، نستعلیق ۱۲۸۱.

۶- رساله قلمیه یادستور خوشنوسی، نستعلیق ۱۲۸۱.

۷- رساله در صید ، بفارسی نستعلیق غلامحسین بن ملاحسن در صفر ۱۲۸۱.

مجموعه ۶ : *ش ۲۰۸ (۷۵۰۱۰) دارای:

۱- تمهید القواعد : شهید دوم ، نسخ عبدالرزاق شیرازی در ۹ رمضان ۱۲۳۲.

۲- «رساله فی بیان المطالب الرجالية التي تتوقف علیها المطالب الاستدلالية وهي مرتبة

علی مقدمة وعدة ابواب وخاتمة» در آن از منتهی المقال و نقد الرجال یاد شده و شش باب در آن هست ، نستعلیق محمد باقر دامغانی در کرمانشاه در ۱۲۳۴.

مجموعه ۷ : *ش ۲۱۵ ، نسخ ریز سده ۹ و ۱۰ (۷۵۰۱۷) دارای:

۱- رساله فی تعریف الصلاة.

۲- جامع المقاصد فی شرح القواعد : محقق کرکی که بنام پادشاه صفوی ساخته است .

۳- غایة المراد فی شرح نکت الارشاد : شهید یکم که در نیمه روز پنجشنبه ۱۵ ذی

۷۵۷ ساخته است (نسخه ما) . این شرح در تهران در ۱۳۰۳ بچاپ رسیده و از طهارت است تا دیات (ادبیات ۳۶۲ ش ۳۰ ج - الهیات ش ۲۴ ج).

آغاز : در فهرست آستان رضوی (۸۹:۲) و سپهسالار (۱: ۴۴۰) دیده میشود .

انجام نسخه ما: المسائل التي انعم الله بيشها . . . حصل ما اوردناه طلبنا والحمد لله الذي من علينا بالاسلام وهدانا الى الايمان وعلمنا . . . سيد المرسلين . . . وطرهم تطهيرا وكان الفراغ من تصنيفه زوال الخميس منتصف ذي القعدة الحرام سنة سبع وخمسين و سبعمائة بالحلة وكتب مصنفه محمد بن مكي نفعه الله بما علمه و تقبل عمله وغفر زله انه يجيب من سألته والحمد لله وحده وصلواته على محمد وآله الطاهرين .

مجموعه ۸ : *ش ۲۱۶ ، نستعلیق و نسخ سده ۱۲ (۷۵۰۲۱) دارای:

۱- رساله فی حدوث العالم : میر صدرالدین محمد حسینی قزوینی ، نوشته ماه سوم سال ۱۰۹۷.

۲- اثبات الواجب : ازهمو.

۳- رساله نجفیه یا پاسخ آخوند ملاخلیل [قزوینی] از قزوین بپرسشهای نجف بفارسی.

۴- خلق الاعمال : دوانی.

۵- الزوراء: ازهمو

۶- شرح الزوراء : ازهمو.

۷- شرح رساله نفس الامر لطلوسی: ازهمو.

۸- الجذرا لاصم : آقا حسین خوانساری.

۹- شبهة الاستلزام : میر عبد الرحیم.

۱۰- الجذرا لاصم : مولی محمد باقر [سبزواری].

۱۱- حدوث العالم : مولی محمد باقر [سبزواری].

۱۲- حدوث العالم : میر معصوم.

۱۳- الجذرا لاصم : مولی محمد باقر [سبزواری] (دوبار آمده است).

۱۴- شبهة الاستلزام : آقا رضی [قزوینی] .

۱۵- شرح العقائد المضمية : دوانی .

مجموعه : *ش ۲۱۹ ، نسخ ونستعلیق سده ۱۱ (۲۴۵۲۴) دارای :

۱- النافع يوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر: مقدار سیوری .

۲- جامع الاخبار : منسوب به ابن بایویه .

مجموعه : *ش ۲۲۴ ، نسخ احمد بن محمد در روز شنبه ۱۴ صفر ۱۲۲ (۷۵۵۲۹) دارای :

۱- الرواشح السماویة فی شرح الاحادیث الامامیة : سید داماد استرآبادی .

۲- ضیاء القلب : فیض کاشانی .

مجموعه : *ش ۲۲۵ ، نسخ ونستعلیق عبدالخالق کرمانی در کرمانشاه در روز سه شنبه ۱۵

ع ۱۲۰۳/۱ در ش ۲، و ۲۲۲ ع ۱ در همین شهر در ش ۳، ش ۱ هم بخط اوست .

(۷۵۵۳۰) دارای :

۱- زیدة الاصول : بهائی .

۲- النافع يوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر: مقدار سیودی .

۳- رساله فی تحقیق وحدة الوجود ، عربی که مؤلف آن را باطل میداند .

مجموعه : *ش ۲۲۸ (۷۵۵۳۳) دارای :

۱- تحفة الصلوات : محمد مفید بن افضل بن حیدر حسینی حسینی که در روز دوشنبه

۲۶ رمضان ۸۹۹ هـ رساله را بفارسی ساخته و این نسخه را نوشته است ، مؤلف سنی

است و شعر هم در آن هست ، آغاز اندکی افتاده .

۲- مولود نامه پیامبر بفارسی که در آن از سیر سید علی همدانی یاد شده که میگفته

است که این مولود نامه را بدستور سلطان محمود ساخته اند و در همه جا مشهور است ،

بهمن خط ، انجام افتاده .

مجموعه : *ش ۲۲۹ ، نسخ (۷۵۵۳۴) دارای :

۱- البهجة المرضیة : سیوطی ، نوشته محمد طاهر بن ملا علی اکبر سیری در روز سه شنبه

۱۲۱۳/۱ ع ۸

۲- الشواهد الضیائیة : محمد باقر بن محمد حسین یزدی بفروبی ، شرح شواهد شرح

الالفیة سیوطی است و ساخته ۱۲۳۲ بفارسی (ذریعه ۲۴۳۰:۱۴) نوشته ۱۲۶۸ .

مجموعه : *ش ۲۳۰ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۵۳۵) دارای :

۱- رساله فی الصحیح والاعم فی العبادات .

۲- حاشیة شرح الرومی علی الملخص للچغمینی: عبدالعلی بیرجندی .

۳- حاشیة شرح الرومی علی الملخص للچغمینی: شیخ بهائی ، در مساله شعیریة است .

۴- حاشیة המשاعر : میرزا احمد بن محمد ابراهیم یزدی شاگرد مولانا مصطفی العلماء

که آنرا نزد وی میخوانده و این حاشیه را بران نوشته و بنام چراغ علی خان ساخته است ،

نوشته ۱۲۳۵ .

مجموعه : *ش ۲۳۴ ، نسخ ونستعلیق سده ۱۳ (۷۵۵۳۹) دارای :

۱- منهاج الهدی : سید قطب الدین محمد حسینی که به تقلید از غزلیات عطار و الهام

آزاد از آن بنظم عربی ساخته و اشعار فارسی و بندهای نشر و ترجمه فارسی هم در آن هست

(جنگ ش ۶۹۸ دانشگاه)

۲- شرح خبر کمیل : عبدالرزاق کاشی .

۳- تفسیر سورة الاخلاص : ابن سینا .

۴- تفسیر سورة الفلق : از همو .

۵- تفسیر سورة الناس : از همو .

۶- صیحه و صدی : دوانی .

۷- اجوبة عبدالرزاق الکاشی عن خمس اسئلة علاء الدین البخاری الشیرازی العرفانیة

۸- اجوبة قطب الدین محمد الحسینی عن اسئلة الاخوان ، عربی .

۹- جام جهان نما : سید قطب الدین محمد حسینی ، بفارسی در عرفان در دو دایره .

۱۰- لوايح : حامی .

مجموعه : *ش ۲۴۱ ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان و رقم شنکرف (۷۵۵۴۶)

دارای :

۱- تحفه سلیمانی : محمد زمان بن شرف الدین حسینی مشهدی که در ۱۰۷۸ (= تحفه

سلیمانی) ساخته است در یک مقدمه است و هشتاد و نه صفحه و بیست و چهار تحفه در نجوم ،

آغاز افتاده .

۲- صفت اسطرلاب : ابونصر منصور بن علی بن عراق ، بفارسی ، انجام افتاده .

مجموعه : *ش ۲۴۳ ، نسخ ملک محمد بن حاجی الله ویردی قاینی در ۱۰۷۳ (۷۵۵۴۸)

دارای :

۱- النکت الاعتقادیة : شیخ مفید ، نوشته رمضان ۱۰۷۳ .

۲- الاثنی عشریة فی الصلاة : بهائی ، نوشته ۱۰۷۳/۱ ع ۱۷ .

۳- الاثنی عشریة فی الصوم : بهائی ، نوشته رمضان ۱۰۷۳ .

۴- الاثنی عشریة فی الحج : بهائی .

۵- الاثنی عشریة فی الزکاة والخمس : بهائی .

۶- جهة القبلة : بهائی .

۷- رسالة فی صیغ العتود والایقاعات : محقق کرکی .

۸- رسالة فی المیراث ، علی بن محیی الدین الجامعی العاملی که در شهر کوپنن در ذق ۱۰۰۸ ساخته ، نوشته ۱۹ شوال ۱۰۷۳ .

۹- الفخریة فی معرفة النیة : فخر المحققین محمد حلی .

مجموعه : * ش ۲۴۴ ، نسخ ، همه شماره های یک خط (۷۵۵۴۹) دارای ۱۵ رساله حاجی مولی هادی فیلسوف سبزواری (جلوه ۱: ۲۸۴ و ۲: ۱۹۵) .

۱- اسئولة احمدیة واجوبه اسراریة ، پرسنده احمد بن حاجی محمد جعفر یزدی است (ذریعه ۵: ۱۹۹ - آستان قدس ۴: ۱۱ ش ۳۱۹) .

۲- استهداءات اسماعیلیة وهدایا اسراریة ، پرسنده باید اسماعیل عارف بجنوردی باشد (ذریعه ۵: ۲۰۰ - آستان قدس ۴: ۱۱ ش ۳۱۸) .

۳- جواب السبزواری عن السئوال عن عالم المثل (ذریعه ۱۵: ۲۰۷ - آستان قدس ۴: ۱۱۷ ش ۶۱۷ ، فیلم ۲۰۳۶ دانشگاه) .

۴- جوابه عن اسئولة محمد اسماعیل العارف البجنوردی او الاجوبه الاسراریة (ذریعه ۵: ۲۰۰) .

۵- جوابه عن اسئولته ایضا (ذریعه ۵: ۲۰۰ - آستان قدس ۴: ۱۲ ش ۳۲۰ و ۳۲۱) .

۶- المحاکمات والمقاومات علی شرح الشیخ احمد البحرینی علی رسالة العلم للفیض الکاشانی که درسبزواری ساخته است (آستان قدس ۴: ۳۳۸ * ش ۹۸۶) .

۷- جوابه عن السئوال فی مشاركة الحد والبرهان (آستان قدس ۴: ۳۸۱ ش ۲۲۳) .

۸- جوابه عن اسئولة محمد ابراهیم الطهرانی ، ساخته روز ۲۲ محرم ۱۲۷۴ بفارسی (ذریعه ۵: ۱۵۹) .

۹- جواب سئوالات بعض القمیین ، بفارسی ، گویا همانکه در ذریعه ۵: ۳۳۰ یادشده ودرجلوه (۱۹۶: ۲) بچاپ رسیده است وشنش پرسش است .

۱۰- جواب سئوالات السید صادق السمنانی ، بفارسی .

۱۱- جواب سئوال سائل فی الفلسفة .

۱۲- اسئولة سمیعیة واجوبه اسراریة ، پرسنده سید سمیع خلخالی است (آستان قدس ۴: ۱۲ ش ۳۲۲) .

۱۳- جواب سئوال آقامیرزا ابوالحسن بن میرزا محمد رضوی فقیه ، بفارسی و ساخته ۱۲۷۶ (ذریعه ۵: ۱۹۷) .

۱۴- جواب سئوال مولی اسماعیل المیان آبادی ، بعربی (ذریعه ۵: ۲۰۰) .

۱۵- هداية الطالبین فی معرفة الانبیاء المعصومین والائمة الهادین ، که بدستور ناصرالدین شاه و آقاخان نوری بفارسی در دوباب هریک چند فصل هریک چند هدایت در روز ۸ ع ۱۲۷۴/۲ ساخته است ، در پایان دویند شعر فارسی سبزواری است به نستعلیق ریز که باید یکی از شاگردان او در زمان او نوشته باشد ، پس این مجموعه بایستی از زمان خود سبزواری باشد (مجلس ۲: ۷۸۸ - نفیسی ۲۶) .

مجموعه : * ش ۲۴۵ ، نسخ محمد طالب بن حاج حیدر اصفهانی در همه شماره ها بجزش ۵ که بخط نستعلیق او است (۷۵۵۵۰) دارای :

۱- الاثنی عشریة فی الطهارة : بهائی ، نوشته شوال ۱۳۶ .

۲- جواب الشیخ البهائی عن شبهة خان احمد الجیلانی فی عدم وجوب تخلیل الصائم اسنائه .

۳- الاثنی عشریة فی الصلاة : بهائی .

۴- الاثنی عشریة فی الزکاة والخمس : بهائی .

۵- ترجمه مسائل حسابیه اژاثنی عشریة شیخ بهائی در طهارت ، نستعلیق ریز مترجم محمد طالب بن حاج حیدر اصفهانی درج ۲/ ۱۰۶۰ .

۶- الاثنی عشریة فی الصوم : بهائی ، نوشته روز پنجشنبه ۳ رمضان ۱۰۳۶ .

۷- الاثنی عشریة فی الحج : بهائی .

مجموعه : * ش ۲۴۶ (۷۵۵۵۱) دارای :

۱- العروة الوثقی : شیخ بهائی ، نسخ حسن بن محمد حسین قاریخان طبسی .

۲- الوجیزة فی الدراية : ازهمو ، نوشته روز ۲ شعبان ۱۰۳۳ .

۳- کشف الریبة عن احکام الغیبة : شهید دوم ، نوشته روزه ۱ رجب ۱۰۳۳ .

۴- التنبیهاة العلیمة علی وظائف الصلاة القلابة : شهید دوم ، نستعلیق ۵ شعبان ۱۰۲۸ .

۵- نامه افضل الدین کاشانی در پاسخ نوشته صدر سعید شمس الدین محمد دزواکوش

۶- الرعاية لشرح البدایة : شهید دوم ، نسخ دیگر .

۷- کاشفة الحال عن احوال الاستدلال : ابن ابی جمهور احسائی ، نستعلیق دیگر .

مجموعه : * ش ۲۵۰ (۷۵۵۵۵) دارای :

۱- الرحلة الی الحج : نجیب الدین علی بن محمد بن مکی عاملی ، مورخ ۲ صفر ۱۰۰۶

بنظم عربی ، نسخ زین العابدین علی بن محمد بن الحسن الحر در شوال ۱۰۸۳ (ذریعه ۱۰: ۱۶۷) .

- ۲- سرالعالمین : منسوب بغزالی ، درسی و دومقاله با چند مقاله دیگر ، نستعلیق عبد علی بن رضی الدین بن علی عاملی دراصفهان درشب پنجشنبه ۱۰ رجب ۱۰۹۹ از روی نسخه مقابله شده علی بن محمد بن الحسن بن زین الدین .
- ۳- منتخب من درة الغواص للحریری ، بهمین خط .
- مجموعه :** *ش ۲۵۱ ، نسخ سده ۱۱ (۷۵۵۵۶) دارای :
- ۱- شرح الصحيفة السجادية : سید داماد ، نسخ محمد سعید نوربخش بن عبدالباقی در ۱۰۷۷/۱ع
- ۲- رساله در نجاست خمر ، بهمین خط ، بفارسی در دو فصل و یک خاتمه در رد یکی از «ساکنان مکه» که «عریضه مشتمله بر بیان طهارت خمر نوشته ارسال» بلاد مولف نموده است ، باید از احمد علوی عاملی باشد . دانشگاه ۷ : ۲۶۶۸
- مجموعه :** *ش ۲۵۳ ، نستعلیق سده ۱۱ همه شماره ها بیک خط (۷۵۵۵۸) دارای :
- ۱- مفتاح السعادة ، در کیمیا عبری .
- ۲- قانون اعطاء المسهل وتناوله : محمد باقر بن عماد الدین محمود متطبیب ، در یک مقدمه و دوازده فصل و خاتمه .
- ۳- فی الشذور من التدبیر ، بنظم عربی در کیمیا .
- ۴- الادوية القلبية : ابن سینا .
- ۵- رساله فی اصول الطب والمركبات العطرية جمعه ابوعلی احمد بن محمد بن مندویه للصاحب ابی القاسم اسماعیل بن عباد ، در چند باب و بسیار سودمند (ابن ابی اصیبعه ۲ : ۲۱۱ - معهد المخطوطات ۵ : ۲ ص ۲۶۹) .
- ۶- الرسالة الشیخیة فی بعض الامراض الدماغية : درویش علی بن الشماع الطیب فی علاج النسیان والفالج وما يتعلق بهما .
- ۷- الخواص لمحمد بن زکریا الرازی .
- ۸- من منذرات الموت مما نقل عن ابقراط فی الشور ، قیل وجدت فی قبر ابقراط فی الانذار بالموت وهي خمسة وعشرون قضية فی الموت .
- ۹- فوائد نقلت فی صفة المومیائی و منافعه و معرفة السبب فی الوقوف علیها و صفة استعماله .
- ۱- رساله فی الكیمیا ، نام داروها در نسخه بخطی درخت مانند نوشته شده است .
- ۱۱- رساله فی علاج القولنج : ابن سینا .
- ۱۲- کلمات انتخابتها من کتب الحكماء فی الصناعة (این یکی بخط نستعلیق تازه تر)
- ۱۳- اقسام الحکمة . باید از ابن سینا باشد نه از فارابی که در ضح نسخه آمده است .

از این بین طبع شده در مجموع در سال ۱۳۰۵

- ۱۴- قصه سلمان و ايسال والبحث عن السحر والطلسمات والنیر نجات والا عجب .
- ۱۵- من الدرالنظیم للشیخ عبدالله .
- ۱۶- فصول مفیده من کلام المهرة من الاطباء .
- ۱۷- فصول مفیده و فوائد مجربة .
- ۱۸- فوائد فی قاع الدبوغ من الثیاب .
- ۱۹- نکت و فوائد جمعها ابن السویدی فی آخر التذکرة .
- ۲۰- من کتاب کامل الصناعة الطبية المسمى بالملکی لعلی بن عباس تلمیذ ابی ماهر موسی بن سیار المجوسی .
- ۲۱- من الرسالة الاموية فی الكیمیا .
- ۲۲- مباحل الحجر لابن امیل
- ۲۳- باب الاصغر والاقصر للمیر ابی القاسم الفندرسکی ، در کیمیا بفارسی .
- مجموعه :** *ش ۲۶۱ (۷۵۵۶۶) دارای :
- ۱- مدارك الاحکام : شمس الدین محمد بن علی بن حسین بن ابی الحسن حسینی عاملی که در روز پنجشنبه ۲۴ صفر ۹۹۷ در کربلا ساخته است ، نسخ محمد مهدی بن رشید الدین محمد سپهری در کرمان در ۱۰۹۳ صفر
- ۲- رساله فی الصلاة در یازده فصل ، نوشته هم ، در کرمان در صفر ۱۰۹۳ .
- ۳- اتمام الشریعة : امام رضا ، نوشته صفر ۱۰۹۳ .
- ۴- ترجمه الذهبية یاطب الرضا ، بهمین خط .
- ۵- رساله فی مالا بد من معرفته فی الصلاة ومقدماتها مما روی عن والدی . . . علی بابین ، بخطش ۶ ، انجام افتاده .
- ۶- رساله فی الکلام ، نستعلیق روز چهارشنبه ۲۴ شوال نوشته محمد بن علی حلی (نیمه دوم رساله است) .
- مجموعه :** *ش ۲۶۲ (۷۵۵۶۷) دارای :
- ۱- عین الاعیان فی معرفة النفس والابدان : حسین بن عزیز گیلانی که باید شیعی باشد و از سده ۱۱ ، در یک مقدمه در چهار بحث و پنج باب و یک خاتمه بفارسی در روانشناسی فلسفی و کلاسی شیعی ، نستعلیق حسین گیلانی از سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف .
- ۲- رساله فی الاعتقادات ، شیعی و در چهار فصل گویا از شیخ طوسی با عنوان «فان قلت فالجواب» ، نستعلیق دیگر .
- مجموعه :** *ش ۳۶۳ ، دارای :

۱- لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق : دوانی، نستعلیق سده ۱۲.

۲- النافع یوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر: سیوری، نستعلیق سید حسین بن سیدعلی موسوی حسینی بفروبی در روز دوشنبه ۱۴ع ۱۱۷۷/۲، متن شنگرف.

مجموعه: *ش ۲۶۷، نستعلیق و نسخ سده ۱۱ (۷۵۵۷۲) دارای:

۱- العوامل المائة: عبدالقاهر گرگانی.

۲- مناسک الحج، عبری و شیعی.

مجموعه: *ش ۲۷۱، شکسته نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف (۷۵۵۷۶) دارای:

۱- آب زلال (مثنوی -): فیض کاشانی، نوشته سه شنبه ۱۹ رجب ۱۲۳۰.

۲- نان وحلوا: بهائی، بهمین خط.

۳- شیر و شکر: ازهمو، بهمین خط.

۴- رساله رضاع: مجلسی یکم بفارسی، بهمین خط نوشته روز سه شنبه ۲ ذق ۱۲۳۰.

مجموعه: *ش ۲۷۳، شکسته نستعلیق سده ۱۱، در ص ع دو رساله در تشخیص یاد شده

که اکنون در نسخه نیست (۷۵۵۷۸) دارای:

۱- حاشیه الحاشیه القديمة للدوانی علی شرح التجرید.

۲- حاشیه حاشیه الدوانی علی تهذیب المنطق.

۳- الاربعون حدیثا: تلمیذ حسین بن عبدالصمد العاملی.

۴- آداب المتعلمین: منسوب بخواجه طوسی.

۵- اثبات الواجب الجدید: دوانی، در دوازده فصل.

مجموعه: *ش ۲۷۴، نسخ سده ۱۰ و ۱۱، عنوان و شکل و رقم شنگرف (۵۵۷۹) دارای:

۱- الاکر: ثاوذوسیوس.

۲- الاکر: مانالاوس.

۳- الشكل القطاع: خواجه طوسی، عبری و ترجمه خود او از متن فارسی خود در

پنج مقاله.

مجموعه: *ش ۲۷۵، نستعلیق و نسخ سده ۱۱ و ۱۲ (۷۵۵۸۰) دارای:

۱- الخطب، شیعی است، نستعلیق سده ۱۱، پس از این یک صفحه از سفینه النجاة

فیض کاشانی است نوشته ۱۱۲۰.

۲- رساله افضلیه التسییح فی الركعتین الاخیرتین علی القرائة اماما و منفردا: شیخ

سلیمان بن عبدالله ماحوزی بحرانی.

۳- رساله فی الوصیه بالنکاح: محمدجعفر بن عبدالله حویزای مکرری اصفهانی که در

دهه سوم ع ۱۱۰۹/۲ ساخته است، آغاز افتاده.

۴- صلاة الجمعة: محمد کاظم بن محمد حسین تویسرکانی که در ۱ رجب ۱۱۲۳

ساخته است، نسخ ج ۱ ۱۲۲۹/۲، از ش ۲ تا ش ۴ بیک خط.

۵- الاعتقادات: ابن بابویه، نسخ محمد حسین بن سید اسمعیل حسینی کرمانی در

روز آدینه ۲۶ ج ۱/۱۱۵۶.

مجموعه: *ش ۲۷۷، نستعلیق سده ۱۱، عنوان و نشان شنگرف (۷۵۵۸۲) دارای پنج

رساله فارسی:

۱- گوهرشناسی: گویا از نجم الدین اسکندر حسینی آملی، در یک مقدمه و چهار آئینه

و یک خاتمه، مقدمه در سه جلوه در مقادیر و اوزان، چهار آئینه در جواهر تسعه، حجریات

متوسط، فلزات، در آن از سال ۹۰۵ و ۱۰۲ یاد شده است.

۲- مرآت الکرامه: ازهمو، در یک مقدمه و چهار رکن و مرآت و خاتمه، در کرامات

و سرگذشت عارفان و حکیمان است. در آن از حکیم الملک ابوالقاسم بن شمس الدین محمد

دانشمند زمان اکبر پادشاه هند و حکیم علی شارح قانون و از سال ۱۰۳۷ یاد شده است.

۳- معرفت تقویم: ازهمو، در دوازده مرآت، مورخ ۱۰۶۰، در آن از هند یاد شده است.

۴- مرآت التقی: ازهمو، در چهار آئینه و خاتمه، محاضره مانند است و بنام علی قلی

بیک صفاهانی و برای بیاض پسر او محمد تقی ساخته شده و منتخب و گزیده ایست از اجزای

آئینه اسکندری، نوشته ۱۰۵۹.

۵- مرآت الشروط: ازهمو، در بیست و هشت شرط خواندن دعا است.

از این رساله ها برمی آید که این دانشمند آملی در هندوستان در سده ۱۱ میزیسته و به

ستاره شناسی و عرفان و ادب آشنا بوده است.

مجموعه: *ش ۲۸۲، نستعلیق مظفر حسین بن شهاب الدین کوبینانی که در روز شنبه ۲۴

ج ۱۰۳۶/۲ ش ۱ رانوشته است (۷۵۵۸۷) دارای:

۱- شرح الهدایة: میبیدی.

۲- رساله العدا لله: محقق کرکی.

مجموعه: *ش ۲۸۴، نسخ ریز سده ۷ و ۸ و ۹ (۷۵۵۸۹) دارای:

۱- زیادات عباس بن سعید فی المقالة الخامسة من کتاب اقلیدس (ع ص).

۲- اغراض مقالات اقلیدس خمسة اقسام (ع ص).

۳- حد اقلیدس تألیف النسب فی الاصول و تعریف قدر النسبة (نیم ص).

۴- حواش علی تحریر اصول اقلیدس، گویا از سید شریف گرگانی، نوشته محمد مقلب

به معین منجم کاشانی در اواخر ذق ۸۴۲ در سمرقند (مفصل) .

۵- شرح صدر المقالة العاشرة من كتاب اقليدس لابی جعفر الخازنی ، دنباله آن پیش از آن آمده و رساله در نسخه جایجا شده است .

۶- شرح صدر المقالة العاشرة من كتاب اقليدس لابی الحسن الاهوازی ، نقل من نسخة قابلها الاصل ، هشت فصل است .

۷- مسئله لثابت بن قرة : اذا خرج فی دائرة ضلع المثلث و ضلع المسدس فی جهة واحدة .

۸- من كتاب خواص المثلث لارشمیدس .

مجموعه : * ش ۲۸۷ ، نستعلیق و نسخ سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۵۹۲) دارای :

۱- فهرست كتب العلماء من مقدمة البحار .

۲- الرعاية فی شرح البداية : شهید دوم ، نوشته ۱۰۷۶ .

۳- جبر و اختیار : خواجه طوسی ، بفارسی .

۴- لوايح : جامی ، نوشته ۱۰۳۷ .

۵- جام گیتی نمای : سیدی ، نوشته ۱۰۳۷ .

۶- الدرة : بحر العلوم .

مجموعه : * ش ۲۹۱ ، (۷۵۵۹۶) دارای :

۱- مفتاح الفلاح : بهائی ، نسخ شاه قلی بن محمد در ۱۰۸۴/۲ .

۲- فهرست مفتاح الفلاح ، بفارسی و بسیار بدیع ، بهمین خط .

مجموعه : * ش ۲۹۲ (۷۵۵۹۷) .

۱- معیار العرفان : غیاث الدین منصور دشتکی ، نسخ منصور بن شرف الدین .

۲- الفيض الالهی : ابن سینا ، نسخ ولی الله تفرشی .

۳- سيرة ابن سینا : جوزجانی ، نزدیک بهمین خط .

۴- دیباجة الشفاء : از همو ، بهمین خط .

۵- رساله در نماز آدینه ، بفارسی نسخ سده ۱۲ .

۶- اصول الدین یا اتمام الشریعه : امام رضا که برای مأمون ساخته است ، نسخ سده ۱۲ .

مجموعه : * ش ۲۹۳ ، (۷۵۵۹۸) دارای :

۱- زیادة الاصول : بهائی ، نسخ ۱۲۷۰ .

۲- خلاصة الحساب : از همو ، بهمین خط .

۳- ترجمه الفوائد الصمدية بهایی بفارسی ، نستعلیق سده ۱۳ .

مجموعه : * ش ۲۹۴ ، (۷۵۵۹۹) دارای :

۱- کبری : سید شریف گرگانی ، نسخ عبد الخالق بن ملا عبد الله کرمانی از سده ۱۳ .

۲- تهذیب المنطق : تفتنازانی ، نسخ زین العابدین زیناء شیرازی در ۱۰۲۷ .

۳- شرح الايساغوجی للابهری : عماد الدین یحیی بن علی فارسی ، نسخ ناصر بن نور الدین محمد در شوال ۱۱۰۱ .

۴- حاشية التهذیب : مولی عبدالله یزدی ، نستعلیق سده ۱۱ .

مجموعه : * ش ۲۹۹ ، نسخ بیک خط در ش ۱ و ۲ و ۴ و نستعلیق در ش ۳ (۷۵۶۰۴) دارای :

۱- تفسیر آية الكرسي : سید محمد کاظم رشتی .

۲- شرح الفوائد : احسائی ، نوشته روز پنجشنبه ۲۵ ذق ۱۲۵۵ .

۳- جواب الاحسائی عن السئوال عن كيفية القصد للمصلي حين يقول : اياك نعبد و اياك نستعين ، نستعلیق سده ۱۳ .

۴- جواب السيد محمد کاظم الرشتی عن سؤال المولى عبد الوهاب اللاهيجاني اللنگرودی الجبيلاني عن «ان عليا باطن الانبياء» .

مجموعه : * ش ۳۰۰ (۷۵۶۰۵) دارای :

۱- اختيار الرجال للكشي : شيخ طوسی ، نستعلیق روز شنبه ۷ شوال ۱۰۱۳ .

۲- رسالة كتبه الشيخ البهائي الى الميرزا ابراهيم الهمداني ، نستعلیق سده ۱۲ .

مجموعه : * ش ۳۰۴ ، نسخ ابوالفضل شریف درهرسه شماره (۷۵۶۰۹) دارای :

۱- رساله عمليه در فقه بفارسی ، نوشته ۲۵ ذق ۱۲۳۸ .

۲- مفید در معرفت تجوید : حسین بن شجاع بن محمد بن حسن حافظ اسفراینی ، بفارسی در هفت باب .

۳- سلوك : سید محمد کاظم رشتی ، بفارسی .

مجموعه : * ش ۳۰۵ (۷۵۶۱۰) دارای :

۱- الايقاظات فی خلق الاعمال : سید داماد استرآبادی ، بخط نسخ ش ۲ .

۲- التنبيهات العلية على وظائف الصلاة القلبية : شهید دوم ، نسخ نور الله بن شمس الدین جراح شیرازی در روز پنجشنبه ۸ ج ۱۰۱۹/۱ .

۳- مختصر التحفة الكلامية از مؤلف التحفة الكلامية ، در پنج باب در کلام ، نستعلیق سده ۱۱ .

مجموعه : * ش ۳۰۶ (۷۵۶۱۱) دارای :

۱- رساله فی المنطق ، گویا لزمتاخران است و دارای عنوانهای : مقدمة فی المدخل ،

كتاب ايساغوجی ، كتاب القضايا ، فصل القياس ، فصل البرهان ، بخط دوسی .

- ۲- نهاية الادراك في شرح تشریح الافلاك : محمد صالح بن محمد سعيد خلخالی ، نستعلیق محمد شریف درمحرّم ۱۱۷۹ .
- ۳- حل التّویم : ابوالحسن محمد تقی بن محمد فارسی ، بفارسی بنام استادش [غیاث الدین] منصور [دشتکی] ، نستعلیق سده ۱۲ (ذریعه ۶۷:۷) .
- مجموعه :** *ش ۳۱۴ ، نستعلیق حسین بن عبدالمجید حسینی ، عنوان شنکرف (۷۵۶۱۹) دارای :
- ۱- حاشیه المطول : نظام الدین عثمان خطائی ، نوشته روزیکشنبه ۱۸ شعبان ۹۶۲ .
 - ۲- حاشیه شرح المفتاح للتفتازانی : ازهمو ، نوشته ۱۰ رمضان ۹۶۲ .
 - ۳- حاشیه حاشیه السید الشریف علی تحریر القواعد المنطقية فی شرح الرسالة الشمسية : مولی احمد ابیوردی ، نوشته ۴ ج ۲/۹۶۳ .
- مجموعه :** *ش ۳۲۰ ، نستعلیق معزالدین بن شکرالله حسنی یزدی ، باتملک علی بن هاشم بن علی حسینی معاسوی (?) سترای بحرانی در ۴/۱۱۳۵ و با تملک ۱۲۱۷ و با یادداشت تاریخ تولد پسر همین بحرانی بنام عیسی در شب یکشنبه ۲۶ ج ۱/۱۱۴۷ (۷۵۶۲۵) دارای ،
- ۱- حاشیه تحریر القواعد المنطقية فی شرح الرسالة الشمسية (?)
 - ۲- العجالة یا حاشیه تهذیب المنطق : دوانی ، نوشته در یزد درمحرّم .
- مجموعه :** *ش ۳۲۲ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۶۲۷) دارای :
- ۱- مفاتیح الشرایع : فیض کاشانی .
 - ۲- تحریر الاحکام الشرعیة : علامه حلی .
- مجموعه :** *ش ۳۲۶ ، نستعلیق ۱۰۸۸ در ش ۱۵۱ ، عنوان شنکرف ، نستعلیق دیگر در ش ۱۶ از همین تاریخها ، ربعی (۷۵۶۳۱) دارای پانزده رساله ودومثنوی . ش ۱ تا ۱۰ از خواجه ابومحمد صابن الدین علی بن محمد بن افضل الدین محمد ترکه خجندی اصفهانی در گذشته ۱۴ ذ ۸۳۵ درهرات و متخلص به «صابر» و شاگرد سید حسین اخلاطی است . درمجمل فصیحی (۲۲۹:۳) وسلم السموات (۱۹ و ۲ و ۱۴۹۹) و مجالس المؤمنین مجلس ششم و حبیب السیر و طرائق الحقایق (۳:۳) و سبک شناسی بهار (۳: ۲۲۹-۲۴۱) و ذریعه (۵۷:۹) سرگذشت او آمده و از رساله های او یاد شده است . در فهرست دانشگاه (۳: ۴۲۴ و ۴۶۵ و ۴۹۸) و دیباچه تبصره ساوی هم از سرگذشت و برخی از آثار او یاد کرده ام (نیز فهرست ادبیات ۴۹۹) درمجموعه ش ۲۹۳ سپهسالار چند رساله عربی او هست که خواهیم شناخت .
- منشآت او درمجموعه آقای دکتر مهدی بیانی هست (نشریه ۴۵:۲ - راهنمای کتاب

- س ۴ ش ۳ ص ۲۳۷)
- در دانشگاه مناظرات خمس او (۳: ۴۸۴ ش ۸۳۵) و دو نسخه از رساله شق قمر و بیان ساعت او (ش ۳۲/۱۰۲۴۰/۱۷۷۸) و یک نسخه از مناظره عشق و عقل او (ش ۳/۳۵۱۴) و یک نسخه از رساله قابلیت او (۳: ۱۹۷) هست . در نسخه ش Add 16825 موزه بریتانیا ضوء المعات او (ریو ۸۳۱) و در مجموعه ش Add 23983 همین موزه رساله های حرف و شق قمر وساعت و اطوار ثلثه و مناظرات خمس و اعتقاد او (ریو ۴) و در مجموعه ش Add 16837 همانجا رساله های نقطه و حرف و مبده و معاد و قابلیت و اطوار ثلثه و انجام و شق قمر وساعت و ضوء المعات او هست .
- در فهرست دیوان هند (ش ۲۹۱۲) از ضوء المعات او یاد شده و بلوشه (۳: ۱۳ ش ۱۳۸۲) از مناظرات خمس او وصف کرده است .
- در فهرست طویقپوسرای ص ۲۶ ش ۷ از نسخه ای از همین مناظره یاد شده است .
- در فهرست انجمن آسیایی بنگال (ش ۴۲۷ ص ۲۹۸) مناظرات خمس و شق قمر او هست . در دانشگاه شرح رساله التجلی الذاتی ابن هود است از همین خواجه صائن الدین ترکه (۲: ۴۶۵ ش ۱۰۳۳/۵) .
- در فهرست بادلیان رساله های شق قمر و بیان معنی ساعت و معنی حروف (ش ۱۲۹۸ گ ۵-۴۷) هست و در آن آمده که درمخزن الغرائب (ش ۳۹۵ بند ۱۳۴۸) از خود ترکه خجندی یاد شده است .
- درمجموعه ش ۳۶ آقای سعید نفیسی مناظره عشق و عقل و اسرار صلاة و ضوء المعات و رساله نقطه و رساله قابلیت او آمده است .
- در کتابخانه دانشکده الهیات شرحی است برنظم الدر یا قصیده تائیة ابن فارض ساخته ۱۴ ذ ۸۰۶ (ش ۵۲۲ د مورخ ۱۲۷۸ ص ۸۷ فهرست) که باید از همین خجندی باشد . او مفاحص را در ۸۲۳ بانجام رسانده است (دانشگاه ۳: ۴۹۸ ش ۴۳۰ مورخ ۱۰۷۷- الهیات ش ۵/۸۱۰ د مورخ ۱۰۸۷) .
- از شرح الفصوص او که در روز آدینه ۲ صفر ۸۱۴ آن را بانجام رسانده است (ذریعه ۱۳: ۳۸۲) دو نسخه را میشناسم :
- یکی ش ۱۲۹۴ دانشگاه مورخ ۲۰ ج ۱/۸۳۹ (۷: ۲۷۴۰) .
- دومی نسخه ش ۱۶ آقای مشکات باتاریخ تألیف یاد شده و نوشته روز آدینه ۱ شوال ۸۳۵ در دارالسلام ابرقوه که در کهنکی و خط مانند مجموعه ش ۲۳۰ سپهسالار است . از شرح و ترجمه پاره ای از عبارات نهج البلاغه او در ذریعه (۱۴: ۱۴) یاد شده است . درمجموعه شماره ۲۹۳ مدرسه سپهسالار سیزده رساله از صائِن الدین ترکه خجندی است .

- ۱- البائية، در یازده بند، نوشته ۴ صفر ۸۴۵ (فهرست سپه ۳: ۲۳۲) (پ-۶۶ ر).
- ۲- شرح البسملة، در سه جمله (تفسیر ظاهری، حکمی و فلسفی، حروفی) و یک خاتمه ساخته ۲۸ شعبان ۸۲۹ و نوشته روز شنبه ۱۹ صفر ۸۴۵ در ابرقوه (پ-۹۰ پ).
- ۳- المحمدية یا الکلام علی مایتعلق بالاسم المحمدی و خواصه و رموزه، او در پایان مقدمه از المفاحص خود یاد میکند و سپس چهارده وجه در چهارده بند بی عنوان میآورد، نوشته در ۲۳ صفر ۸۴۵ در ابرقوه (۹۱ پ-۱۱۱ پ).
- ۴- رسالة مهر النبوة، در یک مقدمه و دو جمله، در پایان آن آمده «فلیطالع کتاب - الاصباح» (۱۱۲ پ-۱۱۵ ر).
- ۵- خاتمة هذا الکتاب فی خصائص عدد الاربعین (فهرست سپه ۴: ۴۷۱) (۱۱۵ پ-۱۱۸ ر).
- ۶- تقدیم العقل علی النفس: گویا از همو و بنام «دولت سیدیة امامیه» در چهارمسلک مشائی و اشراقی و صوفی و محققان یا حروفیان (فهرست ۳: ۴۸۶) (۱۱۸ پ-۱۲۱ ر).
- ۷- رسالة فی شرح التجلی الذاتی من کلام ابن المغربی ابن هود (مانند نسخه دانشگاه ۳: ۴۶۵) (۱۲۱ پ-۱۲۴ ر).
- ۸- مقدمة فی اصطلاحات الصوفیة، بترتیب ابجدی نه الفبایی (فهرست سپه ۳: ۱۴۲) (۱۲۴ پ-۱۴۱ ر).
- ۹- التمهید فی شرح رسالة التوحید، متن از ابو حامد محمد ترکه اصفهانی و شرح از نواده او، همانکه چاپ شده است در ۱۳۱۵ ق (ذریعه ۴: ۴۳۴) در آن از مفاحص یاد شده است، نوشته پنجشنبه ۲۹/۱ صفر ۸۴۵ در ابرقوه (۱۴۱ پ-۲۷۷ پ) (فهرست ۳: ۵۰۶ ش ۶۴۰).
- ۱۰- شرح خطبة الکشاف (۲۷۷ پ-۲۸۱ ر).
- ۱۱- شرح التائیه لابن فارض: در آن از مفاحص و شرح فصوص خود یاد میکند، نوشته ۲۰/۲ صفر ۸۴۵ در ابرقوه (۲۸۱ پ-۳۸۶ ر).
- ۱۲- المناهج: در منطق که برای پسر خود محمد درنطنز در ۱۰ رجب ۸۳۳ در یک مقدمه و چهار منتهج ساخته و در آن از شفا یاد کرده است، نوشته ۸/۱ صفر ۸۴۵ در ابرقوه (۳۸۶ پ-۴۰۶ ر) (دیباجه تبصره ساوی ص ۴۹).
- ۱۳- شرح حدیث الایمان: بروش فلسفی و عرفانی و حروفی (۴۶۰ پ-۵۰۱ پ) (بخط نسخ با عنوانهای شنگرف در ۵۰ گ ۱۹/۵ × ۱۲/۵ × ۲۱/۵)
- در ص ۱۰۰ نسخه آمده: «این رسائل متبرکه از تصانیف افضل المحققین و اکمل المدققین ذوالتصانیف العديدة مولانا صائِن الدین ترکه قدس سره و رزقنا بره بطریقه اهل سنت»:
- ۱- اسرار صلاة: صائِن الدین علی ترکه خجندی سپاهانی در یک مقدمه و دو باب بسمله. رب یسرو تم بالخیر. شکر و سیاس پرورد گاری را که شاه راه بندگی بارگاه جلالش که بسرحد هدایت ابدی و سعادت سرمدی میرود بفرستادگان پیغمبران مرسل

- و افعال و اقوال غوایت زدای شان پی سپر و روشن گردانید: بیت
- بجان گفت باید نفس بر نفس که شکرش نه کار زبانست و بس
- ... اما بعد بر ره روان راه راست بصیرت پوشیده نماند ... اشاره بهم وقت چنان شد که چندی از معانی آن صور شرعیه حقایق ترجمان که هیئت جمعی کمالی صلاة ... بزبان معارف نشان درویشان ... در سلک بیان کشد ... این رساله اولاً مشتمل بر مقدمه و دو بابست. مقدمه باین دانست که در اصول خطابی و علم حرف مقرر است ... باب اول در معنی طهارت و تحقیق ارکان معنوی آن و آن دو صحیفه است و یک تذنیب صحیفه اول در بیان حقیقت طهارت و تقسیم آن و معنی اقسامش ... صحیفه دوم در معنی ارکان وضو و بیان حکمت هریک ... تذنیب در بیان معنی سنن وضو و تحقیق هریک از سننهای آن ... باب دوم در تحقیق معنی نماز و آن مشتملست بر مقدمه و پنج صحیفه و تذنیبی ... مقدمه باین دانست که بندگی خدا از دو گونه است یکی بندگی تسخیری ... دوم بندگی اختیاری صحیفه اول در بیان معنی نماز بعرف عام ... صحیفه دوم در تحقیق ماهیت نماز بر عرف خاص اهل کمال ... صحیفه سوم در بیان ارکان و اجزاء وجود ... منظوی بر چهار گفتار شد گفتار اول در معنی رکن وجودی باطنی ... گفتار دوم در بیان ارکان یکی (?) از نماز و تحقیق اعداد آن و این مشتمل بر دو وصل آید وصل اول در بیان کمیت ارکان و اعداد آن ... وصل دوم در بیان کمیت اعداد نماز ... گفتار سوم در بیان ارکان وضعی نماز ... مشتمل بر دو وصل وصل اول در بیان معنی آن اوضاع مطلقاً ... وصل دوم در بیان حقیقت ارکان وضعی نماز بروجه مفروض. گفتار چهارم در بیان ارکانی قولی نماز و تحقیق معانی آن صحیفه چهارم در بیان شرائط نماز و تحقیق معانی آن ... صحیفه پنجم در بیان اوقات نماز و خصوصیت آن ... تذنیب در بیان سنن بر نماز سابقاً و لاحقاً و آن چند وصل است وصل اول در بیان سنن سابق بر نماز ... وصل دوم در سنن نماز ... وصل سیوم در بیان سنن لواحق نماز.
- انجام: چنگ در گفته یزدان و پیمبرزن - وزو کانه قرآن و خبرست فسونست [و] هوس - و صلی الله علی من انزل علیه القرآن و ختم به کمال الانسان محمد وآله و صحبه مسمی بنیان الایمان اللهم صل علیه و علی آله کلما ذکر الذاکروان و سهی عنه الغافلون. و قد تم هذه الرسالة فی يوم الاثنين فی سنة ۱۰۸۸
- ۲- بحث شق قمر و تحقیق بیان آن و بیان معنی ساعت نزد هفت گروه: از همو: طبقه اول اهل ظاهراند یعنی محدثان کلام نبوی و حافظان صور آن طبقه دوم هم اهل ظاهرند ولیکن از مرتبه تقلید گذشته و پبای مردی فکر و نظر بر سرحد

تحقیق و یقین راه برده و ایشان را حکمای اسلام و متکلمان خوانند و اهل عقل .

طبقه سیوم حکمای ظاهر و متأخران ایشان یا مشائیان .

طبقه چهارم حکمای قدیم یا اشراقیان .

طبقه پنجم محققان صوفیه و اهل شهود .

طبقه ششم امرخوانان حروف قرآنی اند و ارباب علم حروف .

طبقه هفتم مرتبه اولی الایدی و الایصارست .

آغاز: بسمله ، رب یسروتم بالخیر . الحمد لله والصلوة علی محمد نبیه روزی از روزها که یاری دولت و اقبال و همراهی ایشان .

انجام : و در لفظ ساعت اشعار به بیشتر اینها که گفتم هست بطریقی که خدام ایشان را معلومست والصلوة والسلام علی محمد وآله الطیبین الطاهیرین .

۳- شرح لمعات: از همو که دره ۸۱ ساخته است .

آغاز: بسمله ، و به ثقتی . سپاس و ستایش پروردگاری را که پرتوی از لمعات جلالش آفتاب جمال خاتمی را از مشرق آدمی تابان ساخت .

انجام : مشکل همه اینست که ما مشکل خود را گفتن نتوانیم و نهفتن نتوانیم تم ضوء اللمعات بالتماس الطلبة و غیر ذلک من الاشارات بتوفیق الله مفیض الكمالات .

۴- رساله نقطه: از همین صاین الدین و به دوانی هم نسبت داده شده است (دانشگاه ۲۲۴۷: ۶) .

آغاز: بسمله ، رب یسروتم بالخیر . الحمد لله مفیض الحکم والصلوة علی محمد وآله وسلم . دی یک ناگاه از عراق وفاق و سرحد بسط و اشتیاق رقم عزیزی رسید مشعر باستکشاف و معنی «انا النقطة التي تحت الباء» .

انجام : هوشمند را از مایده زمان ما حضری باشد . بیت :

رفتند سخن پخت حلوا کمال (؟) ببینید یاران که چون آمدست (؟)

وصلی الله علی محمد وآله وسلم (تمت تم) .

۵- رساله اظهار اعتقاد من صاین الدین ترکه ، در برابر طعن عیب جو بان و بنام شاه رخ در چهار بحث و پنج اصل و سپس سه اصل و یک نکته و خاتمه .

آغاز: بسمله . رب یسروتم بالخیر حمد بی حد و سپاس بی قیاس مالک الملکی را که پویندگان جهان نمایش یکسر بر دربارگاه جلالش دست نیاز بر سینه فروتنی نهاده بپای بندگی ایستاده اند .

انجام : و بپرسد تا اشکال وی برداری والسلام والحمد لله اولاً و آخراً والصلوة والسلام

علی نبیه و حبیبه ظاهراً و باطناً .

۶- رساله مقصود از علم تصوف و علم حروف من صاین الدین ، در یک مقدمه و دو اصل (بیان علم تصوف و تحقیق غرض و غایت آن- در بیان علم حروف و تحقیق و غرض آن) و خاتمه آغاز: بسمله ، رب یسروتم بالخیر بعد از حمد بی حد خدایی را که در سرحد بدایت بحکم آفریدگاری هر ذره ای از ذرات کاینات را راهی جدا مقدر فرموده .

انجام : گر شراب اینست کز جام تو ما را مست کرد

باده مستان را فریبی میدهد همچون شراب

والسلام علی من اتبع الهدی . تمت الرسالة .

۷- اطوار ثلثه در شرح آیت «فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخیرات» یا «رساله تصوف که جامع سه طور است من صاین الدین ترکه» در سه اصل: مذهب اهل تحقیق - بیان حقایق بطریقه ابن عربی - بیان نشاء آخری، نوشته ۲ ذق ۱۰۸۸

آغاز: بسمله ، رب یسروتم بالخیر . الحمد علی دقائق کماله و دقائق جماله ... اما بعددی زمانی در کنج زاویه انزوای صبر در امن فراغت کشیده . بیت

نشسته بودم و خاطر بخویشتن مشغول در سرای فرو کرده از خروج و دخول که ناگاه صدای اشارت سعادت بشارت از صوب صواب الحام (؟) وقت بدین خاک کوی فقر و انکسار رسید بر آنکه مقدمه ای در تصوف می باید ساخت که جامع سه طور باشد از اطوار صوفیه که بیت القصیده آفرینش و میوه درخت دانش و بینش ایشانند .

انجام : حقایق بیش از این طور این مختصر نیست والله یقول الحق وهویهدی السبیل بختم انبیا و ختم قرآن که ختم کار ما بر خیر گردان والحمد لله رب العالمین . . . و آله اجمعین (تمت هذه الرسالة . . . بتاريخ دوم شهر ذی القعدة سنه ۱۰۸۸) .

۸- رساله مناظرات خمس یا مناظره های عقل و عشق و وهم و عقل و خیال و سمع و بصر و عاشق و معشوق: از همین صاین الدین ترکه (دانشگاه ۳/ ۳۵۱۴) ، در پایان تاریخ ۱۸ ذح ۹۹۶ آمده که باید تاریخ نسخه ای باشد که از روی آن این نسخه نوشته شده است .

چنین است فهرست آن

۱- آغاز مناظرات اصحاب شیخ عقل با اعوان سلطان عشق .

۲- بر کشیدن عشق نغمه را و فرستادن برسالت بسوی شهرستان عقل .

۳- بسوی شهرستان عقل .

- ۴- رسیدن نغمه بسرحد صماخ و پیغام رسانیدن او.
- ۵- جواب گفتن خیال نغمه را .
- ۶- خواندن معشوق رسول کلام را و فرستادن در سلابس کتابی بطرف شیخ عقل .
- ۷- جواب گفتن وزیر خیال رسول کلام را .
- ۸- مراجعت نمودن رسول کلام و ادای پیغام کردن .
- ۹- توجه نمودن سلطان عشق و فرستادن برید الهام .
- ۱۰- مشورت کردن شیخ با اصحاب .
- ۱۱- فرستادن عقل قوت نظری را بصوب سلطان عشق .
- ۱۲- تفصیل نمودن قوت نظری اوضاع مملکت انسانی را باشارت سلطان عشق .
- ۱۳- تجهیز سلطان عشق لشکر معشوق را و فرستادن باستفتاح و یار عقل .
- ۱۴- مشورت کردن عقل با اصحاب خویش .
- ۱۵- اسیر شدن وهم و در آمدن وجد و درد در مملکت عقل .
- ۱۶- رفتن عقل باستقبال سلطان عشق و جاه یافتن او بعد از عزل .
- ۱۷- مقدمه مناظرات و مقابلات ابهالی (؟) مملکت انسانی در ایام دولت و جهان بینی حضرت سلطنت پناه معشوق .
- ۱۸- آغاز مناظره وهم با عقل و اصحابش .
- ۱۹- مقدمه مناظره وهم و خیال .
- ۲۰- آغاز مناظره سمع و بصیر .
- ۲۱- جواب گفتن با صبره .
- ۲۲- خط کردن سامعه بصرا .
- ۲۳- دلیل گفتن با صبره به تعظیم زمان خوش و تحقیر سمع .
- ۲۴- جواب گفتن سامعه ویرا .
- ۲۵- اجوبه نظر ادله سمع را .
- ۲۶- مناظره و مقابله عاشق و معشوق و مقابلات ایشان .
- ۲۷- کیفیت استیلای جنود عزت بر مملکت عاشق و خرابی ایشان .
- ۲۸- مبدا ظهور معنی عشق از حقیقت عاشق .
- ۲۹- کیفیت انتشار ملامت و عزت بر احوال عاشق و مبدا آن .
- ۳۰- ترقی کردن عاشق از درکات بعد و غیبت بدرجات مقاربت و مخاطبت .
- ۳۱- استیلای نشوات سکر بر حقیقت عاشق و شطجیدن او .

- ۳۲- منجر شدن سلسله خطاب معشوق بعقد عتاب و رجعت نمودن کوکب عاشق از اوج عزت بحضیف مذلت .
- ۳۳- جواب گفتن عاشق عتاب معشوق را .
- ۳۴- دور کردن حجاب عزت معشوقی عاشق را بتیغ صد و اعراض .
- ۳۵- بنیاد سرکش کردن اعیان مملکت عاشق در غیبت حضرت سلطنت پناهی معشوقی .
- ۳۶- منقلع شدن ماده [و] منقش گشتن غیم فساد از مملکت حقیقت عاشق .
- ۳۷- منطوی شدن احکام عاشقی و معشوقی و ظاهر شدن سلطان عشق با طلاقه .
- آغاز: بسمه ، الحمد لله الذی رتب نظام بریه العالم بخلافه آدم و کملها بحضرة الخاتم محمد ... دوش هنگام آنکه مبشر فالق الاصباح آوازه فقطع دابر القوم الذین ظلموا در آفاق انداخت .
- انجام : از قصیده نظم الدرکه واسطه این عقد است طلب کنند والصلوة علی من انتظم باقتفاء آثار سلسله الاستكمال والتکمیل کل النظام محمد علیه وعلى آله الصلوة والسلام (تم فی آخر محرم سنة ثمان وثمانمائه) .
- ۹- مناظره بزم و رزم : از همو .
- آغاز: رساله در مناظره بزم و رزم من صاین ترکه - بسمه ، رب یسرو تمم بالخیر .
- حمد پادشاهی را که پرتو تیغ قهرمان جلایش که بر کشیده سلطان عزتست در رزمگاه فطرت اوشق قلم تقدیر کرده .
- انجام : و خواص آن بسروقت ایشان واصل کرده ان شاء الله وحده العزیز بحرمة محمد وآله صلوات الله وسلامه علیه وعلیهم اجمعین (تمت تمام شد) .
- چنین است عنوانهای آن .
- ۱- آغاز مناظره بزم و رزم .
- ۲- مناظره رزم با بزم .
- ۳- جواب گفتن بزم و رزم را .
- ۴- جواب گفتن رزم دلایل بزم را (در اینجا حکایتی است درباره نظام الملک) .
- ۵- جواب گفتن بزم دلایل رزم را .
- ۶- آگاه شدن سلطان عشق از مناظره .
- ۷- سؤال کردن عقل از حضرت عشق .
- ۸- اختصاص بزم و رزم .
- ۹- سبب درج کردن این تحقیق .

- ۱- رساله حروف : از همو ، نوشته روز پنجشنبه ۱۶ ذح ۱۰۸۸ ، در یک مقدمه و سه اصل نخستین چهار وصل دومی چهار وصل سومی سه وصل سپس یک تذنیب .
- آغاز : بسمله ، رب یسرو تمم بالخیر . سپس وستایش پرورد گاری را که ظروف و کلمات مستقر خواهد .
- انجام که در استیفای این حقایق مشترک شده و فقنا الله تعالی لاتمام المرام ... الکرام صلی الله علیه وعلیهم اجمعین (اتفق تحریر هذه الرسالة فی يوم الخميس سادس عشر ذی الحجة سنة ۱۰۸۸) .
- ۱۱- ترجمه فارسی رساله الوصول صدرالدین قونوی : شاگرد اوشرف الدین علی فتوحاتی ، ده اصل در آن آمده است .
- انجام : بسمله . رب یسرو تمم بالخیر . این ترجمه رساله مرشد شیخ ما پیشوای ارباب توفیق ... صدرالحق والدین محمد بن محمد بن اسحاق القونوی است قدس سره که صدیقی از طالبان طریق ... استدعا کرده امید است قبول افتد . چنین گوید شیخ امام مرشد که این عجاله ایست متضمن بیان چند معنی اول کیفیت توجه اتم اولی .
- انجام : و محیط گردد ان شاء الله تعالی والمترجم هوتلمیذه و مریده الشیخ العارف شرف الملة والدین علی الفتوحاتی رحمة الله علیه رحمه واسعة بعون الملک الوهاب .
- ۱۲- رساله در راههای طالبان : سید علی همدانی .
- آغاز : بسمله ، وبه نستعین . حمد و ثنای نامتناهی پرورد گاری را که احکام استحکام قواعد اسلام منجاء طالبان سعادت ملکوتی گردانید .
- انجام : و از لذت حلاوت میوه حکمت و ولایت محروم مانده جعلنا الله وایاکم ممن سعد بطاعته و فاز نمجته انه قریب مجیب والحمد لله وحده والسلام علی من اتبع الهدی .
- ۱۳- رساله الوصول الی الله : صدرالدین قونوی ، بعبی گویا همان باشد که ترجمه ای از آن در فهرست انجمن آسیایی بنگال (کرزن) (ش ۱۲ ص ۲۸۵) هست و به نجم الدین کبری خیوقی نسبت داده شده است ، همچنین فهرست آنجا برای مجموعه انجمن ش ۳۳۴ تا ۱۳۳۶ ص ۹-۳۳۸) .
- آغاز : بسمله . الوصول الی وجهک الکریم . اعلم ان الوصول الی الله ثلثة انواع . انجام : و سراو باحق مسرور گردد المؤمن خواص الرحمان اینست .
- ۱۴- حسن و عشق مشهور در صحت و مرض من فضولی . بسمله ، و به نستعین حمد بی حد احدی را سزا است که ریاض بدن را باب روان پرورده .
- انجام : و معشوقی و عاشقی از آن خلوت برویمانند والله اعلم بالصواب .
- ۱۵- رساله در شرح داستان سلمان و ابراهیم : محمود بن میرزا علی ، بفارسی در تاویل این داستان که در شرح طوسی بر اشارات ابن سینا آمده در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه

(همه اینها یک خط) .

- آغاز : بسمله . حمد و سپاس بی حد و قیاس مرواجب الوجودی راست که از نهایت حکمت بالغه و غایت عنایت سابغه سلمان نفس ناطقه عارفان خود را باراده اشعه انوار زاهره و ارتباط و انجذاب بعالم عقول قاهره از تعلق ابسال فاجره لذات قوای بدنیه خلاصی داده انجام : که عارف نفس خود درجات اورا در عارفان بداند .
- ۱۶- دومثنوی فارسی ، آغاز نخستین مثنوی افتاده (بخط نستعلیق دیگر) .
- در آن آمده : چه خوش گفتست شیخ دین نظامی که استاد آمده در خوش کلامی
- آغاز یکمی : بمعنی همنفس خورشید دارم طلوع عالم جاوید دارم
- انجام : کتاب نظم و نثرم در نظر دارم بهر لفظش ز معنی پرده بردار
- خدایت در همه جا یار تو باد سرانجام خوشی در کار تو باد
- بعالم تا که عالم را بود نام همیشه بادت از نیکی سرانجام
- آغاز دومی : ای که هستی گوهر مقصود من صیقل آینه بهبود من
- انجام : خدمت خلق خدا بهر خدا می شود در ملک معنی رهنا
- مجموعه : * ش ۳۲۸ (۷۵۶۳۳) دارای :**
- ۱- القصیده الطنطرائیه (یا خلی البال) ، نسخ ع/۳۳۵ .
- ۲- حاشیه شرح الملخص (الشعیریة) : بهائی ، نستعلیق روز ع ۱۲۴۱/۲ .
- ۳- الفوائد الرضویة : محمد سعید قمی ، نسخ سده ۱۳ .
- ۴- حاشیه کلامیه ، بعبی ، نستعلیق سده ۱۳ .
- ۵- رساله مانند در فلسفه که گویا بخشی است از المشاعر صدرای شیرازی ، نسخ سده ۱۳ .
- ۶- شرح دعای سیفی بفارسی ، نسخ روز پنجشنبه ۸ رمضان ۱۲۵۳ برای شاه رخ خان .
- ۷- مناجات : خواجه عبدالله انصاری ، نستعلیق محمد حسین بن اسد الله در ۲۲ شوال ۱۲۸۱ در کرمان .
- ۸- رساله در ساختن بعضی آلات بجهت معرفت ساعات در چند باب ، نستعلیق سده ۱۳ .
- ۹- ساختن قطب نما .
- ۱۰- رساله فی ان بسیط الحقیقه کل الحقائق : محمد حسین حسینی کرمانی ، نستعلیق سده ۱۳ .
- مجموعه : * ش ۳۲۹ (۷۵۶۳۴) دارای :**
- ۱- رد العیب عن لسان الغیب : محمد بن سلیم شیرازی در شرح شعرهای دشوار حافظ ، نستعلیق مؤلف در ۱۲۱۹ .

- ۲- جنگ شعرهای فارسی با عبرت نامه ملک الشعراء ویندپدری به پسر خود هردو بنظم .
مجموعه : *ش ۳۳۱ (۷۵۶۳۶) دارای :
- ۱- رساله درقرابادین بفارسی دربیست باب : باب ه درمعاجین وتریاکات . . . باب بیستم مرهم شادج جهت بواسیر و شقاق .
 - نستعلیق غلام علی بن محمد در ۱ محرم ۹۵۱ ، عنوان شنگرف ، آغاز افتاده .
 - ۲- ترجمه کلمات قصار علی (ع) (لوکشف الغطاء . . .) بنظم فارسی ، نستعلیق ش ۱
 - ۳- سی و هشت حدیث بفارسی ، بهمین خط .
 - ۴- جدولی طبی فارسی ، بهمین خط .
 - ۵- گلشن راز : شبستری ، نستعلیق پایان ج ۱/ ۹۱۸ .
 - ۶- شرح شطحیات بفارسی ، بهمین خط .
 - ۷- الهدایات ، درعرفان بفارسی با عنوان «هدایه» بهمین خط و نوشته پایان ع ۲/ ۹۱۸ ، آغاز افتاده .
 - ۸- ترجمه اصطلاحات صوفیان عبدالرزاق کاشی ، بهمین خط نوشته «اسدالله لطف الله» در روز شنبه ۳ ج ۱/ ۹۱۸ .
- مجموعه :** *ش ۳۴۳ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۶۵۱) دارای :
- ۱- الرسالة فی جواب سئوال «کیف یدل العقل القاطع المطبوع علی النبوة والولاية الخاصة» : گویا از شیخ احمد احسائی .
 - ۲- الاصل الرابع فی الامامة : گویا اوهمو .
 - ۳- الفوائد : ازهمو ، دوازده فائده است .
 - ۴- خلاصة الابحاث : شیخ حرعاملی .
 - ۵- اللغز : گویا از بهائی .
- مجموعه :** *ش ۳۴۴ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۶۵۲) دارای :
- ۱- جنگ دارای بندی در کلام بعربی و چند بند عربی و فارسی در آغاز و انجام نسخه .
 - ۲- ترجمة العقاید : فیض کاشانی ، نوشته روز سه شنبه ۵ ع ۲/ ۱۲۵۸ .
- مجموعه :** *ش ۳۵۱ (۷۵۶۵۹) دارای :
- ۱- صرف : گویا از سید شریف گرگانی ، نسخ سده ۱۳ .
 - ۲- التصریف : زنجانی ، نسخ حسن بن ابراهیم در روز پنجشنبه ۲۱ ج ۲/ ۱۲۲۹ در مدرسه معصومیه کرمان .
 - ۳- معیار جمالی و مفتاح بواسحق : شمس فخری اصفهانی مؤلف معیار نصرتی ، نسخ

- عبدالحسین بن ملاعلی اکبر قاینی در همان مدرسه در ۱۲۶۹ ، سه فن نخستین .
مجموعه : *ش ۳۵۲ (۷۵۶۶۰) دارای :
- ۱- کلمات طریقه : فیض کاشانی ، نستعلیق سده ۱۲ .
 - ۲- رساله در اصول ، گویا از متأخران ، بعربی ، نسخ سده ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده .
- مجموعه :** *ش ۳۵۴ ، نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان زعفرانی (۷۵۶۶۲) دارای :
- ۱- مدخل منظوم : طوسی .
 - ۲- سی فصل : ازهمو .
 - ۳- المقدمة فی التجوید : محمد جزری .
- مجموعه :** *ش ۳۵۵ ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زرین (۷۵۶۶۳) دارای :
- ۱- خلاصة الابحاث : حرعاملی .
 - ۲- رساله عملیه بفارسی که در مشهد رضا ساخته شده است ، آغاز افتاده .
- مجموعه :** *ش ۳۵۶ (۷۵۶۶۴) دارای :
- ۱ و ۲- دورساله در طب بفارسی .
 - ۳- الذهبة : امام رضا .
 - ۴- معرفت تقویم که بفارسی و بنام محمد کریم خان در ۱۱۸۲ در یک مقدمه و بیست فصل و خاتمه ساخته شده است ، نستعلیق ۲۶ محرم ۱۲۲۷ ، عنوان شنگرف .
 - ۵- تشریح الافلاک : بهائی ، نسخ حسین حسینی در ۲۶ ج ۱/ ۱۲۷۶ .
 - ۶- حاشیه تشریح الافلاک ، نستعلیق سده ۱۳ .
- مجموعه :** *ش ۳۵۷ (۷۵۶۶۵) دارای :
- ۱- ارجوزة کلامیه : کریم بن ابراهیم کرمانی بنظم عربی (فهرست احسائی ۲: ۷۰) .
 - ۲- رساله عملیه : کریم بن ابراهیم کرمانی ، بفارسی در چهار فصل ، نسخ شب ۹ ع ۱۲۶۹/۱ .
 - ۳- هدایة الصبیان : ازهمو ، بفارسی در مقدمه و چهار فصل (فهرست احسائی ۲: ۱۹۸) نسخ شب آدینه ذق ۱۲۶ .
 - ۴- رساله فی الفقه : گویا ازهمو ، بعربی .
 - ۵- هدایة الصبیان : ازهمو ، ساخته شب آدینه ذق ۱۲۶ ، نوشته ع ۲/ ۱۲۶۱ (دوبار آمده)
 - ۶- جوات اسئلة المولى كاظم بن على تقى السمناني : احمد احسائی ، نستعلیق صفر ۱۲۴۸ .
 - ۷- ترجمه جامع کریم خان : جعفر بن رضی موسوی حسینی سمرقندی ، نسخ سده ۱۳ .

۸- آداب البحث : سمرقندی ، نسخ سده ۹، عنوان شنگرف .

۹- مناقب عالی ، بعلبی ، نسخ سده ۱۲ .

۱۰- لوايح : جامی نسخ سده ۱۲ .

۱۱- مثنوی فارسی ، نستعلیق سده ۱۳ .

مجموعه : *ش ۳۵۸ ، همه شماره ها بیک خط (۷۵۶۶۶) دارای :

۱- خلق الاعمال : دوانی .

۲- شرح رساله نفس الامر : ازهمو .

۳- تفسیر آیه قاب قوسین : احمد احسائی .

۴- لطیفه غیبی : شاه محمد دارابی شیرازی ، در شرح دیوان حافظ دریک مقدمه و سه باب و خاتمه (مشار ۱۳۳۸) .

۵- اربعون حدیث : محمد بن محمود بن جمال الدین آقسرائی ، بعلبی .

۶- الکلمات المکنونة : فیض کاشانی ، نستعلیق روزآدینه ۱۵ ذی ۱۲۴۳ .

۷- العلم ثلاثة : علم انفعالی و علم فعلی و علم ذاتی : گویا از احسائی .

۸- جواب الشيخ احمد الاحسائي لعبدالله بن مبارك بن الشيخ علي الجارودي القطيفي في معنى القدر وافعال العباد والمنزلة بين المنزلتين (فهرست احسائی ۲: ۱۸) .

۹- جواب الاحسائي للسيد عبدالقادر بن الحسين البحراني في معنى كلام الفيض الكاشاني: «الفناء في الله والبقاء بالله» .

۱۰- جواب الاحسائي لعلي بن صالح بن يوسف في شرح حديث، پس از این آمده : في ايراد مثال مناسب لهذا المقام .

۱۱- جواب المسائل : احسائی .

۱۲- الدرر الفقهية ، در اصول فقه بنظم عربی .

۱۳- النافع يوم الحشر في شرح الباب الحادي عشر : سيوري .

۱۴- شرح حديث الرضا «بسم الله ... اقرب الى الاسم الاعظم من سواد العين» .

مجموعه : *ش ۳۵۹ ، عنوان شنگرف ، جیبی . دارای :

۱- بیست باب اسطرلاب : طوسی ، نسخ محمد رضا دره ۱ ع ۲/۱۲۳۷ .

۲- زیچ شستکه : حسین بن موسی هرمزی حاسب ، نسخ ۲ مجرم ۱۲۳۹ ، درآستان

قدس متن عربی آن هست (۳: ۳۳۳ ش ۱۰۸) با تاریخ ۵۸۶ نیز ش ۵۵۸ ، بروکلن ذیل

۱: ۸۶۶ - سپه ۶۳/۲۹۱۱) .

آغاز : این کتابی است لطیف که شناخته میشود زیچ شبکه (؟) ، مؤلف آن حسین بن

موسی الهرمزی الحاسب در معرفت کواکب سبعة وجوزهر وساعات وارتفاعات واجتماعات واستقبالات وكسوفات وهرچه تعاق دارد باعمال تقویم .

انجام : پس هرگاه اراده بکنی عمل دقیق و محکم را نظریکن در زیچ کبیر .

مجموعه : *ش ۳۶۰ ، باتملک ۱۲۱۷ و ۱۲۱۹ ، جیبی ، دارای :

۱- الاحادیث النبویة والامامية ، نسخ سده ۱۲ .

۲- الاعتقادات .

آغاز : واعتقد ان اركان الايمان اربعة ، التوحيد والعدل والنبوة والامامة .

انجام : واعتقد ان الامام حي موجود في زماننا . . . واللفظ واجب على الله تعالى في

كل وقت (ص) .

۳- الاحادیث الشيعية ، بهمان خط .

۴- رساله در معرفت رگها وفصل آنها مشتمل برده باب ، نستعلیق مترجم ابن محمد

هاشم در روز آدینه ۲۵ شوال ۱۲۱۷ .

۵- تحفة الملوك ، در معرفت هیات افلاك وعناصر اربعة وابعاد وسطوح افلاك نسبت

بكره ارض واقطار كواكب وحركات شبانه روزی افلاك ، دریک مقدمه و سه مقاله و خاتمه

بنام سلطان محمود خان ، همان نستعلیق ، عنوان و نشان ورقم و شکل شنگرف .

مجموعه : *ش ۳۶۱ دارای :

۱- الغیث المنسجم فی شرح لامیة العجم : صفدی ، نسخ عبدالله شبدر روز ۱۱ ج ۱/ ۱۲۷۸ ،

عنوان شنگرف .

۲- شعرهای عربی مانند السبع العلویات مدائنی و لامیة العجم طغرابی و جزاینها ، نسخ

سده ۱۳ .

۳- الدرة المنتخبة في الادوية المجربة ، در «طلسمات واسماء و اوافق و منافع النبات

والمعادن وخواص الحيوان على نهج كتب الطب» ، نستعلیق سده ۱۳ ناقص . در مجله

معهد المخطوطات (۵: ۲ ص ۲۶۶ و ۲۲۳ و ۳۳۵) از سه کتاب بدین نام از قوصونی و ابن

عربی و نصر بن نصیر یاد شده است .

۴- من الدر النفیس فی اجناس التجنیس : صفی الدین حلی (ذریعه ۸: ۸۶) نسخ

سده ۱۳ .

مجموعه : *ش ۳۸۳ ، نسخ سده ۱۱ دارای :

۱- مسئله فی بیان الادلة الدالة على مشروعية العمل بالظن المستفادة من الكتاب والسنة

تألیف الشیخ طریح النجفی مؤلف مجمع البحرين (ذریعه ۶: ۲۷۳) .

۲- فهرست تنقیح المقاصد الاصولية (ش ۴) .

۳- جامعة الفوائد فی الرد علی من يدعی صحة جميع الاخبار المروية فی كتب الاصحاب واستفادة القطع والیقین فی الاحکام منها والنهی عن العمل بالظواهر بل عن العمل بالظن تألیف الطریحی فخرالدین (ذریعه ۷۶: ۵ و ۶ و ۲۷۳) .

۴- تنقیح المقاصد الاصولية فی شرح ملخص الفوائد الحائرية: محمدحسن بن حاج معصوم قزوینی (ذریعه ۴: ۴۶۵) .

مجموعه: *ش ۳۸۷، نسخ و نستعلیق سده ۱۳، دارای:

- ۱- حواشی ملاعلی نوری (۴ ص) در فلسفه بعربی، آغاز و انجام افتاده .
- ۲- « هذه مقالات وردية ... رتبها علی مباد ومقاصد وجمعتها فی مقدمة و غایات و مشاهد » در فلسفه بعربی مانند آثار صدرای شرازی .
- ۳- مفتاح الغیب: صدرای شیرازی .

مجموعه: *ش ۳۸۸، نستعلیق و نسخ سده ۱۳، باپراکنده هایی در میان نسخه، دارای:

- ۱- تاریخ الخلفاء، بعربی از ابوبکر تا المعتمد، مؤلف معاصر قلاون باید باشد .
- ۲- شرح قصیده نونیه بستی بفارسی .
- ۳- احادیث رجعت و ظهور بعربی .

۴- زبدة الاصول: بهائی .

مجموعه: *ش ۳۹۰ (۷۵۴۸۳) دارای:

- ۱- کتاب الاساس المسمى فی كتب النجوم الخمسة والثمانون بابا، نسخ رجب علی سکاکی اصفهانی ابن مولانا عبدالعلی در ۳ ذح ۱۱۱۲ .
- ۲- کتاب هرمس فی مقارنة الكواكب فی البروج، نسخ روزآدینه ۱۱ ذح ۱۱۱۲ .

مجموعه: *ش ۳۹۵، دارای:

- ۱- حاشیه اصولیه، نستعلیق روز پنجشنبه ۲۶ صفر ۱۲۴۵ .
- ۲- التحفة الغروية: سید عبدالغفور بن محمد اسماعیل حسینی یزدی (تعلیق علی القوانين المحکمة)، نسخ روز آخر رجب ۱۳۴۴ در نجف، نسخه اصل محشی (ذریعه ۳: ۴۵۹) .

مجموعه: *ش ۴۰۰، نستعلیق سده ۱۳، دارای:

- ۱- التهایلیة: دوانی .
- ۲- التفسیر: گویا از احسائی .
- ۳- جواب الاحسائی لجعفر بن میرزا احمد النواب .

۴- جواب الاحسائی لمیرزا محمدعلی بن سید احمد .

۵- رساله فلسفیه، بعربی .

۶- رساله در کیمیا: فقیه زاهد دهمدار احمد لطف الله، بفارسی .

۷- رساله در کیمیا، بفارسی در یازده باب .

۸- رساله در کیمیا، بفارسی .

۹- شعر فارسی در کیمیا: ابن ولد .

۱۰- رساله فی الحجر، بعربی .

مجموعه: *ش ۴۴۲ (۷۵۲۲۳) دارای:

- ۱- مفتاح الحساب: غیاث الدین جمشید بن مسعود بن محمود طبیب کاشانی که در ۸۳۰/۱ برابر با ۲ تیرماه (رضو) یزدگردی ساخته است، نسخ مظفر حسین بن محمد در شب ۲۷ ع ۲ آغاز بهار سال ۱۰۹۶ در کرمان، عنوان و شکل و رقم شنکر .
- ۲- ایضاح المقاصد لفوائد الفوائد: عمادالدین یحیی بن احمد کاشی، در شرح الفوائد البهائیه فی القواعد الحسائیه عمادالدین عبداللہ ابن الخوام بغدادی (۶۴۳ - پس از ۷۱۸) و ساخته بنام صاحب دیوان غیاث الدین محمد بن رشیدالدین فضل الله (همدانی کشته در ۷۱۸)، در دیباچه آن از اساس القواعد فی شرح (اصول) الفوائد کمال الدین (ابو محمد) حسین (بن حسن بن علی بن حسن فارسی) اصفهانی در شرح همین متن یاد شده است، مقالت چهارم آن در جبر و مقابله است . سه نسخه دیگر از آن می شناسیم یکی نسخه مورخ ۱۰۸۶ کتابخانه آثار ملی کاشانی (نشریه ۴: ۳۵۵) دیگری نسخه مجلس سومی ش ۱/۱۰۵۱ دالهیات تهران (معهد المخطوطات ۳: ۱ ص ۲۸ - تاریخ علم الفلك فی العراق ۷۲) نستعلیق ریز شعب بن محمد جرئی در روز شنبه ۱۰ ع ۱۰۹۷/۱، متن در هاش .
- همین عماد کاشی شرحی بر الادوار رموی بدستور شاه ابواسحق اینجو (۷۲۱-۷۵۸) ساخته (نسخه مجلس) و نسخی از سرگذشت و سیرت ابن سینا ساخته جوزجانی را در ۱۰ ع ۷۵۴/۲ بخط خود نوشته است (دانشگاه ۳: ۱۰۷ و ۴: ۷۰۸) و اوراست شرحی بر مفتاح العلوم سکاکی و از دانشمندان شیعی است (ذریعه ۱۴: ۸۱) و از خطبه و خاتمه این شرح (نسخه ما) نیز تشیع او آشکار است . (ذریعه ۲: ۲۳۳ و ۶: ۳۷ و ۱۰۹)
- آغاز: بسم الله الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد الذي لا يحصى نعمائه ولا يحاسب كثرة آلائه ... بعد فانه لما وفق للعبد يحيى بن احمد الكاشي ... ان يكون منخرطافي سلك طلبة الحقائق . انجام: وفي خاطري ان اكتب رسالة مفردة في هذا الباب ... ولنختم الكلام ... عترته المعصومين ... تطهيرا .

مجموعه: * ش ۴۵۲ ، نسخ احمد بن صالح بن سعید بن السجیل الحجری درهرسه شماره، عنوان شنکرف (۷۵۲۳۳) دارای:

۱- تلخیص الاقوال فی تحقیق احوال الرجال: محمد استرآبادی، ساخته. ۱ ج ۲/۹۸۸، نوشته ج ۷/۲۰۶۶ برای خزانه شیخ محمد بن یوسف خطی باتصحیح همین خطی در روزشنبه ه ذق ۱۰۶۶.

۲- الفهرست: طوسی، نسخ نیمه روزیکشنبه ۱۰ رمضان ۱۰۶۶ باتصحیح همان خطی.
۳- ایضاح الاشتباه: علامه حلی، ساخته روز سه شنبه ۲۹ ذق ۷۰۷، نوشته ۱۹ رمضان ۱۰۶۶ برای همان خطی.

مجموعه: * ش ۴۶۳، نسخ ونستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، باپراکندها (۷۵۲۴۵) دارای:
۱- روضة الواعظین وبصيرة المتعظین: ابوعلی محمد بن علی بن احمد فارسی (ذریعه ۳۰۵:۱۱).

۲- تهذیب الاحکام: شیخ طوسی.
۳- ابواب الجنان، واعظ قزوینی.

مجموعه ای: از چند رساله و مقاله از کتابهای گوناگون در کلام و عرفان مانند گوهر مراد و مرصاد العرفان و جنات وصال و گویایان باب مورخ ۱۲۷۰ * ش ۴۸۲، نستعلیق ۱۲۷۰ (۷۵۲۷۱)
محررق القلوب: مولی مهدی بن ابی ذرناق * ش ۲۱۰، نسخ محمد بن حسن کرمانی در ذح ۱۲۳۶ (۷۵۵۱۲).

مدخل منظوم: طوسی.
* ش ۲۰۷/۴
* ش ۳۵۴/۱

مرآت التائبین: سیدعلی همدانی * ش ۶۶/۳.

مرآت التقی: نجم الدین اسکندر حسینی آملی * ش ۲۷۷/۴.

مرآت الشروط: نجم الدین اسکندر حسینی آملی * ش ۲۷۷/۵.

مرآت الکرامه: نجم الدین اسکندر حسینی آملی * ش ۲۷۷/۲.

مرصاد العباد: نجم الدین دایه رازی، مجموعه * ش ۴۸۲.

المعجم فی آثار ملوک العجم: فضل الله قزوینی * ش ۱۹۳، نسخ ونستعلیق عبدالحسین بن محمد در روز سه شنبه ۱۴ ذق ۱۲۶۶ (۷۵۴۹۴).

معما (رساله در اصول -): بترکی * ش ۷۶/۷.

معما: جامی * ش ۴ و ۷۶/۳.

معما: میرحسین بن محمد حسینی نیشابوری، ساخته بنام امیرعلی شیرنوازی.
* ش ۷۶/۲.

* ش ۳۹۸، نستعلیق روز سه شنبه ۲۲ ذح ۱۱۰۲ باحواشی، موریانه خورده.

معما: رکنی * ش ۷۶/۸.

معما: ضیاء اردوبادی * ش ۷۶/۱.

معما: فضولی * ش ۷۶/۶.

معما: قاسم کاهی * ش ۷۶/۵.

معیار جمالی و مفتاح بواسع حق: شمس فخری اصفهانی * ش ۳۵۱/۳.

مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز: محمد گیلانی * ش ۱۰، نستعلیق ۹۷۹، متن شنکرف، (۷۵۲۸۳).

مفتاح الطريق: حسن بن محمد علی یزدی، ترجمه مختصری است از اصلاح آقاسید محمد مجاهد استاد او و گرفته از مصابیح او بفارسی درسه مقصد: طهارت، صلات، صوم.
* ش ۳۳۰، نسخ سده ۱۳، انجام افتاده (۷۵۵۳۴).

مفتاح المنجمین: خواجگی رضوی منجم شیرازی * ش ۷۵/۱.

مفردات طیبی: فارسی بترتیب تهجی * ش ۴۱۰، نستعلیق سده ۱۲، عنوان و نشان شنکرف آغاز و انجام افتاده از اقیهون تا «وج» و «رل».

مفید در معرفت تجوید: حسین بن شجاع بن محمد بن حسن حافظ اسفراینی * ش ۳۰۴/۲.
مقتل: * ش ۷۱/۲.

مناجات: خواجه عبدالله انصاری * ش ۳۲۸/۷.

مناظرات خمس: صائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی (بنام گلشن در ش ۲۶۱۸/۱۱ دانشگاه) * ش ۳۲۶/۸.

منشآت: واعظ قزوینی * ش ۴۰۵ (منشآت نادری).

منشآت: نادری که از دیباچه بیاض میرزا مهدی استرآبادی آغاز میشود و منشآت واعظ قزوینی هم در آن هست * ش ۴۰۵، شکسته نستعلیق سده ۱۳، عنوان شنکرف.

منهاج العابدین: (ترجمه فارسی): عمر بن عبدالجبار بن عمر سعدی زهری ساوی فارسی، متن از غزالی است * ش ۲۴۷، نسخ اکمل الدین بن حاجی نورالدین در ۷ محرم ۱۰۵۷ (۷۵۵۵۲).

مترجم چنانکه خود در پایان می نویسد شاگرد عقیف الدین محمود بن عبدالرحمن ساوی بوده است و او باید برادر همان عقیف الدین محمد بن قطب الزمان عبدالرحمن باشد که در

۶۷۶ در گذشته است (شیرازنامه ص ۱۴۲) و یا خود اوبگواهی لقب اگر در نام او اشتباهی رخ داده باشد. از این ترجمه نسخه ای در کتابخانه چلبی عبدالله (ش ۱۷۱) نوشته ۷۹۰ هست (فیلم ش ۶۰۰ و عکس ش ۹۹۹-۱۰۰۱ دانشگاه) که آغاز آن افتاده و در پایان هم کم دارد و با نسخه ما نیز در تحریر یکسان نیست.

نسخه دیگری از همین ترجمه نوشته محمد بن حسین بن علی در ۷۸۰ دیده ام که تنها در این یکی دیباچه ایست که در نسخه ما نیست و در این دیباچه است که نام مترجم دیده میشود و پس از آن که ترجمه متن آغاز میشود نسخه ما با آن یکی است و خاتمه ای دارد که مترجم در آن از همان استاد روایتی می آورد.

آغاز: بسم الله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد سید المرسلین و خاتم النبیین و علی آله الاطهرین و صحبه المنتجبین چنین گوید ضعیف ترین خلق خدای بنده گناهکار عمر بن عبدالجبار السعدی الزهری الساوی و فقه الله بمافیة صلاح دینه و دیناه که من کتاب منهاج العابدین را که آخرین مصنفات امام حجة الاسلام محمد الغزالی است قدس الله روحه العزیز در سلوک راه آخر [ت] و ترتیبی عجب دارد بسیار مطالعت کردم و نکت و فوائد بیشتر نصب العین داشتم و پیوسته بدان استیناس جستمی انصاف آنست که دقایق سلوک درین کتاب آورده است در مطولات تصانیف خویش نیاورده است وقتی در خاطر آمد که چنین کتاب جز افضل علما بهره نتوانند گرفت و روزگار خود چنان شد که مردم از تحصیل علوم دینی گوشه گرفتند مگر از علمی که بدان وجه معیشت بدست آید و حطام دنیاوی از آن زیادت کنند چون حال چنین دیدم عزیمت بدان مصمم کردم که این کتاب را از بهر پارسی خوانان که در عربیت خوضی و شروعی ندارند با عبارت پارسی گردانم تا فائده این دقایق علوم با فهم بیشتر مردم برسد و طالبان دین را از آن حظی و نصیبی باشد خاصه اهل خطه فارس را حماها الله من الافات والعاهات که عوام ایشان در علم معرفت دل و دستی دارند و ارباب ذوق اند نه اصحاب دعاوی تا سالکان راه بمقصود برسند و مترجم را ثواب اخروی حاصل شود توقع از کرم خوانندگان این ترجمه آنست که ما را آموزش فرستند و از حق جل و علا غفو و مغفرت درخواهند تا ثواب یابند ان شاء الله و این کتاب را از غایت بلندی سخن که بوده است جزیر خواص اصحاب خویش املانکرده است و اول کتاب این است که الحمد لله الملك الحکیم الجواد الکریم العزیز الرحیم الذی فطر السموات والارض بقدرته و دبر الامور فی الدارین بحکمته و سا خلق الجن والانس الالعبادته فالطریق واضح للقاصدين والدلیل لایح للنظرین ... الی یوم الدین. بدانید ای برادران

اسعد کم الله وایای خدای شمارا و مرانیک گرداناد که عبادت ثمره علم است و فائده عمرست و بضاعت اولیا است و طریق صاحب قوتان و پیشه مردانست و مقصد باندهمتانست. انجام: اینست آنچه خواستیم که ذکر کنیم و در بیان آوردیم در شرح کیفیت سلوک طریق آخرت و آنچه مقصود بود و موعود بدان وفا کردیم والحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات والصلوة والسلام علی خیر مولود دعا نا الی افضل معبود والی الطاعات والعبادات وهو حسبنا ونعم الوکیل و ختم این ترجمه مبارک از احادیث نبوی صلوات الله وسلامه علیه که خبر داد مرا که عمر بن عبدالجبار بن عمر الساوی ام استاد من الشیخ الامام عفیف الدین محمود بن عبدالرحمن الساوی گفت خبر داد مرا لادیب الامام المعروف باحمد سرخ گفت خبر داد مرا خلیل امرکائی الزنجانی گفت خبر داد مرا سید الاولیا ابو بکر الواسطی گفت خبر داد مرا شیخ معروف بشیخ حسنی ... و از حضرت عزت آموزش جهت هردو بطلبد فانه ولی الاجابة ومنه التوفیق والهدایة ... علی حسب الامال والعرام و یرحم الله عند قال آمینا و فرغ الکاتب الداعی لدولته دائما محمد بن الحسین بن علی غفر ذنوبهم من تسوید هذا البیاض خامس ذی الحجة سنة ثمانین و سبع مائة حامدا ... و هو ارحم الراحمین.

این نسخه کامل بخط نسخ تعلیق مانند است با جدول زر و لا جورد با اندازه ربعی و بسیار پاکیزه و گرانبها و در دنبال آن نسخه ایست از العقائد عضد الدین ابو الفضل عبدالرحمن بن احمد بن عبدالغفار بن احمد فارسی ایچی مطرزی قاضی شافعی متکلم اصولی مشهور (پس از ۶۸۰-۷۵۶) که در ۷۰۶ بدر بار سلطان رفته و از نزدیکان رشید الدین فضل الله همدانی شده بود و این وزیر از او پیروی میکرده است. گویند که او پیوسته می گساری می کرده و فیلسفه می گراییده و شریعت محمدی را نمی پذیرفت و وزیر هم باین کارها متهم شده بود ناگزیر او را بکرمان فرستاده است.

(معجم الاقبا ۴: ۴۴۴ - معجم المؤلفین ۱۱۹۰: ۵ - الاعلام ۴: ۶۶ - الکنی والالقاب ۲: ۴۳۱).

این رساله نوشته خود او (عبدالرحمن بن عبدالغفار است) است در ۱۳ رمضان ۷۵۶ برای صاحب شمس الدولة والدین محمد دامغانی و می نویسد که او دوازده روز پس از نوشتن این رساله در نیریز ایچ در گذشته است.

آغاز: بسم الله. وهو ولی الهدایة والتوفیق. الحمد لله علی نواله والصلوة والسلام علی محمد وآله. قال النبی صلی الله علیه وسلم: «ستفترق امتی علی ثلث وسبعین فرقة کلها فی النار الا واحدة» قیل: «ومن هم» قال: «الذین هم علی ما نا علیه واصحابی» وهذه عتائد الفرقة الناجية وهم الاشاعة. اجمع السلف من المحدثین وائمة المسلمين من اهل السنة

والجماعة رضی الله عنهم ان العالم حادث.

انجام : ولا يجوز التجسس. ثبتك الله على هذه العقاید الصحيحة ووفقك العمل لما يرضى من الاعمال الشريفة. کتب [فی] عشر من رمضان سنة ست وخمسين وسبع مائة تذكرة للاخ في الله صاحب الاعظم شمس الدولة والدين محمد الدامغانى عافاه الله تعالى والهمة رشده في امور دينه ودينه والحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبى بعده والمحبوبين لديه وعنده. وكان ما بين تعليق هذه الرسالة ونقله الى رحمة ربه اثنا عشر يوما ببلدة نيريز من الايج اللهم نور روحه وكثرتوحه وبشره بغفرانك ورضوانك برحمتك وفضلك وكرمك وصل على محمد وعترته الاطهار وصحبه الاخيار.

نسخه ای از ترجمه فارسی همین کتاب بامتن آن در کتابخانه آقای حاج حسین آقاي نخجواني است نوشته ۱۰۵۵ و من آن را دیده ام ولی اکنون نمیدانم مترجم آن کیست و چگونه است (نشریه ۴ : ۳۴۲).

یوسف بدعه خوارزمی ایرچی صوفی چشتی هندی در گذشته ۸۳۴ شاگرد و خلیفه جلال الدین مخدوم جهانیان بخاری در گذشته ۷۸۵ و شاگرد خواجه اختیارالدین عمر ایرچی در گذشته ۸۰۹ و سید صدرالدین راجوختال بخاری برادر کوچک همین جلال الدین در گذشته ۸۲۷ این کتاب را در هفت عقبه بفارسی در آورده (ریو ۱۰۷۹) و نسخه آن در کتابخانه بنگال هست (فهرست ابوانف ش ۱۱۶۵) همچنین در بنکپور (ش ۱۳۷۹ در ۱۶۲ گ) ولیدن (۴ : ۳۱۵) و دیوان هند (ش ۱۸۶۵ و ۱۸۶۶) ترجمه فارسی این کتاب گویا از همین ایرچی در بمبئی بچاپ رسیده (ش ۵۷ تصوف فارسی دارالکتب مصر) و محمدی آنرا در سال ۱۲۹۴ (۱۸۷۷ م) در ۱۰۷ ص بچاپ سنگی رسانده است (بدوی - مشار ۲۸۴ - فهرست کتابهای چاپی دیوان هند از آربری چاپ ۱۹۳۷ ص ۳۱۳) نهانی در گذشته ۹۲۵ آنرا بترکی ترجمه کرده است و چند نسخه ای از آن هست. در درستی استناد متن بغزالی و شکلی که در آن شده و شرحها که بر آن نوشته اند بوئیتز و بدوی و همایی بحث کرده اند.

منهاج الهدی : سید قطب الدین محمد حسینی * ش ۲۳۴/۱ .
مواهب علیه : کاشفی * ش ۴۵۹ ، نسخ سده ۱۱ ، آیات شنگرف ، موریانه خورده ، نیمه نخستین (۷۵۲۴۰) .

مولود نامه : * ش ۲۲۸/۲ .

۱- فهرست بدوی ش ۷۲ - فهرست بوئیتز ش ۶۴ - غزالی نامه استاد همایی ص ۲۶۶ چاپ دوم .

ن

نامه افضل الدین کاشانی بدزواکوش * ش ۲۴۶/۵ .

نامه بمریدان و معتقدان : * ش ۶۶/۶ .

نامه عارف جن بعارف انیس : رشید کازرونی * ش ۶۶/۴ .

نامه مولی محراب : * ش ۶۶/۷ .

نان و حلوا : بهائی * ش ۲۷۱/۲ .

نجاست خمر (رساله در-) : علوی عاملی * ش ۲۵۱/۲ .

نجفیه (رساله -) : ملاخلیل قزوینی * ش ۲۱۶/۳ .

نصاب : امیر خسرو * ش ۶۱/۴ .

نصاب : شیدای یزدی * ش ۶۱/۵ .

نصاب مثلث فارسی : * ش ۱۷۱/۲ .

نقطه (رساله -) : ضائن الدین علی ترکه خجندی اصفهانی * ش ۳۲۶/۴ .

نماز آدینه (رساله در-) : * ش ۱۶۶/۹ .

نماز آدینه : سید جواد شیرازی کرمانی * ش ۲۹۲/۵ .

ه

هادیه قطب شاهی در استخراج آیات کلام الهی : محمد علی کربلایی (حقوق ۲۲۵)

* ش ۷۴ ، نسخ و نستعلیق احمد بن محمد علی شیرازی در روز ۸ رمضان ۱۲۳۵ (۷۵۳۵۸)

الهدایات : * ش ۳۳۱/۷ .

هدایة الصبیان : کریم خان کرمانی * ش ۳۵۷/۵ .

هدایة الطالبین : هادی سبزواری * ش ۲۴۴/۱۵ .

هیئت (رساله -) : قوشچی * ش ۲۰۷/۱ .

* ش ۲۴۵/۶

الاثنی عشرية في الطهارة: بهائی * ش ۲۴۵/۱

اثولوجيا: ارسطو * ش ۳۱/۱

الاجماع (رسالة في-) : شيخ احمد احسائي : ش ۱۲۵/۴

الاحاديث الامامية * ش ۳۶۰/۳

الاحاديث النبوية والامامية * ش ۳۶۰/۱

الاحباط والتكفير (رسالة في-) : ميرزا محمد بن حسن شيرواني * ش ۶۶/۲

اختيار الرجال للكشي : شيخ طوسي .

* ش ۲۲۶ ، نسخ روزشنبه ۱۵ ذق ۱۰۵۹ ، عنوان شنگرف (۷۵۵۳۱) .

* ش ۳۰۰/۱

الادوية القلبية : ابن سينا * ش ۲۵۳/۴

الاربعون حديثا : شيخ بهائي .

* ش ۹۸ نسخ سده ۱۱ (۷۵۳۷۱) .

* ش ۱۰۱ ، نسخ گویا نوشته حاجی محمد جهرمی که وصیت علی ع رادر ۱۱۱۷ در

پایان همین نسخه نوشته است (۷۵۳۷۵) .

* ش ۲۴۲ نسخ سده ۱۱ (۷۵۵۴۷) .

* ش ۲۸۹ ، نسخ قطب الدین حسن کوبنانی در روزیکشنبه ۱۲ صفر ۱۱۱۲ (= ۱۰۱۲)

. (۷۵۵۹۴)

الاربعون حديثا : تلميذ حسين بن عبد الصمد العاملي * ش ۲۷۳/۳

الاربعون حديثا : جمال آقسرائی * ش ۳۵۸/۵

ارجوزة كلامية : ابوالفضل محمد حسن * ش ۷۰/۱

ارجوزة كلامية : كريم خان کرمانی * ش ۳۵۷/۱

ارشاد الازهان : علامه حلی * ش ۳۸۲ ، نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، حواشی با

نشانه «ع» ، شرح شهید ، علم .

ارشاد الطالبين الى نهج المسترشدين : شيخ مقداد سيوري * ش ۱۵۴ ، نسخ حامدين

يوسف بن ابی داود عسکراوی در روزیکشنبه ۲۸ ع ۱۱۴۱/۱ (۷۵۴۲۹) .

ارشاد القلوب : ابو محمد بن حسين بن ابی الحسن بن محمد ديلمی ، در ۵۵ باب * ش ۱ ،

نسخ محمد شريف بن خليفه گيلانی در دهه دوم ج ۱۰۷۷/۱ (۷۵۲۷۵) .

ارشاد المسترشدين وهداية الطالبين: فخرالدین محمد حلی ، متن است نه شرح سيوري .

کتابهای عربی

آ

آداب البحث : سمرقندی * ش ۳۵۷/۸

آداب البحث : عضدی * ش ۱۶۶/۵

آداب المتعلمين : طوسی * ش ۲۷۳/۴

ا

ابطال الخلاء : علی بن شيخ فضل الله گیلانی فومنی زاهدی * ش ۱۸۹/۱

اتمام الشريعة : امام رضا .

* ش ۲۶۱/۳

* ش ۲۹۲/۶

اثبات الواجب الجديد : دوانی * ش ۲۷۳/۵

اثبات الواجب : صدرالدین محمد قزوینی * ش ۲۱۶/۲

الاثني عشرية فن الحج : بهائی .

* ش ۲۴۳/۴

* ش ۲۴۵/۷

الاثني عشرية في الزكاة والخمس : بهائی .

* ش ۲۴۳/۵

* ش ۲۴۵/۴

الاثني عشرية في الصلاة : بهائی .

* ش ۲۴۳/۲

* ش ۲۴۵/۳

الاثني عشرية في الصوم : بهائی .

* ش ۲۴۳/۳

- *ش ۲۷۰ نسخ بابا علی بن بابا حسین بن بابا افضل بن بابا هلال بن خارخانی در روزآدینه سال ۸۷۳، عنوان شنگرف (۷۰۰۷۵).
- الارض المفتوحة عنوة (رسالة فی-): *ش ۲۰۳/۴.
- الاساس: *ش ۳۹۰/۱.
- الاستبصار فی ما اختلف من الاخبار: شیخ طوسی *ش ۴۶۹، نسخ سده ۱۱، عنوان شنگرف، آغاز وانجام افتاده (۷۰۲۵۱).
- *ش ۴۹۵، نسخ پایان ماه ۱۲ (ع ۲) ۱۰۶۷، مقابله شده بانسخه مقابله شده بانسخه حسین بن عبدالصمد که بلاغ شهید ثانی واجازه او بدو در روز پنجشنبه ۲۰ رمضان ۹۴۹ رداشته است، طهارت وصلاة (۷۰۲۴۳).
- اسرار الایات و انوار البیانات: صدرای شیرازی *ش ۳۱۵، نستعلیق سده ۱۱ (۷۰۶۲۰).
- الاصلاح: سید محمد مجاهد *ش ۱۶۲، نسخ محمد مهدی بن حسین کاتب کرمانی در کرمان در مدرسه جدید ابراهیمیه برای شیخ جعفر در ۱۰ ع ۱۲۳۷/۲ (۷۰۴۳۷).
- الاصول الاصلية: فیض کاشانی *ش ۱۵۰/۱.
- اصول الفقه (رسالة فی-): *ش ۳۵۲/۲.
- اصول الفقه (مباحث-): *ش ۱۱۵/۱۴-۹-۵-۳.
- اصول الفقه (رسالة فی-): کریمخان کرمانی *ش ۳۵۷/۴.
- الاصولية (رسالة فی المطالب): *ش ۱۱۵/۷.
- الاعتقادات: *ش ۳۶۰/۲.
- الاعتقادات: ابن بابویه *ش ۲۷۵/۵.
- الاعتقادات: شیخ طوسی *ش ۲۶۲/۲.
- الاعلام بسيرة النبي عليه الصلاة والسلام: شمس الدین ابو عبدالله محمد بن ابی المظفر عزالدین یوسف (۱) بن الحسن بن محمد بن محمود بن الحسن الزرنندی المدنی المحدث الانصاری الحنفی، محدث الحرمین (۶۹۳-۷۵۰ واندی) که دره ۷۴ تا ۱۰ رمضان ۷۴۷ در شیراز بنام جمال الدین عربشاه بن صاحب شهید امین الدولة حسن بن صاحب شرف الدین عثمان دریک مقدمه و پنج باب ساخته است. دلال احمد بن عمر بن محمد بلیانی آن را برپسر برادر مؤلف موفق الدین ابوالخیر محمد بن عزالدین احمد بن یوسف زرنندی مدنی انصاری سعدی عبادی مجاز از مؤلف در خانه خود او در کازرون در روز دوشنبه ۲۶ ع ۷۸۲/۲ خوانده (پایان نسخه بخط او) و از او اجازه روایت گرفته است (شدالازار ۴۱۱- هزار مزار ۱۴۱- ۱- سرگذشت یوسف رافوطی (۳۸۸: ۴) آورده است.

- بروکلن ۲: ۲۶۷ (۲۰۸) - ذریعه ۸: ۱۲۵ - اعلام زرکلی ۸: ۲۶ - معجم المؤلفین ۱۲: ۱۴۴ - هدیة العارفین ۲: ۱۵۷).
- از نام دو کتابش: در السمطين فی فضائل المصطفى والمرضى والبتول والسبطین که در شیراز در ۱ رمضان ۷۴۷ و گویا بنام شیخ ابواسحق بن شرف الدین محمود شاه انصاری ساخته است و معارج الوصول الى معرفة آل الرسول، برمیآید که او مانند حموی مؤلف فرائد السمطين (دانشگاه ۵: ۱۴۴) میل به تشیع داشته است. اینهم گفته شود که در کتبی که نگارنده دیده ام یادی از این کتاب الاعلام زرنندی نشده مگر در یک نسخه شدالازار که بجای «مولود النبی» نام این کتاب آمده است (ص ۴۱۲) و نسخه ماشایدتتها نسخه ای باشد از این کتاب.
- *ش ۴۰۸، نسخ از همین تاریخها، باقرائت مورخ اوائل ذح ۷۹۳ در ص ع که پاک شده است، از میانه افتادگی دارد.
- اعلام الوری باعلام الوری: ابوعلی فضل طبرسی *ش ۲۴/۱.
- اغراض مقالات اقلیدس: *ش ۲۸۴/۲.
- اقسام الحکمة (العلوم): فارابی *ش ۲۵۳/۱۳.
- الاکر: ثاودوسیوس *ش ۲۷۴/۱.
- الاکر: مانالوس *ش ۲۷۴/۲.
- الالفین الفارق بین الصدق والمین: علامه حلی *ش ۹۴، نسخ سده ۱۱، با تملک ۱۲۳۵ (۷۰۳۶۸).
- الامامة: احمد احسانی *ش ۳۴۳/۲.
- الانتصار: سید مرتضی علم الهدی *ش ۲۶۹، نسخ قاسم بن حاجی محمد طبرسی در روز آدینه ۴ ذق ۱۰۷۹ (۷۰۵۷۴).
- انیس العابدین: محمد بن محمد طیب (سده ۹)، کتاب را انیس الزاهدین هم خوانده اند، در دعا بعربی دریک مقدمه درسه فصل سپس ده باب (ذریعه ۲: ۴۵۵ و ۴۶۰).
- *ش ۴، نسخ سده ۱۱، عنوان و ترجمه فارسی شنگرف (۷۰۲۷۷).
- انوار التنزیل: بیضاوی *ش ۴۳۲، نسخ سده ۱۱، آیات شنگرف آغاز و انجام افتاده (۷۰۱۱۲).
- انوار الریع فی انواع البدیع: سید صدر الدین علی خان شیرازی مدنی *ش ۴۶۰، نسخ سده ۱۲، عنوان شنگرف، جدول زرو لا جورد، عنوان وستون بندی شنگرف، با سرتیغ زیبا (۷۰۲۴۱).
- الاوسط الکبیر: ابونصر فارابی *ش ۲۱۱، نسخ ۱۱۰۰ (۷۰۵۱۳) دارای: الایساغوجی والمقولات والعبارات والمدخل الى القیاس والمغالطات والبرهان درست مانند نسخه

ش ۵۹۵ مجلس (۳۵۲:۲) نه نسخه ش ۲۴ دانشگاه (۱۱:۳) که سه رساله نخستین آن که عبارت است از «کتاب التوطئة فی المنطق»، فصول يحتاج اليها فی صناعة المنطق، کتاب القياس الصغير» از روی نسخه‌های سلیمانیه حمید ش ۱/۸۱۲ و فیض الله افندی ۱۸۸۲ و طوقیو سرای امانت خزینه سی ش ۱۷۳ و یا صوفیا ش ۴۸۳۹ و ۴۸۵۴ و اسماعیل صائب افندی ش ۱/۱۸۳ و جارا الله افندی ش ۱۴۴۹ در مجله دانشکده ادبیات و تاریخ و جغرافیای آنکارا ج ۱۷ ش ۳ و ۴ سال ۱۹۵۸ به چاپ رسیده است نه خود الاوسط. مقاله جلد آن هم در نسخه مجلس و این نسخه نیست. از دیباچه مباحث تور کر در این مجله برمیآید که نسخه ای از کتابهای منطقی فارابی در کتابخانه‌های بادلیان و پاریس و اسکوریال ش ۶۲۱ هم هست.

ابونصر محمد فارابی رساله فی ظهور الفلسفة دارد که ابن ابی اصیبعه در سرگذشت او آن را آورده است. دونکته در آغاز و انجام آن هست که در کتاب او نیامده است. چنین است این رساله در نسخه کتابخانه ریاست مطبوعات افغانستان (ش ۴۰/۴) فهرست بورکوی ص ۱۴۷ بفرانسه همچنین فهرست اوبربی در مجله معهد المخطوطات ۱:۲ ص ۲۳ «رساله لابی نصر الفارابی فی بیان ظهور الفلسفة. قال الخطابی: ذکر ابونصر: ان امر الفلسفة اشتغرفی ایام ملوک اليونانین... فقرأ ابونصر الی آخر کتاب البرهان و بعد ذلک سافر الی بلاد یونان و اقام فی بلادهم ثمانية سنة الی ان اتم العلم و علم تمام کتب الحکمة و حکایتة معروفة. والله اعلم (نیز التنبیه والاشراف ۱۰)».

نخستین نکته اینست که خطابی راوی این رساله است همانکه در فصول مدنیّه (بند ۹۲) از او یاد شده است. او شاید همان ابومحمد عبدالله بن محمد خطابی کوفی نحوی درگذشته ۴۱۰ باشد یا ابوسلیمان حمد بن محمد بن ابراهیم خطاب خطابی بستی (۳۱۹-۳۸۸) مؤلف غریب الحدیث که ابن ابی اصیبعه (۲: ۲۰۴ و ۲۱۱) از همین کتاب بنام «غریب الخطابی» یاد میکنند (معجم المؤلفین ۶: ۱۱۵ و ۶۱: ۲ و ۷۴۰ و ۱۳: ۳۶۶).

دوم اینکه فارابی چنانکه از رساله الحروف او هم برمیآید (ش ۳/۳۳۹ دانشگاه ۳: ۹۱ و ۲: ۴۷) بزبان یونانی آشنایی داشته است. از این رساله برمیآید که او هشت سالی در شهرهای یونان زیسته و همه کتابهای فلسفی را در آنجا آموخته است.

از مجموعه کتب منطقی فارابی چند نسخه ای هست:

۱- فیض الله افندی ش ۱۸۸۲ نوشته محمد ولی بن مرحمت نشان ملا محمد بروغی در مدرسه قهوه... در ۱۰۹۳ و ۱۰۹۹ در اصفهان دارای:

۱- [الفاظ المستعملة فی المنطق].

۲- [الایساغوجی].

۳- الفصل الثانی فی المقولات [الفصل الثالث فی لواحق المقولات].

۴- الفصل الرابع [باری ارمیناس].

۵- المدخل الی القیاس.

۶- الامکنة التي منها یغلط الناظر فی کل مسألة واذقلنا فی القیاس.

۷- کتاب البرهان.

۲- کتابخانه آکادمی براتیسلاوا (Bratislava ak) شماره ۲۳۱ فهرست ص ۱۸۱-

۱۸۸ با نشانه TE41 بخط نسخ احمد بن علی الشامی در بامداد روز شنبه ۱۸

صفر ۱۱۱۶ در قسطنطنیه با عنوان «کتاب فیہ جمیع الکتب المنطقية الثمانية

و رساله صدر بها الکتاب و فصول مشتمل علی جمیع مایضطر الیه» یا «کتاب ابی

نصر الفارابی فی المنطق» بدینگونه:

۱- التوطئة فی المنطق یا المدخل فی صناعة المنطق.

۲- فصول تشتمل علی جمیع مایضطر الی معرفته من اراد الشروع فی صناعة المنطق و هی خمسة فصول.

۳- کتاب ایساغوجی ای المدخل. (۲ قول)

۴- کتاب القاطیغوریاس ای المقولات الکلیات (۱۵ قول)

۵- کتاب [باری ارمیناس] ای العبارة.

۶- کتاب القیاس.

۷- کتاب التحلیل.

۸- کتاب الامکنة المغلطة (۳ فصل)

۹- کتاب البرهان (۴ قول)

۱۰- کتاب الجدل.

۱۱- کتاب الخطابة.

۱۲- کتاب الشعر، همان رساله فی قوانین صناعة الشعر للمعلم الثانی نسخه شماره ۳۸۳۲

دیوان هند (۴۲-۴۵) و جز کلام فی الشعر والقوافی (ش ۶۰ آتش) که دکتر محسن مهدی در مجله شعر بیروت ج ۳ ش ۱۲ ص ۹۱-۹۶ سال ۱۹۵۹ به چاپ رسانده است.

۳- حمیدیه ملت کتبخانه سی ش ۱: ۸۱۲ نوشته محمد بن احمد الاسکوبی در مدرسه ابی ایوب

انصاری قسطنطنیه برای احمد بن علی بن عثمان الینیوی در روز شنبه پایان ج ۱۱۳۳۲ دارای:

۱- [التوطئة فی المنطق].

- ۲- فصول تشتمل على جميع ما يضطر الى معرفته من اراد الشروع في صناعة المنطق وهي خمسة فصول .
- ۳- كتاب ايساغوجي اى المدخل .
- ۴- كتاب قاطاغورياس اى المقولات .
- ۵- كتاب بارى ارميناس .
- ۶- كتاب القياس .
- ۷- كتاب التحليل .
- ۸- الامكنة [المغالطة] التى فيها يغلط الناظر .
- ۹- كتاب البرهان .
- ۱۰- كتاب الجدل .
- ۱۱- كتاب الخطابة .
- ۱۲- كتاب الشعر .
- ۴- طوپقپوسراى امانت خزينه سى ش ۱۷۳۰ نوشته دراصفهان داراى :
- ۱- فصول تشتمل على جميع ما يضطر الى معرفته من اراد الشروع في صناعة المنطق الموسوم بكتاب العبارة (في خمسة فصول) .
- ۲- كتاب ابى نصر الذى خرج فيه ادلة المتكلمين وقياسات الفقهاء الى القياسات المنطقية [مختصر صغير فى القياس لابي نصر الفارابى] (عشرة اقوال) .
- ۳- [التوطئة فى المنطق] (المقدمة التى قبل فصول خمسة) .
- ۴- [ايساغوجى اى المدخل] احصاء الاشياء التى عنها يتالف القضايا واليه ينقسم .
- ۵- كتاب قاطيو غرياس .
- ۶- بارى ارميناس ومعناه العبارة .
- ۷- الانالوطيقا الاول وهو القياس .
- ۸- كتاب البرهان .
- ۹- [صناعة الجدل] .
- ۵- مجلس ش ۵۹۵ داراى :
- ۱- [الانفاذ المستعملة فى المنطق] .
- ۲- [الايساغوجى] .
- ۳- [القياس] .
- ۴- [الامكنة المغالطة] .

- ۵- البرهان .
- ۶- دانشگاه ش ۲۴۰ ازسده ۱۱ و ۱۲ (فهرست ۳: ۱۱ و ۶۴ و ۶۶) .
- ۷- کتابخانه ملی ملک ش ۱۵۸۳ داراى ۱۹۲ گ ۱۹ س رويهم ۷۲۹۶ بیت بخط نستعلیق همه بیک خط، درست مانند نسخه دانشگاه تهران و هشت رساله در آن هست و جدل هم در آن ناقص و بهمان اندازه نسخه دانشگاه است .
- در آغاز آن (۱ پ) پس از یاد کردن فهرست مقالات و کتابهای الاوسط چنین آمده است: «ولكن الجدل غير تمام و كتاب الخطابة والشعر لم يصل الينا وقد نقل كل ذلك من خط المولى الفاضل المدقق ابواسحق محمد بن عبدالله النيرى من اعمال شبانكاره و هذا الفاضل هو الذى ناظره المولى العلامة المحقق التحرير الفهامة جلال الملة والدين محمد الدوانى فى مجلس السلطان السعيد السلطان يعقوب الباي ندرى وعرج عليه بطريق الجدل ثم تصدى لبحثه الفاضل الميبدى واجاب عنه وقوبل صحح بقدر الطاقة . وانا العبد محمد المكنى بابى النصر نصير بن عبدالحى عفى الله عنه» . اين كتابها در نسخه هست:
- ۱- فصول تشتمل على جميع ما يضطر الى معرفته من اراد الشروع في صناعة المنطق، نوشته ۱۷ ع ۱۰۲۰/۱ از روى نسخه ای که از روى نسخه سقيم و نادرستى نوشته شده بود، مقابله شده است .
- ۲- المختصر فى القياس الذى خرج فيه ادلة المتكلمين وقياسات الفقهاء الى القياسات المنطقية على مذاهب القدماء ، نوشته ۱۸ ع ۱۰۲۰/۱ و مقابله شده .
- ۳- رساله صدر بها كتابه فى المنطق (نخستين كتاب الاوسط) (بى تاريخ و مقابله شده) .
- ۴- الايساغوجى (احصاء الاشياء التى عنها يتالف القضايا واليه ينقسم وينحل) نوشته ۲ ع ۱۰۲۰/۱ و مقابله شده .
- ۵- قاطيغورياس يا المقولات ، نوشته پايان ع ۱۰۲۰/۱ و مقابله شده .
- ۶- باريرمينياس يا العبارة ، نوشته ۱ ع ۱۰۲۰/۲ و مقابله شده .
- ۷- انولوطيقا الاول يا القياس ، نوشته اسمعيل بن محمد كاتب شيرازى در ۳ ع ۱۰۲۰/۲ از روى نسخه ای بسيار نادرست که از آن بهره ای نميشد برد و مقابله شده .
- ۸- انولوطيقا الثانى يا البرهان ، نوشته همودر روز يكشنبه ۲ ع ۱۰۲۰/۲ در شيراز و مقابله شده در شعبان ۱۰۲۵ .
- ۹- الجدل ، در پايان آمده «هذا ما وصل الينا من هذا الكتاب وقابلناه من اوله الى هنا يسرنا الله الفوز بباقيه والحمد لله اولاً و آخراً» .

در نسخه ش ۷/۵/۴۸۳۹ و ش ۵/۴۸۵۴ ایاصوفیا التوطئه یا تفسیر المدخل فی المنطق جدا گانه هست .

در نسخه اسماعیل صایب افندی ش ۱/۱۸۳ المنطق علی طریقه المتکلمین بنام المختصر الصغیر فی کیفیة القیاس و شرحه هست با فهرست الکتب الثمانیة : التوطئة ، ایساغوجی ، قاطاغوریاس ، العبارة ، القیاس ، التحلیل ، المواضع المغلطة ، البرهان ، الجدل ، الخطایة ، الشعر (فیلم ۲۸۰ دانشگاه) .

چنانکه احمد آتش در فهرست رسائل فارابی می نویسد از کتاب القیاس الصغیر یا المنطق علی طریقه المتکلمین نسخه ای در جارا الله ش ۱۳۴ و نسخه ای در اسکوریال ش ۶۲۱/۵ هست . نسخه ای از شرایط الیقین بعربی و خط عبری در پاریس مجموعه قدیم شماره ۳۰۳ هست و نسخه ای هم با شرح ابن باجه در اسکوریال ش ۶۲۱/۷ هست .

از تعلیق ایساغوجی فروریوس نسخه ای در بادلیان ش I,457 هست و با شرح ابن باجه نسخه ای در اسکوریال ش ۶۱۲/۲ هست .

نسخه ای از کتاب شرح العبارة در کتابخانه طوپقوسرای احمد ثالث ش ۳۴۳۹ نوشته دهه سوم ۳۸۸ هـ است ، چاپ ویلهلم کوچ در بیروت ۱۹۶۰ (فهرست معهد المخطوطات ش ۲۴۸) نسخه ای از کتاب شرح العبارة والقیاس در کتابخانه مجلس ش ۹۴۹ طباطبائی هست . در کتابخانه ملی فرهنگ نسخه ای از شرح العبارة هست (ش ۲۷۰) .

در کتابخانه امانت خزینه سی ش ۱۹۸۲ کتاب فی المنطق ، است از سده ۱۲ (معهد المخطوطات ش ۳۱۱)

در نسخه ش ۶۱۲ اسکوریال نوشته ۶۶۷ قول و تعالیک و شروحي است بر شرح ایساغوجی والمقولات والقیاس والبرهان فارابی از ابن باجه (فهرست معهد المخطوطات ج ۱ - فهرست دانشگاه ۱۲:۳) .

نسخه ای که در فهرست منچستر ش 374 بنام فارابی آمده است بگواهی آغاز و انجام آن تلخیص ابن رشد است نه کتاب فارابی .

بنگرید به : ۱- فهرست آثار فارابی از احمد آتش بنام «فارابی نین اثر لری نین بیلوگرافی» در بلتن Belleten شماره 57, XV آنکارا سال ۱۹۵۱ ص ۱۷۵-۱۹۲ .

۲- دیباچه مباهات تور کر بر چاپ سه رساله منطقی فارابی (التوطئة فی المنطق - فصول تشتمل علی جمیع مایضطر الی معرفته من ازاد الشروع فی صناعه المنطق - المختصر الصغیر فی المنطق علی طریقه المتکلمین) در مجله دانشکده زبان و تاریخ و جغرافیای دانشگاه آنکارا

ج ۱۶ ش ۳ و ۴ س ۱۹۵۸ .

۳- دیباچه نیهت قیلیق بر مقولات فارابی در مجله انستیتوی تدقیقات اسلامی ج ۲ ش ۲-۴ سال ۱۹۵۸ .

۴- فهرست نسخ براتیسلوا ص ۱۸۱ - ۱۸۸ (از آقای دکتر محسن مهدی دانشمند عراقی بسیار سپاسگزارم که یادداشت های خود را در این زمینه در اختیار بنده گذارده است) .
ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواة : علامه حلی .

* ش ۱۵۱/۲ .

* ش ۳۰۹ ، نسخ علی بن عبدالغالب فیروزآبادی در ذح ۱۰۴۷ (۷۵۶۱۴)

* ش ۴۵۲/۳ .

ایضاح الرموز ومفتاح الكنوز : شمس الدین محمد ابن القباقی * ش ۷۷/۵ .

ایضاح المصباح لاهل الصلاح : بهاء الدین علی بن غیاث الدین عبدالکریم حسینی نیلی زنده در ۷۹۱ ، در شرح المصباح الصغیر گزیده مصباح المتعجد شیخ طوسی از خود او (ذریعه ۵۰۰:۲) * ش ۴۳۴ ، نستعلیق ، عنوان و نشان و متن شنکرف ، آغاز و انجام افتاده (۷۵۲۱۴)

ایضاح المقاصد لفرائد الفوائد : یحیی بن احمد کاشی * ش ۴۴۲/۲ .

الایقظات فی خلق الاعمال : سید داماد استرآبادی * ش ۳۰۵/۱ .

ب

بحار الانوار : مجلسی * ش ۱۹ ، نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان شنکرف ، ج ۲ تاجز و ج ۳ (۷۵۲۹۲) .

* ش ۲۸ ، نسخ ۶۷۹/۲ ، ج ۹ (۷۵۲۶۲) .

* ش ۴۴۸ ، نسخ محمد امین بن حاجی فرج الله شوشتری در ج ۱/۱۱۶۵ (۷۵۲۲۹)

* ش ۴۵۸ ، نسخ سده ۱۲ ، السماء والعالم (۷۵۲۳۹) .

بدایة الهدایة : شیخ محمد بن حسن حرعاملی * ش ۲۵۵ ، نسخ محمد حسین بن قربانعلی کوبنانی کرمانی در آغاز ج ۱/۱۱۲۶ (۷۵۵۶۰) .

البرهان فی تفسیر القرآن : سید هاشم بن سلیمان بحرانی که در ۱۰۹۵/۲ ساخته است (ذریعه ۹۳:۳) * ش ۴۵۷ ، نسخ ۴ ذق ۱۲۵۹ ج ۲ از اعراف تاپایان (۷۵۲۳۸)

بسیط الحقیقة کل الاشياء : محمد حسین حسینی کرمانی * ش ۳۲۸/۱ .

بشارة الشيعة : فیض کاشانی * ش ۱۱۰/۲ .

البکرات (کتاب -) : ابلونیوس * ش ۱۹۷/۱ .

البهجة المرضیة : سیوطی * ش ۲۲۹/۱ .

التائية (القصيدة -) ابن فارض *ش ۱۲۸/۱ .

تاریخ الخلفاء : *ش ۳۸۸/۱ .

التاریخ الیمینی یا لطائف الکلام: ابونصر محمد بن عبد الجبار عتبی رازی در گذشتۀ ۴۲۷،

سر گذشت یمین الدوله محمود فرزند سبکتکین غزنوی است . (معجم المؤلفین ۱۰: ۱۲۶)

*ش ۱۰۶، نسخ ۱۲۵۰ (۷۵۳۸۰) .

تألیف النسب وقدر النسبة (حدهما وتعریفها): اقلیدس *ش ۲۸۴/۳ .

تجريد الاصول : مولی مهدی بن ابی ذرناق که در دهۀ سوم ماه هفتم سال ۱۱۹۰ در چند

مقصد ساخته است *ش ۸۸، نسخ محمد رضا بن محمد صفی حسینی کاشانی در شب دوشنبه

پایان شوال ۱۱۹۱، با حواشی (۷۵۳۶۲) .

تحریر اصول اقلیدس : خواجه طوسی *ش ۲۶۴، نستعلیق سده ۱۱، عنوان و نشان و

شکل ورقم شنکرف، انجام افتاده (۷۵۵۶۹) .

تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیة : علامۀ حلی (دانشگاه ۵: ۱۸۰۸) در

ذریعه (۳: ۳۸۷) از نسخه مورخ ۶۹۹ که در کتابخانه شیخ الاسلام در زنجان بوده است

یاد شده و آن شاید نیمۀ دوم نسخۀ کهن ما باشد .

*ش ۳۲۲/۲ .

*ش ۴۹۷ نسخ حسن بن محمد حمارنی در ذح ۶۹۹ (پایان قاعدۀ نخستین) با اجازه

انهاء قرائت و بحث وفهم واستشراح علامه در محرم ۷۰۰ بخط خود در پایان همین قاعدۀ

گویا برای نویسنده نسخه، عنوان و نشان شنکرف، با بلاغهای بسیار و اندکی حواشی که

برخی از سخنان مؤلف است، عبدالکریم بن عبدالرحیم آنرا نزد شیخ صالح بحرانی فارسی

در ۱۰۷۰ خوانده و در ۱۰۹۵ در آغاز نسخه یادداشتی نوشته که: در این نسخه خط علامه

هست، وقف مدرسه معصومیه، نسخه گرانها و بسیار پاکیزه ایست ولی افسوس که

چندان از آن نماینده افتادگی فراوان دارد و آشفته شده است .

تحریر القواعد المنطقية فی شرح الرسالة الشمسية: قطب الدین محمد رازی *ش ۹۵

نسخ باقر بن عبدالاول حسینی در ۱ رجب ۸۷۲، حواشی نستعلیق ریز (۷۵۳۶۹) .

التحصیل : بهمنیار مرزبان آذربایجانی *ش ۶۴، نستعلیق محمد صالح در ۱۶ ذق ۱۰۷۷ .

(۷۵۳۳۹) .

تحفة الانام : محمد ضریرقاری *ش ۷۷/۶ .

التحفة الشاهية : قطب الدین محمود بن مسعود شیرازی که بنام تاج الدین معتز بن طاهر

در چهار باب ساخته و در آن از نهایة الادراک فی درایة الافلاک خود یاد کرده است (چلبی)

*ش ۸۹، نسخ ریز سده ۸، نشان و شکلها شنکرف (۷۵۳۶۳)

التحفة الغروية : عبدالغفور بن محمد اسماعیل حسینی یزدی *ش ۳۹۵/۲ .

التحفة الکلامية (مختصر -) *ش ۳۰۵/۳ .

التذکرة : السویدی *ش ۲۵۳/۱۹ .

تذکرة اولی الالباب والجامع للعجب العجاب : داود انطاکی *ش ۴۱۱، نسخ

۱۱۰۰ (۷۵۱۹۱) .

التسمیح فی الرکعتین الاخیرتین : سلیمان بن عبدالله ماحوزی بحرانی *ش ۲۷۵/۲ .

تشریح الافلاک : بهائی .

*ش ۱۷۱۳ .

*ش ۳۵۶/۵ .

التصریف : زنجان .

*ش ۱۸۸/۲ .

*ش ۳۵۱/۲ .

التفسیر : گویا احمد احسائی *ش ۴۰۰/۲ .

التفسیر : صدرا شیرازی *ش ۳۷، نسخ سده ۱۲، عنوان و نشان شنکرف، با حواشی،

تفسیر آیه الكرسي ونور وسورة سجده وحید است (۷۵۳۰۳) .

*ش ۵۶، نسخ محمد نجف آبادی در ج ۲/۲۷۳ دوطوس، تفسیر سورهای یس و

جمعه است که در پایان روز آدینه رجب ۱۰۳۰ بانجام رسیده است (۷۵۳۳۰) .

*ش ۴۱۳، نسخ سده ۱۳ (۷۵۱۹۲) .

التفسیر : جلال الدین محمد بن احمد محلی که سیوطی آنرا کامل کرده است (نیمۀ دوم)

*ش ۱۷۳، نسخ سده ۱۲ (۷۵۴۶۹) .

تفسیر آیه «فلما تجلی ربه للجبل» : احمد احسائی *ش ۲۰۳/۱۰ .

تفسیر آیه «قاب قوسین» : احمد احسائی *ش ۳۵۸/۳ .

تفسیر آیه الكرسي : سید محمد کاظم رشتی *ش ۲۹۹/۱ .

تفسیر سورة الاخلاص : ابن سینا *ش ۲۳۴/۳ .

تفسیر سورة الفلق : ابن سینا *ش ۲۳۴/۴ .

تفسیر سورة الناس : ابن سینا *ش ۲۳۴/۵ .

التقریرات ، در اصول بعربی ، ش ۳۷۶ ، نستعلیق و نسخ سده ۱۳

التقریرات ، در فقه بعربی ، گویا شرحی است بر مستنی فقهی .

آغاز : وهی لغة النظافة وشرعا اسم للمفهوم المشترك بين الغسل والوضوء والتيمم على وجه ... وفيها مقاصد في بيان احكام الماء المطلق وكله طاهر .

* ش ۳۸۰ ، نسخ سده ۱۳ .

التقریرات ، در مباحث الفاظ اصول فقه است . * ش ۳۹۹ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ .

التقریرات : در حسن و قبح و اصول عملی و استصحاب و اجتهاد و تقلید و تعادل و ترجیح و شرح مانند * ش ۴۰۱ ، نسخ بفرموده میرزا محمد حسن .

التقریرات : در فقه است * ش ۴۰۶ ، نسخ ۱۲۳۲ . بالشعار عربی گویا از صفدی .

التقریرات : یا رسالة في القواعد الاصولية على مقدمة ومقاصد وخاتمة ، کتابی است بزرگ * ش ۴۰۳ ، نسخ سده ۱۳ .

* ش ۴۰۴ ، نسخ سده ۱۳ ، دنباله رساله پیش .

التكملة في شرح التذكرة : شمس الدین محمد خفري ، ساخته روز دوشنبه ۴ محرم ۹۳۲

* ش ۲۴۰ ، نسخ سده ۱۰ و ۱۱ (۷۰۰۴۵) .

تلخیص الاقوال في تحقیق احوال الرجال : محمد استرآبادی که در ۱۰ ج ۹۸۸/۲ ساخته است .

* ش ۴۴۶ ، نسخ ریز سده ۱۱ ، با حواشی «منه ره» (۷۰۲۲۷) .

* ش ۴۵۲/۱ .

تلخیص المحصل : خواجه طوسی * ش ۲۹۸ ، نسخ ریز سده ۹ و ۱۰ (۷۰۶۰۳) .

تمهید القواعد : شهید دوم * ش ۱۹۸ ، نسخ محمد بن ملا فضل قاینی دشت بیاضی در

مدرسه کاسه گران اصفهان در ۱۲۲۷ (۷۰۴۹۹) .

* ش ۲۰۸/۱ .

* ش ۲۲۷ ، نسخ ۱۰۱۹ ، عنوان و نشان شنکرف (۷۰۵۳۲) .

التنبیهات العلیة على وظائف الصلاة القلبية : شهید دوم .

* ش ۵۹/۳ .

* ش ۱۰۸ ، نستعلیق کریم بن شریف در پایان رمضان ۱۰۹۶ (۷۰۳۸۲) .

* ش ۳۰۵/۲ .

* ش ۲۴۶/۴ .

التنقیح الرابع المختصر الشرايع : شیخ مقداد سیوری * ش ۴۶۱ ، نستعلیق ۲ شوال

۱۱۰۳ ج ۱ (۷۰۲۴۲) .

تنقیح المقاصد الاصولية في شرح ملخص الفوائد الحائرية : محمد حسن بن حاج

معصوم قزوینی * ش ۳۸۳/۴ .

تفزیه الانبیاء : سید مرتضی * ش ۱۷۲ ، نستعلیق سده ۱۳ ، انجام افتاده (۷۰۴۶۸) .

تهذیب الاحکام : شیخ طوسی * ش ۱۰۵ ، نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، بابلاغ سماع

(۷۰۲۸۸) .

* ش ۴۶۳/۲ .

* ش ۴۸۳ ، نسخ محمد مکی بن حسن بن احمد بن سنبغه عاملی در روز شنبه ۳ ذح

۱۰۱۰ ، عنوان شنکرف ، جدول زر ولاجورد (۷۰۲۷۲) .

* ش ۴۹۰ ، نسخ سده ۱۱ ، نسخه را شیخ حسین بن محمد بن عبدالنبی بارباری

بحرانی در ۷ ج ۲ نزد استادش پسر محمد ماحوزی خوانده و استاد در اواخر ذح ۱۱۴۲

با و اجازه داده است ، با تملک ۱۱۴۱ .

تهذیب المنطق : تفتازانی .

* ش ۱۹۰/۲ .

* ش ۲۹۴/۲ .

تهذیب الوصول الى علم الاصول : علامه حلی . * ش ۳۰۳ ، نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ،

در ۱۲۱۹ خریده شده (۷۰۶۰۸) .

ش

الثاقب في المناقب : ابوجعفر محمد گرگانی یا ابن حمزة ابوجعفر محمد مشهدی طوسی .

* ش ۲۴/۲ .

ج

جامع الاخبار : منسوب به ابن بابویه * ش ۲۱۹/۲ .

جامع المقاصد في شرح القواعد : محقق کرکی علی بن حسین بن عبدالعالی که

نیمه نخستین را در روز شنبه ۲۶ صفر ۹۲۸ ساخته است .

* ش ۲۳ ، نسخ رشیدالدین بن صفی الدین زواری در ۸ ع ۱۰۳۵/۱ ، از اقرار تا پایان

نیمه یکم، درنه صفحه آخر بندیدست ازجامع الفوائد یاشرح مولانا عبدالله شوشتری بخط نستعلیق ریز وافتاده (۷۵۲۹۶) .

*ش ۲۱۵/۲ .

جامعه الفوائد : فخرالدین طریحی *ش ۳۸۳/۳ .

الجزر الاصم : آقاحسین خوانساری *ش ۲۱۶/۸ .

الجزر الاصم : مولی محمد باقر [سبزواری] *ش ۲۱۶/۱۳ و ۱۰ .

جر الاثقال : ایران *ش ۱۹۷/۲ .

جنة الامان الواقية وجنة الايمان الباقية : کفعمی *ش ۴۴۹ ، نسخ اسماعیل بن تقی ماهانی در روز سه شنبه ۱۳/۱/۱۲۴۳ (۷۵۲۳۰) .

جواب سنوال احمد بن صالح بن طوق القطیفی : احمد احسائی *ش ۱۷۰/۲ .

جواب سنوال الاخوان : قطب الدین محمد حسینی *ش ۲۳۴/۸ .

جواب سنوال اسماعیل العارف : حاج مولی هادی سبزواری *ش ۱۲۲/۱ .

جواب سنوال جعفر بن میرزا احمد انواب : احمد احسائی *ش ۴۰۰/۳ .

جواب سنوال عبدالقادر بن الحسین البحرانی : احمد احسائی *ش ۳۵۸/۹ .

جواب سنوال عبدالله بن مبارک بن علی الجارودی القطیفی : احمد احسائی *ش ۳۵۸/۸ .

جواب سنوال عبدالوهاب اللاهیجانی : سید محمد کاظم رشتی *ش ۲۹۹/۴ .

جواب سنوال علاءالدین البخاری الشیرازی : عبدالرزاق کاشی *ش ۲۳۴/۷ .

جواب سنوال علی بن صالح بن یوسف *ش ۳۵۸/۱۰ .

جواب سنوال کاظم بن علی نقی السمنانی : احسائی *ش ۳۵۷/۶ .

جواب سنوال السید محمد الاحسائی : کسکول *ش ۳۴۷ .

جواب سنوال میرزا محمد علی بن سید احمد : احمد احسائی *ش ۴۰۰/۴ .

جواب السنوال عن كيفية القصد للمصلی حين يقول اياك نعبد واياك نستعين : شیخ احمد احسائی *ش ۲۹۹/۳ .

جواب شربة خان احمد الجیلانی : *ش ۲۴۵/۲ .

جواب الطوسی الکتابی فی ان الحرارة تفعل فی الرطب سواداً : *ش ۲۰۳/۳ .

جواب المسائل : احمد احسائی *ش ۳۵۸/۱۱ .

جواب المسائل : علی تقی بن احمد احسائی *ش ۲۰۳/۱۱ .

جواب المسائل : هادی سبزواری *ش ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۸ و ۱۰ تا ۱۲ و ۱۴/۲۴۴ .

جوامع الجامع : طبرسی *ش ۴۱۴ ، نسخ روز آدینه ۱۵ رجب ۱۰۲۷ با مقابله مسیب قاینی (۷۵۱۹۴) .

الجواهر النضید فی شرح منطق التجرید : علامه حلی *ش ۲۵۴ ، نستعلیق روز چهارشنبه ۱۴ ذق ۱۲۱۱ (۷۵۵۵۹) .

*ش ۲۶۵ ، نسخ محمد طاهر بن ولی بیک در روز پنجشنبه دهه نخستین ج ۱۹/۲ (= ۱۰۰۹) (۷۵۵۷۰) .

جبهة القبلة : بهائی *ش ۲۴۳/۶ .

ح

حاشیه انوار التنزیل : بهائی *ش ۲۹۰ ، نستعلیق روز پنجشنبه ۲۵/۸/۱۰۷۶ ، باحواشی (۷۵۵۹۵) .

حاشیه اصولیة : *ش ۳۹۵/۱ .

حاشیه المبهجة المرضیة فی شرح الخلاصة الالفیة للسيوطی : رفیع بن رفیع گیلانی *ش ۱۳۳ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۴۰۸) .

حاشیه تحریر اصول اقلیدس : سید شریف گرگانی *ش ۲۸۴/۴ .

حاشیه تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة : *ش ۳۲۰/۱ .

حاشیه تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة : میرسید شریف گرگانی *ش ۲۳۲ ، نستعلیق ابوالحسن درع ۱/۱۲۳۴ (۷۵۵۳۷) .

*ش ۲۵۹ ، نستعلیق ۱۱۱۲ (۷۵۵۶۴) .

*ش ۳۶۹ ، نستعلیق ۱۰۹۱ تا ۱۲۴۰ ، عنوان شنکرف ، باحواشی .

حاشیه تشریح الافلاک : *ش ۳۵۶/۶ .

حاشیه تهذیب المنطق : دوانی *ش ۳۲۰/۲ .

حاشیه تهذیب المنطق : مولی عبدالله یزدی *ش ۱۷۵ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۴۷۱) .

*ش ۲۱۷ ، نسخ روز سه شنبه ۱۳ ذق ۱۲۳۳ (۷۵۵۲۲) .

*ش ۲۹۴/۴ .

حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة : حاشیه بر حاشیه شریف است *ش ۳۸۵ ، نسخ محمد در روز شنبه شوال ۱۲۳۹ .

حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة : مولی احمد ابیوردی *ش ۳۱۴/۳ .

حاشیه حاشیه التهذیب للدوانی * ش ۲۷۳/۲

حاشیه حاشیه شرح التجريد للدوانی: * ش ۲۷۳/۱

حاشیه الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة العقلیة: مولی احمد گویا میرزا احمد بن ابراهیم بن حاج نعمه الله اردکانی شیرازی محشی المشاعر * ش ۱۱۲ ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنکرف (۷۵۳۸۶) .

حاشیه الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة العقلیة: حاج مولی هادی سبزواری . * ش ۱۵۸ ، نسخ شاگرد سبزواری در اج ۱/۱۲۷۴ (۷۵۴۳۳)

حاشیه الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة: آقا جمال الدین محمد خوانساری که در رمضان ۱۱۰۴ ساخته است * ش ۲۵ ، نسخ سده ۱۲ (۷۵۲۵۸) .

حاشیه الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة: سید محمد بن محمد صالح حسینی که بنام شاه تهماسب صفوی ساخته است . * ش ۱۵۳ ، نستعلیق ملا عبدالنبی از سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۴۲۸) .

حاشیه شرح الشاشی علی آداب البحث الایجی: شیخ زاده نجم بن قطب شریحی کبروی * ش ۳۱۹ ، نستعلیق سده ۱۰ (۷۵۶۲۴) .

حاشیه شرح التجريد: فیاض لاهیجی * ش ۳۴۶ ، نستعلیق ۱۲۱۵ (۷۵۶۵۴) . حاشیه شرح مختصر المنتهی .

آغاز: الشارح استدلال الشافعی علی حجیة الاجماع .

انجام: علی طریقنا کما لا یخفی

ش ۳۱۶ ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ با تاریخ تملک ج ۳/۱۱۳۵ (۷۵۶۲۱) .

حاشیه شرح المفتاح للتفتازانی: نظام الدین عثمان خطائی * ش ۳۱۴/۲ .

حاشیه شرح الملخص: بهائی .

* ش ۲۳۰/۲

* ش ۳۲۸/۲

حاشیه شرح الملخص: عبدالعلی بیرجندی * ش ۲۳۰/۲ .

حاشیه شرح الهدایة: فخرالدین محمد بن حسین حسینی ، متن از ابهری و شرح از مبدی است * ش ۹ ، نسخ ۱۰۱۱ (۷۵۲۸۲) .

حاشیه الشفاء: جمال الدین محمد رضوی ، در الهی است و در آن از صدرای شیرازی یاد شده است * ش ۱۶۷ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنکرف ، انجام افتاده (۷۵۴۴۲) .

حاشیه شوارق الالهام: آخوند مولی اسماعیل بن مولی سمیع اصفهانی شاگرد مولی علی نوری (ذریعه ۶: ۱۴۴) * ش ۲۳۵ ، نسخ ابراهیم بن حاج مصطفی تهرانی در مدرسه قصیه

سبزواری در روز سه شنبه ۲۰ رمضان ۱۲۷۳ ، عنوان شنکرف (۷۵۵۴۰) .

حاشیه الشواهد الربویة: حاجی سلاهای سبزواری * ش ۹۹ ، نسخ سده ، عنوان و نشان شنکرف (۷۵۳۷۳) .

حاشیه فلسفیة: مولی علی نوری * ش ۳۸۷/۱ .

حاشیه الفوائد الضیائیة: عصام الدین اسفرائینی ، * ش ۹۳ نسخ درویش عثمانی توقاتی در ع ۲/۱۰۸۹ ، عنوان و نشان شنکرف ، آغاز افتاده (۷۵۳۶۷) .

حاشیه الفوائد الضیائیة: سید نعمه الله جزایری .

* ش ۱۵۲ ، نسخ محمد نبی بن صدرالدین محمد حسینی در روز شنبه ۱۰ رجب ۱۲۳۲

(۷۵۴۲۷) .

حاشیه الکشاف: میرسید شریف گرگانی * ش ۲۹۶ ، نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده (۷۵۶۰۱) .

حاشیه کلامیة: * ش ۳۲۸/۴ .

حاشیه المبدء والمعاد: هادی سبزواری * ش ۶۵/۱ .

حاشیه المختصر: نظام الدین عثمان خطائی * ش ۳۵۳ ، نستعلیق حسن بن ابراهیم در مدرسه معصومیه کرمان در روز سه شنبه ۱۹ محرم ۱۲۳۵ (۷۵۶۶۱) .

حاشیه المشاعر: میرزا احمد بن محمد ابراهیم بن حاج نعمه الله اردکانی شیرازی شاگرد مولانا مصطفی (ذریعه ۶: ۲۰ - دانشگاه ۳: ۲۴۵) .

* ش ۱۰۰ ، نسخ محمد حسین بن محمد هاشم حسینی سبزواری در ع ۲/۱۲۴۴

(۷۵۳۷۴) .

* ش ۲۳۰/۴

حاشیه المطول: ابوالقاسم بن ابی بکر لیثی سمرقندی * ش ۲۲۱ ، نستعلیق ۱۰۰۶ ، عنوان و نشان شنکرف ، تملک ۱۲۳۲ (۷۵۵۲۶) .

حاشیه المطول: حسن بن محمد شاه بن محمد بن حمزه فناری چلبی (سپه ۲: ۴۰۳) * ش ۴۰۹ ، نستعلیق ابوالفضایل بن حاجی حسین یزدی در روز آدینه ۱۵ ذق ۱۰۷۸ .

حاشیه المطول: نظام الدین عثمان خطائی * ش ۳۱۴/۱ .

حاشیه المعالم: * ش ۱۹۴/۲ .

حاشیه مغنی اللیب: * ش ۱۴۹ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۴۲۴) .

حاشیه مفتاح الغیب: هادی سبزواری * ش ۶۵/۲ .

حاشیه الوافیه : محمد مومنین طاهرالدين *ش ۱۵۰/۳ .

الحاوی فی التداوی : نجم الدين محمود بن صائين الدين الياس شيرازي .

*ش ۳۶ ، نستعليق شاه محمد بن مظفر حسين نيشابوري در ۱۱ رمضان ۱۰۶۰ ، عنوان

شنگرف (۷۵۳۰۲) .

*ش ۶۷ ، نسخ ۱۱۸۱/۲ ع ۱۳ (۷۵۳۴۲) .

الحبل المتين : شيخ بهائي ، ساخته بامداد روز آدینه ۱۸ شوال ۱۰۰۷ *ش ۱۱۴ ، نسخ

عبدالرحمن بن امجد در روز ۱ رجب ۱۰۶۳ (۷۵۳۸۸) .

الحج (مناسك -) *ش ۲۶۷/۲ .

الحجر (رسالة -) *ش ۴۰۰/۱۰ .

حجیه الظن الخاص : فخرالدين طريحي *ش ۳۸۳/۱ .

الحدو البرهان (مشاركة -) : هادي سبزواري *ش ۲۴۴/۷ .

الحدائق الناضرة : يوسف بحراني .

*ش ۱۱۵/۲ .

*ش ۲۰۳/۱۴ .

الحدائق الندية فی شرح الفوائد الصمدية : سيد علي خان مدني *ش ۱۹۶ ، نستعليق

كاظم بن ملاعنایت الله در روز سه شنبه ۱۸ ع ۱۰۸۷/۱ (۷۵۴۹۷) .

حدوث العالم : مولي محمد باقر [سبزواري] *ش ۲۱۶/۱۱ .

حدوث العالم : صدرالدين محمد قزويني *ش ۲۱۶/۱ .

حدوث العالم : مير معصوم *ش ۲۱۶/۱۲ .

حديقة الافراح لازالة الاثر اح : ميرزا احمد بن محمد بن علي بن ابراهيم انصاري همداني

يماني شيرواني در گذشته در بونه در ۱۲۵۰ ، (ذريعه ۶: ۳۸۰) *ش ۸۳ ، نسخ از روی

چاپ ۱۲۲۹ کلکته (۷۵۳۵۷) .

حرز حارز : *ش ۶۶/۵ .

الحقايق : فيض كاشاني *ش ۸۶ ، نسخ ۱۲۷۱ رمضان (۷۵۳۶۰) .

الحكمة المتعالية في الاسفار الاربعة العقلية : صدرای شيرازي .

*ش ۱۵۷ ، نستعليق سده ۱۳ (۷۵۴۳۲) .

*ش ۴۷۹ ، نسخ پايان مجرم ۱۲۵۹ (۷۵۲۶۸) .

خ

الخصال : ابن بابويه *ش ۱۷ ، نستعليق ريز سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، باحواشي (۷۵۲۹۰)

الخطب *ش ۲۷۵/۱ .

الخطب : فيض كاشاني ، صدواندي خطبه است بشماره هفته ها ودوعيد سال *ش ۳۹۱ ،

نسخ نورالدين محمد در ۲۷ ج ۱۰۷۳/۲ ، عنوان شنگرف (۷۵۴۰۵) .

الخلاء (رسالة في ابطال -) : علي بن شيخ فضل الله گيلاني فومني زاهدي *ش ۱۸۹/۱ .

خلاصة الابحاث : حرعالملي .

*ش ۳۴۳/۴ .

*ش ۳۵۵/۱ .

خلاصة الاقوال في معرفة الرجال : علامه حلي .

*ش ۱۵۱/۱ .

*ش ۱۷۸ ، نستعليق سده ۱۲ (۷۵۴۷۴) .

خلاصة الحساب : بهائي *ش ۲۹۳/۲ .

خلق الاعمال : دواني .

*ش ۲۱۶/۴ .

*ش ۳۵۸/۱ .

الخواص : محمد بن زكرياي رازي *ش ۲۵۳/۷ .

خواص المثلث : ارشميدس *ش ۲۸۴/۸ .

د

الدر المنظم في السرا الاعظم و انوار الاسرار : كمال الدين ابوسالم محمد بن طاحه

عدوي حفار شافعي در گذشته ۶۵۲ ، در علم حروف است (چلبی) *ش ۱۴۴ ، نسخ محب

علي بوشهري در روز پنجشنبه ۱۷ ع ۱۲۲۴/۲ (۷۵۴۱۹) .

الدر النظيم : شيخ عبدالله *ش ۲۵۳/۱۵ .

الدر النفيس في اجناس التجنيس : صفی الدين حلي *ش ۳۶۱/۴ .

الدر البهية في النظائر الفقهية : مولي محسن بن محمد سمیع كاشاني کرمانشاهی زنده

در ۱۲۲۱ و گویا هم در ۱۲۲۷ ، در اصول است و بکدوره فقه بنظم عربي (ذريعه ۸: ۱۲۱)

*ش ۱۱۵/۶ .

حمدی اليه الملك المهيمن

آغاز : بسمله . سبخانه من لايزال محسنا

مصليا على النبي وآله

احمده شكر اعلى نواله

نظائر الفقه بها محوية

و بعد هدی درر بهية

مع المهمات من الاصول والله ارجو غاية الامول
انجام. فی البوع المنهية... كذلك النسبة لتساويا والصرف لوفى قبضه تراخيا
الدرر الفقهية :

*ش ۱۶۶/۷

*ش ۳۵۸/۱۲

آغاز : ابدء بالحمد وبالصلاة
فی نظم تلك الدرر الفقهية
انجام : واولوا المرجوح كي لا يطرحوا
والجمع للشاهد ايضا صرحوا
الدروس الشرعية في فقه الامامية : شهيد يكى ، *ش ۱۴ ، نسخ سده ۹ و ۱۰ ، عنوان
شنكر (۷۵۲۸۷) .

درة الغواص في اوهام الخواص : حریری .

*ش ۲۳۳ ، نسخ روز يكشنبه ۲۶ ج ۱/۹۸۱ ، عنوان شنكر (۷۵۵۳۸) .

*ش ۲۵۰/۳

الدرة المنتخبة في الادوية المجربة : ش ۳۶۱/۳ .

الدرة المنظومة : بحر العلوم محمد مهدي بروجردی .

*ش ۷۰/۲

*ش ۲۸۷/۶

الدعاء (كتاب -) عنوان فصل ونمط دارد ، بعربی در خواص آیات . *ش ۳۶۵ ، نستعاق
سده ۱۲ ، عنوان شنكر ، آغاز وانجام افتاده .

ديباجة الشفاء : جوزجانی *ش ۲۹۲/۴ .

ديوان : مجنون عامری *ش ۱۹۹/۱ .

ذ

ذخيرة المعاد في شرح الارشاد : محمد باقر بن محمد مومن خراسانی سبزواری *ش ۴۷ ،

نسخ زين العايدین بن محمد علی خبوشانی با کمک پسر او محمد ابراهيم درع ۱/۱۱۷۹

ج ۱ و ۲ (۷۵۳۲۱) .

الذهبية : امام رضا .

*ش ۴/۵ .

*ش ۳۵۶/۳ .

ر

الرجال (رسالة في -) : *ش ۲۰۸/۲ .

الرجعة والظهور (احاديث -) : *ش ۳۸۸/۳ .

الرحلة : نجيب الدين على *ش ۲۵۰/۱ .

رسائل في الرجال : سيد محمد باقر شفتی *ش ۱۳۹/۲ .

الرسالة الاموية : *ش ۲۵۳/۲۱ .

رسالة البهائي الى ميرزا ابراهيم الهمدانی : *ش ۲۰۰/۱ .

الرسالة الشيعية في بعض الامراض الدماغية : درويش علی بن الشماع الطيب
*ش ۲۵۳/۶ .

الرعاية في شرح البداية : شهيد دوم .

*ش ۲۴۶/۶

*ش ۲۸۷/۲

الرواشح السماوية في شرح الاحاديث الامامية : ميرداماد استرآبادی *ش ۲۲۴/۱ .

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية : شهيد دوم .

*ش ۱۸ ، نسخ سده ۱۱ با بلاغ (۷۵۲۹۱) .

*ش ۲۰ ، نسخ ۱۱ ، با شعر فارسی محمد مومنا باماده تاريخ ۱۱۶۶ ، در آغاز (۷۵۲۹۳)

*ش ۴۴۱ ، نستعليق سده ۱۲ و ۱۳ ، ج ۱ (۷۵۲۲۲) .

*ش ۴۲۴ ، نسخ سده ۱۲ ، نشان شنكر (۷۵۲۰۴) .

*ش ۴۵۱ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۲۳۲) .

*ش ۴۷۲ ، نسخ ه ذق ۱۰۶۶ ، نشان شنكر (۷۵۲۵۴) .

روضة الواعظين وبصيرة المتعظين : محمد بن علی بن احمد فارسی *ش ۴۶۳/۱ .

الرياض الازهر في شرح كتاب المختصر : حسن بن عبد النبي بن احمد بن سالم بن مانع

خطی بحرانی ، در فقه است . *ش ۱۶۰ ، نسخ روز پنجشنبه ۱۲ شوال ۱۲۵۵ ، جزو ۱

(۷۵۴۳۵) .

رياض المسائل في تحقيق الاحكام بالدلائل : سيد علی طباطبائی

*ش ۱۴۸ ، نسخ ابو الحسن بن ملا ابو القاسم بن ملا علی اشرف بن ملا قاسم بن ملا صالح

در روز چهارشنبه ۵ شوال ۱۲۳۴ ، غصب - ديات (۷۵۴۲۳) .

*ش ۴۶۴ ، ساخته پایان ماه دوم سال ۱۱۹۴ ، نسخ محمد هادی بن محمد صادق

یزدی در ۲/۱۲۵۰ (۷۵۲۴۶) .
*ش ۴۸۷ ، نسخ ج ۱/۱۲۵۲ ، کتاب الطهارة .

ز

الزهارات الذویة فی الروضة البهیة : شیخ علی بن ابی جعفر محمد بن حسن بن شهید ثانی (۱۰۱۳ یا ۱۰۱۴-۱۱۰۴) حاشیه شرح لمعه شهید است (ذریعه ۱۲: ۶۷) .
*ش ۴۷۴ نسخ سده ۱۱ ، انجام افتاده (۷۵۲۵۶) .
زبدة الاصول : بهائی .

*ش ۲۲۵/۱

*ش ۲۹۳/۲

*ش ۳۸۸/۴

زبدة البیان فی براهین احکام القرآن : مولی احمد محقق اردبیلی

*ش ۲ ، نسخ سده ۱۱ ، آغاز افتاده (۷۵۲۷۶) .

*ش ۴۸ ، نستعلیق عبدالرزاق بن محمد فیروزآبادی در روز شنبه ۵ رمضان ۱۰۵۷ (۷۵۳۲۲) .

*ش ۴۷۰ ، نسخ معین الدین بن نعیم الدین شریف تبریزی در روز پنجشنبه ۲۶ ذی ۱۰۹۳ (۷۵۲۵۲) .

زواهر الجواهر : بهاء الدین محمد بن محمد باقر حسینی نایینی .

*ش ۳۲۱ ، نستعلیق محمد بدیع بن سید مصطفی موسوی اصفهانی درب امامی در روز آدینه ۱۲۸۴/۱/۲۶ (۷۵۶۲۶) .

الزوراء : دوانی *ش ۲۱۶/۵ .

زهر الریاض : ابوعلی محمد بن اسماعیل کربلایی *ش ۳۱۸ ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنگرف (۷۵۶۲۳) .

زیادات عباس بن سعید فی المقالة الخامسة من کتاب اقلیدس : *ش ۲۸۴/۱ .

س

السبع العلویات : ابن ابی الحدید مدائنی .

*ش ۱۲۸/۲

*ش ۳۶۱/۲

السبعیات فی مواظبات البریات : عین القضاة ابونصر محمد بن عبدالرحمن همدانی زنده در ۹۶۶ (نشریه ۳: ۳۷۳) *ش ۳۷۲ ، نسخ احمد بن آغاسی بن سید احمد بن احمد در ۲ رجب ۹۶۰ ، نسخه از آن شرف الدین محمد مکی بن ضیاء الدین محمد بن شمس الدین بن حسن بن زین الدین سلالة الشریف الشهید زنده در ۱۱۷۸ بوده است (اعیان الشیعة ۴۷: ۴۹) .

سر العالمین : غزالی *ش ۲۵۰/۲ .

السرائر : ابن ادریس *ش ۴۷۵ ، نسخ روز شنبه ۱۰۵۹ بابلاغ مقابله احمد بن صالح بن علی بحرانی در روز آدینه ۱۷ ع ۱۱۱۵/۲ (۷۵۲۶۴) .

السفینة : *ش ۱۰۵ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۳۷۹) شعرهای عربی ابوفراس و ابن زهیر و فرزدق و دیگران است از سرایندگان عرب .

السلامان والایسال : *ش ۲۵۳/۱۴ .

السؤال والجواب : احمد احسانی *ش ۱۹۹/۲ .

سیرة ابن سینا : جوزجانی *ش ۲۹۲/۳ .

ش

شبهة الاستلزام : آقا رضی [قزوینی] *ش ۲۱۶/۱۴ .

شبهة الاستلزام : میر عبدالرحیم *ش ۲۱۶/۹ .

الشدور فی الکیما *ش ۲۵۳/۳ .

شرايع الاسلام : محقق حلی *ش ۴۵۳ ، نسخ ۱ محرم ۱۰۵۹ (۷۵۲۳۴) .

شرح آداب البحث : *ش ۱۶۶/۳ .

شرح احادیث امامیه : عربی و دارای عنوانهای فائده از ۹ تاه ۹

*ش ۳۶۸ ، نسخ سده ۱۲ عنوان شنگرف ، آغاز و انجام افتاده .

شرح الاحادیث النبویة : *ش ۶۶/۱ .

شرح ارجوزة لامیه فی الطب : متن در ۹۳ سروده شده است و گزیده ایست از مختصر الرحمة فی الطب والحکمة بنام محمد بن یحیی بن مالک بن یحیی .

آغاز : بسم الله الحمد لله الذي خلق الانسان من صلصال كالفخار ... وبعد فان العلوم المعتمد عليها ثلاثة .

اقول مکمال مختصر فی حکمة الطب کامل بحذف اسانید و ما هو اصلها

انجام : العشرين عاما ثم اربع عشرة وتسع مئين في جمادى تسهلا

ای قد نظمتهافي سنة اربع وثلاثون وتسع مائة ... وعلى [هذا] فقس ونسال الله الغفران ...

الراحمين

- *ش ۳۷۱، نسخ مطهرین شعبان بحرانی در روز شنبه ۱۳ صفر ۱۰۶۲، در آغاز نسخه
سه صفحه پراکنده هاست و در پایان پنج باب طبی عربی است بهمین خط .
- شرح اصول اقلیدس: ابوالحسن اهوازی *ش ۲۸۴/۶ .
- شرح اصول اقلیدس: ابوجعفر خازنی *ش ۲۸۴/۵ .
- شرح الایساغوجی: عمادالدین یحیی بن علی فارسی *ش ۲۹۴/۳ .
- شرح التجرید: قوشجی
- *ش ۵۲، نستعلیق سده ۱۱، ازجواهر و اعراض است تا آخر (۷۵۳۲۶) .
- *ش ۱۰۷، نسخ حسین بن سیدعلی حسینی در مدرسه فصیحیه سبزوار در ۲۵ ذح ۱۲۶۴
(۷۵۳۸۱) .
- شرح التصریف للرنجانی: تفتازانی *ش ۷۵، نسخ محمدخان تاتار پسر دلگاهخان در
۲۵/۱۰۹۲ (۷۵۳۵۰) .
- شرح تهذیب المنطق: متن از تفتازانی است و شارح شناخته نشده است *ش ۲۸۸، نسخ
سده ۱۲، آغاز و انجام افتاده (۷۵۵۹۳) .
- شرح حدیث «بسم الله... اقر بالی الاسم الاعظم من سواد العین»: *ش ۳۵۸/۱۴
- شرح حدیث العمار الساباطی «هل المیت یبلی جسده»: احمد احسائی *ش ۲۰۳/۱۳
- شرح حدیث عمران الصابی: آقا محمد خلیل بن محمد اشرف قاینی اصفهانی قزوینی
*ش ۱۷۰/۱ .
- شرح حدیث «لولاك لما خلقت الافلاك»: احمد احسائی *ش ۲۰۳/۱۲ .
- شرح حکمة العین: محمد بن مبارکشاه بخاری *ش ۳۳۴، نستعلیق محمد جعفر بن محمد
صالح کرمانی در اصفهان در شب ۲۷ ذق ۱۲۲۶ (۷۵۶۳۹) .
- شرح خبر کمیل: عبدالرزاق کاشی *ش ۲۳۴/۲ .
- شرح الخطبة الطنجنية: سید محمد کاظم رشتی (فهرست احسائی ۲: ۹۱)
- *ش ۲۸۳، نسخ علی رضابن حسن در ع ۲/۱۲۶۴ (۷۵۵۸۸) .
- *ش ۳۱۳، نسخ سده ۱۳، نشان شنکرف، ج ۲ (۷۵۶۱۸) .
- شرح الخلاصة الالفية: *ش ۳۴، نسخ سده ۱۱ (۷۵۶۴۵) .
- شرح الخلاصة الالفية: ابن الناظم بدرالدین ابوعبدالله محمد بن محمد بن مالک *ش ۳۲،
نستعلیق روز پنجشنبه ۱۱ ذح ۱۰۸۴، متن شنکرف، با حواشی (۷۵۲۹۸) .
- شرح خلاصة الحساب: جواد کاظمی *ش ۲۱۳، نسخ سده ۱۳ (۷۵۵۱۵) .
- شرح الرسالة السمرقندية فی الاستعارة: عصام الدین اسفراینی *ش ۱۹۰/۱ .

- شرح رسالة العلم: احمد احسائی *ش ۲۰۳/۱۵ .
- شرح رسالة نفس الامر: دوانی .
- *ش ۲۱۶/۷ .
- *ش ۳۵۸/۲ .
- شرح زبدة الاصول للبهائی: مولی محمد صالح مازندرانی *ش ۹۷، نسخ سده ۱۲،
مقابل شده، حواشی با نشان «منه»، آغاز افتاده (۷۵۳۷۱) .
- شرح الزوراء: دوانی *ش ۲۱۶/۶ .
- شرح الشافية: نظام نیشابوری *ش ۲۳۶، نسخ روز آدینه ۱۵ رجب ۱۲۵۳ (۷۵۵۴۱)
- شرح شواهد البهجة المرضية *ش ۱۳۸، نسخ ۲۶ ذح ۱۲۵۴ برای ملا محمد تقی
پسر حاج خضرعلی، عنوان شنکرف (۷۵۴۱۳) .
- شرح شواهد المطول: *ش ۱۱۱، نسخ سده ۱۳، آغاز و انجام افتاده (۷۵۳۸۵) .
- شرح الصحيفة السجادية: سید داماد *ش ۲۵۱/۱ .
- شرح العقائد العضية: دوانی *ش ۲۱۶/۱۵ .
- شرح «عینان لم یکتب» ما قلم - فی کل عین من العینین عینان: احمد بن زین العابدین
علوی عاملی *ش ۶۵/۳ .
- شرح غرر الفرائد: حاج مولی هادی سبزواری، متن منظومه فلسفی خود او است
*ش ۱۱۶، نسخ ابراهیم بن حاجی مصطفی شهریه به حاجی آقا کوچک در سبزواری در مدرسه
جدید در شب دوشنبه ۱۲ ع ۲/۱۲۷۲ (۷۵۳۹۰) .
- شرح الفوائد: احمد احسائی *ش ۲۹۹/۲ .
- شرح الکافی: صدرای شیرازی *ش ۸، نسخ سده ۱۱، عنوان در متن و هاشم و نشان
شنکرف، حواشی ریزتر با نشان «م س ی فی عفی عنه» (۷۵۲۸۱) .
- *ش ۳۸۶، نستعلیق سده ۱۳، آغاز و انجام افتاده، توحید است، با شعرهای عربی
در رثاء حسین ع
- *ش ۴۲۹، نسخ علی میرز ابن علی جان فتح آبادی در روز یکشنبه ع ۲/۱۲۳۵
(۷۵۲۰۹) .
- شرح الکافی: رشیدالدین بن صفی الدین محمد شهری در رمضان ۱۰۴۵ بفارسی، متن
از ابن حاجب است *ش ۳۱، نستعلیق خود شارح در همین تاریخ، نشان شنکرف،
از آغاز یک صفحه ای افتاده (۷۵۶۱۵) .
- شرح الکافی: رضی استرآبادی *ش ۴۸۸، نسخ محمد حسین شیرازی در روز سه شنبه شوال

۱۱۱۴، آغاز افتاده.

شرح لامیه العرب: عبداللطیف بن سعید نقجوالی * ش ۱۷۱/۴.

شرح الباب لتاج الدین محمد اسفراینی: قطب الدین محمد بن مسعود بن ابی الفتح سیرافی
قالی که در پنجشنبه ۷۱۲/۱ در شیراز ساخته است.

ش ۳، نسخ سده ۱۰ و کامل شده در سده ۱۱ (۷۵۲۷۷).

شرح المختصر النافع: سید علی طباطبائی شرح صغیر است.

* ش ۱۴۳، نستعلیق عبدالله سلماسی در روز سه شنبه ۱۲۴۲ (۷۵۴۱۸).

* ش ۱۹۵، نسخ ابوالهادی بن حاجی میر بیرجندی در روز چهارشنبه ۱۲۱۹/۲ ج ۲.

(۷۵۴۹۶).

شرح مراح الارواح: احمد بن علی بن مسعود * ش ۳۰۸، نسخ سده ۱۰ و ۱۱، عنوان
شنگرف (۷۵۶۱۳).

شرح المعانی السبع: زوزنی * ش ۱۰۴/۲.

شرح مغنی اللیب: بدرالدین محمد دامینی در گذشته ۸۲۸ که در پنج ماه و ۱۴ روز در
کجرات هند در ۸۱۸ ساخته است (چلبی).

* ش ۲۸۴، نسخ رجب ۱۲۶۴، شرح باب الجمل است و کتاب درسه جلد باید باشد.

در آن از حواشی مولانا معین الدین که در هند مشهور است یاد شده است.

شرح مفاتیح الشرایع: * ش ۴۵۵، نسخ سده ۱۲ از کتاب النذرتا الباب فی اللواحق از نکاح،
موریانه خورده و صالی شده (۷۵۲۳۶).

شرح المقامات: از المقامة السابعة است تا المقامة الخمسين و متن گویا از حریری است * ش ۴۰۷
نسخ سده ۱۰، آغاز و انجام افتاده.

شرح الملخص: مولانا کمال الدین تورکانی، شرح بر ملخص چغمینی است به «قوله» یا «قال» -
«اقول» و بنام جلال الدین غیاث الاسلام السلطان [رمضان] بن السلطان جانی بیک خان در
شهر گلستان در رمضان ۷۵۵ ساخته شده است (دیباجه - چلبی).

آغاز: بسمله . و به نستعین و تتم . الحمد لله رب العالمین فاطر السموات والارضین ...
بعد فان الانظار الصائبة متوافقه ... علی ان اشرف انواع الحکمة الوسطی اعنی الرياضی
هو العلم الموسوم بالهيئة .

انجام: دقیقه بالتقريب والله اعلم بالصواب واليه المآب والحمد لله اولاً و آخراً والصلاة
علی نبیه باطناً وظاهراً.

* ش ۴۹۸، نسخ عبدالصغیق اسماعیل بن عمر باهلی در «ماه مبارک رمضان اثنی سبع

مائة وثمانمائة ثمان مائة» (در نسخه چنین آمده و بی نقطه هم هست) باسر لوح زرین و لا جورد،

عنوان و نشان شنگرف، جدول لا جورد، نسخه آشفته است و گویا در میانه افتادگی هم دارد.

شرح الوافیة: بحر العلوم محمد مهدی بروجرودی (ذریعه ۱۶۷: ۴) * ش ۳۷۵، نسخ سده ۱۳

شرح الوافیة: صدرالدین محمد بن محمد باقر قمی همدانی (ذریعه ۱۶۶: ۱۴ - حقوق ۳۹۰).

* ش ۱۹۲، نسخ رمضان ۱۲۳۴، عنوان و نشان شنگرف (۷۵۴۹۳).

* ش ۳۹۷، نسخ غلامحسین بن عباس سجستانی در کرمان در روز آدینه ۲۲ ذح ۱۲۳۵.

شرح الهدایة: صدرای شیرازی ش ۱۸۱، نسخ سده ۱۳ (۷۵۴۷۷).

شرح الهدایة: میبدی

* ش ۱۶۹، نستعلیق محمد علی بن علی اکبر برای آقا علی اکبر در ۱۴ شوال ۱۲۴۱

(۷۵۴۴۴).

* ش ۲۸۲/۱.

* ش ۳۴۹، نسخ محمد رضا بن محمد هاشم یزدی در ذح ۱۲۵۲ (۷۵۶۵۷).

الشفاء: ابن سینا * ش ۵۸، نستعلیق سده ۱۱، جدول زر و لا جورد، ج ۲ (۷۵۳۳۲).

الشکل القطاع: خواجه طوسی * ش ۲۷۴/۳.

شواکل الحور فی شرح هیاکل النور: دوانی * ش ۲۸۱، نستعلیق ابراهیم بن

میرزا علی کسکری در روز آدینه پایان ذح ۱۰۶۰ (۷۵۵۸۶).

شواهد التنزیل لقواعد التفضیل: ابوالقاسم عبیدالله بن ابی نصر عبدالله بن ابی محمد

عبدالله بن احمد بن محمد بن احمد بن حسان حاکم حسکانی نیشابوری (معالم العلماء

ش ۵۱۴ - ذریعه ۱۴: ۲۴۲) بروایت از علی بن حمزة بن علی رشکی از پسر مؤلف و هب

بن علی حسکانی حذاء از امام حاکم نیشابوری، در آیاتی که درباره علی (ع) نازل شده

است، از کسان دیگر هم در آن روایت شده است.

در ذریعه آمده که بگفته مؤلف ریاض العلماء نسخه ای از آن نزد فاضل هندی و مجلسی

بوده است. در ص ع نسخه ما آمده که مؤلف محمد بن یعقوب است.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی یکرّم من یشاء من اولیائه بانواع الکرامات و ینعم علیه

بالزیادة فی المنزلة و رفع الدرجات ... اخبرنی الشیخ الاجل علی بن حمزة بن علی الرشکی

مد الله عمره و قال اخبرنا ابن المصنف و هب الله (?) بن علی الحسکانی الحذاء قال قال الحاکم

الامام رضی الله عنه اما بعد فان بعض [...] علی العوام و تقدم من اصحاب ابن [...] [...]

فی بعض هذه الايام فی مجلسه و قد حضره الجمع الكثير و استوحشت الجهم الغفیر و هو یستغویهم

بالوقیعة فی تقب (?) العلویة حتی امتد فی غلوائه و ارتقی الی نقص آبائه فقال لم یقل احد

من المفسرین انه نزل فی علی و اهل بیته سورة هل اتی علی الانسان و لا شیء سواها من -

القرآن فانكرت جراته واكبرت بهتته وفريته وانتظرت الانكار عليه من العلماء والاخذ عليه من الكبراء فلم يظهر من ذلك الا ما كان من القاضي الامام عماد الاسلام ابي العلاء عدين محمد قدس روحه من معاتبة بعض خواصه الحاضرين ذلك المجلس باغضائه عن التكبير مع ادعائه التشمير في الامر بالمعروف وانكار المناكير فرايت من الحسبة دفع هذه الشبهة عن الاصحاب وبادرت الي جمع هذه (?) الكتاب واوردت فيه كل ما قيل انه نزل فيهم اوفسر و حمل عليهم من الايات واعرضت عن نقد الاسانيد والروايات تكثرا لانه هورا ووسمته بشواهد التنزيل لقواعد التفضل ... فصل في كثرة خصائص امير المؤمنين من قول الساف المتقدمين حدثنا ابو الطيفيل عنه اخبرنا الشيخ جدي ابونصر احمد بن محمد بن احمد بن حسان بن قراءتي عليه من اصل سماعه [...] ابوبكر عبد الرحمن بن محمد المذكر ابولبيده محمد بن ابراهيم واخبرنا ابوالقاسم عبد الرحمن [بن] عبد الله بن محمد بن عبد الرحمن الرازي الحسن بن علوية ... ذكر ما نزل فيهم من القرآن على التفصيل وترتيب السور ... اخبر الحاكم الوالد ابو محمد عبيد الله بن احمد ابوجعفر عمر بن احمد بن عثمان الواعظ ببغداد .

انجام : الحاكم ابوالقاسم الحسكاني ... قد علقت على ما وصلت اليه من هذا الباب على العجلة حتى اتيت على كل ما نزل فيهم اوفسر فيهم اوحمل عليه ... واني لارجو من جماعة من يرى عنائي دعاء بالنجاة من النار

* ش ۷۲ ، نسخ سده ۱۱ ، ربعي .

الشواهد الربوبية : صدرای شیرازی .

* ش ۱۲۴/۱ .

* ش ۱۷۷ ، نستعلیق سده ۱۲ باحواشی (۷۵۴۷۳) .

* ش ۱۸۷ ، نستعلیق محمد جعفر بن عبد الجبار در شب آدینه ۲۲ شعبان ۱۲۴۴

(۷۵۴۸۴) .

* ش ۲۳۷ ، نسخ میر اسماعیل بن حاجی میر ابوالهادی در ۱۲۵۴ (۷۵۵۳۷) .

الشواهد الضیائیة : محمد باقر بن محمد حسین یزدی بفرویی * ش ۲۲۹/۲ .

الشهاب الشاقب : فیض کاشانی ، درباره وجوب نماز آدینه است

* ش ۵۳ ، نسخ مقابله شده سده ۱۲ ، بیاضی (۷۵۳۲۷) .

ص

الصابی : فیض کاشانی * ش ۱۲۶ ، نسخ محمد رضا بن محمد حسین بیگ بایندر در روز

یکشنبه ۲۶ رجب ۱۲۲۸ ، نیمه یکم (۷۵۴۰۰) .

* ش ۱۲۷ ، نسخ همو در روز چهارشنبه ۱۸/۱/۱۲۳۱ ، نیمه دوم (۷۵۴۰۱) .

* ش ۲۰۶ ، نسخ روز سه شنبه ۲۴/۲/۱۲۲۸ (۷۵۵۰۸) .

* ش ۴۳۰ ، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۲۱۰) .

* ش ۴۳۸ ، نسخ سده ۱۲ ، نشان شنکرف ، وقف ۱۲۲۹ ، نیمه نخستین (۷۵۲۱۸)

* ش ۴۸۰ ، نسخ عبدالله بن سید علی رایینی در روز چهارشنبه ۲۵ شعبان ۱۲۴۸

(۷۵۲۶۹) .

الصحيح والاعم (رسالة فی-) ش ۱۲۵/۳ .

الصحيح والاعم (رسالة فی-) * ش ۲۳۰/۱ .

صحيفة اخوخ ، جنگ * ش ۲۴۹ .

الصحيفة السجادية : امام زين العابدين .

* ش ۳۲۳ ، نسخ معرب ۱۲/۲/۱۰۶۱ ، عنوان شنکرف ، جدول زر و شنکرف ولاجورد

(۷۵۶۲۸) .

* ش ۳۲۵ ، نسخ ۱۲۳۳ ترجمه زیر سطور نستعلیق شنکرف (۷۵۶۳۰) .

الصحيفة العلوية : مولى عبدالله بن صالح سماهيجی * ش ۲۱۸ ، نسخ ۱۰ ذح ۱۲۶۶

(۷۵۵۲۳) .

صراح اللغة : جمال قرشی * ش ۴۴۴ ، نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، عنوان شنکرف (۷۵۲۲۵) .

الصلاة (رسالة فی تعريف-) * ش ۲۱۵/۱ .

الصلاة (رسالة فی-) * ش ۲۶۱/۲ .

الصلاة (رسالة فی مالايد من معرفته فی-) * ش ۲۶۱/۵ .

صلاة الجمعة (رسالة فی-) : شهيد دوم * ش ۲۵۷ ، نسخ سده ۱۱ ، با یادداشت ۱۰۵۹

در ص ۷۵۵۶۲) .

صلاة الجمعة : محمد کاظم بن محمد حسین تویسرکانی * ش ۲۷۵/۴ .

الصناعة والكيمياء ، * ش ۲۵۳/۱۲ .

صيغ العقود والایقاعات : محقق کرکی * ش ۲۴۳/۷ .

ض

ضلع المثلث والمسدس فی الدائرة : ثابت بن قرة * ش ۲۸۴/۷ .

ضمير الفاعل : احسانى ، كشكول * ش ۳۴۷ .

ضياء القلب : فیض کاشانی * ش ۲۲۴/۲ .

ط

- الطرائف في معرفة مذهب الطوائف : ابن طاوس . *ش ۳۸ ، نسخ رجب ۱۲۳۳
(۷۵۳۰۴) .
الطنظرانية (القصيدة -) *ش ۳۲۸/۱ .
الطيب والعطر : ابوعلی احمد بن محمد بن مندویه *ش ۲۵۳/۵ .

ع

- عالم المنال : هادی سبزواری *ش ۲۴۴/۳ .
العدالة (رسالة -) : محقق کرکی *ش ۲۸۲/۲ .
عدة الداعي ونجاح الساعي : ابن فهد حلی ، ساخته شب دوشنبه ۱۶ ج ۱/۸۰۱ .
*ش ۲۴۸ ، نسخ روزشنبه شوال ۱۰۸۰ (۷۵۵۵۳) .
*ش ۲۶۸ ، نسخ سده ۱۰ کامل شده در روزیکشنبه ۱۳ شوال ۱۲۷۸ (۷۵۵۷۳) .
العروض (رسالة فی-) *ش ۶۶/۸ .
العروة الوثقی : بهائی *ش ۲۴۶/۱ .
عصمة الائمة (رسالة فی اثبات -) : مولی احمد بن سلیمان مازندرانی *ش ۲۰۳/۲ .
علل الشرايع : ابن بابویه *ش ۴۳۵ ، نسخ سده ۱۱ (۷۵۲۱۵) .
العلم ثلثة : احمد احسائی *ش ۳۵۸/۷ .
عوالم العلوم : مولی عبدالله بن نورالله بحرانی *ش ۶۲ ، نسخ محمد علی بن علی اکبر در
۱۲۸۲، ج ۳ الامامة (۷۵۳۳۶) .
العوامل المائة : عبدالقاهر گرگانی .
*ش ۱۸۸/۳ .
*ش ۲۶۷/۱ .
عيون اخبار الرضا : ابن بابویه *ش ۵ ، نسخ روزیکشنبه پایان ج ۱/۱۰۹۰ (۷۵۲۷۸) .

غ

- غاية التحقيق : صفی بن نصیر ، شرح کافیة ابن حاجب است .
آغاز : الحمد لله الذي انعم علينا بنعمه العظام وتفضل علينا بمنته الجسم .
انجام : حيث تحذف بلامانع وانما حذفت في الوقف .

- *ش ۶۹ ، نسخ سده ۱۱ ، از حواشی استاد شارح شهاب بن شمس بن عمر فاوولی دولتابادی
در آن یاد کرده و ستوده است (چلبی) (۷۵۳۴۴) .
غاية المراد في شرح نكت الارشاد : شهید یکم .
*ش ۱۳۱ ، نسخ محمد بن محمد مؤمن خوانساری در روز پنجشنبه ۱۹ ذق ۱۲۰۵
(۷۵۴۰۶) .
*ش ۱۶۱ ، نسخ سده ۱۲ ، آغاز وانجام اقتاده (۷۵۴۳۶) .
*ش ۲۱۵/۳ .
غرر الفوائد و درر القلائد : سید مرتضی *ش ۴۲ ، نسخ معرب محمود بن محمد بن یوسف
بن محمد بحرانی موالی قزوینی دره ۱۵ شعبان ۱۱۰۵ (۷۵۳۰۸) .
غنیه الانام في معرفة الساعات والايام : فیض کاشانی .
*ش ۲۰۳/۱۶ .
*ش ۲۰۵/۳ .
الغيث المنسجم في شرح لامية العجم : صفدی *ش ۳۶۱/۱ .

ف

- الفتح الوهبي على تاريخ العتبی : احمد بن علی بن عمر مثنی *ش ۴۳۹ ، نستعلیق محمد
طاهر در روزشنبه ۱۸ شعبان ۱۲۶۶ ، کتاب بدیع الحساب رجبعلی بیگ پسر فاضل بیگ
چاپ سنگی کانیپور در ۱۲۶۷ با این نسخه جلد شده است (۷۵۲۲۰) .
الفتحية في الاعمال الجيمية : بدرالدین محمد مازنی *ش ۸۵/۲ .
الفخرية في معرفة النية : فخرالدین محمد حلی *ش ۲۴۳/۹ .
فصد (رسالة در-) : *ش ۳۶۰/۴ .
الفصوص : فارابی *ش ۳۱/۲ .
فصول مفيدة : *ش ۱۶ و ۱۷/۲۵۳ .

- الفصول المهمة : نورالدین علی بن محمد بن احمد مالکی *ش ۷۸ ، نسخ سده ۹ و ۱۰ ،
عنوان شنگرف ولاجورد وزرین ، جدول زر ولاجورد ، آغاز اقتاده (۷۵۳۵۳) .
فضائل علی (ع) ، بمری باعنوانها : خبر آخر ، حکایة ، وبلاساند ، آغاز اقتاده .
انجام : وقوله يمين الله بل يدها مبسوطتان ينفق كيف يشاء .
*ش ۳۷۰ ، نسخ ذق ۱۱۵۵ نوشته محمد صادق بن حاجی قاسم ندوشنی ، عنوان شنگرف .
الفقه (کتاب فی-) : علی بن عبدالله بن یحیی بحرانی که در ۱۲۱ ساخته و در روز ۱۶ ع ۱۲۲۳

نسخه را نوشته است، در اعیان الشیعة (۴۱: ۳۷ و ۴۱۰) و اعلام الشیعة (ق ۲ ج ۲ ص ۸۲۲) از سه دانشمند باین نام یاد شده که مؤلف این کتاب نباید باشند. فقه استدلالی عربی است. ش ۳۸۱، نسخ محمد بن صالح خطی صفوانی بحرانی در روز یکشنبه ۱۸ رجب ۱۲۶۲، از «کتاب المعایش والمکاسب» است تا کتاب الدیات و در پایان آمده «قد فرغ من تحریر هذه الاحکام المشتملة على جل مسائل الحلال والحرام المنصوص عليها من اهل الذکر علیهم الصلوة والسلام».

الفقه (کتاب فی-) بحرینی و از اهل سنت با عنوان کتاب و فصل *ش ۳۷۴، نسخ علی بن موسی جبرتی عقیلی مطلبی در روز سه شنبه ۲۵ شعبان ۹۳۰، عنوان شنگرف، آغاز افتاده.

الفلسفة (رسالة فی-) *ش ۳۸۷/۲.

الفلسفة (رسالة فی-) : *ش ۴۰۰/۵.

الفوائد : احمد احسائی.

*ش ۱۲۵/۵.

*ش ۳۴۳/۳.

الفوائد الرضویة : محمد سعید قمی *ش ۳۲۸/۳.

الفوائد الضیائیة : جامی *ش ۱۳۲، نستعلیق امیر اعلان خانرودی تبریزی در روز پنجشنبه ۱۶ صفر ۱۱۸۸ (۷۵۴۰۷).

*ش ۳۰۲، نستعلیق سده ۱۱، انجام افتاده (۷۵۶۰۷).

الفهرست : طوسی *ش ۴۵۲/۲.

فهرست تنقیح المقاصد الاصولیة *ش ۳۸۳/۳.

فهرست کتب العلماء من البحار *ش ۲۸۷/۱.

فهرست مفتاح الفلاح بهائی : *ش ۲۹۱/۲.

الفیض الالهی : ابن سینا *ش ۲۹۲/۲.

ق

قاب قوسین : علی نقی احسائی *ش ۲۰۳/۹.

القانون : ابن سینا *ش ۴۸۹، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، آغاز و انجام افتاده.

قانونچه : جغمینی *ش ۹۰/۱.

القبسات : سید داماد استرآبادی *ش ۱۶، نستعلیق ع ۱۰/۲، حواشی با نشان «س م س، منه سلمه الله» (۷۵۲۸۹).

القدر و افعال العباد : احمد احسائی *ش ۲۰۳/۸.

القرابادین : بدرالدین محمد بن بهرام بن محمد قلانسی، درو۴ باب و گرفته از قانون و حاوی و فردوس الحکمة و کامل و منصوری و ذخیره (بارمزهای: «ق، ح و ف و ک و م و ذ») و کفایه و نسخ قوام الدین صاعد میهنی و شرف الزمان مارستانی (نشریه ۳: ۳۳۸) *ش ۳۶۶ نسخ سده ۱۰، عنوان شنگرف.

القسطاس المستقیم والطریق القویم فی احکام الطلاق: مولی محمد بن محمد صالح کاشانی کرمانی، بفارسی در یک مقدمه و چند تنبیه و خاتمه *ش ۱۴۵، نستعلیق شب

۱۲۳۹/۴/۲۸، جدول و عنوان شنگرف (۷۵۴۲۰).

القضاء (کتاب -) : شیخ حسن بن جعفر نجفی *ش ۱۳۹/۱.

قلع الدبوغ من الثیاب *ش ۲۳۵/۱۸.

قواعد الاحکام : علامه حلی.

*ش ۳۴، نسخ پس از هزار (۷۵۳۰۰).

*ش ۴۹، نسخ حسن بن علی گیلانی در شب ۲۴ شوال ۱۰۱۰، باحواشی (۷۵۳۲۳).

القواعد والفوائد : شهید یکم.

*ش ۱۱۳، نسخ علی رضابن حسن در روز شب ع ۷/۲ ۱۳۳۵ از روی نسخه نوشته

روز چهارشنبه ۱۲ شعبان ۱۱۴۵ (۷۵۳۸۷).

*ش ۲۱۴، نسخ سده ۹ و ۱۰، عنوان شنگرف، باحواشی، رشیدالدین محمد بن

صفی الدین محمد زواری آنرا با نسخه مقابله شده با نسخه شیخ بهائی مقابله کرده است،

وقف ۱۲۳۶ (۷۵۵۱۶).

القوانین المحکمة : میرزا ابوالقاسم قمی *ش ۱۰۹، نستعلیق عبدالله سلماسی دیلمقانی

در ۱۲ محرم ۱۲۴۴ (۷۵۳۸۳).

القولنج : ابن سینا *ش ۲۵۳/۱۱.

ک

کاشفة الحال عن الاحوال الاستدلال : ابن ابی جمهور احسائی *ش ۲۴۶/۷.

الکافی : کلینی.

*ش ۵۹/۲.

*ش ۴۳۷، نسخ سده ۱۱، اصول است تا کتاب العشرة و انجام افتاده (۷۵۲۱۷).

*ش ۴۴۵ ، نسخ بابلاغ ج ۱/۱۰۹۹ ، ازآغاز تاجانز (۷۵۲۲۶) .

*ش ۴۵۰ ، نستعلیق یوسف بن حاجی عبدالله طوسی گیلکی درروزپنجشنبه ۲۶ ج ۱/۱۰۶۹ .

از کتاب الطهارة تا کتاب المعیشة (۷۵۲۳۱) .

*ش ۴۹۶ ، نسخ ۱۰۰۷ ، عنوان و نشان شنکرف ، بافهرست بخط نستعلیق ، باحواشی ،

از کتاب الزی والتجمل تا کتاب الایمان والندور و کتاب الروضة (۷۵۲۱۹) .

الكافية : ابن حاجب *ش ۳۳۹ ، نسخ علی اکبر بن محمد مؤمن در ۱۶ ع ۱/۱۰۸۵ .

(۷۵۶۴۴) .

کامل الصناعة : علی بن عباس مجوسی *ش ۲۵۳/۲ .

کتاب من لا یحضره التقویم : فیض کاشانی .

*ش ۲۰۳/۱۶

*ش ۲۰۵/۳

کتاب من لا یحضره الفقیه : ابن بابویه *ش ۱۳ ، نسخ محمد نصیر گیلانی لاهیجانی در

اکبرآباد هند در پایان ذی ۱۰۹۱ ، ازآغاز تا کتاب الزکاة (۷۵۲۸۶) .

*ش ۴۱۶ ، نسخ معرب محمد سعید بن حاجی علی ابهری ازجی اصفهان در روز

سه شنبه ۲۹ ج ۱/۱۰۷۸ ، عنوان شنکرف ، جدول زر ولاجورد ، حواشی نستعلیق ریز ، از

آن بهاء الدین محمد بوده و شرف الدین محمد مکی بن محمد بن شمس الدین الحسن بن زین

الدین نواده محمد بن مکی مطلبی حارثی همدانی خزرجی عاملی جزینی در ۱۱۷ باخط

وسهر او در ص ع ، موریا نه خورده (۷۵۱۹۶) .

*ش ۴۹۱ ، نسخ ، آغاز وانجام افتاده .

الکشاف . زمخشری *ش ۴۱۳ ، نسخ منصور بن علی بن محمد بن احمد بن رجب البخاری بمصر

المنشأوی الحنفی ازسده ۹ ، عنوان آیات شنکرف ، جدول زرین ولاجورد ، سرفصل سوره ها

زرین ، نسخه پاکیزه ایست ، انجام درسوره ناس افتاده .

کشف الریبه عن احکام الغیبه : شهید دوم *ش ۲۴۶/۳ .

کشف الغمة فی معرفة الائمة : ابوالحسن علی بن فخرالدین عیسی بن ابی الفتح اربلی که

در ۲ رمضان ۶۸۷ آنرا ساخته است *ش ۵۱ ، نسخ کلب علی بن شمس الدین در روز

دوشنبه ۲۰ ذی ۱۰۷۲ بدو واسطه از روی نسخه مجدالدین ابوجعفر فضل بن یحیی بن

علی بن مظفر طیبی کاتب که در واسطه عراق از روی اصل نوشته و در ۶۹۲/۲ برخود

اربلی خوانده و از او اجازه گرفته بود ، صورت این قرائت و اجازه در همین نسخه ما هست

(۷۵۳۲۵) .

کشکول : *ش ۳۴۷ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۶۵۵) دارای پراکنده های کلامی و ادبی یکی

از آنها «جواب الاحسانی للسید محمد» و «مسئله سئل بعض عن ضمیر الفاعل فی نحو زید ضرب

ونحوه هل یرجع الی ذات زید اوالی عنوانه ودلیل» گویا از احسانی .

الكفاية ، در عبادات و تجارات ، حاشیه و تقریرات مانند است *ش ۵۵ ، نسخ سده ۱۳ ، نام

کتاب در لبه جلوی نسخه نوشته شده (۷۵۳۲۹) .

کفاية الاحکام : محقق سبزواری (نشریه ۳: ۴۷۵)

*ش ۸۷ ، نسخ سده ۱۳ ، آغاز وانجام افتاده (۷۵۳۶۱) .

الکلام : (رساله فی-) *ش ۲۶۱/۶

الکلمات الطریفة : فیض کاشانی .

*ش ۱۳۶/۲

*ش ۳۵۲/۱

الکلمات المکنونه : فیض کاشانی *ش ۳۵۸/۶

کنز العرفان فی فقه القرآن : شیخ مقداد سیوری *ش ۵۰ ، نسخ محمد کاظم بن شکرالله

در یابنی در ۸ ج ۲/۱۰۲۵ ، عنوان و نشان شنکرف (۷۵۳۲۴) .

الکیمیاء (رساله فی-) : *ش ۲۵۳/۱۰

ل

لامية العجم : طغرابی *ش ۳۶۱/۲

اللغز : بهائی *ش ۱۶۶/۴

اللغز : بهائی *ش ۳۴۳/۵

اللغز : شیخ لطف الله و شیخ بهائی *ش ۱۶۶/۸

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : قطب رازی *ش ۳۸۹ ، نسخ ریز در مدرسه

شیخیه تبریز در چاشت روزآدینه ۵ صفر ازسده ۹ و ۸ ، ازقضا یا .

م

مباقل الحجر : ابن امیل *ش ۲۵۳/۲۲

المبدء والمعاد : صدرای شیرازی .

*ش ۲۹ ، نسخ علی بن میراجرام حسینی در روزپنجشنبه ۷ ج ۲/۱۲۶۴ برای میرزا

بدیع حسینی (۷۵۲۶۲) .

*ش ۵۷ ، نستعلیق شیخ ابراهیم تهرانی در سبزواری درع ۱/۱۲۷۷ (۷۵۳۳۱) .

المجلی مرآت المنجی ، ابن ابی جمهور احسائی .

*ش ۴۵۶ ، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۲۳۷) .

*ش ۴۷۷ ، نستعلیق محمد بن حاجی حسین شه میرزادی در میانه های ج ۲/۱۰۶۵ و مقابله

شده محمد مهدی بن محمد امین در روز پنجشنبه ۱۳ ج ۲/۱۰۶۷ (۷۵۲۶۶) .

مجمع البیان : طبرسی *ش ۴۸۴ ، نسخ علی بن ناصر الحق در روز یکشنبه ۴ ج ۱/۱۰۹۹ تا

جزو ۶۰ (۷۵۲۷۳) .

*ش ۴۹۳ ، نسخ عبدالاحد بن برهان الدین در ۹۶ ، نشان شنگرف .

المحاسن : برقی (چاپ تهران ونجف) ص ۴۱۸ ، نسخ شب سه شنبه ۳ رجب ۱۰۷۵ ، از

کتاب القرائین تا کتاب المرافق (۷۵۱۹۸) .

المحاکمات بین شراح الاشارات : قطب الدین محمد رازی ، ساخته روز پنجشنبه ۲۶

ح/۷۵۵ ، *ش ۱۸۶ ، نسخ محمد رضابن جمشید سیاه کله رودی درجوردشت در مدرسه

استاد حاجی مولانا محمد امین لیماسی در روز آدینه پایان ذح ۱۰۷۱ ، منطق ندارد

(۷۵۴۸۲) .

المحاکمات والمقاومات : هادی سبزواری *ش ۲۴۴/۶ .

محبوب القلوب : قطب الدین محمد بن شیخ علی شریف دیلمی لاهیجی اشکوری .

*ش ۴۴۰ رحلی بزرگ ، عنوان شنگرف ، با حواشی «منه» نسخ دهه سوم شعبان ۱۲۸۲

از روی نسخه اصل که در کتابخانه آقا محمد مهدی پاشنه طلادر ۱۲۷۹ در یزد بوده است

در دو سال در شهر یزد در برابر چهارصد من گندم خرواری دوازده تومان رویهم ۴۸ تومان که

دوبار از کرمان به یزد فرستاده شده بود با کرایه آن رویهم ۵۵ قران و این نسخه برای

میرزا حسین پسر حاجی سید جواد حسینی شیرازی کرمانی امام جمعه نوشته شده است

چنانکه خود او در آغاز نسخه در روستای نهر خارد کرمان در ۱۳۰ یادداشت کرده است

(۷۵۲۲۱) .

المحجة البيضاء : فیض کاشانی *ش ۸۰ ، نسخ و نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ،

المنجیات است (۷۵۳۵۵) .

المحصل : امام فخر رازی *ش ۳۱۱ ، نسخ معرب سده ۷ و ۸ ، عنوان درشت تر ، بسیار

گران بها است افسوس که آغاز و انجام آن افتاده است (۷۵۶۱۶) در آن دوازده قول فرق شیعی

که در الفرق نویختی و سعد بن عبدالله و مجالس مفید آمده است دیده میشود .

المختصر : تفتازانی .

*ش ۱۶۳ ، نسخ روز چهارشنبه ذق ۱۰۸۵ (۷۵۴۳۸) .

*ش ۳۲۴ ، نسخ محمد معید بن حاجی هبة الله بافقی در روز دوشنبه ۲۳ ج ۱/۱۰۹۳

(۷۵۶۲۹) .

المختصر النافع : محقق حلی *ش ۷۳ ، نسخ روز شنبه ۷ شوال ۱۰۲۱ ، حواشی نستعلیق

(۷۵۳۴۸) .

مختلف الشیعة : علامه حلی *ش ۱۲۱ ، نستعلیق سده ۱۳ (۷۵۳۹۵) .

مدارک الاحکام فی شرح شرایع الاسلام : سید محمد بن علی بن حسین بن ابی الحسن عاملی ،

ساخته روز چهارشنبه ۲۰ محرم ۹۹۵ و روز پنجشنبه ۲۵ ذح ۹۹۸ .

*ش ۴۳ ، نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، قاسم علی بن حسن علی برارقی سبزواری

آنها در ۱۰۸۴ با نسخه مقابله شده با اصل مقابله کرده است .

*ش ۲۶۱/۱ .

*ش ۴۱۷ ، نسخ سده ۱۱ ، با تملک محمد رضابن محمد صفی کاشانی ، نسخه در کاشان

بوده است .

*ش ۴۳۳ ، نسخ محمد زمان شه میرزادی ، عرض شده در ۱۱۴ ، عنوان شنگرف ،

تا پایان جلد سوم (۷۵۳۱۳) .

*ش ۴۶۸ ، نسخ سده ۱۱ (۷۵۲۵۰) .

*ش ۴۹۴ ، نسخ عبدالمجید بن جلال الدین بن حمزه حسینی حسینی ماهانی کرمانی

در ۲۸ ع ۱۱۲۵/۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، با تملک ۱۲۳۲ ، کتاب الصلاة .

مسالك الافهام فی شرح شرایع الاسلام : شهید دوم .

*ش ۴۱ ، نسخ محمد بن محمد زمان تونی در ج ۲/۱۰۳۵ ، از خلع تا آخر (۷۵۳۰۷)

*ش ۴۹۲ ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، وقف ۱۲۸۳ ج ۱ ح ۲۰ .

المسهل : محمد باقر بن عماد الدین محمود [شیرازی] *ش ۲۵۳/۲ .

المشاعر : صدرای شیرازی .

*ش ۱۲۴/۲ .

*ش ۳۲۸/۵ .

*ش ۳۳۵ ، نستعلیق محمد بن احمد طباطبائی در روز چهارشنبه ۱۶ محرم ۱۲۰۹

(۷۵۶۴۰) .

مشکلات اعراب القرآن : ابو محمد مکی بن ابی طالب قیسی در گذشته ۴۳۷ (چلبی)

* ش ۴۷۱ ، نستعلیق رحمة الله قاری گیلانی ، از سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، جدول شنکرف

ولاجورد وزیرین ، نسخه پاکیزه ایست (۷۵۲۵۳) .

مصاییح الهدی و مفاتیح المنی : بعلری در فلسفه باعنوانهای مصباح در یک مقدمه و چهار

باب ، * ش ۳۳۳ ، نسخه سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان شنکرف ، وقف ۱۳۲۶ (۷۵۶۳۸) .

مصائب الغرباء المشهور بالهم والغم : ملا حسین مؤمن بن علی حسین بن عبدالعلی ، مقتل

بفارسی ، * ش ۴۶۷ ، نستعلیق ۱۲۳۶ (۷۵۲۴۹) .

مصباح الشریعة : امام صادق .

* ش ۶۶/۹

* ش ۱۰۳/۲

مصباح الفلاح فی شرح دعاء الصباح : حاج مولی هادی سبزواری (ذریعه ۱۳: ۲۵۵)

* ش ۱۵۹ ، نسخه ۱۲۸۳ (۷۵۴۳۴) .

المطول : تفتازانی .

* ش ۶ ، نسخه روز سه شنبه ۱۵ شوال ۱۱۱۶ (۷۵۲۷۹) .

* ش ۴۶ ، نستعلیق محمد علی بن غلام حسین مشهدی در مشهد رضوی طوس در روز

۲۲ رمضان ۹۸۷ (۷۵۳۲۰) .

معارج الفهم فی شرح النظم : علامه حلی * ش ۲۰۳/۶

معالم الاصول : شیخ حسن عاملی .

* ش ۹۱ ، نسخه عبدالکریم بن کریم لطف علی خراسانی شورابی نیشابوری در نیمه

روز آدینه ۲۵/ع ۱۲۳۵ در مدرسه صدر (۷۵۳۶۵) .

* ش ۱۸۵ ، نسخه سده ۱۳ (۷۵۴۸۱) .

* ش ۱۹۴/۱

معیار العرفان : غیاث الدین منصور دشتکی * ش ۲۹۲/۱

مقارنه الکواکب فی البروج : هرمس * ش ۳۹۰/۲

المقامات : حربی * ش ۳۳ ، نسخه معرب سده ۱۰ و ۱۱ با حواشی (۷۵۲۹۹) .

* ش ۶۸ ، نسخه معرب سده ۱۳ ، پراز حواشی و یادداشتها (۷۵۳۴۳) .

المقباس : حاج ملا هادی سبزواری ، در فقه بعلری * ش ۸۲ ، نسخه سده ۱۳ (۷۵۳۳۸) .

المقدمة : محمد جزری .

* ش ۱۸۹/۳

* ش ۳۵۴/۳

مقدمة الواجب : محمد باقر سبزواری * ش ۱۱۵/۱

المقنة : مفید * ش ۲۴/۳

مفاتیح الشرایع : فیض کاشانی * ش ۲۷ ، نسخه ابوطالب بن شیخ محمد علی توکلی رازی

در روز پنجشنبه ۱۸ رمضان ۱۱۳۱ ، عنوان و نشان شنکرف (۷۵۲۶۱) .

* ش ۳۵ ، نسخه سده ۱۲ (۷۵۳۰۱) .

* ش ۳۹ ، نسخه محمد جعفر بن محمد محسن سبزواری در ۱۱۱۹ (۷۵۰۳۵) .

* ش ۹۲ ، نسخه ۱۱۵۶ (۷۵۳۶۶) .

* ش ۱۲۰ ، نسخه محمد بن صالح از سده ۱۳ (۷۵۳۹۴) .

* ش ۱۲۳ ، نسخه سده ۱۳ (۷۵۳۹۷) .

* ش ۲۲۲ ، نسخه سده ۱۲ ، حواشی نستعلیق با نشان «زین ، وافی» آغاز افتاده

(۷۵۵۲۷) .

* ش ۳۲۲/۱

* ش ۲۳۸ ، نسخه سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۶۴۳) .

مفاتیح الغیب : صدرای شیرازی .

* ش ۱۶۴ ، نسخه ۲۹ رمضان ۱۲۰۷ (۷۵۴۳۹) .

* ش ۲۱۲ ، نسخه محمد هادی بن محمد صادق یزدی در ۱۲۵۰ (۷۴۵۱۴) .

* ش ۳۸۷/۳

مفتاح الحساب : غیاث الدین جمشید کاشی * ش ۴۴۲/۱

مفتاح السعادة : فی الکیمیا * ش ۲۵۳/۱

مفتاح الفلاح : بهائی .

* ش ۲۷۸ ، نسخه محمد رضا بن یوسف در ۱۰۹۳ ، عنوان شنکرف (۷۵۵۸۳)

* ش ۹۲۱/۱

المفصل فی صنعة الاعراب : زمخشری * ش ۱۸۰ ، نسخه سده ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده

(۷۵۴۷۶) .

منازل القمر (رسالة فی تحقیق-) : ابن فهد حلی * ش ۲۰۵/۲

مناقب علی : * ش ۳۵۷/۹

المناهل : سید محمد مجاهد طباطبائی ، در فقه است * ش ۱۱۷ ، نسخه سده ۱۳ ، عنوان

شنکرف ، با تاریخ ۱۲۸۳ (۷۶۳۹۱) .

المنطق (رسالة فی-) : *ش ۳۰۶/۱ .

المنهل الصافی فی شرح الوافی : محمد بن ابی بکر عثمان بن عمر مخزومی دسامینی در گذشته ۸۲۸ که از مصر بگجرات هند رفته و دیده که در آنجا این کتاب را میخوانند و آن را بنام المستنصر بالله شهاب الدین احمد شاه سلطان ساخته است . متن از محمد بن عثمان بن عمر بلخی هندی در گذشته ۸۳۰ است که بنام رکن الدین حسن بن حسین بن علی حسینی در جزیره مهارو در ۸۲۵ ساخته و در ۸۲۶ پاکنویس کرده است (چلبی) ش ۱۲ ، نستعلیق محیی الدین بن قاضی عابد ، متن شنگرف (۷۵۲۸۵) .

منهاج الهدایة الی احکام الشریعة : محمد ابراهیم کرباسی اصفهانی *ش ۱۱۹ ، نسخ سده ۱۳ (۷۵۳۹۳) .

الموت (منذرات -) : ابقراط *ش ۲۵۳/۸ .

الموجز : قرشی *ش ۱۱ ، نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگرف (۷۵۲۸۴) .

المومیای : صفته و منافع *ش ۲۵۳/۹ .

المؤنثات السماویة : *ش ۷۷/۳ .

المؤنثات السماویة : ابن حاجب *ش ۷۷/۴ .

المؤنثات السماویة : عضدایچی *ش ۱۶۶/۶ .

المیراث (رسالة فی-) : علی بن محیی الدین جامعی عاملی *ش ۲۴۳/۸ .

ن

ناظمة الزهر : شاطبی *ش ۷۷/۲ .

النافع یوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر . مقداد سیوری . . .

*ش ۲۱۹/۱ .

*ش ۲۲۵/۲ .

*ش ۲۸۰ ، نسخ سده ۱۱ ، نشان شنگرف (۷۵۵۸۵) ، باب الحادی عشر فی شرحها

*ش ۳۵۸/۱۳ .

*ش ۳۶۳/۲ .

النبوة والولاية الخاصة ودلالة العقل علیها : احمد احسانی *ش ۳۴۳/۴ .

نثر الثانی : جنگ *ش ۳۴۹/۴ .

نزهة الناظر وتبیه الخاطر : ابوالحسن ورام بن ابی فراس ۶۸۶ هجری قمری ، نسخ سده ۱۱

*ش ۴۲۲ ، نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، موریا نه خورده (۷۵۲۰۲) .

*ش ۴۲۵ ، نسخ نصرالله بن حاجی میرک در روزآدینه ع ۱۰۰۸/۲ ، باتملک محمد رضا

بن محمد صفی کاشانی و محمد علی بن عبدالله در شعبان ۱۲۱۱ ، وقف ۱۲۲۷ (۷۵۲۰۵)

النفیس (رسالة فی-) : محمد بن موسی خراسانی طبسی گیلکی (۱) که در شعبان ۱۰۹۸ در

اصفهان ساخته است و رساله بسیار خوبی است . مؤلف باید همان حاجی محمد مؤمن بن

مولی موسی طبسی خراسانی شیرازی اصفهانی شاگرد مجلسی و محقق سبزواری و شیخ محمد

علی مؤذن و میر محمد شریف مشهدی و سید کاسب الدین بغدادی قادری و مؤلف مناہج -

العرفان باشد . او و پدرش هر دو در مدرسه شیخ لطف الله در اصفهان تحصیل کرده اند .

مناہج او در تصوف است در چهارده منهاج و نگارنده روضات آنرا داشته است (ص ۲۸۷ و ۲۳۴)

*ش ۲۶۰ ، نسخ ابوالحسن بن حاجی حسین ابن عمه المصنف در ۱ رمضان همین

سال در همین شهر (۷۵۵۶۵) :

نقد الرجال : مصطفی بن حسین تفرشی .

*ش ۳۰۷ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ (۷۵۶۱۲) .

النکت الاعتقادیة : مفید *ش ۲۴۳/۱ .

النوابع *ش ۱۱۵/۸ .

نهاية الادراك فی شرح تشریح الافلاک : محمد صالح بن محمد سعید خلخالی *ش ۳۰۶/۲

نهیج البلاغة : شریف رضی .

*ش ۲۲ ، نسخ معرب سده ۸ و ۹ ، باحواشی و با ترجمه فارسی در برخی جاها زیرسطور،

نسخه پاکیزه ایست ، نسخه از آن محمد قاسم زاهد و حسین بن ابی القاسم در ۱۱۹ و چند

کس دیگر بوده است (۷۵۲۹۵) .

*ش ۶۳ ، نسخ معرب نزدیک بپایان شعبان ۷۲۶ ، عنوان شنگرف ، بخط کهنی در

آن آمده که نسخه از آن محمد بن محمد بن علی ابی القوارس التاجر بوده است ، نسخه

پاکیزه ایست (۷۵۲۳۷) .

*ش ۲۰۲ ، نسخ احمد بن علی حسینی در روز یکشنبه ۱۵ ج ۱۱۳۳/۲ (۳۵۵۰۳) .

۱- اوگویا جز محمد بن محمود بن محمود بن علی طبسی شاگرد بهائی و شارح زیده -

الاصول او است که مؤلف زیده البیان فی تفسیر آیات قصص القرآن پیش از ۱۰۸۳ و در

گذشته پیش از ۱۰۹۳ است و مؤلف تکلمه زیده البیان در ۱۰۸۳ و نیز التواریخ

(تاریخ صفویان) در ۱۰۸۸ ، همچنین جز شیخ محمد بن حسن طبسی مؤلف آیات الاحکام

(ذریعه ۱ : ۴۳ ، ۴۱۴ ، ۲۱ : ۱۲ و ۳۰۱ : ۱۳) .

النهج القويم والصرط المستقيم: شیخ عبدالمحسن بن محمد احسائی لویمی، در کلام و اصول فقه در یک مقدمه و چهار فن و خاتمه. او گویا همان عبدالمحسن کاظمی (۱۲۸۸-۱۳۵۴) نباشد (اعیان الشیعة ۳: ۱۰۸).
* ش ۱۵۵، نسخ سده ۱۳، انجام افتاده (۷۵۴۳۰).

و

الواردات القلبية: صدرای شیرازی * ش ۲۷۹، نستعلیق ریز ۱۱۸۸ (۷۵۵۸۴).
الوافی: فیض کاشانی * ش ۲۱، نسخ روز چهارشنبه ج ۱/۱۱۰۲، عنوان شنکرف، ج ۱ (۷۵۲۹۴).
* ش ۱۷۴، نستعلیق محمد مؤمن در نیمه های شعبان ۱۰۶۵، جزو ۲ کتاب حجت (۷۵۴۷۰).
* ش ۴۴۳، نسخ محمد اسماعیل بن محمد صالح در روز یکشنبه دوم هفته چهارم ماه چهارم سال ۱۰۸۸، ج ۳ (۷۵۲۲۴).
* ش ۴۸۱، نسخ محمد ابراهیم در ج ۲/۱۱۰۵ (پایان کتاب الطهارة) عنوان و نشان ورقم شنکرف، با حواشی، از آغاز تا باب النوادر و پس از «باب الاستثناء فی الیمن و غیرها» در انجام افتاده (۷۵۲۷۰).
الوافیة: مولی عبدالله بن حاجی محمد بشروی خراسانی.
* ش ۱۱۰/۱
* ش ۱۲۵/۱
* ش ۱۳۶/۱
* ش ۱۵۰/۲
* ش ۳۲۷، نستعلیق سده ۱۲ (۷۵۶۳۲).

الوافیة فی شرح الکافیة: رکن الدین ابومحمد ابوالفضائل حسن بن رضی الدین محمد بن شرفشاه علوی حسینی استرآبادی موصلی شافعی (۶۴۵-محرم ۷۱ در موصول) شاگرد و معید درس حکمت خواجه طوسی در سراغه و گویا همانکه با علامه حلی مناظره مذهبی کرده بود (مجالس المؤمنین و قصص العلماء در سرگذشت حلی) او در ادب و کلام و اصول فقه و فقه و طب آثاری دارد و بیست پرسش منطقی و فلسفی از طوسی کرده و پاسخ گرفته است. تدریس مدرسه نوریه موصول بدو واگذار شده بود. خواجه رشید وزیر در مکاتبات از او

یاد کرده است.

بنگريد به: مکاتبات رشیدی ۶۶-سرگذشت طوسی از مدرس رضوی ۱۴۲ و جاهای دیگر- ذریعه ۳: ۱۰۹ و ۱۴۰: ۲۳ و ۲۹- تاریخ گزیده ۶۹۳-فهرست دانشگاه ۲: ۴۶۲- هدیه العارفین ۱: ۲۸۳- الاعلام زرکلی ۲: ۲۳۳- معجم المؤلفین ۳: ۲۸۳- اعیان الشیعة ۲۳: ۱۴۱- دیگر مدارك که در این منابع یاد شده است.
* ش ۷۹، نسخ سده ۱۱ و ۱۱۹ (۷۵۳۵۴).

الوجیزة: بهائی * ش ۲۴۶/۲.

الوجیزة: محمد جعفر بن محمد صفی فارسی * ش ۷۱/۱.

وحدة الوجود (رسالة فی تحقیق -) * ش ۲۲۵/۳.

الوصول الى الله (رسالة -): صدرالدین قنوی * ش ۳۲۶/۱۳.

الوصیة بالنکاح (رسالة فی-): محمد جعفر بن عبدالله حویزای مکری اصفهانی * ش ۲۷۵/۳.

الوضع (رسالة فی-): * ش ۱۲۵/۲.

ولاية الوصى فی نکاح الصغیرین (رسالة فی-): شیخ جعفر * ش ۲۰۵/۱.

الهدایة، در نحو بعربی.

* ش ۱۸۸/۴.

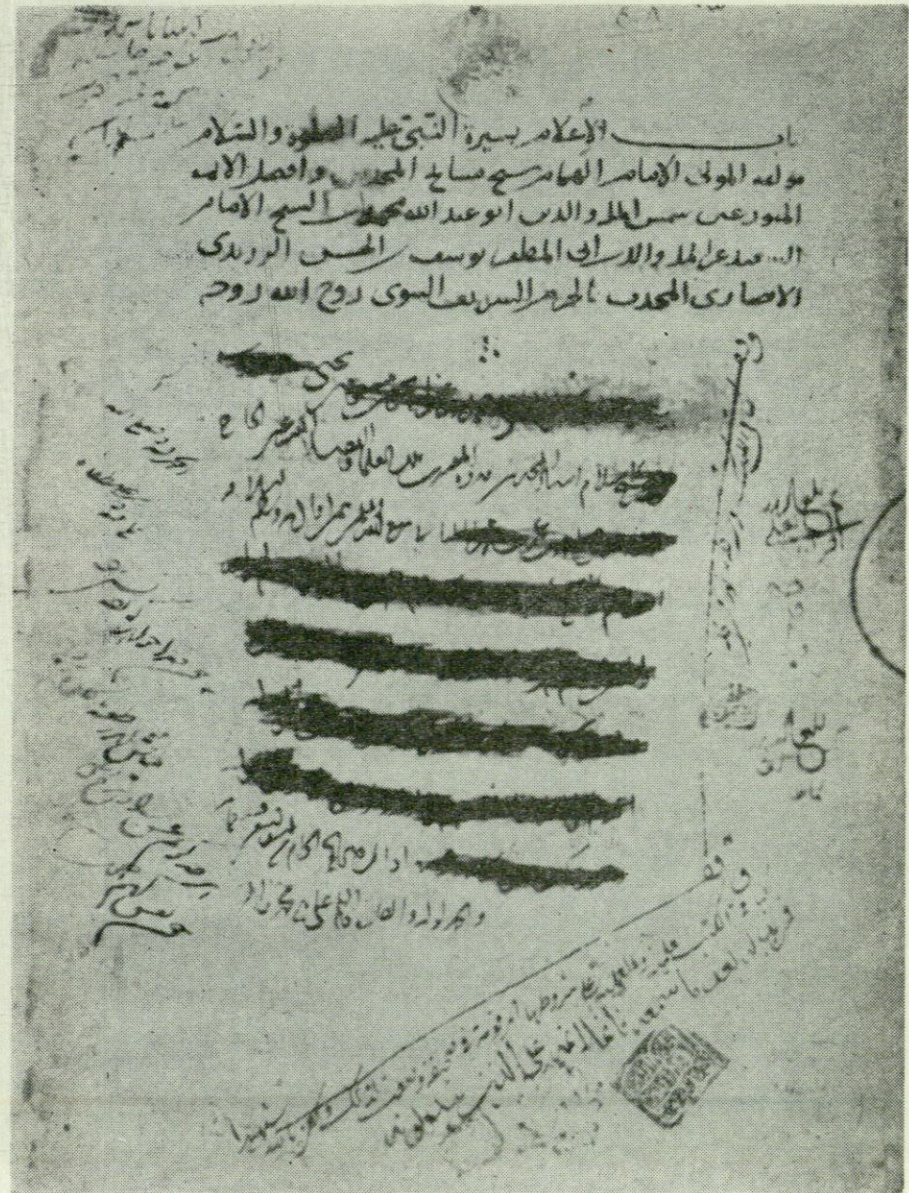
* ش ۳۳۷، نسخ سده ۱۲ و ۱۳، عنوان شنکرف (۷۵۶۴۲).

هدایة الامة: محمد بن حسن حر عاملی * ش ۵۹/۱.

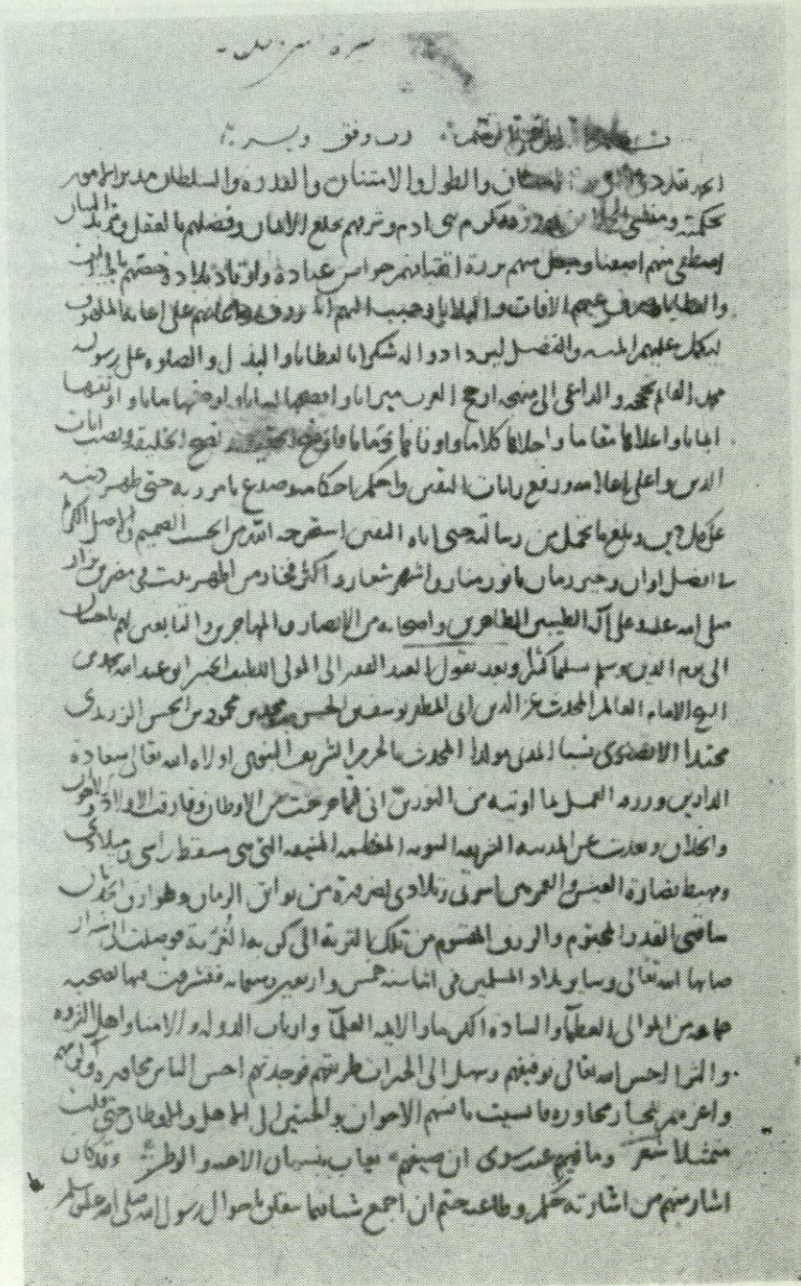
هدایة المحدثین الى طريقة المحدثین: شیخ محمد امین بن محمد علی کاظمی، در تمیز مشترکات رجال است در سه قسم که در ۱۰۸ ساخته است (مستدرک ۳: ۴۰۳-دانشگاه ۳۱۱۳).

* ش ۲۰۱، نسخ محمد علی بن ابراهیم بندرادی یزدی در شب ۱۳ ع ۱۲۴۲/۲

(۷۵۵۰۲).

ص ۷۰ ع الاعلام بسيرة النبي عليه الصلاة والسلام ش ۴۰۸ ص ۷۰

آغاز الاعلام

و علی عسکری و قاضی و بعد از او و بنی قریب من عسکری خلق کثیر از بنی و رج
و کفی بالله تعالی شوق تم بعد از خروج جنگ خراسان فی ابیه و المغول الذین مقدمه
و اخذوا فی التوحید الی بلاد الاسلام و تخربوها و قتل المسلمین فبدا ما و راء النهر
خو اندم و حراسان و آران و غنئی یقتلون و یابزون و یخربون تم نوع الظاهر بالله
اولی محمد بن الناصر فی حیاة ابیه کما ذکرناه و بنی بعد حیاة ابیه و انقضت
تم لما انفرد بالخلافه و انقضی الامر الیه و رفع جمیع المطالب عن الناس و کان یحاکم
من کان له علی ابی الناصر مظالم فلیما تم حتی اردت مظالمه و لم یکن من الخلفاء احسنه
و بعد له منه لکن ابیه کانت قصارا فلم یبق فی الخلاه الا تسعة اشهر و اربع عشر یوما
و قتل لم یبق فیها الا تسعة اشهر و توفی له جمیع العاشر من جمیع الملوك و رجعت
اربع و عشرين و ستماه و قتل ثلاث و عشرين تم نوع بعده المستقر بالله او جعفر
عنه امه و قیل مصور بن الظاهر بعد موت ابیه و فی زمانه صار الخوارزمیون
اضداده و استولت المغول و جاسم الی محاذیه شخص یقال له اربعون فخرج الیه
غلام الخلیفه یقال له اقبال ففر منه و کانت مدیه خلافه سبع عشر سنه الا انما
و توفی لیله الجمعه الخامس و العشرون من جمادی الاولی و قیل العاشر من جمادی الاول
به اربعین سنه تم نوع بعده ابیه ابو احمد الملقب بامامه و هو آخر خلفاء
بنی العباس فی ساربعین و ستماه بعد موت ابیه و کان عالما متورعا عیفا لم
یکن له رای و تدبیر فی هلاکون و المغول لمحاربه فاستشهد رحمه الله هو و اکثر
اهل بغداد فی التاسع من المحرم سنه ست و خمیس و ستماه و کانت مدیه خلافه الی
ان استشهدت سنه عشر سنه الا ابیه و بنی له ولد محبوس فی الدی المغول و تم هرب
الی مصر بعد ان الموجودون فی زمانه فی سبعم و اربعین و ستماه نصر و عمرها
من تسله و انه اعلم و قد نظم بعض النحاة الفصلا ستم الخلفاء بعد رسول الله
صلی الله علیه و سلم علی زیدیم و هم سعد و جعفر و حکیمه فقال رحمه الله
سالتنی نظم اسامی الخلفاء بعد النبی العباسی المصطفى
فبالاول الصلوة و العاروق کلما یما یصعد النور
بعد ما یما یما و النور تم علی و الد السطیس

ای خلیع الخلافه
تم ابنه الحسن المسموم فادعاه و هو لا زعم
تم اورداه و بده معونه فابنه بده الداهیه
تم سخی ای سفیان تجل بیزید مری الخفایان
و نوع المصطفی بن ابراهیم بن ابراهیم بن ابراهیم
نفسه و ان فی الخلفاء و استقل الامر الی الخلفاء
ابن الدین و الایده تم سلیمان اخبر به
و تم ذاک الکتب حاده هه المذبح عند الفری و الیه
فابن الی الولید بن المذبح و بنی حشام المذبح
تم الولید بن بنی حشام فابن بنی حشام
تم بیزید المذبح المذبح یقفوا بهتم المذبح
تم اوردی روان خلافه فاستاصل الرجز من الخلفاء
و بعد من آل بنی العباس فابن المذبح المذبح
اولهم شجاع المذبح تم او جعفر المذبح
تم ابنه المذبح المذبح تم الرشد حاشی الخلفاء
و بعد سلسله الایده محمد و بنی المذبح
بنی حشام اخبر المذبح کان سوار المذبح المذبح
فامتد مدله فی بنی حشام المذبح بنی حشام
و المذبح المذبح المذبح تم ابنه المذبح المذبح
آخیه المذبح المذبح و بعد المذبح تم المذبح
و قام من بعد المذبح و بنی حشام المذبح
تم بنی المذبح المذبح و بنی حشام المذبح
و بنی حشام المذبح تم ابنا حاشی المذبح
تم المذبح المذبح المذبح تم ابنا حاشی المذبح
و قام المذبح المذبح المذبح المذبح
تم ابن المذبح المذبح و ابنا حاشی المذبح

بسم الله الرحمن الرحيم

ان قصدنا في هذا الكتاب هو احصاء الاشياء التي عنها بالتدقيق القضايا والالهام
 ينقسم ويحل وهو اجزاء المقادير المستعارة على العموم في جميع الصناعات القيا
 كل قضية فيها حلية واصا شرطية وكل شرطية فانها من قضيتين حليتين
 يقرب بهما حرف الشرطية وكل قضية حلية فانها بالتدقيق محمول وموضوع و
 اليها ينقسم وكل محمول وموضوع فهو انما لفظ يدل على معنى وانما معنى يتركب
 عليه لفظ ما وكل معنى يدل عليه لفظ فهو انما لفظي وانما لفظي والكل ما شأنه ان
 يتشابه به اثبات او انكار والشخص ما لا يمكن ان يكون متشابه بين اثنين
 اصلا وايضا فان الكل هو ما شأنه ان يحل على اكثر من واحد والشخص هو ما
 ليس من شأنه ان يحل على اكثر من واحد والقضية قد يكون جزاها جميعا من
 كليتين كقولنا الانسان حيوان وامثال هذه هي التي ليس فيها في العلوم
 والحجج في الصناعة المستوفطانية وفي كثير من الصناعات الاخر وقد يكون
 جزاها جميعا شخصيتين كقولنا زيد هو هذا القاي وهذا القاي هو زيد
 وهذه فكل ما يستعمل وقد يكون موضوعها شخصا ومحمولها كقولنا زيد هو
 وهذا يستعمل كثيرا في الخطابة والشعر وفي الصناعات الحلية وقد يكون موضوعها
 كليا ومحمولها شخصيا او اشخاصا كقولنا الانسان هو زيد ولا انسان هو زيد
 وعمره وخالد وهذا ليس استعمال في التمثيل وفي الاستقراء عند ما يرد ان الخلق
 انما التي محمولها شخص واحد على التمثيل وانما التي محمولها اشخاص كثيرة فكل الاستقراء
 والتمثيل الكلي التي يؤخذ اجزاء القضايا العقلية منها ما هي معرفة يد علمها
 انما لا معرفة ومنها ما هي مركبة يد علمها الفاظ مركبة مركبة يد علمها
 كقولنا الانسان لا يبصر والحيوان الناطق فان الحيوان قديما الناطق واشترط فيه
 وكونه الانسان قديما لا يبصر واشترط فيه فالعلماء الكلي المركبة هذا التركيب
 بين انهما ايضا ينقسم الى المفرد

آغاز المدخل (الوسط)

نوع على الجنس والرسم والرسم يؤلف من جنس وخاصة كقولنا في الانسان انه حيوان
 ضحاک ومن جنس يفرض او اعراض كقولنا ان حيوانا كاتب او حيوانا يبيع ويشترى و
 القول الذي ليس بجيد ولا رسم قد يؤلف من نوع وعرض كقولنا ان انسانا لا يبصر وقد
 يؤلف من اعراض كقولنا في زيد انه كاتب مجيد وما يؤلف من اعراض فقد لا يمنع ان يكون
 مساويا في الحل للنوع الذي يجده فيسمى ايضا خاصته كقولنا في المثلث ان زواياه
 الثلثة مساوية لقائمتين فانه يقال انه خاصته للمثلث وكذا قولنا في الانسان انه قابل
 للعلم وشباه ذلك على ان سطوف كتاب طوبغا يسمى الرسوم بخواص الخردسما والحد
 في الحل كقولنا كل انسان حيوان ناطق وكل حيوان ناطق انسان وكل الرسم في الرسوم
 وكل يعتبر له اسم وحد فان حدسما وفي الدلالة لاسمه وكلاهما يعرفان ماهية الشيء
 غير ان الاسم يعرف معنى الشيء وما هيته بمجمل غير مفصل ولا ملخص والحد يعرف
 معناه وما هيته ملخصا مفصلا بالاشياء التي لها فوايه وكل مال له رسم واسم
 فانها ميساويات في الدلالة غير ان الرسم يعرف ما به يتميز الامر عن غيره بالاشياء ليس
 بها فوايه وما لم يوجد له استعمال جدور رسمه مكان اسمه

الكليات ضربان ضرب يعرف من موضوعات كلها ذواتها ولا يعرف من موضوعات اصلا
 شيئا خارجا عن ذاته وهو كل الجوهر وضرب يعرف من موضوعات لذواتها ومن موضوعات
 اخر اشياء اخرى خارجة عن ذاتها وهو كل العرض والاشياء ضربان ضرب يعرف من موضوع
 يعرف من موضوعات ما هو خارج عن ذاته ولا يعرف من موضوعات اصلا ذاته وذلك بعض
 العرض وضرب لا يعرف من موضوعات اصلا ذاته ولا شيئا خارجا عن ذاته وهو شخص الجوهر
 فالجوهر بالجملة هو الشيء الذي لا يعرف من موضوعات اصلا شيئا خارجا عن ذاته
 والذي هو بهذا الصفة ضربان ضرب يعرف مع ذلك من جميع موضوعات ذاته وذلك
 وهو كل الجوهر وضرب لا يعرف من موضوعات اصلا ذاته وهو شخص الجوهر والعرض
 بالجملة هو الذي يعرف من موضوعات شيئا خارجا عن ذاته وذلك ضربان ضرب يعرف
 من موضوعات اخرى ذاته وهو كلياته وضرب لا يعرف من موضوعات اصلا ذاته وهو شخصية
 والعرض لذلك في هذا الموضوع لعم من المذكور فيما تقدم وقد كان هذا بنقل الحقا

انجام المدخل - آغاز المقولات (الوسط)

کتابخانه دانشکده ادبیات تهران

سها بعد اصلا و هذان سها احده بمعنی معانی المكان و اما ان يكون بينهما بعدا
 و اما المكان الاول فلا يمكن ان يشتمل على جسمين الا على راي من يجوز ضم داخل الجسمين
 و يطبق عليه ما اوردنا من الشبان اللذان بعد سها في الترتيب من سها معلوم
 بعد واحد بعينه كان ذلك في المكان وفي الفعل اما في المكان فنقول ما يقول زيد
 و سها معا في مرتبة واحدة عند الملك في المجلس و اما في الفعل فنقول لا نرفع القسمة
 التي رتبها من الجنس الذي عنه انقسمت رتبة واحدة بعينها
 الالفاظ الدالة منها مفردة يدل على معان مفردة ومنها مركبة يدل على معان
 مفردة ومنها مركبة يدل على معان مركبة و الالفاظ الدالة على المعاني المفردة ثلاثة
 اجناس اسم و كلمة و أداة فالاسم لفظ يدل على معنى مفرد يمكن ان يفهم بنفسه و احد
 من غير ان يتبدل بنفسه لا بالعرض على الزمان المحصل الذي فيه ذلك المعنى و الكلمة
 لفظ يدل على معنى مفرد يمكن ان يفهم بنفسه و حده و يتبدل بنفسه لا بالعرض
 على الزمان المحصل الذي فيه ذلك المعنى و الزمان المحصل هو المحذور بالماضى و الحاضر
 و المستقبل و الاداة لفظ يدل على معنى مفرد و لا يمكن ان يفهم بنفسه و حده و هو
 ان يقرن باسم او كلمة من مثل و على و ما الشبه ذلك فهذه الاجناس ثلثة مشتركة
 في ان كل واحد منها يدل على معنى مفرد و هو في الاسم انه لفظ لينطق به التركيب
 و الحذف و التركيب مثل قيس عيلان و عند شمس و المفرد مثل زيد عمر و كلاهما
 يدلان على معنى مفرد و اشتراط في الاسم و الكلمة ان المعنى للدلول عليه بهما شانه ان
 يفهم و حده لانها به بيانان الاداة و يشتركان فيه و الذي اشتراط فيه بعد ذلك
 في حده الاسم هو الذي يبين الاسم الكلمة و ذلك بعينه اشتراط ايجاد الكلمة
 و اشتراط حده الكلمة ان يكون دالة على الزمان لا بالعرض لان كثير من الناس يظنون
 ان كل اسم يدل على زمان ان كان كل شئ عند سها في زمان مثل الانسان و الحيوان
 و هذه دلالة واحدة منها في زمان مثل الانسان و الحيوان و هذه وان كان كل واحد
 منها في زمان فاسما و هما ليست يدلان على اشتها بالذات بل ان كان ولا بد بالقرين
 و الكلمة فليست بالعرض يدل على الزمان بل بالذات و بالخطا و فان الزمان

انجام المقولات - آغا ز العبارات (الوسط)

الذي احده لا يزال الثاني الموجود في الموجود مادام موضوعه موجودا مثل لورقة
 في العين و الفطرسه في الالف و الثالث الموجود في موضوع و المركبة لا موضوع
 مادام هو موجودا مثل القعود من زيد فانه موجود في زيد مادام القعود موجودا و اما
 زيد فاعدا و كل زيد الموجود مادام موجودا و الاضطرار الحقيقي هو الاول و المطلق
 ايضا يقال باشتراك الاسم على هذه المسا في التلازم في غير ان المطلق الحقيقي هو الذي
 يقال على المعنيين الآخرين و هما المعنى الثاني و الثالث و هو بالجملة الموجود
 مادام موجودا او مادام موضوعه موجودا و يمكن ايضا يقال باشتراك الاسم
 على اربعة معاني فالثلاثة منها هي التي يقال عليها الاضطرار و المطلق و الرابع
 من معاني الممكن هو ما كان غير موجود

الآن و ههنا في اي وقت
 اتفق من المستقبل
 ان يوجد ان لا يوجد
 غير ان الممكن
 للتحقق هو
 المعنى
 الرابع من
 معانيه

انجام العبارات (الوسط)

بسم الله الرحمن الرحيم

المدخل الى القياس

قال ابو نصران مضمنا ان يحصى الاقبال التي يلتمس بها تصحيح
المطلوبات في جميع الصنایع الفكرية ويستعمل بالجملة في اثبات
لاداء باطله وتبين من ذاتها ولاجل ما اذا وكيف يلتمس وهذه الاقبال
هي التي يسمى القياسات ويسمى ايضا الكلايد عند نوم وتجري في ذلك اجاز
القول وتسهيله وتقريبه في الافهام بقاية ما امكن وفصل
هذا الكتاب ثمانية عشر

الفصل الاول في القضايا
على الاطلاق من مصادرها
بالتلف وتوابعها

والفرق بين الشرطية منها و
الحالفة القضية والقول الجازم قول حكم فيه بشي على شي وبغير
فيه بشي وعرضي كقولنا زيد ذهب وقهر وعيشي والانسان حيوان
ولغيره يسمى المحمول والمخبر عنه يسمى الموضوع والمحمول قد يكون اسما
كقولنا الانسان حيوان وقد يكون كلمة كقولنا الانسان يحشى والكلم فيها
ما يدل على الزمان الماضي كقولنا زيد مشى ومنها ما يدل على الزمان المستقبل
كقولنا زيد يمشي ومنها ما يدل على الحاضر كقولنا زيد يمشي والقضية التي
محمولها اسم ليست بذاتها على ان محمولها يوجد في بشي ومن الزمان الثلاثة
دون ان يقرن بها الكلم التي يسمى الوجودية وهي كان ويكون وصار وصير
ويوجد ويوجد وهو الآن وما قام مقامهما فان قولنا زيد ابيض ليس بديل
بناية في أي زمان هو ابيض دون ان يقول زيد كان ابيض فبذلك
على الماضي او سيكون ابيض فبذلك على المستقبل او هو ابيض فبذلك على
الحاضر والقضية التي يدل بذاتها على ان محمولها في موضوعها في احد

آغاز المدخل الى القياس (الوسط)

ثان يكون نتيجة ضرورية للزوم بل بعد في ذلك بان يكون اموجود
في كل ذلك المعنى وان لم يتعكس وذلك ان انعكاسه ليس بدي في نظرنا
لزمها بل من معناه وهذه الحال من وجوده في ذلك المعنى ان كان قد لا يقا
احصا لوعن قياس آخر لو يكن التمثيل والاستقراء معونة في تصحيح ذلك
فقد تبين ان التمثيل والاستقراء غير نافعين فلما هذه الامكنة و
ان ليس ينبغي ان يستعمل في المطالبات التي قصد الناطق فيها ان يحصل
له اليقين فيها بل ان يستعمله ناطقا ينبغي ان يستعمله فيما يحضر فيه بما
دون اليقين من الظنون

والافتقاعات والتشليل
هو بذاته متعنع
والاستقراء
البلغ فيه

م

ثم رتبه المحرر والمنتهى وعلى شبيهه المصطفى محمد صلى الله عليه واله وتقره

بسم الله الرحمن الرحيم

الامكنة التي منها يغلط الناطق في كل مسئلة واذ قلنا في القياسها هو
وكيف وكوصفها هو وماذا يلتمس بلتمس معرفته كيف وصفها هو
كيف يلتمس ومنها كيف قلنا ان محققا من كل مطلوب جرحه وكيف يستنبط
واي سبيل سلك حتى يقع على معرفة ما كنا طلبنا معرفته ومن اقرامكنة
يقتضي في السلوك الى المطلوب بالقياس وكيف تسلك وماذا له
وكوعدها ومن كموضع يمكن ان تثبت الشيء او ينطلق فنتفي لان
ان يقول في الامكنة التي منها يغلط الناطق في الشيء وفي الامور التي
شأنها ان يزبل الذهن عن الضوابط من كل ما طلب لدراكه فبذلك الباطل يفتقر
لحق ويلبس عن الانسان موقع الباطل منها يقصده فليقع فيه من حيث
لا يشعر وهذه اعيانها التي يمكن الانسان ان يغاها من مخاطبة
حتى ان كان مطالبها وملتزمها او يسم بها انه طالب وسلم من غير ان يكون
طالب وسلم وطالب يوسم انه الزم وما يد من غير ان يكون عايدا في الحقيقة
وان كان محييا او محاسا او دنا او سم بها انه سلم من غير ان يكون سلم
او دافع من غير ان يكون قد دافع في الحقيقة فانها اذا تبينت لنا لم يحضر علينا
كيف الوجه في التحرر منها عند النظر انا في عيننا وبين انفسنا وما بيننا
وبين غيرنا فتقرر ان المقاطعات منها ما لا يمكن ان يكون قياسا
اخره قياس ومنها ما لا يمكن ان يكون قياسا ولا حظه قياس لكنها احوال
للاشياء وتوطيات في ذهنه وهبات له وملكات يز يد من القوا
المخطا مثل الحق لم اراي ما او البعض له وغير ذلك مما يحجر ويجري
هذه من وهذه وما اشبهها فليس يمكن ان يكون مقاييس ولا اجزاء

انجام المدخل الى القياس
الاول

آغاز المغالطة الاوسط

المنطق و اما نقصان القوى الأربع كلها او بعضها فذلك قد يكون
بإعمال الانسان نفسه وترك تأمل الامور اما العايق ضروري
اولوان وقد لا يمتنع ان يكون في الانسان من اول نفسه ضعف
عن تمييز ما بين العلوم لا بغير ما بين ما سبيله ان يطلب قياس
والضعف عن تمييز ما بين الاصناف الثلاثة التي هي اصناف
المعلومات لا بغير ما ينسب الانسان الحيرة ويجعل كل شيء الى
الشاذ مشكوكا فيه عنده ومن كان بهذه المنزلة لم يكن يصح شيئا
اصلا لا عند نفسه ولا عند غيره وضعف الانسان عن اخذ التشابه
والوصل بين الاشياء يكسبه الضعف عن استنباط الاشياء لانه
لا يمكن من كان بهذه الحال ان يحيط ذهنه من شيء الى شيء اصلا فضعف
عن الالفاظ عن اخذ التباين بين الاشياء والتي يغلب هذه المواضع
من نقصه بعض هذه القوى خاصة هو من كان ينقصه القوى
على تباينات ما بين الاشياء والقوة على تمييز ما بين دلالات الفا
ومن اتفقت له القوى على اخذ التشابه وضعف على الباقية صار
لإحالة تام الخلط ومحق في الامور وصارت ارواه ارا افرط اغور
واذا كان مخاطبا كانت مخاطباته كلها سوفطائية وكانت قوته
في سوفسطائية على حسب قوة على التشابه وضعف عن الباقية
ومن ضعف عن التشابه وقوى على التباين اكتسبه ذلك برهمنية
تا ومن ضعف مع ذلك عن دلالات الالفاظ كان برهمنية وكثير
من الناس يلحقهم الضعف عن ان يحسنوا باذهانهم تخالفا ما بين
الاشياء بسبب قسوة الفتيان الذي هم وانهم ينسبون ما يحصل
في اذهانهم عن الخواص من الالفاظ اولا واو لا ويرد الثاني بعد امتحان
الاولى ويكون كانه هو المحسوس اولا ووجد والتشابه
الستبين بين انما يحصل معرفته اذا كان الشيان به جميعا فظهرت

انجام المغالطة الاوسط

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب البرهان خمسة فصول

الاول في مدار الكتاب الثاني في اصناف البراهين الثالث في اصناف الخلق
الرابع في كيفية استعمال الحدود والبراهين في الصناعات النظرية الخامسة في اصناف
المخاطبات واذا قلنا في الاشياء التي بها يصل في الجملة الى كل مطلوب يعرفه في الشيء
نزل ذهن المتأمل عما قصده معرفته ويغلطه فليقل الآن في الامور الخاصة التي
بها يحصل ضعف من اصناف المعارف والمعارف ضعفان تصور وتصديق
وكلا واحد من هذين اما اتم واما انقص وقد يلخص فيما تقدم انما يصل بها الى كل واحد
من هذين الضعفين على اطلاق وتلك كانت الامور التي بها يحصل المعارف التي
هي انقص وكانت الاقوال التي يلخص بها امر هذه على الاطلاق غير كافية في التوفيق
على ما يخص الاسم وما يخص الانقص ديانا ان يردف ما سلف بتلخيص ما يخص المعارف
الثامة والمعارف التي هي انقص وتبتدى من هذين تبين ما يخص المعارف
الثامة فالصدق التام هو اليقين والتصور التام هو تصور الشيء
بما يلخص ذاته بخوصته وذلك ان تصور الشيء بما يدرك عليه حدث
وتبتدى من هذين بتلخيص ما يخص التصديق التام فنقول
ان التصديق في الجملة هو ان يعتقد الانسان في امر حكم عليه بحكم انه في
وجوده خارج الذهن على ما يعتقد بالذهن والصادق هو ان يكون الامر
خارج الذهن على ما يعتقد فيه بالذهن فالصدق قد يكون باقوما وادق
في الحقيقة وبما هو كاذب والتصديق منه يقين ومنه المقارب لليقين

آغاز البرهان الاوسط

بطل القياس فاما متى لم يفعل ذلك دفع المحجب من المقدمة جزها
التي وقعت فيه المقابلة وصير الباقي كلية مثال ذلك انا اذا ضربنا انا
اذا كان كل شكل ذوايا مساوية لقاعتين والمساوي الساقين شكل
فيلزم ان ضرورة عن هذا القياس ان للمساوي الساقين ذوا مساو
لقاعتين فانا متى قارنا المقدمة الكبرى بمقابلة جزئية فقلنا للمثلث
شكل ذوايا مساوية لقاعتين اذ كان المربع شكلا وليس ذوايا
مساوية لقاعتين امكن ان ينزل من قولنا كل شكل المربع الذي وقع
فيه المقابلة به ويستعمل باقية كلتا فقرات كل شكل ذي ثلاثة اضلاع
فزاياها مساوية لقاعتين فيكون الباقي بعد المقابلة نافعا
في النتيجة فيكون هذه المقابلة باطلة فلذلك ينبغي ان يكون
المقابلة اما كلية واما جزئية فينتفع بهما من الشكل الذي ذكر
يدخل المساوي الساقين بسببه تحت الشكل وهو ذو ثلاثة
اضلاع حتى يكون المقابلة هكذا او نحو وهو انه ليس كل شكل
فزاياها مساوية لقاعتين اذ كان المثلث شكلا وليس كذلك
الانتهاء فانه يستعمل ههنا في موضعين احدهما ان يكون المحجة
بما ليست هي ذاتية للصناعة كانت تلك صادقة او كاذبة والثاني
ان يكون القول الثاني وخيما او قفاية
الاستحافة مثل ان كانت الاشياء
كلها في زمان وهي في كون
العالم فالزمان اذن
تحت كون العالم
اشياء هذه
الافاويل
ثم كتاب البرهان لله الحمد والمنة وصلوة على رسوله وآله

انجام البرهان الاوسط

بطل القياس فاما متى لم يفعل ذلك دفع المحجب من المقدمة جزها
التي وقعت فيه المقابلة وصير الباقي كلية مثال ذلك انا اذا ضربنا انا
اذا كان كل شكل ذوايا مساوية لقاعتين والمساوي الساقين شكل
فيلزم ان ضرورة عن هذا القياس ان للمساوي الساقين ذوا مساو
لقاعتين فانا متى قارنا المقدمة الكبرى بمقابلة جزئية فقلنا للمثلث
شكل ذوايا مساوية لقاعتين اذ كان المربع شكلا وليس ذوايا
مساوية لقاعتين امكن ان ينزل من قولنا كل شكل المربع الذي وقع
فيه المقابلة به ويستعمل باقية كلتا فقرات كل شكل ذي ثلاثة اضلاع
فزاياها مساوية لقاعتين فيكون الباقي بعد المقابلة نافعا
في النتيجة فيكون هذه المقابلة باطلة فلذلك ينبغي ان يكون
المقابلة اما كلية واما جزئية فينتفع بهما من الشكل الذي ذكر
يدخل المساوي الساقين بسببه تحت الشكل وهو ذو ثلاثة
اضلاع حتى يكون المقابلة هكذا او نحو وهو انه ليس كل شكل
فزاياها مساوية لقاعتين اذ كان المثلث شكلا وليس كذلك
الانتهاء فانه يستعمل ههنا في موضعين احدهما ان يكون المحجة
بما ليست هي ذاتية للصناعة كانت تلك صادقة او كاذبة والثاني
ان يكون القول الثاني وخيما او قفاية
الاستحافة مثل ان كانت الاشياء
كلها في زمان وهي في كون
العالم فالزمان اذن
تحت كون العالم
اشياء هذه
الافاويل
ثم كتاب البرهان لله الحمد والمنة وصلوة على رسوله وآله

بطل القياس فاما متى لم يفعل ذلك دفع المحجب من المقدمة جزها
التي وقعت فيه المقابلة وصير الباقي كلية مثال ذلك انا اذا ضربنا انا
اذا كان كل شكل ذوايا مساوية لقاعتين والمساوي الساقين شكل
فيلزم ان ضرورة عن هذا القياس ان للمساوي الساقين ذوا مساو
لقاعتين فانا متى قارنا المقدمة الكبرى بمقابلة جزئية فقلنا للمثلث
شكل ذوايا مساوية لقاعتين اذ كان المربع شكلا وليس ذوايا
مساوية لقاعتين امكن ان ينزل من قولنا كل شكل المربع الذي وقع
فيه المقابلة به ويستعمل باقية كلتا فقرات كل شكل ذي ثلاثة اضلاع
فزاياها مساوية لقاعتين فيكون الباقي بعد المقابلة نافعا
في النتيجة فيكون هذه المقابلة باطلة فلذلك ينبغي ان يكون
المقابلة اما كلية واما جزئية فينتفع بهما من الشكل الذي ذكر
يدخل المساوي الساقين بسببه تحت الشكل وهو ذو ثلاثة
اضلاع حتى يكون المقابلة هكذا او نحو وهو انه ليس كل شكل
فزاياها مساوية لقاعتين اذ كان المثلث شكلا وليس كذلك
الانتهاء فانه يستعمل ههنا في موضعين احدهما ان يكون المحجة
بما ليست هي ذاتية للصناعة كانت تلك صادقة او كاذبة والثاني
ان يكون القول الثاني وخيما او قفاية
الاستحافة مثل ان كانت الاشياء
كلها في زمان وهي في كون
العالم فالزمان اذن
تحت كون العالم
اشياء هذه
الافاويل
ثم كتاب البرهان لله الحمد والمنة وصلوة على رسوله وآله

[illegible]

آغاز ایضاح المقاصد

[illegible]

انجام ایضاح المقاصد

بعدم شعور بخود بل ایستگاه الله الواحد الاحد
یا رب مددی کنودی خود برهم از بند برهم وزند
خود برهم در هستی خود مران خود بخود کن تا از
خودی و بختی خود برهم والصلوة والسلام

علي محمد وآل الطاهرين

والله اعلم

کاتبہ اسحاق

معانی

100

سنة

148

Spice

016

100

2/12

1

انجام تنوير القلوب

حسن عبد السلام

بسم الله الرحمن الرحيم درخشنده نرسیده
و فرخنده نرسیده که از افق مقابل اهل کائنات و دلائع کف
حمد جنبی و شاه کز مرتبه اسف فرب عمار با بر خیزم
عماد و اعتماد بر او زخت و یگار هر زوایا هر کاک و در درای
لواح ثواب زینت و در قفس ساخت خلق سر عالم خاک
بانوار مصباح نیرین سوز گردانید و برقست نواح آن جن
خفت و تحریم و خلعت خلعت احسن نفویم پوشیدند
در حقیقت بی حق سرگردان و با هزاران دیده شد حیران
کردش کردن و در هر دما بی نقاب حکایت از آن
لحم از حلق نبریم و خلقه از احسن نفویم پیش

فقد تم حذاله و در دواش رستم تقویم نبوة و رسالت موصول
الزنا حكمة و عمالت غیثات الورس رسد للرسلم امام الزید
العلین هو الذی صحر بالقبایر صورا و محمد اعداؤه بالقریب
معه و انما هو سید اصطفی و بر ذلک فیک ارضا ابراهیم
خدیو مصطفی و ابو الحسن عمار غفر و اولاد او بار و بعد
سلاحی افکار از باب ارسته و اعصار بر تقویم اهل بیت
و در وایه الحاف منه و بعد و فصل و بالحق بی هم در شرح ان
برقم نموده بود بجل ان وافی و کما بنفوه فقر حقیر ابو ابره
التقی الفارسی در رساله بدین معنی که معول قلب انم
و سنان حواس و قوام است نشتر بحر کرد در روز و الحات
فیم و جبر ان را نقض و نشر و اد و نام ان حل القوم منا
و حیرت معرفت ان معارف تقویم بر بعضی از این مبنی

آغاز حل التقویم

آغاز حل التقویم ش ۳/۶/۳۰ ص ۱۶

این متر نام است اگه بدین
 الله الله چه جرات در
 برگزیده کلم سخن بدین است
 تا قدم از سخن سه افزار است
 با دوام تو بر زبان است
 نظم من از شایسته عالم گیر
 دولت و عزت و یاد است باد
 خسته و آزار لا محاله
 مکرر می خواند

دیوان نویدی ش ۳۶۲

ص ۱۶

قرآن دوم مغرب بنی مطهر از کتب عامه
صلی الله علیه وآله و آله و عیبه از سیر اخبار

احمد الله لا اله الا هو
احمد آن فر آل ابریم
عن سنن شایک حبش
سند آری از افلاک
شخصه بران ثم دنی
حجت الحق خلاصه الکون
ده شکر بده الا الهی
فاخ تله و آرزو بهج
داود حق اخیش بده و حاج
نورینت باغ و عفت جن
ایضا فرامحات باو
کران سپهر پرکاری
نخ از کوشه جلالت را
اول الغم سرور و سرخی
تا ستم بر حق بیس قال
مهر و کیش من عالمگیر

و اینه به رسول الله
سید المرسلین رسول کریم
سرور من خاندان نبوت
پادشاه لوک و لولاک
شهر باران او اونی
غایب اهلن سید النبی
عیلی بوستان ماوی
خاندان کور و آرزو بهج
دره اناج و صاحب العراج
مهر و کیش من و زین
روین خانه حیات باو
مهر و کیش من و زین
ختم از و صوف رسالت را
بست من و صوف من و زین
تم فانه بران زلال
کرده و آینه از انجی

خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس
خوانده ام از کتب دستنویس

دیوان نویدی

بسم الله الرحمن الرحیم و بسم الله الرحمن الرحیم
حمد و سپاس بلا حد و قیاس و سبوح و ربیع
که بشتن آن ثلوات مع رفیقش از رشت
الذوق بچو کلام کتب الله شربت ان الله
شرب لا و لیا که جفت بنده و سالک نسلک
هدایتش از سیر منزل قرب و عاریت از مریت
رب بنده و در شرفان حق نه و هدایتش از رشت
کان موحود و بحر کوان عالم هدایتش از رشت
ملکن مجرب و کثرت نخل هدایتش از رشت
فوزی خبر و پیروان کاشن الکرام کثرتش
در بود و وجود خود در حذر و صلوة و سلام بر آن
کش برزم قرب قرب قوسین او اول و مریت
بام خوشگوار ان لی مع الله خلیف بران افصح
العرب و العجم مسند رای بر بران سید و لمدام
فرو منتجب دیوان موهب رات فاکر الکتاب
دقت معلومات مزاج هر دو عالم و نبی ایتی
مشفق جمیع اعم حضرت ابی القاسم علی
صلی الله علیه و آله و سلم و بر اضرب خطابی منابر

نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید
نسخه بنویسید

آغاز رد العیب عن لسان الغیب ش ۱/۳۲۹ ص ۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم
 این کتابت لطیف که شناخته میشود زیج
 شبکه مؤلفان حسین بن موسی الطهری
 الحاسب معرفه الکواکب سبعه و جوزه
 و ساعات و ارتفاعات و اجتماعات و
 استقبالات و کسوفات و هرجه تعلق
 دارد با علم النجوم پس کسی که نظر کند
 این و عمل باین پس مستغنی میشود این
 حل و عقد زیمات در معرفه تقویم
 کواکب سبعه پس هرگاه اراده کنی تقویم
 کواکب
 این در غایت که در تعریف عهد خود کرده است
 عرض اندوه به هفت چون ده به هفت مضاف
 شود هفت دی شود و نیم هفت و پنج است و مطهر
 ز این هفت حرف عین است و سی لام و کاف
 و چهار حرف دال که لفظ عادل از آن بیرون
 آید پس خواهر میگوید که آنکه آن را عادل میگفته
 که عرض از نوشته روان باشد پس بودی نکند
 پس بکافان ترا فرصت باد که مسلمان و هفت
 و نیم داده میسکنی یعنی عادل میسکنی والله اعلم
 قد فرغت من تحریر هذه البراءة بالبرهان
 ۱۳۹۹

انجام رد العیب عن لسان الغیب

بسم الله الرحمن الرحيم
 این کتابت لطیف که شناخته میشود زیج
 شبکه مؤلفان حسین بن موسی الطهری
 الحاسب معرفه الکواکب سبعه و جوزه
 و ساعات و ارتفاعات و اجتماعات و
 استقبالات و کسوفات و هرجه تعلق
 دارد با علم النجوم پس کسی که نظر کند
 این و عمل باین پس مستغنی میشود این
 حل و عقد زیمات در معرفه تقویم
 کواکب سبعه پس هرگاه اراده کنی تقویم
 کواکب
 کواکب

کتاب در احراز هفت راس نقصان کرده
 شده از او ساعات استیل است و زیاده
 شده از او ساعات المثلث و جمل این
 علم استخریب است بر هرگاه اراده کنی عمل
 دقیق حکم را نظر کن در این کتابی تمت
 ۲۲ شهریور ۱۳۳۹
 ۱۳۳۹

انجام زیج شستکه

آغاز زیج شستکه ش ۳۵۹/۲ ص ۱۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الحمد لله الذي خلق الأسماء من غير مثال كما لا تقارن
 لخلقها من خارج من باب ومن علم السمع والابصار والشم
 والذوق بما هو منافع لهم وما هو ضار وأودع في كل
 في السيرة الحياتية والنجاة وأعطى كل طبقة الطب في العلم
 والآداب وطول ما يشاء الحق أو ادراكه المكنون فمدد من ذلك
 أربعة فاصلة وألها عن السنان وأطلع على ذلك
 الأسماء فادوم الله فاقته لا تقاوم على ما هو عليه
 حميد الله المنيع بيل وزهاد ومجاهد الكف الكلد وأرد
 أو دما تنشر فلو في حركتك ليس فرائد اليانعة
 الأجل ما لا تحصى في ربك زواجر العلم والسموات
 فلهذا هم الأبقار وهم الله يأنى دهم الأسماء ولا يوصل
 اليه من غير الأسماء فيهم الأبدان وهم الله يأنى لأن العقل من
 ليس له ما جاسها في البدن فوق غير الله في منى من الأسماء

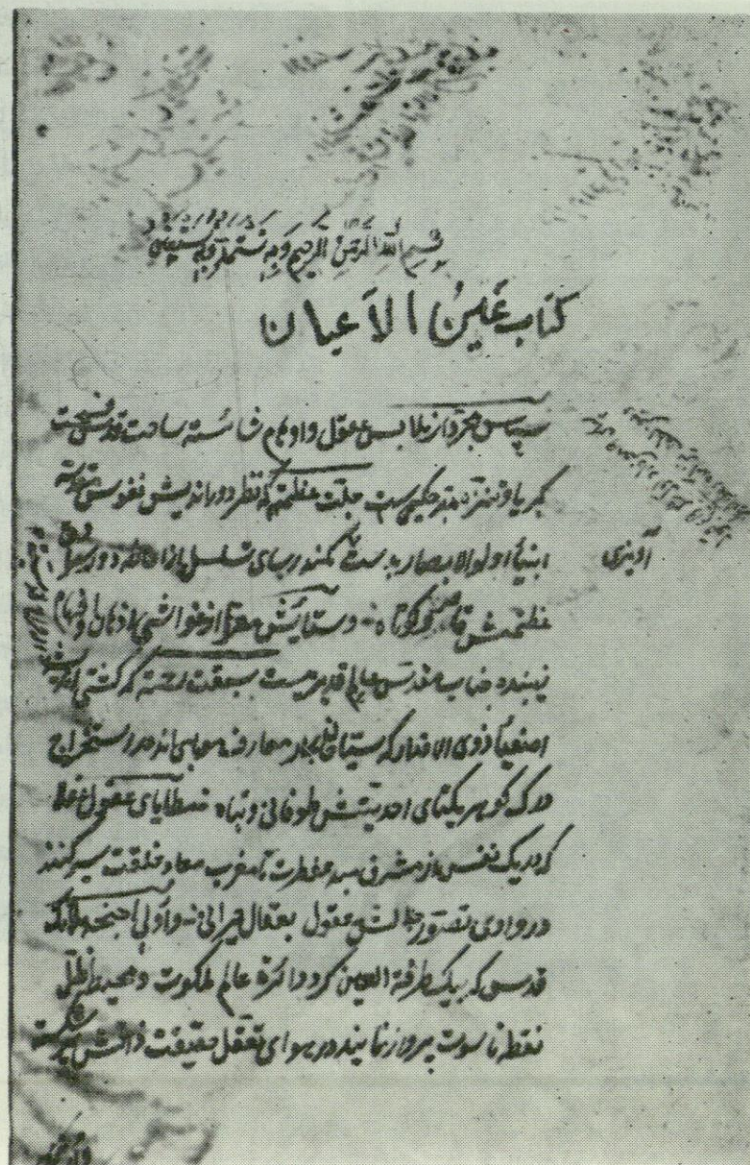
آغاز شرح الارجوزة ش ۳۷۱ ص ۹۱

فقد والنفقة اثني عشر تاييه واثني عشر تاييه واثني عشر تاييه
 خلقت من الماء الطين فانما هو الوساوس واما الله بآله
 للمؤمنين والمؤمنات الآية التي هي من حركاتها
 الصريح وهي في قوله تعالى الله اعلم الغيوب والاعرف
 الابواب السبل العظمى وسلم وفيها مباركة عكسها
 رزقت من فاضلها في عشرة اشهر من يوم السبت
 في كل شهر من شهر رمضان المبارك

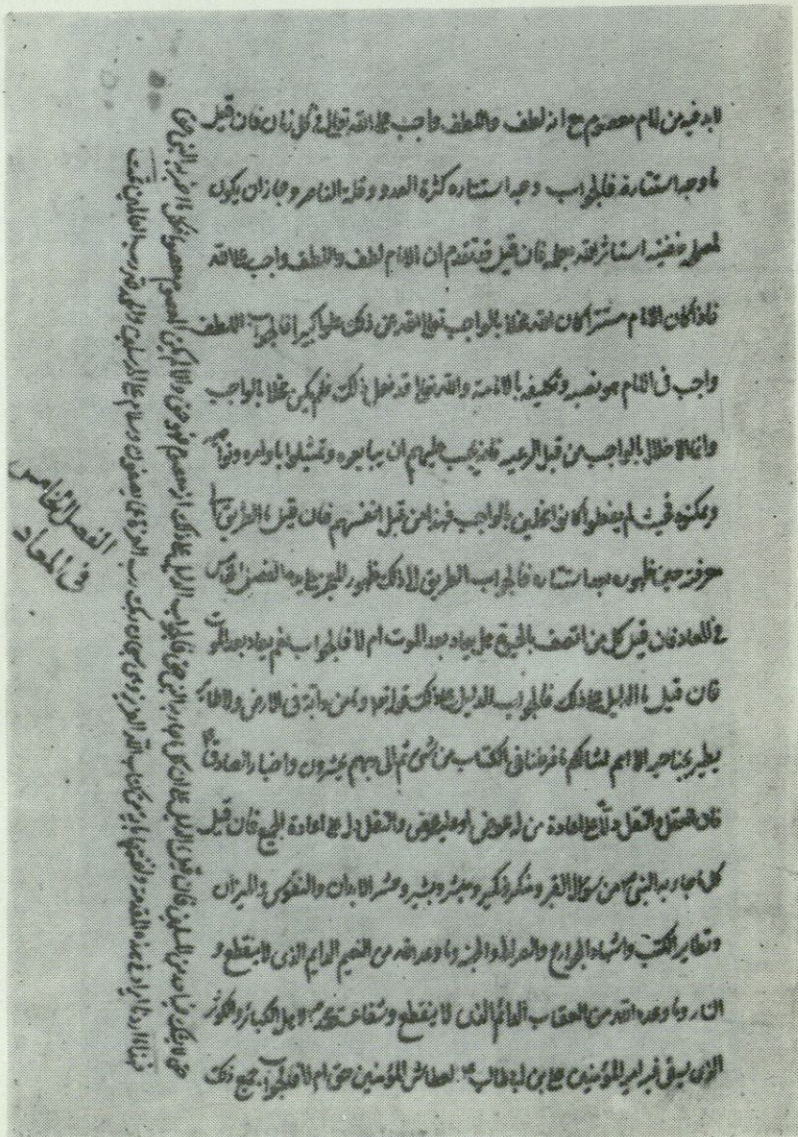
والمسجد الفداء
الحامض
امام

فِي الْمَدِينَةِ عَلَى يَدَيْهِ السَّيْفُ الْمُنِيرُ

انجام شرح الارجوزة

آغاز عین الاعیان فی معرفة النفس والابدان ش ۱/ ۲۶۲ ص ۳۲

انجام عین الاعیان فی معرفة النفس والابدان

بسم الله الرحمن الرحيم
 حمد و سپاس به قدر عبودیت و بیکان راست قرین از
 کمال ملکوت و توانائی و غایت قدرت و توانائی هر یک
 از بی شایسته ساخته و زینتی لایق پرداخته با حاکم حقیقت
 کرامت و نور معرفت را شکافت باشند و هر قدر در این
 اقتساب و هر قطره را بجای رهنمون باشند تا دیده
 آگاه بهر چه بینند حق بینند و در هر چه بگردند حق شناسند
 و کلمه باغیال جنت در هر چه بگردند تو نمودار بوده
 ای نامرئوس رخ تو چه بسیار دیده با نامردان هر چه
 کرد و اگر چه دیده دیدارشان از خود برانده و در دست
 این کاروانستم و جود الله که همه همه چنان را در پیشگاه

آغاز گوهر یکدانه ش. ۲۲۰ ص ۲۳

و اما این بر خلاف آن هیچ میزاید و زیاده بر قدر است
 یا کمتر از آن میشود بنا بر عللی و جمعی است که در رسم
 عارض میشود و در ماده که خطی از آن نگویند می باید
 زای می باید اتفاق می افتد مثل آنکه اگر کمتر باشد از
 آنچه قابل صورت است در اعضا شود و یا زیاده باشد
 بر آن پس در اسباب البصر بهمان اندازه و حال که قدر
 ماده است انفاض صورت بر میسر میاید و کامل و ناقص
 را از فیض وجود و هر دو هم نیاز از چنانکه در پیش داده
 چیز نماند که کارگران از خلق می سازند گاهی چنان
 میدهد مثل آنکه استاد سازنده میگوید که چنانکه
 باید و شاید چیزی را بسازد و لیکن باشد که گاهی
 از آن هم میرسد پس نه بر آن هیچ که میخوانند بحسب
 ضرورت میشود و مثلاً چون اتفاق افتد که پارچه
 فولادی ناپاک دارد و با بعضی زرد بخوراند که از آن
 آینه بسازد و یا زرد پارچه فولادی بزرگ یا کوچک
 بخوراند که شیشه می باشد از زرد بسازد پس چون ماده
 ناقص و ناپاک و یا بزرگ و یا کوچک است و میخواهد

انجام گوهر یکدانه

بسم الله الرحمن الرحيم
 سبحان الله اعظم شأنه طایریم راجعه قدرت که بر بال فضل و جلال
 اشغال پناه انسان بنای جلال و عزت شامل انچه سبها را نشانی
 تواند رسید و حقانندیش راجعه قدرت که با اذن ابواب تعزیر و توفیق
 الهی که بر یکتا تواند کرد و ایند شیخ سعدی نه اندیشه در کند
 ز آتش سده ز کفوت بنور صفاتش رسد و طوطی اطاعت راجعه
 یا لاکه در شکستان جمیع لطایف نفوت حضرت مصطفوی و جلال
 و جلال سرفراز افلاک صفت رسالت پاهای که بفان طالع وین بسین
 و یونید سالکان مذهب مهذب به نیست سحر فی اذ او تواند و نظم
 تروید و به حق در سیم ما زود و در دست ماهی بی سوات و الم

ویرا

آغاز لب اللغة س ۳۰۱ ص ۲۴

۷۵۶-۲
 ۸۰-۱
 و پیل خیال را چه حد که از کز آریوز مضاد و سابق خیال بر تفسیر
 من الصلوات فخر الما من الخیات اکملها که فرزند را عقد کشایش
 جامع عاوم سرودی و عزالت ذات حق نمایش مضار و اوهام صمدی و کشف
 حقانیتش یاد رکعت کفایت آن ربه قرائی لاجل تضامانندید بهضات عر
 تواند در کرد و تطهر علی اقدس بر غیب شناسد که هرگز خوش الهی
 شناسد اما بعد معرفت غیر سیر بحر کسرتان نکته نمنان و
 هو شمنان بلا اعتنا ساسر میدارد عباد و اولیة اذان محمود و محم
 امین لایحیانی که در اولان سفارت نشان جلوس بهمت مافوس قواست
 مالک رقاب طلع نیز با من و ایمان مجمع بحرین عدل و احسان و شیور
 و قانون سلاطین و او کسرت و بدین و خلاصه خرافات منبر و
 محزون مقاصد و اما احشاح ضلالت کرامت و نواله مرثیایا ضل
 و بلا فتنه مغوی احضار عقل یکاست خاوی اسباب جنانیانی جامع
 الالب صلیحی قری منظره اییذات لعل ابوالمظفر سلیمان پادشاه
 اعلی الله شأنه و خلد الله سلطانه که کوبه اییج جنانیانی او طلع
 خیال با اقبال بدو الهمایوز خالق برینشال طالع کشنده ملو افس

آغاز لب اللغة

عبارت شده از همان چه شد و سوزن آن آمدن ملک را سلیمان بنو چار
 در بارش یکی غیبی آمد و گفت شد ماه نهان و هر که بدید آن
 غالباً اوقات مطالعه کتب لغات و از هر چه خوشه حاصل نموده بود
 چند تا الفاظ و عبارات عرب و فارسی مختلفه و ضلع کتب
 کتب متبر و عربی و عجمی و مشحون و قوامین و در مذابح و
 شجره اللغه و فواید و کلامی و سوری و رشیدی و ابن ارمیه و
 بعد از تحقیق و تصحیح تفریقاً نقل کرده درین زمان بنیامین قبالا بدو لغات
 باضماء بعضی لغات دیگر و خلاصه قراید و جمع و بر غایت حرف
 اول و ثانی از هر باب و مرتب و محلی بلیا اللغه که در پنج سال تمام است گردان
 در جملاتی که بر این زبان بسیار و خوش و نوا از لطیف و عجمی و مشد
 غیب پوش است که هر جا نظر کنی اثر بر تو و خطای اندازند و رقم زده
 کلام عجمی و اصالح سازنده که نه افلاقی نیست که کلمات است بسیار
 که بماند بر و در این خطا و غلطی فصل بدانکه بنای کلام عربی
 است و مشت و حروف آن سه قسم است اول و حرفی بود و آن
 دوازده حرف است که با و تا و ثا و و ما و عا و وا و ز و ط و ظا و ثا و ها

آغاز لب اللغة

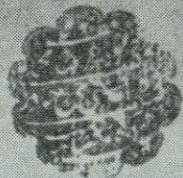
بکسر قاف تر آمد بقسط بفتح یاد و کسراف و فتح آن بسیار و با طبع مع اللام
 بمش بفتح قاف و یاء و یاء مع المیم بفتحین و جوشن و سطر
 سلخه یمین بر وزن شق و عید از هر چه مع المیم بضم نجته
 شدن و بکث و بفتحین نام ملکیت که انبیا بنیامین قبله است و طرف راست
 یمین بفتح دست راست و طرف راست و سوکند و مترک و قوت
 و توانایی یماصه بفتح کوا و تر و صحرایی یماص جمع و نام و لایت و نام کثیر
 کب و چشم که مقدار سه دوزه و ده میدید یماص بفتح و تشدید
 دریا ایماص و یوم جمع و دریا انداختن و قصد کردن مع الواو و یوم
 روز یا یام جمع و یوم الشاد و روز قیامت چه بنا و یکدیگر رسیدت و یوم
 بضم و تکلیت و بمعنی توجه و بضم المولف این فتح کلام الله
 نام آمد نامش را پنج سال تمام آمد و یارب بطر لطف و خاصان بنده
 چون خاصه بی مقاصد آمد کتب الحقیق المیزان سمیع از هر چه حاجی
 الحضر حاجی که الله فی یوم اول رمضان المیلاد فی سنه الف و مائه و ثانی
 بعد الف و الحجج النبوی صلی الله علیه و آله

انجام لب اللغة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى محمد المصطفى وخلافة
 احباء الله واصحابه اوتوا الخلافة والولاية والمدارية والصفاء
 والتابعين لهم في اوزار الصدق والخلة والافا اما بعد
 لقد سمعت في رعيان الشباب غزلا من منظومات
 القادري الزباني في العالم الصمداني جامع المعارف والامور النسخ
 الجليل فريد الدين نهور بالبطارفة قدس الله روحه في الجراح
 الرفاء الكبار طاب ثراه بجملة المليك المقدرة انفسا المالك
 طاهر روي بجماع تلك الالقباء الى عوالم قدس حضرت
 القدوس فقلت معانيها بالعربي المازني في هذه

مجموعه ش ۲۳۴ ص ۳۷ آغاز منهاج الهدى

نشان کریت ای جان که در بر نشانی
 یا من الی عشیق قل استقام
 نعمت جوی سبب در بر بیدم
 خفت عمر اکلیر حین نملیه
 هر بند یک دی بطریق درانی
 فتح باب رخسار العشق حین
 چو کبرشی در آنی هر عاشقان خود را
 آرگشت بالشرق کل عاشقین
 دل بر نشان کویت بخت عری
 ملکب عمر و العلم بانک مع
 تو که کجی آخسر ای جان که کون بکون
 فلم یفعل السموات العلی لیکن
 و ده جان برادر که شد زخوع تو کون
 و من الی علی علی منک
 و با عرفت نالد عمر حق منک
 بل مرکب العشق فی رخسار ما عرفت

آغاز منهاج الهدی

کتابخانه دانشکده ادبیات تهران

وَفَمَ سَمَكُونَ كَبَرُوحًا لَا أَصْلَ
 أَمَّا أَفَلَا أَصْفَحَ عَن حَوَالِي الْأَصْلِ
 قَوْلُ لَتُخَذَ لَذَهَانٌ مَدْفَعُهُمْ كُلُّ
 وَفِي زُرْقَةٍ لِيَنَّ جَسَدًا الْأَبْلَا
 أَرَدْتُ فَضْلَهُ لَعَلَّ الْهَامِ الْبَاسِ
 لَتَدَسَّلَتْ رَأَةً لِنَفْسِكَ لِي تَرْفَعَا
 وَمَنْ يَبْغِي الْعَرَى لَا يَجِدْهُ إِلَّا
 سَلْدَةً مِّنْ حُلٍّ لِّدَى عِزِّ الْكَلَامِ
 وَأَكْثَرُ أَهْلِ جَانِّ الدُّنَى طَائِفَةٌ
 وَلَيْسَ طَائِفَةٌ تَقْرَأُ مِثْلَ مَا فِي
 وَمَنْ يَبْغِي حَقِيقَةَ مَا بَعُولُ الْخَطِّ
 قَصِيدَةً أَوْ نَصِيحَةً الْمُهَلِّينَ مَقْصُودَهَا

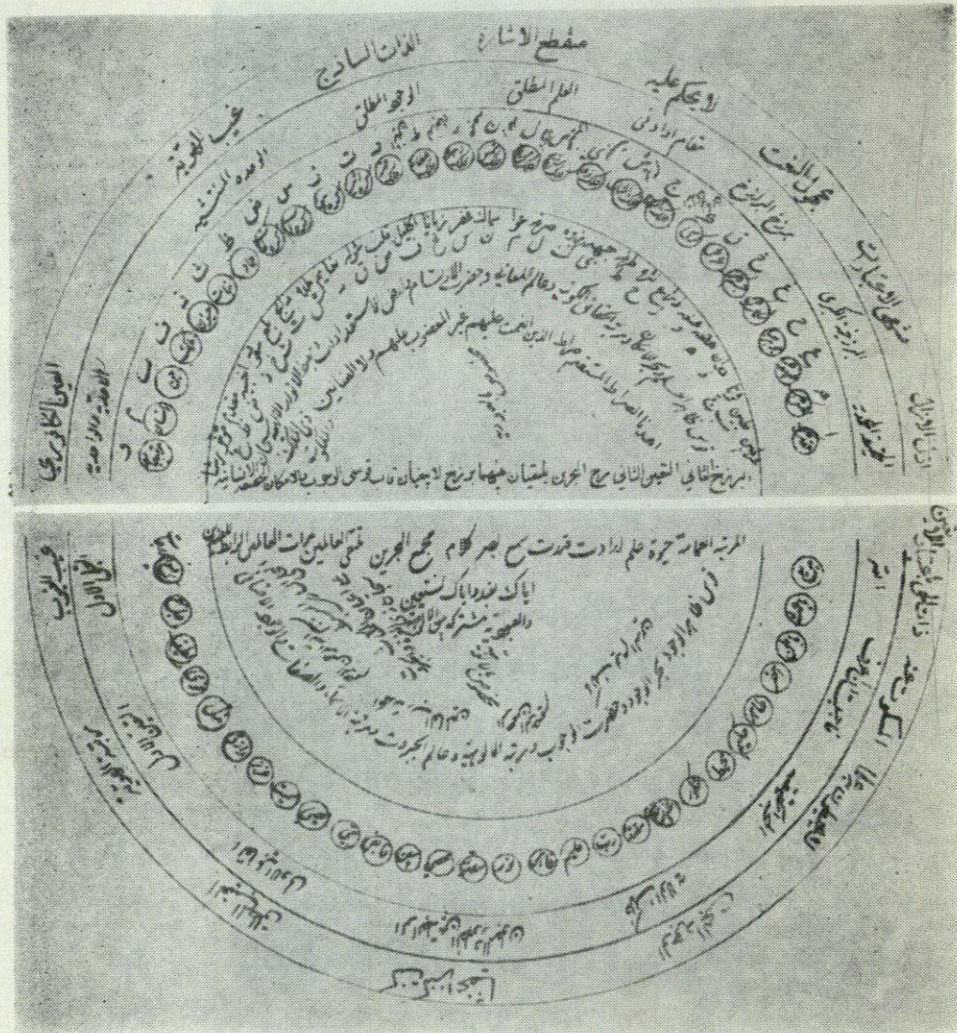
انجام منهاج الهدی

[illegible]

آغاز جام جهان نما

اصل و فرع او در صورتی که علیهم السلام آقا محمد باقر علیه السلام از دود
که طالب علم توحید و معرفت و محاسبه نفس و توحید و ملاقات اندامین طایفه
ایشان را بر دالین حاضر می شد و از کتاب ایشان و فهم جرات آن ظاهر
بعد از تفسیر اناس که در کتاب طایفه علم توحید و مراتب و محاسبه
باشد بسیار و از برای هر مرتبه دایره پرداز و صورت هر مرتبه را با باره نمای
و مبالغه صحرایات در خزان مثلاً و متوالیاتی اناس ایشان را اجابت کرد
و بعد از استخاره با ایشان مشورت شد و در ساله انام جام جهان نما
امید حضرت چنین چنانست که این رساله از خطا و لغو نگاه دارد و از خطا
و بالا جابه و در این رساله مشتمل است بر دو دایره و هر دایره مشتمل است
بر دوقوس و خطی که برین قوسین است دایره اول در آمد و دایره
دو مدت و حساب و جود و علم و نور و شهود و قیاس و تحقیق اول دایره دوم
در ظاهر و وجه که در جود و صف حاصل است و ظاهر علم که امکان از لازم
است و در رتبه ثانی و برین ثانی که حقیقت انسانیست که برین است
پس الواجب و الامکان و قیاس و تحقیق ثانی بر این است که الله تعالی بروج منزه
که از هر یک که در بطون و دواعیت و دواعیت مندرج بود و در هر دو در
دور

آغاز جام جهان نما

جام جهان

که ایشان مخصوص است عبارت از آن اتحاد است بواسطه اخاء و بر خست
در قدرت ظهور نور تجلی ذات لکن حکم غلبه یکی از اذهان مناسبت به که عاقل
ایشان در برین نماید و افعال ایشان بر آن غلبه در کتب و احکام و اذواق و اشار
ایشان ظاهر است و سخن درین دایره و در سر از او نهایت نبرد و اندر قول حق
و هویدای سید محمد تقی

انجام جام جهان نما

بسم الله الرحمن الرحیم
لا حس ثناء، ملک کف و کلمات، بود و ایستاد، مدح ثنائی در حلقه کمال
اشیت طالعک، خداوند سپاس تو بر زبان می آوریم و تبارکش تو بر دهن می نمایم
هر چه در مصایف کائنات از جنس انیس و محاسن است همه بجا خط و کبریا تو
عاید است از دست و زبان ما چه آید که پاس و تبارش تو را شایسته و جانی
که چگونه و کوه ثنائی توان است که خسته باجی اینجا که کمال کبریا تو بود
عالمی از بحر خطای تو بود ، ما را چه حد و ثنائی تو بود ، هم
حد و ثنائی تو سرای تو بود ، جای که زبان آوردن فصیح علم فصاحت انداخته
و خود را در ادای ثنائی تو حاضر باشد هر شکسته زبان را چه امکان زبان کشاید

آغاز لواحق

بسم الله الرحمن الرحیم
بسم الله الرحمن الرحیم

تعلق

هذه الرسالة في قانون اعطاء المسهل وتناولها

تأليف محمد باقر بن عماد الدين محمود المنطبي

بسم الله الرحمن الرحيم يا مهمل القعاب يا ملهم القواب جل ثناؤك

لا اله الا انت انت الله عليك انت كما اثبتت على نفسك صلوات

نبيك ورسولك واكم الذين هم ائمتنا دينك اما بعد لا يخفى

على ذوي الالباب ان امر العلاج خصوصاً لا يتفرغ بالدواء من

اعظم المهمات لانه لا يمكن ان تبرا اكثر الامراض المادية الا بال

سببها وذلك انما يمكن باستغراق الموراة الفاعلة لها بالادوية التي

مجموعه ش ۲۵۳ ص ۴۰ - ۴۱ آغاز قانون اعطاء المسهل وتناولها

اضعاف ذلك حيث يمكن الاستفراغ بالادوية الملينه فلا تعدل الادوية
المسهله القوي وتدرج من الاضعف الى الاقوى اذ الميمن الاضعف
الا عند خوف قوات القوة فتبداء بالاقوى في ما قدرت ان تستفرغ
بدواء مفرد فلا تستفرغ بدواء مركب وكلما تيسر الاستفراغ بالاقوى
فلما تنجز ولا الاكثر فان ذلك اخف على الطبع والمفيع فعلا في المرض
ولا كالمعوقه الادويه برائ العين لئلا تعلق فيها فان الخطأ في ذلك
قدره ولا تلفت لا الادويه الغريسه الجذوه ولان الادويه القويه
القتاله ولا يستعمل منه الا بقدر الاحتياج لا الاستفراغ ولا يستكره
من مقداره فانك ان فعلت ذلك فقد اخطأت الينا وجدت
من الصغرى مكره والحذر من ذلك لا يركب

واکه هر یارش را نکست هر دو انگار
 هر چه بود چاره و هر چه شد خوار است
 باز هر نفس منم است و فخر از آن
 هر چند شش فقر و هر چند فقره کز آن
 باز هر نفس منم است و فخر از آن
 هر چند شش فقر و هر چند فقره کز آن
 باز هر نفس منم است و فخر از آن
 هر چند شش فقر و هر چند فقره کز آن

انجام قانون اعطاء المسهل وتناوله

رسالة في اصول الطب والمركبات لعبد الله بن محمد بن
الاستاذ ابو علي احمد بن محمد بن عبد الله بن محمد بن
الاستاذ ابو علي احمد بن محمد بن عبد الله بن محمد بن
بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله
اما بعد فان خادما الصاحب كذا الكفاية لما دلتني انار انعام عليه وعلى
احبابه اليه وتراوت الاناء ليد طلبة شيا يريد ذو افق الحزم واعماله
فيما يتفرع عن علم الشريف يزيد باشرافها فلم يجد طريقة اعترضه ليد
تيسر في طريق العلم وان اختلف اجزاء فدمعة نفسي لا تنصف شي من غير ضعف
شرح كل من خرفته فاعتر في الكتب ليزداد في كوة الشربة وليكون ليصفحة
وسموا لا يتغير المحققون في هذا الضم عن واعتمد في تصنيفه على ما
ما يحتاج اليه الكابر دون الا صغر وحصل ذلك ابو الباشا شمس على اصول الطب
المقرقة بها والمركبة وذكر عليها واجزاءها والابواب ومعادنها وانما كانت
على ذكر المركب والعنبر والعود والكافور اذ كانت ملاصق لركب
منها سائر الاعمال المحمونات والرها قصده الاجازة والاختصار في دون الاطالة
والاثر والله اعلم عليه من حسنا ونعم الوكيل اجزاء من المسالك
واجود الصنعة تقع الآلة النذرة ومعرفته ان يكون كل راجع منها عاونه
درها الا بزيادة درهم او نقصان درهم ولزم جلد يمكن رؤيا الشيا
فيها ويكون النافج ملاء ليس عليها طامة شرة فاذا اقيقت يكون وزن
جلد النافج نصف درهم اولم في درهم واثمن عظام يفتق به المسك
ويرغف بمدة راجحة ومن اراد تحقحتاج لا استمال شمس الكافور والماورد
على مسحة ولا يجوز ان يسخن في اليوم اكثر من مرة فيساقيل وكل طبيب يحتاج فيه
للاستعانة من المسك الجيد او البتة الماد فان لم يجد من هذا الماد ثلث
مشكال واذا سخن شدة نصفه الزعفران المسحوق ويعد التبتقي ويكون
الذوا في لطافا قليل العوز كل راجع منه درهم لاسنة درهم واذا

آغاز اصول الطيب والمرکبات العطرية

اصحاب الدیانة متفرقت احدی کو ابدال سعاده علی فکله السیاسة وبعده السعدیة
 عین انان واران عین شملها فیما بعد الحاسن للایام الاربعه فی طریق
 الرث وکلا صبح النجاس من المقتم لید الابداد وهو علی الحزین شیخ الکلیون
 ملاذ الناحیه موله معاذ الدرس والفتور شید مباه الزه والنعوی
 سلطان العلمان البتقون برهان العوا، المحققین سیف المکرم والدين
 یجدوم الم التیقین بکاید السیما، العالم العالم الزایه احمد النفاذانی
 للاداره کشف حفظ الصداقه ولم یرد واحد من الاطباء لاسیما ولم یلانه
 واحد منهم للمعاجزه فی المرض ومرتبات عن الدارک لاسیما فی المرض
 لعدم الاطمان وضعف قوه فی الجملة التصدر لیدارک یدین للراضین
 امر خیر وضار عن طوق الصغیر والکثیر فانه علاجها لا یحصل علی السهل فخصوا
 فی سنی الشیخه والکثیر لیمع انکان متوجها للاحقه فحاط المکرر والکثیر
 متفهمه لصلح الملک الملک لا یوم الدین فقتدیت مع خدم بایه ترتیب
 غذایه وکرامه وقصصیت خدمه المعایج الحقیقه الغیر العنیقه القویه الخیریه
 القدر لعماد الکفاح مستغنی فی هذا العمل من الارباب ان فی علی الاطلاق ثم کان
 یخفی فی انشاء المعالج الملطاعه والمغال امور غریبه غیر طاهره وکدرش بالبال
 فاروت ان اجهها فی ذهن ما یحتاج به یدین المرضین من الحد والسب
 والعلامة ومن المعایج الواقع علیها المداومه والاقامه بأربعین الخطای فی هذا
 الباب وظالبا للصواب من مفتح الابواب ففتیت هذا الاس الذی فی منافع
 الذی بالآراء العالیة لایذ البتة من علی مباه الخیر الذی الرفقه والعلی
 وحیمة من وجهین الشیخیه فی بعض الاعراض الدامیه من المرضین المذکورین
 المحاشین من الرطوبة والبرودة علی الاکثر ولذا یعرضان للشیخ بسبب
 غلبه الرطوبة والبرودة علی فزاجه کثرت کما یکرر والکثیر والشیخ یاردان

آغاز الرسالة الشیخیة

ویرت علی الماورد وبعده تکلیف العظم فقد دهبوا علی کس الاشیا الحارة و
 صدق لهم کمال الماورد منظره قویه فی المصنوع لاندفاعها صلیب السند
 المستحلبه فی عرق المحل لراب الزمان الخلو والمز وکذا عرق المجرود کمال الماورد
 واکثر الغدایه فی تلك الايام علی کمال دماغ بدون الاماویه
 سکون الحارة فعاد لا التدیرات اب بقه النافعه لتمام
 العافیة علی ما هو المرام انه ولا الاضغ وید
 ازمة الاهتمام والاعتناء منه علی
 التمام والسلام
 نت

انجام الرسالة الشیخیة

بسم
اقول لک فی هذا العمل ثمانية صفات بعضها من جواهر وبعضها من المعادن
الاولی فی الکلیس خند فرال

رساله فی الکیمیا

تخیز ز کیه بر خوار باب بجا بر اصفیای بر اصفیای
و مجرب بخوار بود که اکثر مردمین اهل قدرت را و قدر
و منزلت و اغلب مافوقین از باب سکنیت را و کرامت
و کیفیت و جوع و بفرق موانع معوله اهل عقاید غیر
مجموله اسلام بلاد و اعظم سواد فتنه بنا علی هذا بنده کذا
و و کلمه در تحقیق اوزان اعظم و یا رند و عجب و ایران
با مجملی از صفات الجواهر مرتب و مقدمه و چهارمین و فائده
مقدم ساخت و الله المستند و علی الله العزة و الهمة مقدمه
در مقادیر اوزان محتمل بر سنجیده جلوه اول در وزن
من و تیر و توبیحات و تانک و ماش و سنج و سبزه که از وزن
معمول مصطلح شده و او را که فتنه است چنانچه یکین و شش و هفت
زمان ایالت خاقان اعظم شهریار عالم صاحب دین فانی ابو المظفر

مجموعه ش ۲۷۷ ص ۴۳ آغاز گوهرشناسی

شستن زایل شود و دیگر لادن از بلاد شام دهند بهم رسد
 اما بر تنش قبر است که از موی ریش بر رخسارش بزرگوارش
 کیه و حرارت نفس موی ریش او وقت چیدن بند و بر تنش
 بر نی بایل باشد و در نهایت خوشبو و خوش و قمر که بر تنش
 بنایت بود خوشش دهد اما بوی آن زمان حاصله را زین دارد
 و اگر چه در شکم دارد و به شدیم شغال لادن خزانند بجز
 و زنده و در ساق نوزد یک بجز نباشد اما اگر در بخور و او مان و تیرت
 مستحیات زعفران و در طریستان و کشته و کشته و کشته باشد
 لیکن بر تنش کشته و اعلی است که از نازند از آن در کشته و اعلی است
 بنقره متعارفت نیز که در قوت در ایمنه یک شغال آن کار شغال
 زعفران جابار و کینه و دغایت فرخ بخش و مقدر و منطقات
 قوه ل و دراع و در نیک شغال آن از صفات و صفات و صفات و صفات
 شرف و از اسلام
 و الا کرام

انجام گوهر شناسی

مرآت الکرامه
 بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوات على سيد الانبياء والمرسلين
 والآل الطيبين الطاهرين عذيب لبيب حمد وثنا لا ياتي شاحسا
 بيان زبانت که فلیج رواج بوستان و درستان بلواج کاخ
 و نامش در زنده و نچترگان دیده همان چشمانش کلین الیقین
 چیده باشد اما بعد چون ذکر جمیل و درستان رب وکیل ملاعت
 جلیل است از اخوان انکرمین عباد سکنه زنام و صحت و قوت
 بعضی کلمات شبیه اعیان اسل ایمان سوال فرموده بودند جواب
 در مقدمه و مرآت و خاتمه یادگار سامی بعضی از شایع قدس الله روحهم
 و نامی اعظم ظهور نور عنقر ایشان با احوالی که در کتب جمعی روایت

آغاز مرآت الکرامه

طول موجب طلال دانسته ختم ساخت سبحان ربکم

رَبِّ الْعِزَّةِ عَالِمُ الْغُيُوبِ

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

رَبِّ

الْعَالَمِينَ

انجام مرآت الکرامه

رساله معرفت تقویم

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس کردون اساس فلک کرایسی را که شعل انجم
از جوارخ قدرش یک پر تو جلت آلاه و درود سما
حدود آسمان مرقه بر آکه افواج کواکب از معراج منیل
قدرش یک را کب صلاوات علیه و آله بعد از تنبیه بیهوده
و صلاوات زکیه چون اکثر اوقات اهل زمان را
با اختیار ساعات تقویم رجوع است در قوم معطل
سنوات یکند از دشت جویه مند پاره مخلوق
کمرن عباد سکندر آملی مرید رساله برود زوده مرآت

آغاز معرفت تقویم

برشت صفحه تقویم آن سال می نویسد و بن ماه درود
و مدت بنماید که چه قدر خواهد ماند و چه قدر خواهد گذشت
از چه وقت به بوسط کی خواهد رسید و زود در اینجا می رسد
و کت چه قدر است و تا پیش در چه وقت با قدر که می رسد
صالح قمر و اصحاب فطر و اصحاب جرم قد مکند بفر هر یک از فرم
و قطره او را در دهان صبح قرار داد و اند هر صبح را بخت منفه
اگر نیم جرم به بند کوشش صبح بیکر ده و اگر صبح به بند صبح

و صبح فطر را بخت مکند و بفر

هر یک از تمام قطره و جرم را نشن

و اگر در دهان اند که اگر

نیم جرم بیکر ده

و اگر در دهان اند که اگر

نیم جرم بیکر ده

و اگر در دهان اند که اگر

نیم جرم بیکر ده

انجام معرفت تقویم

بسم الله الرحمن الرحيم
مرآت القی

حمدی که شیرازه مجموعه مخوقات منو و شکری که
غازه رخساره مملکات مربوط بران آمده بادردی
که افاده کجینه بیان برکاتش و استفاده سفینه ایان
بیاتش مستوف و مبرهن است ^{بکمال} و سیل طریق
اصل مسافت بعد از وصول سزایه جهان نیاز و حصول
برایه عالم مستیاز چون در حدود ایام سینه پنجم
چهره کشای حریر این صورت پر از نمای آینه این
در پرچم الدین که از را بموجب ثم اتج سباحت
بلغ مطلع الشمس عبوری مخصوص آباد ملک بنگاله واقع

آغاز مرآت القی

افتاده بود رسید ای حی قیوم و الله بکل شیء علیم
م تر تم اتم مرآت القی

نجام مرآت القی

مرآت الشروط

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد قدس از نهایت و شکر متزه از غایت معنوی
که با تقضای دان من شی الا تسبیح مجده ذرات
و ذات جمیع کائنات بتلیل ذکر او قیام و درود
نامعد و صاحب مقام محمودی را که ابعاد مولا
موجودات بغیض زاتش ایجا داشته بعد از
ادای حمد خدا و ثنای بهترین انبیا مولا ابراهیم
بر آرای اول الهادادان ارباب ابقان محو
بود که اهل و عا و تسند یکی اصحاب غنی و دولت

آغاز مرآت الشروط

کیف احمد رخصت یاکت نیمه تنک و قدر در دته علی نقیه یک
و کیف تریسین من عطا یک و قدر امرتین بدعا یک و انما
مقبول علیک ملجاء الیک باعدین و بین اعدائی کجالت
بن المشرق و المغرب خطف البصار هم عتی نور قد
و جلال مجدک انما انت الله المعطر جلالت النعم المکرمة
منه ناک بطایف رافک باحی باقوم

يا زهرا الجمال والارام
وصلى الله على محمد وآله
الحسين بن محمد
باجم الزمان
٢٢

انجام مرآت الشروط

بسم الله الرحمن الرحيم
 هذه رسالة السيد بن محمد القادر النجاشي من كتاب اقليدس
 شرحه ابن سينا المتعارفين في حسابها وادخل في اثباته واثبات
 الى الرابع من اثباته اذا اخذ الاول واثباته من اثباته
 والاثبات من اثباته الى الاثبات كاثباته من اثباته الاول
 واثباته من اثباته اذا اخذ على اثباته الثاني والرابع واثباته
 من اثباته واثباته من اثباته اذا اخذت على الاول من اثباته
 من اثباته من اثباته الاول الى اثباته من اثباته من اثباته
 الى اثباته من اثباته من اثباته من اثباته من اثباته من اثباته
 من اثباته من اثباته من اثباته من اثباته من اثباته من اثباته

مجموعه ۲۸۴ ص ۴۳-۴۴ - آغاز زیادات عباس بن سعید

فاقول اني نسبة آل ابر من نسبة آل ابرهه
ان قدرة ابرهه نسبة آل ابر من آل ابرهه واما انما
لاول فبنسبة آل ابر من نسبة آل ابرهه واما انما
متبادر فقدرى واما ابرهه نسبة آل ابر من آل ابرهه
ما اردنا ان يستبين ثم ما وجد من زيادته عباس
بر حصيد وانه واهل بيته

انجام زیادات عباس بن سعید

[illegible]

آغاز اغراض مقالات اقلیدس

اول و هذا ما بطل قول من يقول ان الخط الا عظم انما
 اعظم لان في الامرين اربع حوصفت في الاية لا طول لا
 ولا عسرة او ذلك ان الحكم موجود ايضا كما وصفنا في
 في الاية لا اول وعلى هذا الفيس توال الخطوط
 المكتبات والمنفصلات على ان سطر من
 قد شرح من ذلك ما ذكره في غرضه
 والله اعلم

انجام شرح الخازنی

بسم الله الرحمن الرحيم
 شرح صدر المقلد العاشر
 من كتاب اوقلديس لاني الحسن
 والاهوازى رحمه الله

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا فضل الله العظيم
 هذا الكتاب ذكر فيه شرح وجمل ما يحتاج اليه من المقالة العاشر من كتاب
 اقدس والذي دعانا الى ذلك هو اننا راينا في واحد من اهل هذه
 الصناعة قد شاطى شرح هذه المقالة ثم راسم قد اغضوا عن تفسير
 ولم بالعواقي الاستقصاء ولم يرتبوا ما شرحوا على حسب الواجب
 كما الشرح بتور غامض المعاني غير مرتبة فزينا ان يطلع في استقصاء
 احوالها وشرحها وترتيبها على غاية ما يمكن من التقصي بسبب الطاقة وبلغ
 المقدور مما افادنا الله تعالى من هذا العلم واحضره العظم من معرفة
 اسوطا غير طاعن على احد من المتقدين اذ كان الاخر هم يتقدي و
 بنورهم نتدي على انما مع ذلك لا غول ان لا اول لم ترك لافوضيا
 وكما يقول كم من شي ترك الاول لافوضيا واهل الموفن للصواب قد صحت
 هذا الكتاب ثمانية فصول الباب الاول
 في تفسير المصطلحات المستعملة على ما يحتاج اليه في هذه المقالة
 الباب الثاني في تاسيم ايطوح على ما يحتاج اليه في هذه المقالة
 الباب الثالث في احوال الخطوط المفردة الباب الرابع

آغاز شرح الاهوازی

تم الشرح وواجب العقل قد لا
نأه واصل الله سيدنا
محمد آتيني وآله و
السلام
٢

[illegible]

ابو بنو الخلدی سرور باد
روان خلدی الدین خاں

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

مجموعه ش ۴۲ ص ۴۶-۵۵- آغاز اسرار صلا

بسم الله الرحمن الرحيم و بسم الله
سپاس و ستایش پروردگار را که بر تو نور از لمعات مجلس آفتاب
خفا قرآن و مشرق آفتابان سخن تا هر دو از رفیع انوار کائنات
بخورید رسید و لذت من از سلاطین که اینک راه نامراد انجم صلح و جفا
آله کلاه ذکره الذی الودی و هم غزوه الغافق و نوبت نامه که بود
سایه راه کمال و نیست و چون در کمال کوه دانش و شمس هر یک از این دو
خوشی است نهفته اند و لذت مستعد آفتاب و عیار نور است تا نو خورگاه
زمانه آفرید از دانش هر یک نوعی است و لذت کمال این دو نور
بر آنکه در روز قیامت باز از رحمت که بر محکم نوبه کمال خیر در میان
تفاوت نوبه هر یک از اینها ظاهر می شود تفاوتی که عیار نورند
تا به صومعه دلالت کمال کریم و لذت به شیخ فخر الدین غلامی است که
بسیج صدر الدین نور رسید و لذت کمال فخر علی اکرم سید محمد نصرت
و لذت یقین انوار کمال چو احرار و فخر من حکم لغت چند کمال
خود و سعادت نامی به آرد و نور از لمعات نام نند و به سلاطین خیر
اصول کتب سعادت فخر در ملک کائنات معتدل است به سیر طایفه

آغاز ضوء اللمعات

[illegible]

انجام ضوء اللمعات

[illegible]

انجام اطوار ثلثہ

بسم الله الرحمن الرحيم رب سبر وتحم با فخر

[illegible]

آغاز مناظرات خمس یا گلشن

[illegible]

انجام مناظرات خمس

بسم الله الرحمن الرحيم ربنا رب السموات والأرض ربنا رب كل شيء عليم

[illegible]

آغاز مناظره بزم ورزم

طالب فی میره نه اود و حیرت کن اود که اود و حیرت
که از وقت بچ و طاری اوست و کما که ساجد است و اود
ساجد است و تسبیح بخواند و اوست و لذت برد و اوست که اوست
که لذت بخور و طری که موضوع افتد تا از و خواست
نبر و ک این و اصل که دوان و اوست
الغیر بحیرت و کما که ساجد است و اوست
و علیهم الصلوة
عشام

انجام مناظره بزم و رزم

بسم الله الرحمن الرحيم رب سرونم بالخیر

سپاس و ستایش پروردگار را که غرور و غفلت منتهی خواهد
معارف و سنان حضرت شریع و خدایین ادا آسمان و زمین
استغفار و توبه را که با او میکانی است که از من و وجود کان
دانش و منس المدهم که منس و ایام تمام رسیده تبارک العزیز
بل العزالی علیه السلام که منس و ایام در روز اول و دوم و سوم
بر برگیده که در سوره آسمان هر یک از سوره رسالت و اتمام و فواید
زین مفسد را با قدرت و ابرار اول و اخیر فیض اتصال با و می آید
به محو که حاصل است نه و همچو منس حافی اهر رسد و اول منس
بوسیدن پادشاه و دیگر با منس عالم الکلی منس و ایام منس و ایام
نکات منس و ایام منس که در منس تمام که در منس منس
و منس و منس طبع دانش و منس به منس منس منس
تبر عیالت منس و ایام منس و ایام منس که در منس منس
بنا و انشای منس و ایام منس و ایام منس و ایام منس

آغاز رسالہ حروف

شرح شطیحات

بسم الله الرحمن الرحيم بدایه بنماز و خجانه و شرا بنماز اطن عارف کامل را گویند
 که در معرفت و حقایق و شوق الهی بسیار باشد و ترسایه روحانی را گویند
 که از صفات دمه نفس اماره تبدیل یافته باشد و مصنف صفات حمیده شده
 باشد و بر ساحت و اروغی را گویند که از عالم معنی بر دل حاکم فرو آید و به
 نقلی باشد معنی را گویند که در صفت باورای صفت بر ساحت ظاهر شود
 و بر وجه امانت عالم معنی و اطن عارف کامل را گویند که کافر کسی را گویند
 که یک رنگ و وحدت شده باشد و روی از هر ماسوی اهر بر تافته و در سوا

مجموعه ۶۵۳۳۱ ه آغاز شرح شطیحات

الجنة تام الوجود وهو الحق واما العوالم الخبيثة والنفسانية لانها تها
 وكل العقلية لا تخرج عن تلك العوالم الخبيثة المحطة تخرج العوالم الروحية
 والجنسية والعلوية والنفلية والعقلية والنفسية والعلمية والفضيلة
 والمعدنية والنباتية والحيوانية والانسانية فلهذا معنى الحق على الاجمال
 وان احتاج الى التصيل فسكت ثم راجعها مفصلا ان شاء الله تعالى
 حصه الترجيح المنزه عن التلذذ والاحاد بحجة اولنا كس من الاقطار

والافراد

بسم

انجام شرح شطیحات

نگه دارد سخنان که آن نیکوست و در سخن مسافر بود که اصحاب ظاهر اند
 او را مشاهات و عدو و بر یکی نقلی و دیگر صورت انچه نقلی کرده
 اند بروی دیگر او را آن نقلی هر که در نقلی صورتی موازن اعدا ملائ
 سالم ماند در لغات سود یا بدی شمار یا کار بر تافته یا دار

بسم الهدایات

بسم الله تعالى وحسن

لوقفة مع ربك

الانی سنه

۹۱۸

م

م

انجام الهدایات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين
 سپاس بی قیاس واجب الوجودی را که خواص امت مهدی را نجات داد
 از مباحث علوم ربمیه محض فضایی و فیزیکی کسب و اعمال و اشاراتی نیاز
 کرده اند روح معانی از یکباره بیدار و استدلال و مخلصان را خلاص بخشید
 از کلام مالا یعنی و کثرت قلوب و از مظاهر و معارف و خلاف و جدال
 و از بشارت انوار مجیدان با شراق انوار سبحات و جبهاتی مرتفع کرده استارانی
 و اشکال اشکال و صلوة صلوات زاینات بر سید رسل و هادی سبل که
 مهران غانی طاعت جمیع جلال را راه نمود بطریق نور جلال و علی اکبر جمیع جرم
 و الامت بیان اصطلاحات در باب که با کرم ترادوست و هفت
 تالیف شیخ الامام مولانا عبد الرزاق الکاشی علیه الرحمه باب الالاف
 الالف مشابه الی ذات الاحدیه ای الهی من حیث انه اولی الالمشایق اول
 الازال است با الف خوش اشارتی فرمود شاهد معشوق با بنود
 این سخن از کمال مایشو که آن ترا کمال خواهد بود محقق این سخن در رساله
 اشارتی در فاعلم ما ذلک الی اتحاد شهود وجود واحد مطلق است
 از حدیث که جمیع اشیا موجودند یعنی اما تو تمام حقایق بذات بر آن
 ...

آغاز ترجمه اصطلاحات صوفیان

بیدار شهود و انجذاب از شهود با صفت اعیان بی نظیر اصطلاحات نوشت
 خوش بیانی و عبارات خوشیت خوش خوان و خوش دان و خوش بگو
 علم حائس و کالات خوشیت است اطلاق بر آن الکلی
 السلام فی سبیل صفت ثالث شریفان اول
 ...

انجام ترجمه اصطلاحات صوفیان

معلوم نتدبر علينا في مثل الحالة توجيهه فواستحضر معلوم آخر فالماض في ذهن الي
ليس العلم بجملة واحدة، وكل غير شبح الإلتحاق فالحكمة التي فيها العلم والحق الكون
النظرة الإلهية بوجهين أحدهما أن إمكان طلب الحقيقة يقف على تصور الكون
والقول والمقابل التي غير متصورة لنا لما سبق أن تصور العلم على ما أسسوا
أو عقولنا وإزاحة الشك الذي هو شرط التصديق المشي التسليم أيضا وثانيهما أن
أظهر الأشياء الإنسان وأقر بقاءه هو بوجه التي إليها يشهد كل أحد أنه إن فقد
تحت زوايا تلك البنية هذا فالأكد أن تلك البنية بوجهها فمنهم من قال هذا هو
الحق ومنهم من قال ليس كذلك ومنهم من قال جزء الجزئية في العلم
ومنهم من قال البراج ومنهم من قال النفس الباطنة وإذا كان علم الإنسان بالحق
يؤيد له وأقر بقاءه كذلك فليس يكون حاله في معرفة الحق الأمور وأبعد ما كانت عنه
والجواب الأول أنه نظري في التسليم في الزم لأن لزوم النتيجة عن التبعين
إذا كان جنوديا وكما كانت في عينها البتة وبواسطة شائعا إلى كل وقت علم ضروري
أن اللزوم عن الضروري علمنا بصورة الحاصل علم وغير الثاني أنه معلوم
التصور يقول التصديق والعلو هو التصديق وإذا وجد ميزه غير غيره التصور العلوم
وعن الثالث أنه ما من إلا الحق وعن الرابع أنه قد نقل القضية الشرطية
ومن ثمة عن علي بن الحكم يزعم أن الحجة التي لا حجة في حدوث العلم بها حال العلم
في ذلك لزوم وذلك على ما كان اجتماع العلين دفعة في الزمن وعن الخامس
من أن العلميات غير متصورة في حقايتها لكنها متصورة في موضوعها المشتركة
فيها وبين الحقائق وذلك لأن إمكان التفتيق وعن السادس أن ما ذكره توفيق
في هذا الباب هو العلم بالحق

[illegible]

بكون سلكه ولا يملكها الا الله العليّ ربّ العالمين وما بينهما من النسب الا حياء انا على
 من صديقنا في زمانه فانه الامان بسوء مثل ذلك الدنيا والناس في
 مثل ذلك العاقبة وما بعد ما بانها اهل ذلك الا حياء انا على
 الا حياء انا على ما بعد ما بانها اهل ذلك الا حياء انا على
 وللحمد انا في باده سورة فاصلة لا يعلوها انا اجتماع مع قاصتها خاصة
 اخوان في الارض يقبل بلبعثنا الاضية سورة النطية والشرية يقبل مع
 احدهم الذي لا يبعثه ان يقبل المراد في هذا العصر باستغناء الى الان
 فلا يقبل امثالها انا فاصلة من الدنيا لا فاصلة الدنيا الى الدنيا
 بين الدينين في استغناء انا في الشان اللهم كتابه استغناء

في الامانة والاعطاء والبر

المراد والادوار

نحو مثل ما سبق

لا يبعثه

انجام مصابيح الهدى ومفاتيح المنى

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآل محمد
 انا في سالمة ايت در سال کردن از بربع جبهه انا في کد او اربع دستور بن خواند
 و ايت ايت از التهای صدیه که اکثر احوال نجومی و امور حسابی بطریق
 ازین آت روشنی و مبهم میگرد و درین خجسته ایت آسان است و منفعتی
 بی پایان چنانکه در مؤلف این کتاب خواجگی جری میگرد که در حکام حساب
 هندستان رسیده و اسطرلاب هر که در آنست و از هر که در آنست اسطرلاب هر که در آنست
 نموده و بعد از آنست که در آنست و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 خواهد که این علم در اینست و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 سوابق باشد و ایت ازین اربع دستور را ایت که در آنست اسطرلاب ایت ازین
 استواری نماید و در این کتاب را بصورتی با هم بفتح الجبهه شمس
 باب اول در بیان الفایده خطوط و در آنست که در آنست و در آنست
 بیان قوس که آن ربع دایره بود و دو نصف قطر و ایت قوس را قوس ارتفاع گویند و آن

آغاز مفتاح المنجمین ش ۸۵/۱ ص ۲۷ و ۶۳

مقابل و بسوی شرق و جنوب و در آنست که در آنست و در آنست و در آنست
 بر مثال خطی مستقیم که در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 و چون در آنست و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 با اینست که در آنست و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 در میان حقیقه باشد و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 شمال بر نفس هر چند سطر باشد و در آنست و در آنست و در آنست
 جنوب از آنست و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 پس از اینست و در آنست و در آنست و در آنست و در آنست
 قلمه فاعلم انما یفهم من هذا

انجام مفتاح المنجمین

هاتم المنطق
 بسم الله الرحمن الرحيم
 مقدمة المنطق في الدلالة كونه شئ حيث
 بد من العلم به العلم به الآخر وبق لا قول الدال والشارح للدلال
 ولان ان تكون منهى عن علاقة الدلالة عليه من شئ آخر
 فخرج كل مرجع وتلك اما ان تكون ذاتية او غير ذاتية
 والدالة هي التي تكون بينهما مع قطع النظر عن الاموال والحق
 يعني يكون الشئ دالة به لوليه بانه وبه هو مرتبة من
 حقيقة امر خارج والعرضية هي التي لا تكون كذلك
 وكونها مرتبة من كون العلاقة بينهما مستمرا لا سورا الى حد والنا
 في ان يكون الدال على الشئ دالة به لوليه بانه وبه هو مرتبة من
 حقيقة امر خارج والعرضية هي التي لا تكون كذلك

آغاز المنطق ش ۱/۳۰۶ ص ۱۰۸

ثم المقصود بالسبب انما هو الخلف من المقدم
 هو المستعان عالم ملك را عالم حق واجسام
 میگویند و عالم ملکوت را عالم مثال و رزخ
 و ارواح منبها من عالم جبروت را عالم عقل
 و مجرد خوانند و عالم لاهوت نیز میبماند که عالم
 لهوت باشد که هر چه در عالم ملک است و در عالم
 ملکوت است در عالم لاهوت نیز هست بر این
 اساس که عالم ملکوت از عالم ملک است و در عالم
 ملکوت است در عالم لاهوت نیز هست بر این
 اساس که عالم ملکوت از عالم ملک است و در عالم
 ملکوت است در عالم لاهوت نیز هست بر این

انجام المنطق

هد استی بمنساج العبادین
من نصایف قدوة العباد المحققین
اعلم کاشف رسل الدقیقین حجة الاسلام محمد بن محمد
بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله الملك الحکیم الخیر والکرم العزیز الرحیم الذی
فطر السموات الارض بقدرته وبر الامور والادین
بحکمته وما خلقت الخلق والانس والعبادة قال فی
واضح لقا صمدین ولد لیل الایح للناظرین ولكن
الله یصل من یشاء یمدی من یشاء وهو اعلم بالمهدین
والصلوة علی سید المرسلین وعلی الله الابرار الطاهرین
الحسین المومنین اسما بعد بداندی برادران
که الله واری جمعا وتماما وراحمین کرم الله وکرم عباد
مومنانست وکرم عبادت ونباست ونباست وکرم
صالحین وکرم عبادت وکرم عبادت وکرم عبادت
الحسین وکرم عبادت وکرم عبادت وکرم عبادت
بهشتت قال الله تعالی واما انکم فاعبدون ائی من
غای تمامانست وکرم عبادت وکرم عبادت
والانس والعباد وکرم عبادت وکرم عبادت
الابرار ای معرفت وعبادت پس ما نظر کن

آغاز منهاج العابدین ش ۲۴۷ ص ۶۳

طریق عبادت ودر آن تأمل نمود برادران
تا انجا آن راهی دیدیم بغایت دشوار و طویل
بسیار عقبات سخت مست در مصافط عظیم
بسیار مواضع یوشیده مهالك و مقاطع بسیار
هشمن و مزاحمه زن باید که جویند با سنده
که راه بهشتت و سید المرسلین صلیت الله علیه
علیه فرمود است او الحق حقیقه بالکاره و ان لنا
حقه بالسموات یعنی بهشت را هم میارایند
در آمده است و انتر اشعوت کرده در آمده است
و همچنین فرموده است الا ان الجنة حرم بوی
الا ان النار سهل فشهوة قریب بدین معنی
یا ابراهیم نموده آمدند راه و منفعت و کارون در
تراجع و شغل بسیار و عرق و زحمت و تعب و
توبه و وسوسه و ورطاعت و زحمت از آن لایست
فانما شد با زینا بدو رست و انداخت و هر طاعت
فیروزه و تمام یافت و همچنین اید ابدین شد و هر
طاعت حیران اید صمد و کشت نعمت الله عز و جل
الله پس این کار است مشکوک و خطی و خطی و خطی

آغاز منهاج العابدین

میکنم و از نیت خیر اعم از هر چه قلم بدان لغزیده با قلم
 بدان رفت و مجتهدین طالب مغفرت و عفو بیکم از آنچه
 دعوی کردیم و اظهار آن کردیم از علم بدین الله
 تعالی مع الاعتراف بالتقصیر و اما استغفار
 میکنیم از کسای که موافق و مطابق کردار ما
 بنیست و مجتهدین عفو و صحت میگویم از خط و کلام
 به مقتضای قریب کشید در نوشتن این کتاب
 و در نظم و نسق سطور که نوشته شد و از علم
 کدفاه کردیم و افتاده گفتد ایم و از حضرت محمد
 بنصره و انبیا و اسلاف و ما را و شما را
 این مراد را دینی قویق ندارد بعد بلایه میداریم
 و این زمان ببال نکرده اند و در ترازوی اعمال
 صالحه نهند و مرود نکرده اند از خود کردیم و هو
 العفو و الرحمة ایست بخیر استیم که ذکر کنیم
 و در بیان او هم و در شرح کیفیت سلوک طریق
 العز و البیض بود و موعود بدان و فا کردیم
 الحمد لله الذي منعمه ثم الصالحات و الصلوة
 و السلام علی خیر مولودها نال فی افضل معبود

انجام منهاج العابدین

و فی الطاعات و العبادات و هو حسب الله
 و هم الوکیل و ختم هان ترجمه مبارک بخیرین
 از لغات بنویس صلوات علیهم که خبر دادیم که درین
 عبد الجبار بن محمد و جی و استاد من الشیخ الکام
 عینی الله الذین بخودین عباد الجبار و الساجد
 گفت خبر داد را الادیب الامام المعروف و با جلد خ
 گفت که خبر داد را خلیل امریکانی الی الخانی گفت
 خبر داد را سید الاطیاف ابو بکر الواسطی گفت
 شیخ معروف الشیخ حسینی و صور و حال چنان
 بود در یادیم می فرستم در ایام سیاحت و تبتل
 جوانی بشخص با آمد و بگوید که یا ابابکر یقال
 من الخیة یعنی یا و زیارت این مرد کن که در خیمه
 است که ترا بخواند من با او جوان دو کتبه
 و چون در خیمه رفتم این جوان زنبیل از بالای
 ستون خیمه و کوفت و بردی بهیاست پیوسته
 خیمه بخودان زنبیل بالا برد و در هاست بختم فرو
 این جوان گفت یا امیر المؤمنین الواسطی آن بید
 چشم من باز کرد و جواب داد و بر سلسله فرمود مرا

و آواز ص

کرد و بر اسلام کرد

انجام منهاج العابدین

لحظه نهم و پنجم که از هر باب از هر باب
 که چند که شصت و سه سال که تمام شد
 ما علم شدیم که این فرمای تا استفیدی
 در غایت این باب بودم روزی در خدمت آن
 حضرت نشسته بودیم و با اصحاب سخنی
 می فرمود در میان حدیث فرمود هر آن
 بنده که هر روز با آن خطی که الگو را با آن
 قرآن بخواند از دنیا بگذرد و اگر مقام
 خورشید در بهشت بیند و این حدیث مبارک
 حدیثی است که مریدانم کاین راورد
 هر روز خود ساخت و بخواند آن مؤمنان بود
 و جای خود در بهشت بخوابد و دیگر بدست
 خواند و دید آنچه دید که بهشت ترقی و نورانیست
 و بهشت تلخ و این ترجمه را اگر غایت و روح
 ساختن این حدیث باشد هر روز بخواند
 و بهشت را بهشت یاد کند و آن حضرت عزه امزش
 بهشت هر روز طلبد و آن را بخواند و بخوابد
 علی انعام الهام و من الله الحسن الموفق

انجام منهاج العابدین

للایمان و صلی علی افضل الرسل الهادی الی الکمال
 الذی فی الاسلام و علی الله و الحی المصنوع من
 اصل الفضل و الکرام تمت کتاب
 الذی من صنف بحجه الاسلام
 فی سابع شهر محرم الحرام
 صیحه و عین بعد الالف
 من عمر النبوی صلوته
 انعم الله علیه
 علی و القلیه
 اقل عباد الله
 ابن حاج
 نالین
 اکمال الله
 م
 م

انجام منهاج العابدین

بسم الله الرحمن الرحيم

الحق لا يتغير اليك من عندك ويخضع اليك في طاعتك ومقتضى
 الاستقام الذي يفتحه لنا المماتك نلتنا بقولك هذا ببركته
 بقدرتك بفتنا جميع لغاتنا في الدين الدعوى العليا على جليل
 وشيك محييتك من خلقك سيدا لينا بها المسلمين وأهل بيته الطيبين
 الطاهرين المصومين برحمتك يا أرحم الراحمين انك على ما نشاء وقدر
 يا أرحم الراحمين
 ان ما ذكره من غير ما يس من مقتضى شرح الحق ودعوى قبل الدين
 وبالله بعدفتا الدين في انوار جيا بالبراهين فلم يصل اليك السلام
 سبيلك كفى يكن ان يوق منها هكذا في بيان هبة الحق
 تقول ان الحق يطلق على ميتين احد ما يطلق ويراد به الجامع للمصنفات
 الفعوية وهي القوى الحيوانية الفاعلة للقوى العقلية الروحية وقد
 هو المعنوي في الطلائع الحقيقين والتشريعين فيقال المراد فضل الجواد ان
 تجاهد نفسك واليه الاشارة بقول نبينا صلى الله عليه وآله وسلم اعز
 عليك نفسك التي بين جنبيك فجاهد كما تجاهد اعدى عدوك ولا ترض
 بها جناح نبوتك ولا ذرة فان الله يتبارك وتعالى يقول في كتابه العزيز
 فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره والناهي عن

الغنى

آغاز النفس ش ۲۶۰ ص ۱۰۹

الغنى يطلق ويراد به حقيقة آدمي وذاته فان معنى كل شيء حقيقة
 وهو المعنى الذي هو يدرك المعقولات وهو من عالم الماكوف ومن عالم
 الامر كما قال الله يتبارك وتعالى يسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربي
 والجواهر العارضة عليها فانها ان تجتمعت الى صواب صوابت عليها
 الكينات الالهية وترتقت عليها انقذات وقض الخودا لا تقطعين
 التذكر الله عز وجل سكن الى العارفة الالهية وطا الى الانوار الاعلى
 الملكة فيقال الحق حقيقة قال الله تعالى يا ايها النفس المطمئنة
 الرجعي الى ربك يا ضيعة مرقية وان كانت مع قولها وجنودها
 دعواها في خراب وقيل في تجار ونزاع وكان الحرب بينهما بحال ايمتها
 ومصانعة بان يعقل واحد منهما سئل مع الآخر فيكون عليها تناو لها
 اليد عليها وتارة للقوى عليها اليد فلا يكون حالها سقيمة فتارة
 تنزع الى جانب العقول والارواح فتلقى المعقولات وعلمها وتثبت على
 الطاعات وتارة تستولى عليها القوى فتسقط الى حضيض زمان اليوم وهذه
 هي النفس اللطيفة وهذه النفس هي ماله التزلف فان ما ارتفع الى فوق
 للملاكة حتى يحل بالعلوم والعضال النفسية والاعمال الحسنة فهو
 ملك جباري لا يتقاع عن الانساب الا بالصورة الخطيئة ولهذا
 قال الله تعالى يا هذا نزلنا هذا الا ملك كبري ومن اتضع حتى صار في
 حضيض الهام نزل هذا الانسان لوقود كلبا وجار متصا لقامة
 شكلم كان هوايا لا تسلاض من الفضائل الانسانية وصفا ترا الا
 بالصورة الخطيئة هو النفس الامارة بالسوء فليعلم ان انكرت

آغاز النفس ش ۲۶۰ ص ۱۰۹

انما مثل الله ولا ينبغي ان يظن ان المشاركة في كل صفة يجب للمماثلة افتراض
 الصديق بمثلان و يبين انهما ليسا بمتساويان و يكون فرقهما و ما يشتركان
 في صفات كثيرة اذ السواد يشترك في البياض في كونه عرضا و في كونه لونا و في
 كونه متحركا بالغير و لكن سواه افتراض ان قال الله من جوده لا محالة
 و انما في سبب بصيرة عالم يريد ان كل ما قد فاعل الانسان كذلك قد شبهه
 بالمثل هي هيات ليس الا مركز ذلك فلو كان كذلك كان المثل كالمثل في شبيهه ما ذن
 انما اقل من انشا المشاركة في الوجود و هو يوجب الشا به بل لما كانت عبادة
 عن المشاركة في الصفات و الماهية و الغرض فان كان بالغا في الدنيا ستا التي عارضا
 خارجة عن الصفات و الماهية و الماهية لا ذات الانسانية و الحاصية كما هي تامة
 يعمد على كل ما في الامكان و جوده على احسن النظام و انما هذه لفظة
 لا يتصور و منها انما انما البتة لما تلتها يحصل كون العديد و مما صوبها
 شكرا لا يجيبا لما تلتها كونه سبعا نصيبا عالما قارحا فاعل اقل اقول
 الحاصية لا هي ليست الا الله تعالى كما يعرفها الا الله تعالى كما يتصور ان
 يعرفها الا هو لذلك لم يوط اهل صفة الاشياء حجية فقال سبحانه ربك
 الاعلى من الله ما عرف الله عزرا الله يعني على سبيل الكفاية و انما الله
 المنزه عن الماهية الا احد المقدس عن الكيفية الصمد المتعال عن الكيفية الذي لم يلد
 بل هو المبدى و لم يلد بل هو قديم العبود و لم يكن له كفوا احد في ذاته تعالى
 و اعلم انه هذا ما اردناه ان نذكره في هذا الكتاب و قد كشفت الغطاء عن
 وجهه الا انه قد عرفت انما هو كقولنا العلوم و قد الت على الاسرار المحترقة
 و ادبت فيما للمعرفة المصنوع بها تقربا الى الاخوان الذي حسن القربة و هذا

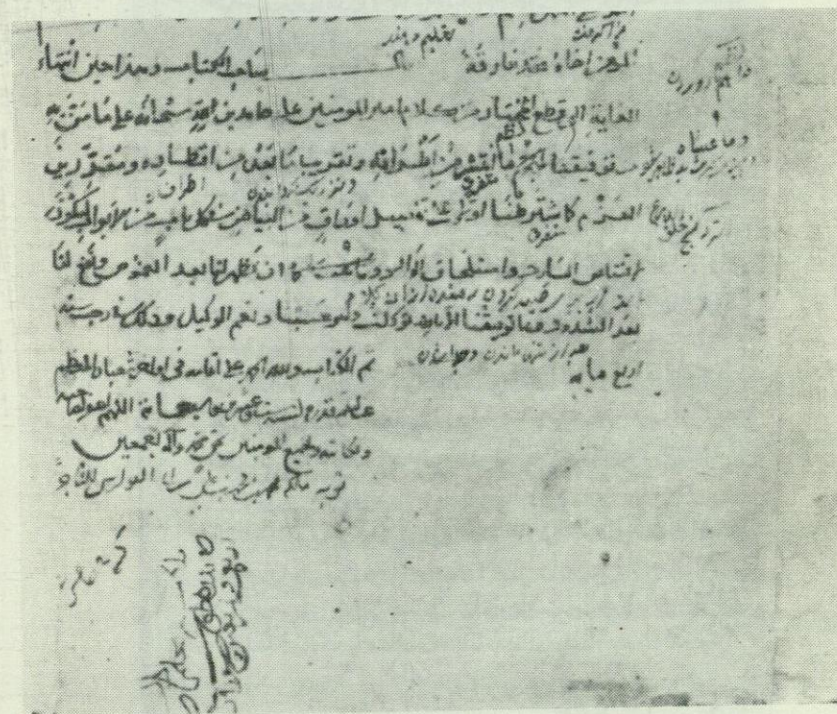
اللفظ

انجام النفس

الذين نكحوا النفس ففقا للقدس و تقنا بان الزمان قد خلا من الوارثين لهذه
 الامران لفقنا و من المقصرين عن الكفاية بها استنباطا و تاسيسا ان يكون
 المانع في تخليد العلم و اربا من بعده و هو حيلة الاندسية و ابداعه
 الكتب سطره و ما دون الاعتقاد على غيرة متعلم في تحق و على وجهه و حفظه
 و اربا من بعده دون الاعتقاد على هم اهل العصر من يكون بعد من شلهم في
 البحث و التفتيش و انما الاشكال و الاشكال و الفهم في حوايط العلوم
 فمن ان الغالب هو في العقاب و من ان للتصايب صوت السحاب ثم ان من
 على جميع من تقراء من الاخوان الذين لهم المناسبة العلوية و القرينة
 الصافية ان يذلل لفظ شريعة و معاندة و يطيلها عليها و يضعه في غير
 موقعه من سبلها لعل اصناعه من منع المسترجعين فقد علم فان
 و جلد من وثق ببقا سرية و استقامة سيرة و يتوقفه عما يشترع اليه
 الوساوس و ينظره الى الحق بين الرضا و الصدق و خلوته من شوائب و انما
 يستقر من هذا السيل في بحر ما يبيته مجرا متاسيا ان كان اذاع
 هذا العلم و لقاعه فاما الله يبي و يبيته و كفى يا الله كمالا و جدينا الله
 نعم الكليل نعم المولى نعم النصير و قد وقع الفراغ من جميع و شوية و رتبة
 و تحريره بتايد الله و قد بقي في شهر ربيعان المقطم سنة ثمان و عشرين
 بعد الالف في دار السلطنة و صفران خمس راء الله عن الالف و الحذفان
 و انا العبد محمد بن موسى الخراساني الطيبي الكيكي اصلا و الفارسي ولدا و
 الاصغر انما هو و ما عفى الله عنهما و غفر لهما و المتسبح الفقير الحقير
 ابن حاجي حسين ابن عم المصنف في الدار و السنة و الشهر و في شهر رمضان المبارك
 و قد وعدنا بتلا نسا حاشا السنة و الامامة و المعاد ان الله ارحم الراحمين

قد و حلوه لكي انما
 محمد بن موسى الخراساني

انجام النفس

انجام نهج البلاغه ش ۶۳ ص ۱۰۹

چند یادداشت

- ۱- ص ۱۵ : از جواهر الاسرار و زواهر الانوار خوارزمی نسخه ای بشماره ۱۰۷۳ در کتابخانه آقای سعید نفیسی هست.
- ۲- ص ۲۳ : گوهر یکدانه شوشتری جز گوهر یکدانه ابوالخیر عمادالدین محمد بن عبدالله حکیم است (ش ۹۹۳ نفیسی) و جز گوهر یگانه صدرالدین محمد شیرازی (جز صدرای شیرازی) ساخته ۱۰۷۷ (ش ۹۹۷ کتابخانه ملی).
- ۳- ص ۲۶ : محمد جعفر بن محمد صفی فارسی مؤلف الوجیزة فهرست کافی کلینی دارد (دانشگاه ۱۹۴۹:۵).
- ۴- درص ۲۹ ش ۴ مجموعه ۱۲۵ بخوانید : الاجماع.
- ۵- درص ۳۰ ش ۲ مجموعه ۱۴۱ بخوانید : حسنیه.
- ۶- درص ۳۴ ش ۴ مجموعه ۲۰۷ بخوانید : نستعلیق.
- ۷- ص ۴۵ : نسخه ای از مختصر التحفة الکلامیة در کتابخانه دانشکده الهیات هست (ص ۲۹۶ فهرست ش ۲/۴۲۵ د).
- ۸- ص ۴۷ : نسخه دیگری از مناظرات خمس یا گلشن خجندی در دانشگاه هست (ش ۲۶۱۸/۱۱).
- ۹- ص ۶۳ س ۱۴ : بخوانید : ش ۸۵/۱ نه ۷۵/۱.
- ۱۰- ص ۶۵ س ۱۶ : خط قاضی عضد ایجی در مجموعه جنگ شهرداری اصفهان هم هست (نشریه ۴: ۴۷۰ - مجله وحید س ۲ ش ۸ ص ۵۵).
- ۱۱- ص ۶۶ س ۱۲ : از نسخه ای از ترجمه منهاج العابدین از یوسف بدهه ایرچی در فهرست موزه آسیایی آکادمی علوم شوروی ش ۳۲۶ یاد شده است.
- ۱۲- ص ۷۰ س ۲۱ : سید محمد شقیع حسینی اصفهانی در بحوالفوائد از الاعلام زرندی بهره برده است (فهرست دانشکده ادبیات ص ۵۹ و ۶۸۱).
- ۱۳- ص ۷۱ : از نظم در السمطین فی فضائل المصطفی والمرتضی والبتول والسبطین و معراج الوصول الی معرفة آل الرسول همین زرندی نسخه ای در کتابخانه موزه ایران باستان هست (نشریه ۳: ۱۲۳) نظم در السمطین در نجف بسال ۱۳۷۷ (۱۹۵۸) از روی نسخه

اصل مؤلف بادیباچه محمد هادی امینی تبریزی در سرگذشت زرنندی در ۲۴ ص چاپ رسیده است.
 زرنندی در این کتاب چنانکه خود میگوید (ص ۲۱) بروش صدرالدین ابواسحاق ابراهیم بن محمد
 حموی (۶۴۴-۷۲۲) در فرائد السمطين رفته و احادیثی در آن آورده که در فرائد السمطين نیست
 و احادیث غیر مشهور آن کتاب را هم نیاورده است. او نظام در السمطين را بنام شاه شیخ
 ابواسحق مظفری (۷۴۰-۷۵۷) ساخته است و در آن از اعلام بهمین نام یاد کرده است
 (ص ۷۶) و همچنین از معارج الوصول (ص ۸) و الاربعین الصحاح یا بغیة المرتاح الی طلب الارباح
 که برای همین پادشاه ساخته است (ص ۱۷).

فهرست نامها

در این فهرست از مؤلفان و نویسندگان نسخه ها و کسانی که کتاب بنام آنها ساخته
 شده و شهری که کتاب در آن تألیف و یا نسخه در آنجا نوشته شده است و کسان و کتابهایی که
 در ضمن از آنها نام برده شده است یاد میشود.

الف

آذر لطفعلی بیگ ۱۰	ابن سینا ۴۰-۶۹-۷۹-۹۱-۱۰۰
آقاخان نوری ۳۹	ابن الصباغ نورالدین علی بن محمد بن محمد
آقسرائی جمال الدین ۶۹	مالکی ۹۹
آملی نجم الدین اسکندر حسینی ۱۳-۱۶-۲۳	ابن طائوس ۹۸
۶۲	ابن طلحه ابوسالم محمد ۸۷
آماسیه ۳۲	ابن عراق ابونصر منصور بن علی ۱۱
ابراهیم خان قاجار ۱۹	ابن فارض ۷۸
ابقراط ۱۰۸	ابن فهد ۹۸-۱۰۷
ابلونیوس ۷۷	ابن مندویه ابوعلی احمد بن محمد ۹۸
ابن ابی جمهور احسائی ۱۰۱-۱۰۴	ابن النظم ۹۲
ابن ابی الحدید ۹۰	ابن ولد ۲۳
ابن ادريس ۹۱	ابن هشام ۲۵
ابن اسمیل ۱۰۳	ابوالحسن ۸۳
ابن بابویه ۷۰-۸۶-۹۸-۱۰۲	ابوالحسن بن حاجی حسین ۱۰۹
ابن حاجب ۹۸-۱۰۸	ابوالحسن بن ملا ابوالقاسم ۸۹
ابن حمزه عماد الدین ابو جعفر محمد بن علی	ابوالحسن رضوی ۱۴
مشهدی طوسی ۲۵-۸۱	ابوفراس ۹۱
ابن خاتون محمد بن علی عاملی ۱۳	ابوالفضل شریف ۴۵
ابن الخوام ۶۱	ابوالقاسم بن شمس الدین محمد حکیم الملک ۴
ابن زهیر ۹۱	ابیوردی مولی احمد ۸۳
	ابهری ازجی اصفهانی محمد سعید بن حاجی

- علی ۱۰۲
احسانى بحرانی شیخ احمد ۳۸-۶۹-۷۱ -
استرآبادى میرزا محمد ۸۰
اسدالله بن لطف الله ۵۶
اسفرائینی تاج الدین محمد ۹۴
اسفرائینی حسین بن شجاع بن محمد بن حسن
حافظ ۶۳
اسفرائینی عصام الدین ۸۵-۹۲
اسماعیل بن ابی الهادی ۹۶
اسماعیل بن حاجی کرم الله ۲۴
اصبهید شرف الدین علی ۲۴
اصفهان ۴۰-۸۰-۹۲
اصفهانى درب امامى محمد بدیع بن سید مصطفی
موسوی ۹۰
اصفهانى عبداللطیف بن محمد رحیم ۲۵
اصفهانى علی قلی بیگ ۴۳
اصفهانى محمد تقی بن علی قلی بیگ ۴۳
اصفهانى محمدجعفر بن عبدالله حویزوى مکرى
۱۱۱
اصفهانى محمد طالب بن حاج حیدر ۱۳-۳۹
اصفهانى محمدعلی بن محمد نصیر ۳۲
اصفهانى مولی اسماعیل بن مولی سمیع ۸۴
اصلاح ۱۶۴
اطعمه بسحق ۱۶
اقلیدس ۴۳-۷۱-۷۸-۹۰-۹۲
اکبرآباد ۱۰۲
اکمل الدین بن حاجی نورالدین ۶۳
اگره ۲۷
الغ بیگ ۱۹
- ۱۰۸-۱۰۳
احسانى سید محمد ۸۲
احسانى علی تقی ۸۲-۱۰۰
احسانى لویمى عبدالمحمد بن محمد ۱۰۹
احمد بن آغاسی بن سید احمد بن احمد ۹۱
احمد بن علی بن مسعود ۹۴
احمد بن علی حسینی ۱۰۹
احمد بن محمد ۳۶
احمد بن محمد حسن ۲۶
احمد بن محمد حسینی ۱۳
احمد شاه سلطان ۱۰۸
اخلاطی سید حسین ۴۶
اربلی ابوالحسن علی بن عیسی ۱۰۲
اردبیلی احمد ۱۰-۹۰
اردکانی شیرازی میرزا احمد ۸۴-۸۵
اردکانی یزدی احمد بن محمد ابراهیم ۱۰-۲۴
اردوبادی ضیاء ۶۳
ارسطو ۶۹
ارشمیدس ۸۷
اساس القواعد فی شرح الفوائد ۶۱
استرآبادی احمد بن تاج الدین حسن ۱۰
استرآبادی رضی ۹۳
استرآبادی رکن الدین حسن بن محمد بن شرفشاه

- امام جمعه کرمان حاج سید جواد شیرازی کرمانی
۲۹-۶۷
امانی مازندرانی میرزا محمد ۱۶
انصاری خواجه عبدالله ۶۳
انطاکی داود ۷۹
انوری ۲۰
انیس الزاهدین ۷۱
اهوازی ابوالحسن ۹۲
اهوازی علی بن عباس مجوسی ۱۰۲
ایجی قاضی عضد ۶۵-۶۸-۸۴-۱۰۸
ایرجی یوسف بدهه خوارزمی ۶۶
ایرن المتخانی ۳۳-۸۲
ب
باغنوی میرزا جان شیرازی ۳۲
باقر بن عبدالاول ۷۸
باققی محمد سعید بن حاجی هبة الله ۱۰۵
بجنوردی محمد اسماعیل عارف ۲۹-۳۸-۸۲
بحرالعلوم محمد مهدی بروجردی ۸۸-۹۵
بحرانی حسن بن عبدالنبی ۸۰
بحرانی حسین بن محمد بن عبدالنبی ۸۱
بحرانی سلیمان بن عبدالله ماحوزی ۷۹
بحرانی عبدالقادر بن الحسین ۸۲
بحرانی عبدالله بن نورالله ۹۸
بحرانی علی بن هاشم بن علی حسینی سترای
۴۶
بحرانی عیسی بن علی ۴۶
بحرانی سید هاشم بن سلیمان ۷۷
بحرانی علی بن عبدالله بن یحیی ۹۹
- بحرانی فارسی شیخ صالح ۷۸
بحرانی محمود بن محمد بن یوسف بن محمد ۹۹
بحرانی مطربین شعبان ۹۲
بحرانی یوسف ۳۴-۸۶
بخاری شیرازی علاء الدین ۸۲
بخاری محمد بن مبارک شاه ۹۲
بدیع الحساب ۹۹
بدیع حسینی (میرزا-) ۱۰۳
برقی ۱۰۴
بستی ۲۱
بستوی محمد بن مصطفی ۳۲
بفروبی یزدی سید حسین بن سید علی موسوی
حسینی ۴۲
بلخی هندی محمد بن عثمان بن عمر ۱۰۸
بلیانی اوحد الدین عبدالله ۱۹
بلیانی دلال احمد بن عمر بن محمد ۷۰
بوشهری محب علی ۸۷
بهاء الدین محمد ۱۰۲
بهائی (شیخ -) ۱۳-۲۱-۳۹-۶۷-۶۸-۶۹
۷۹-۸۳-۸۴-۸۶-۸۷-۸۹-۹۰-۹۸-۱۰۰
-۱۰۱-۱۰۳-۱۰۷-۱۱۱
بهبهانی عبدالقادر بن محمد ۱۵-۲۰
بیدافریدی حسین بن علی رضا ۱۹
بیرجندی ابوالهادی بن حاجی میر ۹۴
بیرجندی عبدالعلی ۲۰-۸۴
بیضاوی ۷۱
بهنیار مرزبان آذربایجانی ۷۸
پ
پاشنه طلا آقا محمد مهدی ۱۰۴

ت

جرفادقانی ابوالشرف ناصح بن ظفر بن سعد منشی

تبریز ۱۰۳

تبریزی معین الدین بن نعیم الدین شریف ۹۰

تحفة الابرار ۲۶

ترمدی بهاء الدین محمد بن ابراهیم ۱۴

تفتازانی ۸۱-۸۴-۹۲-۱۰۵-۱۰۶

تفرشی مصطفی بن حسین ۱۰۹

تفرشی ولی الله ۴۴

تکش ۳۳

تلمیذ حسین بن عبدالصمد عاملی ۶۹

تنکابنی محمد مؤمن ۱۲

تورکانی کمال الدین ۹۴

توقاتی درویش عثمان ۸۵

تونی عبدالله بن حاجی محمد بشیروی خراسانی

۱۱۰

تونی محمد بن محمد زمان ۱۰۵

تویسرکانی محمد کاظم بن محمد امین ۹۷

تهرانی شیخ ابراهیم بن حاج مصطفی ۸۴-۲۹

تهرانی محمد ابراهیم ۳۸

تهماسب (شاه-) ۱۶

ث

ثابت بن قره ۹۷

ج

جامع الفوائد ۸۲

جامی ۲۴-۶۲-۱۰۰

جبرتی علی بن موسی ۱۰۰

چرثقیل ۳۳

۱۲

جزایری ۸۵

جزری محمد ۱۰۶

جعفر (شیخ-) ۷۰-۱۱۱

جعفرنواب (میرزا-) ۱۶

جلالیوس ۲۲

جوردشت ۱۰۴

جوزجانی ۸۸-۹۱

جهرمی حاجی محمد ۶۹

چ

چراغ علی خان ۳۷

چغمینی ۹۴-۱۰۰

ح

حاجی آقا کوچک ابراهیم بن حاجی مصطفی ۹۳

حافظ ۵۵-۵۸

حاکم حسکانی نیشاوری ابوالقاسم عبیدالله ۹۵

الحجری احمد بن صالح بن سعید بن السجیل ۶۲

الحدائق الناضرة ۳۴

حرا عاملی محمد بن حسن ۷۷-۸۷-۱۱۱

حریری ۸۸-۹۴

حسکانی وهب بن علی ۹۵

حسن بن ابراهیم ۵۶-۸۵

حسن بن حسین بن علی حسینی (رکن الدین)

۱۰۸

حسین (میرزا-) ۱۹

حسین بن ابی القاسم ۱۰۹

حسین بن سید علی حسینی ۹۲

حسین بن عبدالمجید حسینی ۴۶

حسین حسینی ۵۷

حسین مؤمن بن علی حسین بن عبدالحی (سولی)

۱۹-۱۰۶

حسینی محمد بن محمد صالح ۸۴

حلی محمد بن علی ۴۱

حمارنی حسن بن محمد ۷۸

حیدرخان (امیر-) ۳۱

خ

خارخانی (بابا علی بن بابا حسین بن بابا هلال بن-)

۷۰

خازنی ابوجعفر ۹۲

خاقان ۱۶

خاقانی ۲۰

خبوشانی زین العابدین بن محمد علی ۸۸

خبوشانی محمد ابراهیم بن زین العابدین ۸۸

خجندی صابن الدین علی ترکیه ۱۱-۱۲-۱۳-

۲۱-۲۲-۴۶-۶۳-۶۷

خراسانی محمدجعفر بن محمد طاهر ۲۳

خراسانی محمد حسین بن محمد کاظم ۲۰

خسرو (امیر-) ۶۷

خطائی نظام الدین عثمان ۸۴-۸۵

خطی محمد بن یوسف ۶۲

خفزی شمس الدین محمد ۸۰

خلخالی سید سمیع ۳۸

خالخالی محمد صالح بن محمد سعید ۱۰۹

خواجگی رضوی منجم شیرازی ۶۳

خوارزمی کمال الدین حسین ۱۴

خواندمیر ۱۹

خوانساری آقا جمال الدین محمد ۸۴

خوانساری آقا حسین ۸۲

خوانساری محمد بن محمد مؤمن ۹۹

۵

دارابی شیرازی محمد ۲۴

داماد (سید-) ۱۴-۷۷-۸۹-۸۳-۱۰۰

دامغانی محمد باقر ۳۵

درویش علی بن الشماع الطیب ۸۹

درة التاج ۲۱

دریابنی محمد کاظم بن شکرالله ۱۰۳

دزوا کوش شمس الدین محمد ۳۹

دشتکی صدرالدین محمد بن منصور ۱۵۰

دشتکی غیاث الدین منصور ۴۶-۱۰۶

دمامینی بدرالدین محمد بن ابی بکر عثمان بن

عمر ۹۴-۱۰۸

دوانی ۱۴-۲۲-۲۴-۳۲-۳۸-۸۳-۸۴-۸۷-

۹۳-۹۵

دولت آبادی شهاب بن شمس بن عمر فاولی ۹۹

دهدار احمد بن لطف الله ۲۳

دیلمی ابو محمد بن حسین بن ابی الحسن بن محمد

۶۹

ر

رازی ابوطالب بن محمد علی توکلی ۱۰۷

رازی امام فخر ۱۰-۱۴-۱۰۴

رازی جمال الدین ابو عبدالله المرتضی محمد بن

الحسین (الحسن) بن الحسین ۱۲

رازی قطب ۷۸-۱۰۳-۱۰۴

رازی محمد بن زکریا ۸۷

رایینی عبدالله بن سید علی ۹۷

رجب علی بیکک پسر فاضل بیکک ۹۹-۱۱

الرحمة فی الطب والحکمة ۹۱

رشتی سید محمد کاظم ۱۳-۲۰-۷۹-۸۲-۹۲

رشتی نجف بن محمد رضا ۲۰

رشکی علی بن حمزة بن علی ۹۵

رشید الدین فضل الله ۶۵

رضا (امام-) ۶۸-۸۸

رضوی جمال الدین محمد ۸۴

رضوی فقیه آقامیرزا ابوالحسن بن میرزا محمد ۳۸

رکنی صادق ۲۱-۶۳

رمضان بن جانی بیکک خان ۹۴

ز

زرنندی شمس الدین ابوعبدالله محمد ۷۰

زرنندی موفق الدین ابوالخیر محمد ۷۰

زمخشری ۱۰۲-۱۰۷

زنجانی ۷۹

زنجانی علی بن محمد ۱۳

زواری رشید الدین محمد بن صفی الدین محمد

۸۱-۱۰۴

زوزنی ۹۴

زین العابدین (امام-) ۹۷

زین العابدین علی بن محمد بن محمد بن حسن حر عاملی

۳۹

زیناء شیرازی زین العابدین ۴۵

س

ساباطی عمار ۹۲

ساوی غفیف الدین محمود بن عبدالرحمن ۶۳

ساوی فارسی عمر بن عبدالجبار بن عمر سعدی

زهري ۶۳

سبزواری ۳۵-۳۸-۸۵-۹۲-۹۳-۱۰۴

سبزواری قاسم علی بن حسن علی براری ۱۰۵

سبزواری محب علی ۲۷

سبزواری محقق مولی محمد باقر بن محمد مؤمن

خراسانی ۸۲-۸۶-۸۸-۱۰۳

سبزواری محمد جعفر بن محمد محسن ۱۰۷

سبزواری محمد حسین بن محمد هاشم حسینی ۸۵

سبزواری هادی ۱۴-۲۵-۲۷-۸۲-۸۴-۸۵-

۸۶-۹۳-۹۸-۱۰۴-۱۰۶

السبع العلویات مدائنی ۹۵

سپهری رشید الدین محمد بن صفی الدین محمد ۹۳

سپهری محمد مهدی بن رشید الدین محمد ۴۱

سجستانی غلام حسین بن عباس ۹۵

سفینة النجاة ۹۲

سکاکی اصفهانی رجب علی بن عبدالعلی ۶۰

سلماسی عبدالله ۹۴

سلیمان پادشاه صفوی ۲۴

سماهیجی عبدالله بن صالح ۹۷

سمرقند ۴۴

سمرقندی ابوالقاسم بن ابی بکر لیشی ۸۴

سمرقندی جعفر بن رضی موسوی حسینی ۱۳

سمرقندی شمس الدین ۶۸

سمنانی سرخه‌ای اسماعیل ۱۴

سمنانی سید صادق ۳۸

سمنانی کاظم بن علی نقی ۸۲

سویای راجه‌جی سینکده ۱۹

السویدی ۷۹

سمیه کله‌رودی محمد رضا بن جمشید ۱۰۴

سیرافی قالی قطب الدین محمد بن مسعود بن

ابی الفتح ۹۴

سیری محمد طاهر بن ملا علی اکبر ۳۶

سیوری شیخ مقداد ۶۹-۸۱-۱۰۳-۱۰۸

سیوطی ۳۶-۷۷-۷۹

ش

شاطبی ۱۰۸

شاهرخ خان ۵۵

شاهقلی بن محمد ۴۴

شاهمیر شیرازی هبة الله ۱۳

شیر عبدالله ۵۹

شبستری ۲۳

شرح تجرید ۳۲

شرح رسالة العلم ۳۸

شروانی میرزا احمد بن محمد انصاری همدانی

۸۶

شعیری (مسألة-) ۳۷

شفقتی سید محمد باقر ۱۲-۱۵-۲۰-۲۶-۸۹

شمس الدوله میرزا محمد تقی وزیر ۲۸

شمس فخری ۶۳

شوشتری عوض بن حیدر ۲۳

شوشتری قاضی نورالله ۲۴

شوشتری محمد امین بن حاجی فرج الله ۷۷

شوشتری مولانا عبدالله ۸۲

شهمیرزادی محمد بن حاجی حسین ۱۰۴

شهمیرزادی محمد زمان ۱۰۵

شهید اول ۸۸

شهید ثانی ۸۰-۸۹-۹۷-۹۹-۱۰۱-۱۰۲

شیخ زاده نجم بن قطب ۸۴

شیدای یزدی ۶۷

شیراز ۷۰

شیرازی احمد بن محمد علی ۶۷

شیرازی قطب ۷۹

شیرازی محمد بن محمد سلیم ۱۸

شیرازی محمد حسین ۹۳

شیرازی محمد شریف ۱۹

شیرازی فقیه نجم منصور ۲۳

شیرازی محمد باقر بن عماد الدین محمود ۱۰۵

شیرازی نجم الدین محمود بن صابن الدین الیاس

۸۶

شیرازی نورالله بن شمس الدین جراح ۴۵

شیروانی میرزا محمد بن حسن ۶۹

ص

صابی عمران ۹۲

صاحب ابوالقاسم اسماعیل بن عباد ۴۰

صادق (امام-) ۱۰۶

صدرای شیرازی ۷۰-۷۹-۸۶-۹۳-۱۰۵-۱۰۷

۱۱۰

صادیق بن ایوب ۲۷

صفدی ۸۰-۹۹

صفی‌الدین حلی ۸۷

صفی‌بن نصیر ۹۸

ط

طباطبائی سیدعلی ۸۹-۹۴

طباطبائی محمدبن احمد ۱۰۵

طباطبائی محمد طاهر ۱۲

طبرسی امین‌الاسلام ابوعلی فضل ۷۱-۸۳

۱۰۴

طوسی گیلکی محمد مؤمن بن موسی ۱۰۹

طوسی گیلکی یوسف بن حاجی عبدالله ۱۰۲

طریحی فخرالدین ۸۲-۸۶

طغرائی ۱۰۳

طوس ۷۹

طوسی (خواجگه) ۱۲-۱۴-۱۸-۲۰-۲۱-۲۲-۶۲

۶۸-۷۸-۸۰-۸۲-۹۵

طوسی (شیخ) ۶۹-۷۰-۸۱-۱۰۰

طهرانی = تهرانی

طیبی کاتب مجدالدین ابوجعفر فضل بن یحیی

بن علی بن مظفر ۱۰۲

ظ

ظهوری ۱۶

ع

عاملی احمد بن زین‌العابدین علوی ۶۷-۹۳

عاملی عبدعلی بن رضی‌الدین بن علی ۴۰

عاملی سید محمد ۱۰۵

عاملی شیخ حسن ۱۰۶

عاملی علی بن مجیب‌الدین جامعی ۱۰۸

عاملی محمد مکی بن حسن بن احمد بن شیخه ۸۱

عباس بن سعید ۹۰

عباس بن علی ۳۰

عباسی عبد اللطیف بن عبدالله کبیر ۲۴

عبد الاحد بن برهان‌الدین ۱۰۴

عبدالحسین بن محمد ۶۲

عبد الرحمن بن امجد ۸۶

عبد الرحیم (میر) ۹۱

عبد الکریم بن عبد الرحیم ۷۸

عبدالله (شیخ) ۸۷

عبد النبی (ملا) ۸۴

عبرت نامه ۵۶

عتبی رازی ابونصر محمد بن عبد الجبار ۷۸

العراق ۳۳

عراقی ۲۴

عربشاه بن امین‌الدوله حسن بن شرف‌الدین

عثمان (جمال‌الدین) ۷۰

عسکراوی حامد بن یوسف بن ابی داود ۶۹

عطار ۱۳-۳۷

العقائد العبدیه ۶۵

علاء‌الدین بخاری شیرازی ۳۷

علامه حلی ۶۹-۷۱-۷۷-۷۸-۸۱-۸۳-۸۷-

۱۰۱-۱۰۵-۱۰۶

علی (ع) ۱۳-۲۱

علی اکبر ۱۹

علی اکبر (آقا) ۹۵

علی اکبر بن کربلایی علی عسکر ۱۲

علی اکبر بن محمد مؤمن ۱۰۲

علی بن حسین شاطر ۱۰

علی بن صالح بن یوسف ۸۲

علی بن محمد بن الحسن بن زین‌الدین شهید ثانی

(شیخ) ۴۰-۹۰

علی بن میراجرام حسینی ۱۰۳

علی بن ناصر الحق ۱۰۴

علی رضابن حسن ۹۲-۱۰۱

عین‌القضات همدانی ۱۳

غ

غزالی ۹۱

غزنوی ابوالمحمّد محمد بن مسعود ۲۳

غلام‌حسین بن ملا حسن ۳۴

غلام‌علی بن محمد ۵۶

غیاث‌الدین محمد بن رشیدالدین فضل‌الله ۶۱

ف

فارابی ۹۱-۹۹

فارسی ابوالخیر محمد تقی ۱۶

فارسی عماد‌الدین یحیی بن علی ۹۲

فارسی کمال‌الدین حسین ۶۱

فارسی محمد بن علی بن احمد ۸۹

فارسی محمد جعفر بن محمد صفی ۱۱۱

فتح‌آبادی علی میرزا بن علی جان ۹۳

فتح علی شاه ۱۹

فتوحاتی شرف‌الدین علی ۱۳

فخرالدین محمد بن حسین حسینی ۸۴

فخرالدین محمد حلی ۶۹-۹۹

فراهانی ابوالحسن ۲۰

فراهی ابونصر ۲۱

فرزدق ۹۱

فصول نصیری ۳۳

فضولی ۱۶-۲۱-۶۳

فناری چابی حسن بن محمد شاه بن محمد بن حمزه

۸۵

فندرسکی (میر) ۱۱

الفوائد البهائیه ۶۱

فیروزآبادی عبدالرزاق بن محمد ۹۰

فیروزآبادی علی بن عبدالغالب ۷۷

فیض‌کاشانی ۱۰-۱۳-۳۸-۴۲-۵۸-۷۰-۷۷-

۸۶-۸۷-۹۷-۹۹-۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴

۱۰۷-۱۱۰

ق

قائنی آل محمد خلیل بن محمد اشرف ۹۲

قائنی دشت بیاضی محمد بن ملا فضل ۸۰

قائنی عبدالحسین بن ملا علی اکبر ۵۷

قائنی محمد بن حاجی‌الله ویردی ۳۷

قائنی محمد جعفر ۱۲

قرشی جمال ۹۷

قزوین ۳۵

قزوینی آقارشی ۹۱

قزوینی صدرالدین محمد ۶۸-۸۶

قزوینی فضل‌الله ۶۲

قزوینی محمد حسن بن حاج معصوم ۸۱

- قزوینی ملاخلیل ۶۷
 قطب محیی ۲۱
 قطرانندی ۲۵
 قطیفی احمد بن صالح بن طوق ۸۲
 قطیفی عبدالله بن مبارک بن علی جارودی ۳۳ -
 ۸۲
 قلاسی بدرالدین محمد بن بهرام بن محمد ۱۰۱
 قلاون ۶۰
 قمی قاضی محمد سعید ۱۰۰
 قمی محمد فیض بن قربان ۲۳
 قمی همدانی صدرالدین محمد بن محمد باقر ۹۵
 القمیین ۳۸
 قوشچی ۶۷-۳۲-۲۱
 قونوی صدرالدین ۱۱۱
 قیسی ابو محمد مکی بن ابی طالب ۱۰۶
 ک
 کاتبی ۸۲
 کازرون ۷۰
 کازرونی رشید ۶۷-۲۶
 کاشان ۱۰۵-۲۵
 کاشانی افضل الدین ۶۷
 کاشانی عبدالرزاق ۹۲-۸۲-۱۱
 کاشانی عمادالدین یحیی بن احمد ۷۷-۶۱
 کاشانی غیاث الدین جمشید ۱۰۷
 کاشانی کرمانی محمد بن محمد صافی ۱۰۱
 کاشانی محمد رضا بن محمد صفی حسینی ۷۸
 ۱۰۸-۱۰۵
 کاشانی نورالدین محمد بن مرتضی ۱۴-۱۰
 کاشفی مولی حسین ۶۶-۲۴-۲۱-۱۰
 کاظم بن ملاعنایت الله ۸۶
 کاظمی جواد ۹۲
 کاظمی محمد امین بن محمد علی ۱۱۱
 کاهی قاسم ۶۳
 کبودر آهنگی محمد جعفر ۱۱
 کرباسی محمد ابراهیم ۱۰۸-۱۱
 کربلا ۴۱-۲۶
 کربلایی ابوعلی محمد بن اسماعیل ۹۰-۱۹
 کربلایی محمد علی ۶۷
 کرکی محقق نورالدین علی بن حسین بن عبدالعالی
 ۹۸-۹۷-۸۱
 کرمان ۹۵-۸۵-۷۰-۶۱-۵۵-۴۱
 کرمانشاه ۳۶-۳۵-۳۴
 کرمانشاهی مولی محسن بن محمد سمیع کاشانی
 ۸۷
 کرمانی اسحاق بن محمد علی واعظ ۳۱
 کرمانی حسین ۳۳
 کرمانی عبدالخالق بن ملاعبدالله ۴۴-۳۶
 کرمانی عبدالمجید بن جلال الدین بن حمزه حسینی
 حسینی ماهانی ۱۰۵
 کرمانی علی مراد (مردان) ۱۱
 کرمانی محمد بن حسن ۶۲
 کرمانی محمد جعفر بن محمد صالح ۹۲
 کرمانی میرزا حسین بن حاجی سید جواد حسینی
 شیرازی ۱۰۴

- کرمانی میرزا محمد حسین بن اسماعیل حسینی
 ۷۷-۴۳-۱۱
 کرمانی محمد کریم خان ۷۰-۶۹-۶۷-۱۸
 کرمانی محمد مهدی بن حسین کاتب ۷۰
 کریم بن شریف ۸۰
 کسگری ابراهیم بن میرزا علی ۹۵
 کشی ۶۹
 کفعمی ۸۲
 کلب علی بن شمس الدین ۱۰۲
 کنوز الحقائق فی رموز الدقائق ۱۵
 کوینان ۳۸
 کوینانی قطب الدین حسن ۶۹
 کوینانی کرمانی محمد حسین بن قربان علی ۷۷
 کوینانی مظفر حسین بن شهاب الدین ۴۳
 گجرات ۱۰۸-۹۴
 گرگانی ابو جعفر محمد ۸۱-۲۵
 گرگانی سید اسماعیل ۱۸
 گرگانی میرسید شریف ۸۵-۸۲-۲۲-۲۱
 گرگانی عبدالقاهر ۹۸
 گزی محمد علی بن مهر علی ۲۳
 گلستان (شهر) ۹۴
 گلشن یا مناظرات خمس ۶۳
 گونابادی محمد زمان ۲۴
 گونابادی مظفر ۱۰
 گیلانی حسن بن علی ۱۰۱
 گیلانی حسین بن عزیز ۲۲
 گیلانی خان احمد ۸۲-۳۹
 گیلانی رحمة الله قاری ۱۰۶
 گیلانی رفیع بن رفیع ۸۳
 گیلانی علی بن شیخ فضل الله زاهدی فومنی
 ۸۷-۶۸
 گیلانی محمد ۶۳
 گیلانی محمد شریف بن خلیفه ۶۹
 ل
 لاریجانی اسکندر بن سید علی ۲۱
 لامعی محمد بن عثمان ۲۱
 لامیه العجم طغرائی ۵۹
 لاهیجانی لنگرودی مولی عبدالوهاب ۸۲-۴۵
 لاهیجانی محمود بن محمد امین ۲۴
 لاهیجی عبدالرزاق فیاض ۸۴-۲۳
 لاهیجی قطب الدین محمد بن شیخ علی شریف
 ۱۰۴
 لطف الله (شیخ) ۱۰۳
 لطف الله منسوب بافضل ۲۴
 لیماسی استاد حاجی محمد امین ۱۰۴
 م
 ماحوزی محمد ۸۱
 مازندرانی آخوند ملا محمد شریف ۲۱
 مازندرانی احمد بن سلیمان ۹۸
 مازندرانی محمد صالح ۹۳
 مازندرانی بدرالدین محمد ۹۹
 مأمون ۴۴
 مجاهد طباطبائی سید محمد ۱۰۷-۷۰-۶۳-۱۲

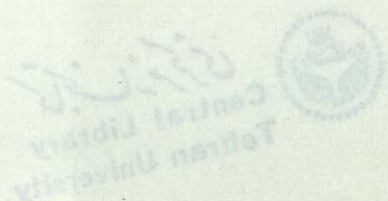
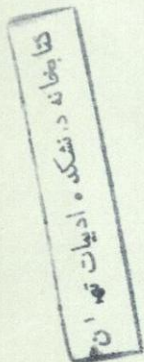
- مجلسی ۱۲-۱۶-۱۸-۷۷
 مجنون عاسری ۸۸
 محتشم ۱۶
 محراب (مولی-) ۶۷
 محقق حلی ۹۱-۱۰۵
 محلی جلال الدین محمد بن احمد ۷۹
 محمد ۸۳
 محمد (سید-) ۱۰۳
 محمد ابراهیم ۱۱۰
 محمد اسماعیل بن محمد صالح ۱۱۰
 محمد بن صالح ۱۰۷
 محمد بن عبدالحق بن معروف ۲۳
 محمد بن محمد بن علی ابی الفوارس التاجری ۱۰۹
 محمد بن محمد طیب ۷۱
 محمد بن یعرب بن یعرب بن مالک بن یعرب ۹۱
 محمد پاشا ۳۲
 محمد تقی بن خضر علی ۹۳
 محمد جعفر بن عبد الجبار ۹۶
 محمد حسن (ابوالفضل-) ۶۹
 محمد حسن (میرزا-) ۸۰
 محمد حسین ۳۲
 محمد حسین (ملا-) ۳۳
 محمد حسین بن اسدالله ۵۵
 محمدخان تاتار پسر دلگامخان محمد رضا ۲۱-
 ۵۸
 محمد رضا بن محمد حسن بیکک بایندر ۹۶
 محمد رضا بن یوسف ۱۰۷
 محمد سعید نوربخش بن عبدالباقی ۴۰
 محمدشاه غازی ۱۹
 محمد شریف ۴۶
 محمد صالح ۷۸
 محمد ضریر قاری ۷۸
 محمد طاهر ۹۹
 محمد طاهر بن ولی بیکک ۸۳
 محمد علی بن سید احمد (میرزا-) ۸۲
 محمد علی بن عبدالله ۱۰۸
 محمد علی بن علی اکبر ۹۵-۹۸
 محمد قاسم زاهد ۱۰۹
 محمد معین بن محمد فصیح ۱۶
 محمد مفید بن افضل بن حیدر حسینی حسینی ۱۲
 محمد مکی (شرف الدین-) ۹۱-۱۰۲
 محمد مؤمن ۱۱۰
 محمد مؤمن بن طاهر الدین ۸۶
 محمد مؤمن ۸۹
 محمد مهدی بن محمد امین ۱۰۴
 محمد مهدی عرب بن محمد اشرف متخلص به
 مشرب ۱۶
 محمد نبی بن صدرالدین محمد حسینی ۸۵
 محمود بن میرزا علی ۲۰
 محمودخان (سلطان-) ۵۹
 محمود غزنوی ۳۶-۷۸
 مدرسه استاد حاجی مولانا محمد امین لیماسی
 ۱۰۴
 مدرسه جدید سبزوار ۹۳

- مدرسه جدید ابراهیمیه ۷۰
 مدرسه چهارباغ اصفهان ۲۰
 مدرسه شیخیه ۱۰۳
 مدرسه صدر ۱۰۶
 مدرسه صدر تهران ۱۴
 مدرسه فصیحیه ۸۴-۹۲
 مدرسه کاسه گران ۸۰
 مدرسه معصومیه ۷۸-۸۵
 مدنی سید علی خان شیرازی ۷۱-۸۶
 مرتضی (سید-) ۷۱-۸۱-۹۹
 مسجد اعظم قم ۳۳
 مسکین هروی فراهی معین الدین ۱۵
 المشاعر ۵۵
 مشهد رضوی ۱۰۶
 مشهدی محمد زمان بن شرف الدین حسینی ۱۲
 مشهدی محمد علی بن غلام حسین ۱۰۶
 مصابیح ۶۳
 مصطفی العلماء (مولانا-) ۳۷-۸۵
 مطلع الشموس والبدور ۲۷
 مظفر حسین بن محمد ۶۱
 معتز بن طاهر تاج الدین ۷۹
 معصوم (میر-) ۸۶
 معین الدین (مولانا-) ۹۴
 معین منجم کاشانی محمد ۴۳
 مفید (شیخ-) ۱۰۹
 الملخص ۹۴
 ملک الشعراء ۲۲-۵۶
 مناہج العرفان ۱۰۹
 مناہج الیقین ۳۳
 المنشاوی الخباز منصور بن علی ۱۰۲
 منصور بن شرف الدین ۴۴
 منینی احمد بن علی بن عمر ۹۹
 موسوی محمد بن علی ۳۳
 مهاربو ۱۰۸
 میان آبادی مولی اسماعیل ۳۹
 میبدی ۲۰
 ن
 ناصر بن نورالدین محمد ۴۵
 ناصر الدین شاه ۳۹
 نایینی بهاء الدین محمد بن محمد باقر حسینی ۹۰
 نجف ۳۵
 نجف آبادی حسن بن ملازین العابدین ۳۰
 نجف آبادی محمد ۷۹
 نجفی حسن بن جعفر ۱۰۱
 نجیب الدین علی ۸۹
 ندوشنی محمد صادق بن حاجی قاسم ۹۹
 نراقی مهدی بن ابی ذر ۶۲-۷۸
 نصرالله بن حاجی میرک ۱۰۸
 نظام الدین ۳۲
 نعمه الله ولی کرمانی (شاه-) ۱۶
 نقجوانی عبداللطیف بن سعید ۹۴
 نواب جعفر بن میرزا احمد ۸۲
 نوایی امیر علی شیر ۱۱-۲۷-۶۳
 نورالدین محمد ۸۷
 نورعلیشاه ۱۴

- نوری مولی علی ۱۱-۸۴-۸۵
نویدی ۱۶
نهانی ۶۶
نهرخارد کرمان ۱۰۴
نیریزی سید قطب الدین محمد حسینی ۱۴-۳۷-۸۲-۶۶
نیشابوری شاه محمد بن مظفر حسین ۸۶
نیشابوری عبدالکریم بن کربلایی لطف علی خراسانی سوریایی ۱۰۶
نیشابوری میرحسین بن محمد حسینی ۲۱-۶۳
نیشابوری نظام ۹۳
نیلی بهاء الدین علی ۷۷
و
واسط ۱۰۲
واعظ قزوینی محمد رفیع ۱۰-۶۳
والبی ابوبکر ۲۳
ورام بن ابی فراس ۱۰۸
ولی خان ۲۰
ه
هرمزی حامد حسین بن موسی ۱۹
هرمس ۱۰۶
هروی محمد بن محمد بن ابی سعد ۱۱
همدانی سید علی ۱۸-۶۲
همدانی عین القضاة ابونصر محمد بن عبدالرحمن ۹۱
همدانی میرزا ابراهیم ۸۹
هند ۴۳
ی
یزد ۱۰۴
یزدی ابوالفضایل بن حاجی حسین ۸۵
یزدی احمد بن محمد جعفر ۳۸
یزدی بفرویی محمد باقر بن محمد حسین ۹۶
یزدی بندرادی محمد علی بن ابراهیم ۱۱۱
یزدی حسن بن محمد علی ۱۲-۶۳
یزدی عبدالغفور بن محمد اسماعیل حسینی ۷۹
یزدی غلام رضا بن محمد هاشم ۲۵-۹۵
یزدی محمد محسن بن شریف طبیب آقا عبدالمطلب ۱۳
یزدی محمد هادی بن محمد صادق ۸۹-۱۰۷
یزدی معزالدین بن شکرالله حسینی ۴۶
یزدی مولی عبدالله ۸۳

فهرست مطالب

مقدمه	۸-۱
متن فهرست	۱۱۱-۹
تصویرها	۲۳۲-۱۱۲
چند یادداشت	۲۳۴-۲۳۳
فهرست نامها	۲۳۵-۲۴۸

در پایان این فهرست فریضه ذمت خویش میدانم که از جناب آقای دکتر صفا رئیس دانشکده ادبیات که اجازه فرمودند که این فهرست ضمیمه مجله دانشکده بچاپ برسد و از دوست دانشمند آقای دکتر باستانی پاریزی مدیر گرامی مجله که زحمت تصحیح نهائی آن را قبول فرمودند و دوست گرامیم آقای دکتر سجادی که سیاهه ای از نسخه ها تهیه کرده و در اختیار اینجانب گذاردند و توانستم بادیذن نسخ و بررسی آنها و تکمیل آن سیاهه این فهرست را آماده سازم و آقای باختری گنجور گرامی کتابخانه دانشکده که نسخه ها را در دسترس نگارنده گذارده اند سپاسگزاری نمایم .

محمد تقی دانش پژوه ۱۳۴۴

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

کتابخانه دانشکده ادبیات تهران

Catalogue

**Méthodique, descriptif et raisonné
des manuscrits**

de la bibliothèque privée de
l'Imam Jum,ah de Kerman
donnée en legs à la Faculté des
Lettres de Téhran

par

M. T. Daneche - Pajouh

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

Imprimerie de l'Université de Téhran

1965

Handwritten text in a box, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a title or subject.

Handwritten text, possibly a date or reference.

Handwritten text, possibly a list or description.

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten signature or name.

Central Library
Tehran University

Handwritten text, possibly a date or reference.